

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Nr. 3 2021

Ediție on-line

Simpozion Național

**Promovarea activităților de practică pedagogică - factor
determinant al învățământului european**

Ediția a X-a

7 IULIE 2021

Editura Nova Didact
Râmnicu Vâlcea
2021

Ministerul Educației
Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea
Casa Corpului Didactic Vâlcea

SIMPOZION NAȚIONAL DE REFERATE ȘI COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE

**„PROMOVAREA ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ
PEDAGOGICĂ – FACTOR DETERMINANT AL
ÎNVĂȚĂMÂNTULUI EUROPEAN”**
EDIȚIA a X-a, 7 iulie 2021

Colectivul de redacție:

Coordonatori:

Director CCD Luca Adrian – Casa Corpului Didactic Vâlcea

Profesor metodist CCD Valeria Șandru – Casa Corpului Didactic Vâlcea

Redacția revistei:

Inspector Școlar General Andreianu Mihaela - Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea

Director CCD Luca Adrian – Casa Corpului Didactic Vâlcea

Profesor metodist CCD Valeria Șandru – Casa Corpului Didactic Vâlcea

Profesor metodist CCD Dumitru Ciobanu – Casa Corpului Didactic Vâlcea

Profesor metodist CCD Maria Aurelia Diaconu – Casa Corpului Didactic Vâlcea

Economist Varinia Dumitrana – Casa Corpului Didactic Vâlcea

Bibliotecar Georgeta Puranu – Casa Corpului Didactic Vâlcea

Informatician Alexandru Constantin Dăscălete-Burtea – Casa Corpului Didactic Vâlcea

Tehnoredactare - Casa Corpului Didactic Vâlcea:

Profesor metodist CCD Valeria Șandru

Profesor metodist CCD Dumitru Ciobanu

Profesor metodist CCD Maria Aurelia Diaconu

Informatician Alexandru Constantin Dăscălete-Burtea

Autorii sunt responsabili pentru acuratețea conținutului articolului și a bibliografiei utilizate.

ISSN 2285 – 1992

ISSN-L 2285 – 1992

CUPRINS

PREFAȚĂ	10
RESPONSABILITATEA SOCIALĂ ȘI CIVICĂ A ȘCOLII.....	11
PROFESOR MIHAELA ANDREIANU	11
INSPECTOR ȘCOLAR GENERAL, INSPECTORATUL ȘCOLAR VÂLCEA	11
CLARIFICĂRI CONCEPTUALE ÎN PRIVINȚA STILURILOR MANAGERIALE	12
PROFESOR DR. ADRIAN LUCA	12
DIRECTOR CASA CORPULUI DIDACTIC VÂLCEA	12
ACTIVITĂȚI SPECIFICE DEZVOLTĂRII ECHIPELOR ÎN MEDIUL ON-LINE.....	14
PROFESOR METODIST VALERIA ȘANDRU	14
CASA CORPULUI DIDACTIC VÂLCEA.....	14
METODA STORYTELLING LA ORA DE ISTORIE.....	16
PROFESOR DR. MARIA AURELIA DIACONU	16
ȘCOALA GIMNAZIALĂ I. GHE. DUCA RÂMNICU VÂLCEA	16
CONTABILITATEA CHELTUIELILOR ȘI VENITURILOR ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT	18
ECONOMIST VARINIA DUMITRANA	18
CASA CORPULUI DIDACTIC VÂLCEA.....	18
BIBLIOTECI ÎN ANTICHITATE.....	24
BIBLIOTECAR GEORGETA PURANU	24
CASA CORPULUI DIDACTIC VÂLCEA.....	24
STEREOTIPURI ȘI PREJUDECĂȚI - COMUNICARE ȘI COOPERARE ÎN FORMAREA ȘCOLII INCLUZIVE...25	25
PROFESOR MIHAELA DANIELA SAMOILĂ.....	25
COLEGIUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ MATEI BASARAB RÂMNICU VÂLCEA	25
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PENTRU REALIZAREA EDUCAȚIEI INCLUZIVE.....	26
DANIELA CARMEN ANGHEL.....	26
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.5 RÂMNICU VÂLCEA	26
COMPETENȚELE CHEIE ALE COMISIEI EUROPENE&COMPETENȚELE DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ – REALITATE FUNCȚIONALĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI EUROPEAN	28
PROFESOR MARIA-AURA ANGHEL	28
SEMINARUL TEOLGIC ORTODOX SFÂNTUL NICOLAE, RÂMNICU VÂLCEA	28
PROFILUL DE FORMARE DIN PERSPECTIVA DISCIPLINEI ISTORIE	29
PROFESOR CONSTANTIN FLORIN ANTONE	29
ȘCOALA GIMNAZIALA GURA VĂII BUJORENI	29
ABORDAREA DIDACTICĂ POZITIVĂ; TEHNICI ALE SINELUI.....	31
PROFESOR MARCELA BARBU	31
COLEGIUL NAȚIONAL MIRCEA CEL BĂTRÂN RÂMNICU VÂLCEA	31
PROMOVAREA ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ ÎN PREDAREA ONLINE.....	32
PROFESOR COSMIN BECHERU	32

ȘCOALA GIMNAZIALĂ DĂEȘTI	32
PARADIGMA NOILOR EDUCAȚII ÎN CADRUL ORELOR DE LITERATURĂ	33
PROFESOR RAMONA FLORENTINA BECHERU	33
LICEUL TEHNOLOGIC FORESTIER RÂMNICU VÂLCEA.....	33
EDUCAȚIA ONLINE	34
DOCUMENTARIST BRATU ALEXANDRA MARIETA.....	34
CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE SI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ VÂLCEA	34
STUDIUL ASUPRA METODELOR DE PREDARE DIGITALE UTILE ÎN EDUCAȚIA ADULȚILOR.....	36
PROF. DR. ING. ANCA BORGovan-CUȚĂ	36
LICEUL TEHNOLOGIC AUTO, CRAIOVA	36
DRD. ING. DAN BORGovan	36
ASOCIAȚIA ELOAH CRAIOVA	36
PROMOVAREA IMAGINII ȘCOLII	39
PROFESOR MARIA MAGDALENA CĂPĂȚINĂ	39
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.4, RÂMNICU VÂLCEA	39
CURSURILE ONLINE, O PROVOCARE ACTUALĂ	40
PROFESOR VALENTINA CIOBANU	40
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NICOLAE BĂLCESCU, DRĂGĂȘANI	40
MENTORATUL ÎN EDUCAȚIA PREUNIVERSITARĂ.....	43
PROFESOR CRISTINA CIUREL	43
LICEUL SANITAR ANTIM IVIREANU RÂMNICU VÂLCEA.....	43
ZOLTÁN KODÁLY – ASPECTE ALE DIDACTICII MUZICALE	44
PROFESOR ANA MARIA CUCU	44
LICEUL DE ARTE VICTOR GIULEANU RÂMNICU VÂLCEA	44
EDUCAȚIE CIVICĂ INTERGENERAȚIONALĂ.....	47
NICOLAE CUȚĂ, MARIANA CUȚĂ.....	47
ASOCIAȚIA ELOAH CRAIOVA	47
STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU C.E.S.....	48
PROFESOR MONICA-ADRIANA DĂNCĂU	48
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ANTON PANN, RÂMNICU VÂLCEA	48
TIPURI DE ACTIVITĂȚI CUPRINSE ÎN PRACTICA PEDAGOGICĂ.....	50
PROFESOR ELENA DECONU	50
GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL BERISLĂVEȘTI	50
JOC DE ROL - METODĂ APLICATĂ ÎN PREDARE	52
PROFESOR IULIA DIACONU	52
ȘCOALA GIMNAZIALĂ TAKE IONESCU RÂMNICU VÂLCEA	52
DEZVOLTAREA ÎNCREDERII ELEVILOR ÎN PROPRIILE CAPACITĂȚI DE ÎNVĂȚARE.....	53
PROFESOR LIUDMILA-ELENA DIACONU	53
ȘCOALA GIMNAZIALĂ TAKE IONESCU RÂMNICU VÂLCEA	53
EDUCAȚIA PANDEMICĂ.....	55
PROFESOR DR. LIZUCA SEVASTIA DICU	55
CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ BĂBENI.....	55
IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ PRIVIND INCLUZIUNEA COPIILOR CU CES	57

PROFESOR ITINERANT MARIA - MINODORA DIN	57
CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ BĂBENI.....	57
CONTRIBUTIA PRACTICII PEDAGOGICE ÎN FORMAREA CADRULUI DIDACTIC	58
PROFESOR ELENA RAMONA DINICĂ	58
ȘCOALA GIMNAZIALĂ COLONIE RÂMNICU VÂLCEA.....	58
ROLUL PRACTICII PEDAGOGICE ÎN FORMAREA CADRELOR DIDACTICE	59
PROFESOR MANUELA DINU	59
LICEUL TEHNOLOGIC PETRACHE POENARU BĂLCEȘTI	59
ROLUL PRACTICII PEDAGOGICE ÎN FORMAREA COMPETENȚELOR ELEVILOR	60
PROFESOR NICUȚA AURA DOGARU	60
COLEGIUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ MATEI BASARAB RÂMNICU VÂLCEA	60
IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ PENTRU FORMAREA VIITOARELOR CADRE DIDACTICE	62
PROFESOR FLORINELA ELENA DRĂGHICI	62
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NICOLAE BĂLCESCU	62
PROBLEME METODOLOGICE ALE ORGANIZĂRII ȘI DESFĂȘURĂRII JOCULUI DIDACTIC MATEMATIC	63
PROFESOR ADRIANA ELENA DRUMEȘI	63
LICEUL GEORGE ȚĂRNEA BĂBENI.....	63
PRACTICA PEDAGOGICĂ, MODALITATE DE FORMARE A COMPETENȚELOR PRACTICE SPECIFICE CARIEREI DIDACTICE.....	65
PROFESOR CORINA ELENA DUMITRESCU.....	65
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.4 RÂMNICU VÂLCEA	65
DIZABILITATEA-O PROVOCARE A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT	68
PROFESOR MIRELA FERȚU	68
ȘCOALA GIMNAZIALA ȘTEFAN OCTAVIAN IOSIF TECUCI, GALAȚI.....	68
PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „ÎN AȘTEPTAREA LUI MOȘ CRĂCIUN”.....	70
EDUCATOARE GYONGYI FOGARASI	70
GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL RĂSCRUCI.....	70
CONCEPTELE DE BAZĂ PRIVIND CONTABILITATEA INSTITUȚIILOR PUBLICE.....	75
NADOLU ANDREEA, ECONOMIST	75
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VÂLCEA	75
LUMINIȚA FULGESCU, CONTABIL ȘEF,	75
COLEGIUL NATIONAL MIRCEA CEL BĂTRÂN RÂMNICU VÂLCEA	75
NECESITATEA PRACTICII PEDAGOGICE	78
PROFESOR CLAUDIU GABRIEL GAIȚĂ	78
ȘCOALA GIMNAZIALĂ I. GH. DUCA RÂMNICU VÂLCEA.....	78
EFECTELE PANDEMIEI ASUPRA COPIILOR.....	80
PROFESOR MARIA GEORGESCU	80
CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE SI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ VÂLCEA	80
PROMOVAREA ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ – FACTOR DETERMINANT AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI EUROPEAN	82
PROF. AMALIA ISTRATE.....	82
COLEGIUL NAȚIONAL ALEXANDRU LAHOVARI, RÂMNICU-VÂLCEA.....	82
MODALITĂȚI ALTERNATIVE DE A FORMULA ÎNTREBĂRI.....	83

PROFESOR CĂTĂLINA JIANU.....	83
LICEUL GHEORGHE SURDU BREZOI	83
ROLUL ȘI SARCINILE EFORTULUI METODIC DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR.....	85
PROFESOR ILIE IONUȚ LAKOTOȘ	85
ȘCOALA GIMNAZIALĂ TAKE IONESCU, RÂMNICU VÂLCEA, COLEGIUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ, MATEI BASARAB, RÂMNICU VÂLCEA	85
ROLUL ȘCOLII ÎN SOCIETATEA ACTUALĂ DE TRANZIȚIE.....	86
PROFESOR ALINA ȘTEFANIA LAZĂR	86
LICEUL TEHNOLOGIC FORESTIER, RÂMNICU VÂLCEA.....	86
PROMOVAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR ÎN CONTEXT EUROPEAN	87
PROFESOR CORINA MANU	87
ȘCOALA GIMNAZIALĂ STOENEȘTI.....	87
RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE (RED). INSTRUMENTE PENTRU EVALUAREA ON-LINE.....	89
PROFESOR MARILENA MATEI.....	89
COLEGIUL ENERGETIC RÂMNICU RM.VÂLCEA	89
STRATEGII DE ÎMBUNĂȚĂȚIRE A ACTIVITĂȚII PROFESIONALE DIDACTICE	92
ING. MARIA MĂLUROIU-VLĂDUȚ	92
LICEUL GEORGE ȚĂRNEA, BĂBENI.....	92
ORGANIZAREA PRACTICII PEDAGOGICE.....	93
PROFESOR MARIA LAURA MELCESCU.....	93
GRĂDINIȚA NR.185, BUCUREȘTI, SECTOR 5	93
PRACTICA PEDAGOGICĂ-FACTOR DETERMINANT AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI EUROPEAN	95
PROFESOR SORINA GABRIELA MIHAI	95
LICEUL TEHNOLOGIC FERDINAND I RÂMNICU VÂLCEA.....	95
MENTORINGUL – O OPORTUNITATE PENTRU VIITOR	96
PROFESOR ALINA MIHĂILESCU	96
COLEGIUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ MATEI BASARAB RÂMNICU VÂLCEA	96
IMPORTANȚA PRACTICII PEDAGOGICE ÎN FORMAREA PENTRU CARIERA DIDACTICĂ.....	98
PROFESOR MARIA ALINA MIHĂILESCU	98
ȘCOALA GIMNAZIALĂ GRIGORE MIHĂILESCU VLĂDEȘTI.....	98
PRACTICĂ PEDAGOGICĂ – ESENȚIALĂ PENTRU VIITOR CADRU DIDACTIC.....	99
PROFESOR IOANA-ROXANA MUȘAT	99
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NICOALE BĂLCESCU.....	99
GPN ROTARAȘTI	99
PRACTICA PEDAGOGICĂ, MODALITATE DE FORMARE A COMPETENȚELOR PRACTICE SPECIFICE CARIEREI DIDACTICE.....	100
PROFESOR MIHAELA NECULA	100
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NORD 2 RÂMNICU VÂLCEA.....	100
PROIECTELE ETWINNING, FORMĂ A COLABORĂRII EUROPENE ÎN DOMENIUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI FORMĂRII	102
PROFESOR FLORIN OCHIA.....	102
COLEGIUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ, MATEI BASARAB, RÂMNICU VÂLCEA	102
SOFTUL EDUCAȚIONAL – UN INSTRUMENT MODERN ȘI EFICIENT UTILIZAT ÎN ÎNVĂȚAREA FIZICII .	106
PROFESOR DR. MĂDĂLINA OCHIA	106
LICEUL TEHNOLOGIC FERDINAND I RÂMNICU VÂLCEA.....	106

MOTIVAREA COLECTIVULUI DE ELEVI ÎN CADRUL OREI DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT	107
PROFESOR RODICA-MARIA ONOGEA	107
LICEUL SANITAR <i>ANTIM IVIREANU</i> RÂMNICU VÂLCEA	107
ACTIVITĂȚI MOTRICE ADAPTATE	109
PROFESOR ELENA LUMINIȚA ORZA.....	109
PROFESOR OLIMPIU CRISTIAN ORZA	109
LICEUL TEHNOLOGIC <i>BRĂȚIANU, DRĂGĂȘANI</i>	109
ROLUL GRĂDINIȚEI ÎN FORMAREA PROFILULUI MORAL AL PERSONALITĂȚII ELEVULUI	111
PROFESOR MIHAELA MIHAI	111
ELENA PANAIT	111
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MĂGURA, MIHĂIEȘTI	111
METODE INOVATOARE ÎN MEDIUL ONLINE PRIN PROGRAMUL ERASMUS+	113
PROFESOR MIRELA-ALINA OPRESCU	113
LICEUL TEHNOLOGIC AUTO, CRAIOVA	113
ROLUL PRACTICII PEDAGOGICE ÎN CONTURAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE	114
PROFESOR IOANA CONSUELA PĂUȘESCU	114
COLEGIUL ECONOMIC RÂMNICU VÂLCEA	114
MIJLOACE, METODE, TEHNICI ȘI STRATEGII DE ÎMBUNĂȚĂȚIRE A ACTIVITĂȚII PROFESIONALE	115
PROFESOR MIHAELA PELEAȘCĂ	115
ȘCOALA GIMNAZIALĂ STOENEȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA	115
METODE DIDACTICE ACTIVE, PARTICIPATIVE ÎN PREDAREA FIZICII	115
PROFESOR ANGELA PETRESCU	115
COLEGIUL ENERGETIC RÂMNICU VÂLCEA	115
PRACTICA PEDAGOGICĂ - O RESPONSABILITATE	118
PROFESOR ELENA POPESCU	118
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NORD 2 RÂMNICU VÂLCEA	118
ROLUL PRACTICII PEDAGOGICE ÎN FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA CADRELOR DIDACTICE	120
PROFESOR LAURA-ELENA RADU	120
COLEGIUL ECONOMIC, RÂMNICU VÂLCEA	120
PRACTICA PEDAGOGICĂ	121
PROFESOR RAMONA RADU	121
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ANTON PANN, RÂMNICU VÂLCEA	121
NEGOCIEREA ÎN AFACERI	123
IOANA RĂDUCĂ, SECRETAR	123
ȘCOALA GIMNAZIALĂ <i>ACHIM POPESCU, PĂUȘEȘTI MĂGLAȘI</i>	123
ROLUL ȘI IMPORTANȚA PROIECTĂRII DIDACTICE ÎN ONLINE	126
PROFESOR ELENA-BIANCA ROMAN	126
ȘCOALA GIMNAZIALĂ GURA VĂII, BUJORENI	126
ELABORAREA SCRISORILOR OFICIALE	127
SECRETAR OANA RALUCA ROIBU	127
COLEGIUL NAȚIONAL MIRCEA CEL BĂTRÂN RÂMNICU VÂLCEA	127
ACTIVITĂȚI DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	128
PROFESOR MIRELA ANDREEA SAMOILĂ	128
ȘCOALA GIMNAZIALĂ <i>ANTON PANN</i> RÂMNICU VÂLCEA	128

POLITICI EUROPENE APLICATE ÎN PRACTICA PEDAGOGICĂ	131
PROFESOR ANA-MARIA STĂNILĂ.....	131
LICEUL <i>PREDA BUZESCU</i> BERBEȘTI	131
MODALITĂȚI DE EVALUARE A VALORILOR MORAL - SPIRITUALE ȘI SOCIAL-PSIHICE LA VÂRSTA ȘCOLARĂ.....	133
PROFESOR LAURA STROESCU.....	133
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 10, RÂMNICU VÂLCEA	133
EVALUAREA RANDAMENTULUI ȘCOLAR LA ELEVII VIOLONIȘTI LICEUL DE ARTE „VICTOR GIULEANU” RÂMNICU VÂLCEA	134
PROFESOR LAURA STANCA.....	134
LICEUL DE ARTE <i>VICTOR GIULEANU</i> RÂMNICU VÂLCEA	134
PROGRAMUL ERASMUS+. METODE DE PREDARE INOVATIVE FOLOSITE ÎN MEDIUL ONLINE.....	136
PROFESOR CĂTĂLINA STANCU-MELCEA.....	136
ASOCIAȚIA „ELOAH” CRAIOVA/ ȘCOALA GIMNAZIALĂ LEU.....	136
STRATEGII DIDACTICE - METODE DIDACTICE - MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT.....	137
PROFESOR ALINA MIHAELA ȘIȚOIU.....	137
ȘCOALA GIMNAZIALĂ VALEA MARE, BĂBENI	137
LIMITELE ȘI AVANTAJELE INSTRUIRII ȘI PRACTICII PEDAGOGICE PENTRU VIITOAREA CARIERĂ DE PROFESOR.....	149
PROFESOR ELENA ȘTEFĂNICĂ	149
COLEGIUL TEHNIC COSTIN D. NENIȚESCU PITEȘTI.....	149
PRACTICA PEDAGOGICĂ	150
PROFESOR ANA TÎRLEA.....	150
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 MOTRU, GORJ	150
ROLUL PRACTICII PEDAGOGICE ÎN PREGĂTIREA PENTRU PROFESIA DIDACTICĂ	151
PROFESOR ANAMARIA-NARCISA TĂTUȚ	151
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 10, RÂMNICU VÂLCEA.....	151
ETAPELE PREGĂTIRII ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ.....	152
PROFESOR ADRIANA VĂCĂLIE	152
GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL BERISLĂVEȘTI	152
COMPETENȚE DIGITALE DOBÂNDITE PRIN PROGRAMUL ERASMUS+ „EUROTRAINER”	154
PROFESOR LILIANA MONICA VINTILESCU.....	154
ȘCOALA GIMNAZIALĂ <i>MIHAI VITEAZUL</i> CRAIOVA, ASOCIAȚIA <i>ELOAH</i> CRAIOVA	154
DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII PRIN EDUCAȚIA MUZICALĂ	156
PROFESOR ADRIAN ZAMFIR	156
LICEUL DE ARTE <i>VICTOR GIULEANU</i> , RÂMNICU VÂLCEA	156
CURSUL „EFFECTIVE USE OF ICT ÎN EDUCATION” PRIN PROGRAMUL ERASMUS + ÎN CADRUL ASOCIAȚIEI ELOAH CRAIOVA	159
PROFESOR ADINA-THEODORA ZLOTEA.....	159
ASOCIAȚIA ELOAH CRAIOVA	159
IMPACTUL ALFABETIZĂRII MEDIIEI	160
MIHAELA ZULEANU.....	160
ASOCIAȚIA ELOAH CRAIOVA	160
LUCIAN ZULEANU.....	160
ASOCIAȚIA ELOAH CRAIOVA	160

STANDARD RAID LEVELS	162
INFORMATICIAN DĂSCĂLETE-BURTEA ALEXANDRU CONSTANTIN	162
CASA CORPULUI DIDACTIC VÂLCEA	162

”

Prefață

Revista a luat ființă la începutul anului 2011, din dorința de a pune la dispoziția comunității educaționale din țara noastră referatele și comunicările științifice dezbătute în cadrul lucrărilor Simpozionului Național ”Promovarea activităților de practică pedagogică – factor determinant al învățământului european”.

Inițiativa aparține doamnelor profesoare Băbuș Liliana de la Liceul de Arte ”Victor Giuleanu” Râmnicu Vâlcea și Șandru Valeria, profesor metodist CCD Vâlcea, care au continuat în fiecare an școlar să promoveze scopul activității metodico – științifice, și anume comunicarea științifică prin referate și articole de specialitate.

Tradiția a fost continuată de-a lungul timpului de oameni inimoși: inspectori școlari, directori, profesori, economiști, secretari, bibliotecari și informaticieni, prin profesionalism și atitudine pozitivă proeducație.

Aflat acum la a X-a ediție, simpozionul are ca principal scop promovarea activității educaționale la un alt nivel, online, mai ales ca urmare a contextului pandemic actual.

Activitatea de dezvoltarea profesională a unui cadru didactic este reflectată, într-o bună măsură, de activitatea publicistică în domeniul științelor educației, în care experiența didactică personală și acumulările teoretice se îmbină, constituind expresii pedagogice care pot fi valorificate de alți profesori.

Articolele din această revistă asigură calitatea activităților științifice, metodice, cu exemple de bune practici, și conduc la un nivel înalt de profesionalism.

Mulțumim tuturor autorilor care semnează referatele și articole de specialitate în acest număr, dar mai ales cititorilor care au oportunitatea de a examina și exemple de bune practici.

Decembrie 2021

Coordonatorii
Profesor dr. Adrian Luca
Profesor metodist Valeria Șandru
Casa Corpului Didactic Vâlcea

RESPONSABILITATEA SOCIALĂ ȘI CIVICĂ A ȘCOLII

Profesor Mihaela ANDREIANU

Inspector Școlar General, Inspectoratul Școlar
Vâlcea

Responsabilitatea socială este un construct polivalent, apărut în domeniul teoriilor psihosociale, des dezbătut la nivel mondial, datorită incidenței sale la nivel de politici și strategii sociale și economice globale. Responsabilitatea socială a organizațiilor școlare, ca spațiu de formare / calificare a viitoarei generații de profesioniști ai pieței muncii, devine un element central al strategiilor de dezvoltare instituțională și organizațională. Adesea nedenumit astfel, constructul de responsabilitate socială intervine în discursurile privind cultura calității, management versus leadership, programe de formare inițială și continuă, practică profesională, marketing, competitivitate, etc, drept referențial, unanim acceptat.

Atunci când se vorbește despre responsabilitatea socială, se face referire la funcțiile pe care școala le preia în relație cu societatea, iar prin responsabilitatea civică se înțelege rolul asumat de aceasta în relație cu societatea civilă. Care este responsabilitatea socială a școlii românești? Ce este responsabilitatea civică?

Documentele strategice ale instituțiilor societății civile îl menționează obligatoriu în declarațiile privind viziunea, finalitățile și orientările strategice proiectate. Școala a început a fi percepută ca o instituție ce are nu doar funcția de a educa, ci și de a pune sub semnul întrebării realitatea, nu doar cea a cunoașterii, ci și a evaluării realității, nu doar cea a observării realității, ci și a asumării responsabilității civice. Problematika responsabilității sociale a școlii trebuie să se dezbată în contextul înțelegerii misiunii sale complexe: școala ca instituție formativă; ca spațiu de desfășurare a cercetării științifice; ca sursă de inovare tehnologică; ca instanță publică pentru examinări critice; ca un loc de angajament față de drepturile civile, justiție socială și reforme. Desigur,

aceste dimensiuni se ierarhizează în mod diferit, în funcție de contextul social-global și prioritățile de dezvoltare stipulate în strategiile și politicile proprii fiecărei unități de învățământ.

La nivel general, responsabilitatea socială presupune luarea în considerație a intereselor tuturor grupurilor cointeresate (stakeholders) și elaborarea unei strategii de implicare socială, strategie care să se integreze pe termen mediu și lung în strategia de dezvoltare a școlii și în strategia de comunicare inter-instituțională.

În acest context, un aspect important a fi menționat, constă în afirmarea și susținerea necesității armonizării semnificației și relevanței practice a responsabilității sociale la nivel de societate civilă, în ansamblul său. Altfel, înțelegerea și concretizarea în viziune proprie (detașată de orientările generale afirmate la nivel social) a responsabilității sociale, poate să contravină și chiar să îngreieze manifestările acesteia, în alte zone de exprimare. E necesară o viziune globală, unanim împărtășită de organisme și instituții ale societății civile, astfel încât, efortul lor de a-și construi programele și a-și împlini misiunea să nu fie îngreiat ori să se exercite constrângător spre proiectele altor instituții.

Transparența este o condiție a unei comunicări eficiente între școală și grupurile / organismele/ instituțiile cointeresate. Mai mult decât transparență în comunicare, credibilitatea presupune un acord între declarațiile și acțiunile întreprinse. Pe scurt, transparența în politicile de responsabilitate socială ale școlii trebuie să facă referire la:

- ✚ Definirea unui cod etic, a principiilor care ghidează organizația în acțiunile ei ori a unui set de standarde etice care să fixeze drepturile și obligațiile pe care le are compania față de grupurile cointeresate;
- ✚ Promovarea și publicarea codului etic în rândul angajaților și potențialilor beneficiari;
- ✚ Elaborarea unor rapoarte sociale periodice care să reflecte măsura în care școala își respectă obligațiile pe care și le asumă în plan social;

- ✚ Publicarea standardelor de raportare utilizate precum și a auditorului care a elaborat rapoartele;
- ✚ Evaluarea programelor de investiții sociale, impactul acestora asupra grupurilor sociale vizate;
- ✚ Publicarea rezultatele programelor derulate cu impact social.

Bibliografie

- 1] Andrei Cosmovici, *Psihologie generală*, Editura Polirom, Iași, 1996;
- 2] Constantin Cucos, *Pedagogie, ediția a II-a revizuită și adăugită*, Editura Polirom, Iași, 2006;
- 3] Constantin Cucos, Luminița Mihaela Iacob, *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași, 1998;
- 4] Diana Csorba, *Managementul educațional. Studii și aplicații*, Editura Universității, București, 2012;
- 5] Șerban Iosifescu coordonator, *Management educațional pentru instituțiile de învățământ*, București, 2001;
- 6] Yuval Noah Harari, *21 de lecții pentru secolul XXI*, Editura Polirom, Iași, 2020;

CLARIFICĂRI CONCEPTUALE ÎN PRIVINȚA STILURILOR MANAGERIALE

Profesor dr. Adrian LUCA

Director Casa Corpului Didactic Vâlcea

De regulă managementul și leadershipul sunt adesea utilizate cu aceeași semnificație, dar în realitate există deosebiri semnificative între cele două concepte. Mai exact, leadershipul înseamnă ceva mai mult decât conducere propriu-zisă. Managementul este un abilitatea de a lucra cu oamenii în care atingerea țelurilor organizației este primordială. Diferența între leadership și management este legată tocmai de atingerea scopurilor organizației. Leadership-ul apare ori de câte ori o persoană încercă să influențeze comportarea indivizilor sau grupurilor, indiferent de motiv (care poate fi un motiv personal, sau al unui grup de presiune sau al unor cercuri de influențe etc.) și care poate să fie diferit de scopurile organizației).

Stilul managerial este definit de specialiști ca mod de abordare a relațiilor interumane care apar în urma realizării funcțiilor de conducere managerială (planificare, organizare, coordonare, reglare / autoreglare) Stilul de conducere, în general, este perceput de către cel asupra căruia se exercită sub forma motivației și performanței, în sens pozitiv sau negativ. Cel care îl practică îl percepe în măsura în care conștientizează ridicarea nivelului cerințelor profesionale și manageriale impuse de comportamentul în raportul șefi/ subordonați.

Clasificarea stilurilor manageriale

Autori diferiți au realizat clasificări diferite ale stilurilor manageriale. Vom prezenta, în cele ce urmează, câteva dintre cele mai cunoscute.

Kurt Lewin, luând în considerare modul de luare a deciziilor, a conturat trei stiluri de conducere:

- ✚ Autoritar sau autocratic
- ✚ Democratic
- ✚ Liber sau „laissez-faire”

După criteriul valoric, care stă la baza fundamentării deciziilor managerilor, R. R. Blake și J. S. Mouton, disting:

✚ Manager orientat spre relații umane

✚ Manager orientat spre producție.

După spiritul de angajare și gradul de cooperare, O. Nicolescu identifică două categorii de stiluri:

a. Eficiente

✚ Organizator

✚ Participativ

✚ Întreprinzător

✚ Realist

b. ineficiente

✚ Birocrat

✚ Paternalist

✚ Demagog

✚ Oportunist

✚ Utopist.

După R. Tannenbaum și W. Schmidt (care pledează pentru un stil continuu de conducere), manifestarea autorității obligă managerii să adopte unul din stilurile:

✚ Autocrat sau autoritar

✚ Democrat sau participativ.

Consecințe în ... Stiluri		
Productivitate	Relativ ridicată și constantă	fluctuantă – și alternează punctele înalte cu cele scăzute
Absenteism	scăzut	ridicat
Coeziunea colectivului	ridicată	relativ scăzută
Tensiuni interpersonale	scăzut	ridicat
Atitudinea față de muncă	activă, cu inițiative	pasivă, lipsită de inițiativă
Responsabilitatea în muncă	scăzută	ridicată
Motivarea muncii	predominant motive interioare	predominant cele exterioare
Satisfacția muncii	scăzută	ridicată
Integrarea în muncă	scăzută	scăzută: grad înalt de

		alienare
Munca însăși	mai variată - îmbinarea muncii de execuție cu participarea la conducere	simplificată, foarte divizată: numai munca de execuție
Pregătirea profesională	stimulează perfecționarea profesională	peste o anumită limită nu mai permite dezvoltarea stimulării profesional

Odată ales, stilul de management nu rămâne „un dat”, nu este imuabil. Aceasta, pe de o parte, pentru că omul – ca unicat – este dinamic, imprevizibil de schimbător, iar pe de altă parte, complexitatea cadrului organizațional și varietatea situațiilor întâlnite ne solicită să ne adaptăm. Oamenii și evenimentele reprezintă principalele variabile dinamice ale oricărei organizații. Prin urmare, practicarea unui stil de management ține de conjunctură, iar flexibilitatea este una din cerințele esențiale la care trebuie să răspundă un manager.

Bibliografie

- 1] Andrei Cosmovici, *Psihologie generală*, Editura Polirom, Iași, 1996;
- 2] Constantin Cucuș, *Pedagogie, ediția a II-a revizuită și adăugită*, Editura Polirom, Iași, 2006;
- 3] Diana Csorba, *Managementul educațional. Studii și aplicații*, Editura Universității, București, 2012;
- 4] Șerban Iosifescu coordonator, *Management educațional pentru instituțiile de învățământ*, București, 2001;
- 5] Yuval Noah Harari, *21 de lecții pentru secolul XXI*, Editura Polirom, Iași, 2020;

ACTIVITĂȚI SPECIFICE DEZVOLTĂRII ECHIELOR ÎN MEDIUL ON-LINE

Profesor metodist Valeria ȘANDRU
Casa Corpului Didactic Vâlcea

Mă voi referi la două activități practice de consolidare a echipei: Brainstorming și Logo.

Brainstorming

Ca regulă, în abordarea unui subiect nou la clasă sau într-o sesiune de formare, pun întrebarea "Ce știți despre..." sau "Ați auzit despre..."

Și în mediul online am folosit această activitate destul de des, atât la clasa de elevi cât și în sesiunile de formare cu colegii mei profesori.

Chiar este facil și ușor de folosit mai ales când elevii au încredere în profesor și se simt valorizați.

De obicei insist pe formularea cât mai scurtă și mai concretă a ideilor. Și încurajez auditoriul în formularea unui număr cât mai mare de idei.

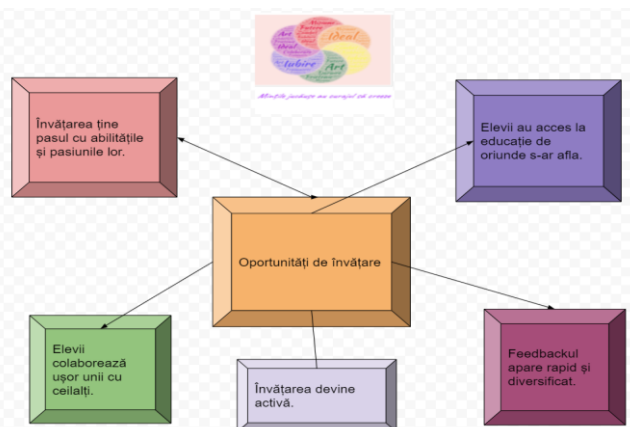
Le scriu pe tablă (White board) sau pe jamboard (aplicație Google) cu ajutorul notelor fixe.

De fapt, toți încearcă să ajute la formularea ideilor pe o temă dată sau pe un anumit subiect.

Activitatea durează cam 10 – 15 minute pentru grupele de 20 – 25 participanți.

La final am grijă ca să formulez concluziile finale din ideile deja prezentate în activitate.

Succesul este garantat!

Logo

Deși nu pot spune că folosesc această activitate sub forma prezentată aici, pot afirma că este una din activitățile de bază în cunoașterea participanților atunci când formăm echipe de lucru.

După ce ne asociem unor echipe de lucru pe un criteriu de selecție de comun acord cu toți participanții (unic pentru toți, de obicei pe baza unor preferințe argumentate) le propun crearea unui blazon al echipei.

Sarcina este scrisă și adusă la cunoștința tuturor, astfel:

Blazonul reprezintă un ansamblu de elemente convenționale care constituie emblema unei echipe.

Dacă ar fi să realizați un blazon al echipei voastre cum ar arăta el?

Care este relevanța unui blazon în starea de bine a unei echipe?

Poate fi un blazon realizat din regulile scrise și nescrise, credințele, limitele, drepturile și responsabilitățile, motto-ul, ideile și valorile unei echipe?

Cum arată blazonul echipei voastre?

Stabilesc timpul de lucru: 20 minute + 10 minute prezentarea.

Recomand folosirea aplicației online: <https://wordart.com/> și a unui instrument de lucru din desktop.

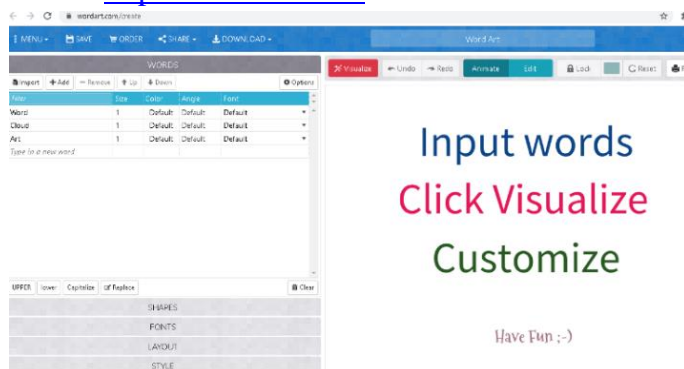

După realizarea blazonului echipei cu ajutorul aplicației online wordart se va introduce și motto-ul echipei cu ajutorul instrumentului de

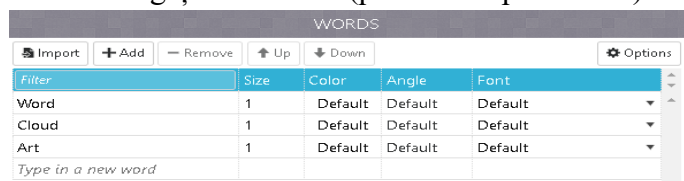
decupare din aplicațiile sistemului de operare de baza Microsoft.

Etapa 1 : Crearea unui wordart

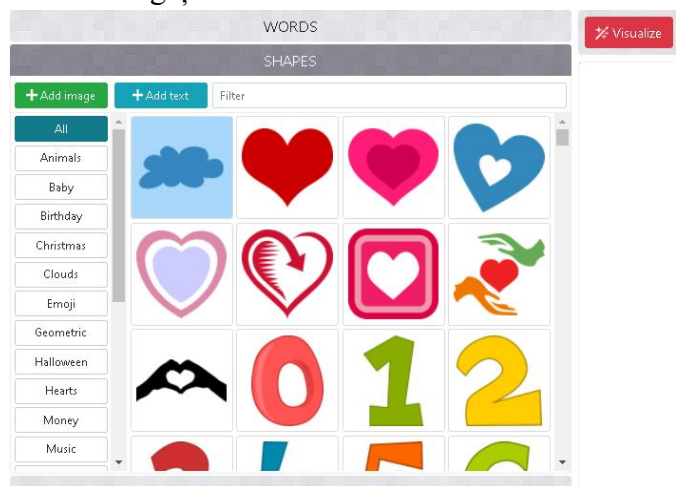
<https://wordart.com/>

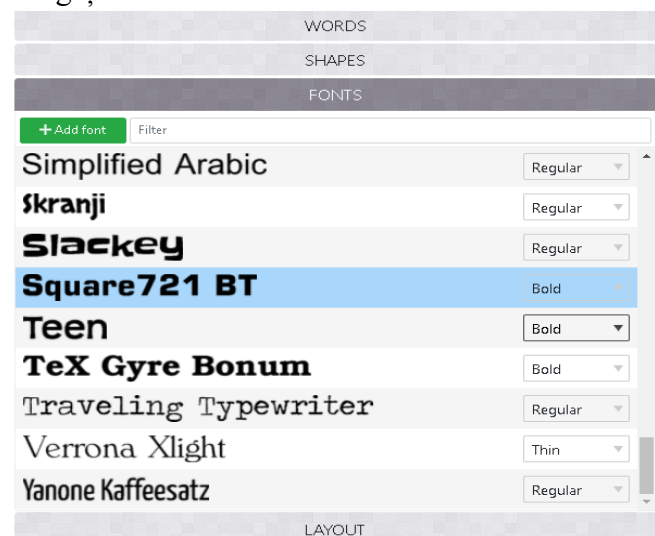
Alegeți 10 cuvinte (pentru echipa voastra)

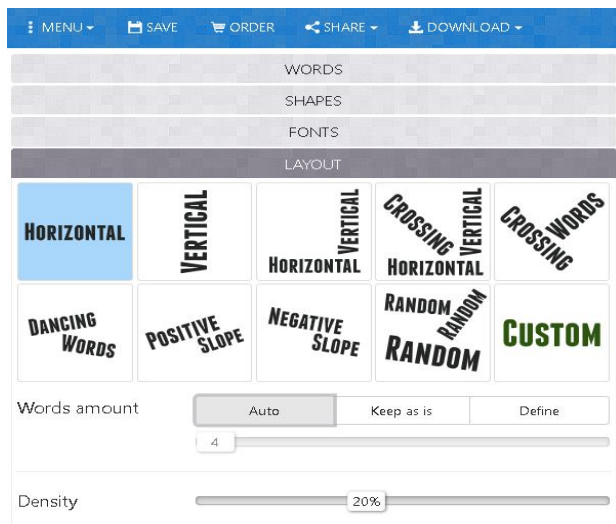
Alegeți forma dorită:

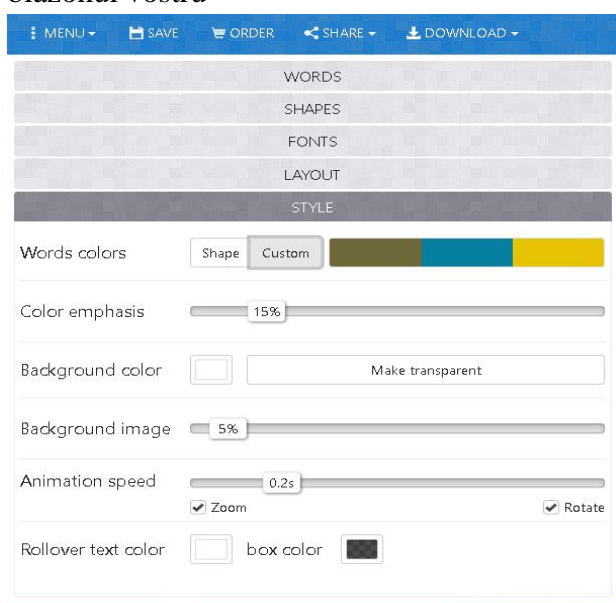
Alegeți fontul dorit:

Puteți alege și modul de prezentare a cuvintelor

Alegeți și stilul, culorile reprezentative pentru blazonul vostru

Pentru fiecare opțiune dați

La final alegeți imaginea creată de voi folosind instrumentul de decupare a imaginilor din calculator:

Apoi ”decupează” imaginea.

Etapa 2: Deschideți documentul word și inserați această imagine.

Sub acea imagine puteți adăuga un motto reprezentativ.

Etapa 3: Repetați operațiunea când aveți imaginea și motto-ul pentru a obține blazonul echipei.

Input words

Click Visualize

Customize

MOTTO ECHIPĂ

După ce fiecare echipă își prezintă blazonul, concluzionăm:

1. Valori comune care ne unesc sunt:

- ✚ Respect – față de noi înșine și față de cei din jurul nostru
- ✚ Pasiune – pentru tot ceea ce facem
- ✚ Curiozitate – față de realitatea ce ne înconjoară
- ✚ Curaj – pentru a acționa și a ne pune în practica ideile, inovare
- ✚ Profesionalism – în activitate și în abordare
- ✚ Performanță – în îndeplinirea sarcinilor zilnice
- ✚ Munca în echipă – în absolut fiecare activitate a echipei

2. Am descoperit și agreat că principiile după care ne ghidăm în activitatea zilnică, în obiectivele pe care ni le stabilim sunt:

- ✚ produsele echipei au la bază inovarea muncii în echipă,
- ✚ flexibilitate și adaptare la cerințele activităților de formare,
- ✚ dezvoltarea personală și profesională continuă a echipei,
- ✚ voia bună și dorința de a învăța.

Adică:

Iată câteva exemple.

"Dacă poți visa, poți să realizezi ceea ce vizezi!"

DOAR O INIMĂ URIAȘĂ POATE
MODELA MINTII DE PITICI

Toată viața e o școală !

EDUCATEA la adresa pregătirii pentru viață, este o carte bună! (Liliana Brăneș)

METODA STORYTELLING LA ORA DE ISTORIE

Profesor dr. Maria Aurelia DIACONU

Școala Gimnazială I. Ghe. Duca Râmnicu Vâlcea

Așa cum spune istoricul Adrian Cioroianu "istoria este cea mai frumoasă poveste". De fapt istoria cucerește publicul mai ales prin legendele și miturile sale și mai puțin prin evocarea faptelor și evenimentelor propriu-zise. Istoria presupune povestire, narare, relatare care să ofere imaginea unei epoci istorice, a unei societăți, cu oamenii și mentalitățile sale.

Prin intermediul povestirii, nu se transmit doar cunoștințe ci și valori și atitudini. Metoda contribuie la formarea competențelor de comunicare, deoarece nu doar cadrul didactic exersează nararea evenimentelor și faptelor istorice ci și elevii sunt puși să o facă.

Metoda implică trei elemente esențiale: povestea, povestitorul și publicul. Dialogul dintre aceste trei elemente face ca storytellingul să poată fi folosit atât în scop formativ/educațional, cât și terapeutic.

Această metodă se poate utiliza atât la gimnaziu pentru a capta atenția auditorului, cât și la liceu, când competența argumentării este în plină formare, și îi determină pe elevi ca prin evocările pe care le fac să fie empatici și persuasivi.

Să dăm ca exemplu Poemele homerice Iliada și Odiseea. Ambele fascinează elevii prin abundența de mituri, dar mai ales de provocări cărora eroii trebuie să le facă față. Prin narările introductive pe care profesorul le face poate deschide apetitul elevilor pentru lectură. Astfel elevii vor dori să citească mai mult despre subiectul indicat, și pot avea ca sarcină de lucru să realizeze o povestire cât mai convingătoare.

Am aplicat această metodă la clasa a VI la opționalul „Călători și călătorii celebre”. Fiecare elev din clasă primind surse care să-l ajute să înțeleagă una dintre provocările întâlnite de Ulise în călătoria sa de la Troia la Itaca. Astfel fiecare elev a trebuit să povestească în circa 5 minute experiența lui Ulise în Troia, Țara Ciconului, Terenul

Lotofagilor, Pământul Ciclopilor, Insula Eolo, Avern, regatul morților etc.

La final a rezultat un tur al galeriei prin care toți elevii au aflat despre legendara călătorie a lui Ulise, despre experiențele acestuia, despre obstacolele întâlnite în cale, găsind și explicații istorice și științifice care să explice fenomenele relatate.

Chiar dacă cei mai mulți dintre ei au intrat în contact doar cu fragmente din celebrul poem, la final ei cunoșteau conținutul acesteia prin intermediul povestirilor colegilor. Metoda nu doar le captează interesul și îi și determină să citească mai mult. Totodată își perfecționează și modalitatea de a povesti. Vor să fie cât mai autentici, cât mai persuasivi, cât mai interesanți cu putință, pentru că până la urmă povestirea este o artă.

În era digitală se utilizează tot mai mult poveștile digitale, practică care se bazează pe utilizarea instrumentelor digitale pentru a spune povești. Ideea este de a combina arta de a spune povești cu o varietate de multimedia, inclusiv elemente grafice, audio, video.

La ora de istorie elevii sunt încurajați să facă storytelling și prin imagini. Utilizând elemente ce țin de competența digitală ei pot realiza o succesiune de imagini, care să fie relevante pentru povestirea pe care o fac.

Elevii trebuie să fie încurajați să facă povestiri însoțite de suport digital și atunci când prezintă activitățile extrașcolare pe care le întreprind: vizite, excursii, programe cultural-artistice, etc. Lucrând împreună, negociind asupra scenariului, asupra materialului folosit, a fondului muzical, alegând persoana care va citi narațiunea, se dezvoltă spiritul de grup, capacitatea de a lucra în echipă, de a comunica eficient, de a se cunoaște reciproc.

Utilizarea acestei metode se poate dovedi foarte utilă în activitățile efectuate cu copiii cu CES. Se știe că elevii cu dificultăți de învățare au probleme în utilizarea adecvată a limbajului, ca mod de comunicare, în exprimarea gândurilor, emoțiilor, trebuințelor. Discutarea temelor pentru narațiune este un proces care se desfășoară în grup.

În acest context participanților trebuie să li se creeze o stare de încredere, bună dispoziție, intercunoaștere, ajutorare reciprocă. Totodată participanții își vor îmbogăți și dezvoltă vocabularul și comunicarea și descoperă că se pot exprima în moduri noi, neutilizate anterior.

CONTABILITATEA CHELTUIELILOR ȘI VENITURILOR ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Economist Varinia DUMITRANA
Casa Corpului Didactic Vâlcea

Structura organizatorică, educația, cercetarea și cultura sunt factori strategici ai dezvoltării oricărui stat. Investiția în educație și în formare profesională este cea mai rentabilă pentru dezvoltarea unei societăți pe termen lung. Importanța învățământului în propășirea economică și spirituală a societății românești, precum și dimensiunea semnificativă a resurselor alocate acestei subdiviziuni a cheltuielilor social-culturale, a fost motivul principal pentru care am ales ca temă *Contabilitatea cheltuielilor și veniturilor în unitățile de învățământ*

Începând cu 1 ianuarie 2007 școlile cu peste 200 de elevi au devenit unități de învățământ cu personalitate juridică, funcționând în conformitate cu prevederile articolului 7 alineatul 8, 15, 20-21 din Legea învățământului Nr. 84/ 1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Rolul directorului ca ordonator terțiar de credite și prezența serviciului de contabilitate / contabil a permis dezvoltarea managementului financiar și administrativ la nivelul școlii, creând premisele pentru descentralizarea completă.

Înființarea în fiecare școală a Comisiei de evaluare și asigurarea calității (conform Legii Nr. 87/ 2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului Nr. 75/2005 privind *asigurarea calității educației*) permite realizarea unei evaluări interne, raportul anual fiind făcut public și constată nivelul de atingere a standardelor de performanță – un fapt important urmare a descentralizării.

Tipurile de instituții publice

Instituțiile publice au obligația să organizeze și să conducă contabilitatea proprie, respectiv contabilitatea financiară și după caz, contabilitatea de gestiune.

În conformitate cu prevederile Legii 500/2002 privind finanțele publice, sunt considerate instituții publice, cele care îndeplinesc următoarele

trăsături:

- ✚ Sunt instituții ale statului de drept, care desfășoară activitate politică sau executivă, reprezentând puterea și administrația de stat în societate;
- ✚ Sunt instituții de stat care își desfășoară activitatea în strânsă legătură cu bugetul public, privind resursele financiare constituite în cadrul acestuia, la nivel central, local sau prin fondurile speciale, pentru acoperirea cheltuielilor, pe destinațiile specifice prin clasificare bugetară.

În România există în jur de 10.000 de instituții publice. Marea majoritate a acestora sunt instituții publice ale administrației publice locale. 3.000 de consilii locale municipale, orașenești și comunale, precum și ale sectoarelor municipiului București

- ✚ Instituții publice de învățământ (școli generale, licee, grupuri școlare etc)
- ✚ Instituții publice sanitare (policlinici, spitale universitare, spitale județene, sanatorii)
- ✚ Instituții publice de cultură (case de cultură, muzee, teatre, cinematografe etc)
- ✚ Instituții de asistență socială (protecția copilului, centre de plasament etc.)
- ✚ Și altele.

Sursele de finanțare

În realizarea misiunii și obiectivelor sistemului național de învățământ unitățile școlare de nivel preuniversitar au o importanță covârșitoare. Pentru îndeplinirea scopului activității lor și a rolului social cu care sunt investite acestea dispun de patrimoniu propriu și derulează fluxuri materiale și financiare provenind din bugete diferite: credite de la bugetul de stat, alocații de la bugetul local și resurse proprii realizate în regim extrabugetar. Bugetul instituției de învățământ se întocmește pe fiecare sursă de finanțare în parte:

- ✚ Bugetul privind cheltuielile finanțate de la bugetul de stat (prin inspectoratul școlar);
- ✚ Bugetul privind cheltuielile finanțate de la bugetul local (prin Consiliul local);
- ✚ Bugetul privind veniturile și cheltuielile activităților autofinanțate;

Organizarea și funcționarea instituțiilor de învățământ trebuie să consfințească un grad înalt de

autonomie financiară și profesională, dar și o răspundere managerială sporită pentru gestionarea fondurilor publice. Contabilitatea instituțiilor publice asigură informații ordonatorilor de credite cu privire la execuția bugetelor de venituri și cheltuieli, rezultatul execuției bugetare, patrimoniul aflat în administrare, costul programelor aprobate prin buget, precum și pentru întocmirea contului general anual de execuție a bugetului de stat, fondurilor speciale și a conturilor anuale de execuție a bugetelor locale.

Principiile procedurii bugetare

Conform legii finanțelor publice, principiile procedurii bugetare sunt următoarele:

- ✚ Principiul universalității
- ✚ Principiul publicității
- ✚ Principiul unității
- ✚ Principiul recurenței anuale
- ✚ Principiul specializării bugetare
- ✚ Principiul unității monetare

Principiul universalității

Veniturile și cheltuielile fi în totalitate incluse în buget, în sume brute. Veniturile bugetare nu pot fi afectate direct către o anumită cheltuială bugetară, exceptând donațiile și sponsorizările, care au destinații distincte stabilite.

Principiul publicității

Sistemul bugetar este deschis și transparent, și este realizat prin:

- ✚ Dezbaterea publică a proiectelor de buget, când se aprobă aceste proiecte;
- ✚ Dezbaterea publică a conturilor generale pentru implementarea bugetelor, când se aprobă aceste conturi;
- ✚ Publicarea în Monitorul Oficial al României, normale pentru aprobarea bugetelor și conturile generale anuale pentru executarea acestor bugete;
- ✚ Mijloace ale mass-media, pentru distribuirea informațiilor asupra conținutului bugetar, exceptând orice documente și informații ce nu pot fi divulgate conform legii.

Principiul unității

Veniturile și cheltuielile bugetare vor fi trecute într-un singur document, în vederea asigurării unei monitorizări și folosiri eficiente a

fondurilor publice.

Toate veniturile reținute și utilizate într-un sistem extrabugetar, sub diverse forme și denumiri, vor fi introduse în bugetul de stat, urmând regulile și principiile respectivului buget.

Veniturile și cheltuielile fondului special pentru dezvoltarea sistemului energetic și cele ale fondului special pentru drumuri publice vor fi introduse în bugetul de stat ca venituri și cheltuieli cu destinație specială, urmându-se regulile și principiile bugetare.

În scopul respectării principiilor bugetare, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a acestei legi, Guvernul va propune Parlamentului modificarea normelor pentru anularea veniturilor și cheltuielilor cu destinație specială incluse în bugetul de stat.

Principiul recurenței anuale

Veniturile și cheltuielile bugetare vor fi aprobate prin lege pentru o perioadă de un an, corespunzătoare exercițiului bugetar.

Toate operațiunile de încasare și plăți derulate în timpul anului bugetar într-un cont de buget vor aparține exercițiului aferent pentru implementarea bugetului respectiv.

Principiul specializării bugetare

Veniturile și cheltuielile bugetare vor fi scrise și aprobate în buget pe surse de origine și respectiv, pe categorii de cheltuieli, clasificate după natura lor economică și destinația lor conform clasificării bugetare.

Principiul unității monetare

Toate operațiunile bugetare vor fi exprimate în monedă națională. După aderarea României la Uniunea Europeană, toate operațiunile bugetare și tranzacțiile economice vor fi exprimate în Euro.

Destinația cheltuielilor

Cheltuielile bugetare au destinație precisă și limitată și sunt determinate de autorizările conținute în legi specifice și în legile bugetare anuale

Nici o cheltuială nu poate fi înscrisă în bugete și nici angajată și efectuată din aceste bugete, dacă nu există bază legală pentru respectiva cheltuială.

Nici o cheltuială din fonduri publice nu poate fi angajată, ordonanțată și plătită dacă nu este

aprobată potrivit legii și nu are prevederi bugetare

Angajarea cheltuielilor bugetare, altele decât cele care privesc acțiuni multianuale, se face numai în limita creditelor bugetare aprobate.

Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor

În baza prevederilor art. 19 lit. d) din Legea nr. 500/ 2002 privind finanțele publice, ale art. 17 alin. (2) din Legea contabilității nr. 82/ 1991, republicată, și ale art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind auditul public intern și controlul financiar preventiv, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 301/2002, cu modificările ulterioare, instituțiile publice, indiferent de subordonare și de modul de finanțare a cheltuielilor, au obligația să respecte procedurile privind parcurgerea celor 4 faze ale execuției bugetare a cheltuielilor, respectiv angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, precum și să organizeze, să conducă evidența și să raporteze angajamentele bugetare și legale începând cu anul bugetar 2003.

Angajarea oricărei cheltuieli din fonduri publice îmbracă două forme de angajamente:

Angajamentul legal - fază în procesul execuției bugetare reprezentând orice act juridic din care rezultă sau ar putea rezulta o obligație pe seama fondurilor publice.

Angajamentul legal trebuie să se prezinte sub formă scrisă și să fie semnat de ordonatorul de credite. Angajamentul legal ia forma unui contract de achiziție publică, comandă, convenție, contract de muncă, acte de control, acord de împrumut etc.

Sarcina înscrierii datelor respective revine compartimentelor de specialitate care elaborează proiectele angajamentelor legale.

Înainte de a angaja și a utiliza creditele bugetare, respectiv înainte de a lua orice măsură care ar produce o cheltuială, ordonatorii de credite trebuie să se asigure că măsura luată respectă principiile unei bune gestiuni financiare, ale unui management financiar sănătos, în special ale economiei și eficienței cheltuielilor. În acest scop utilizarea creditelor bugetare trebuie să fie precedată de o evaluare care să asigure faptul că rezultatele obținute sunt corespunzătoare resurselor utilizate.

Proiectele angajamentelor legale reprezintă decizii de principiu luate de ordonatorii de credite, care implică o obligație de efectuare a unei cheltuieli față de terțe persoane.

Aceste proiecte de angajamente legale nu pot fi aprobate de către ordonatorul de credite decât dacă au primit în prealabil viza de control financiar preventiv în condițiile legii. Angajarea și ordonanțarea cheltuielilor se efectuează numai cu viza prealabilă de control financiar preventiv propriu, potrivit dispozițiilor legale.

Ordonatorii de credite nu pot angaja cheltuieli într-o perioadă în care se știe că bunul, lucrarea sau serviciul nu va putea fi executat, recepționat și plătit până la data de 31 decembrie a exercițiului bugetar curent, respectiv ultima zi de plată prevăzută în Programul calendaristic pentru derularea principalelor operațiuni de încheiere a exercițiului bugetar, cu excepția acțiunilor multianuale.

În situația în care, din motive obiective, angajamentele legale de cheltuieli nu pot fi plătite până la finele anului, acestea se vor plăti din creditele bugetare ale exercițiului bugetar următor.

După semnarea angajamentului legal de către ordonatorul de credite acesta se transmite compartimentului de contabilitate pentru înregistrare în evidența cheltuielilor angajate.

Angajamentul bugetar. Orice act prin care o autoritate competentă, potrivit legii, afectează fonduri publice unor anumite destinații, în limita creditelor bugetare aprobate.

În vederea respectării acestei cerințe, angajamentul bugetar prin care au fost rezervate fonduri publice unei anumite destinații, în limita creditelor bugetare aprobate, precedă angajamentul legal.

În scopul garantării acestei reguli, angajamentele legale, respectiv toate actele prin care statul sau unitățile administrativ-teritoriale contractează o datorie față de terții creditori, sunt precedate de angajamente bugetare, respectiv de rezervarea creditelor necesare plății angajamentelor legale.

Angajamentele bugetare pot fi:

a) *Angajamente bugetare individuale;*

b) *Angajamente bugetare globale.*

a) *Angajamentul bugetar individual* este un angajament specific unei anumite operațiuni noi care urmează să se efectueze. Angajamentul bugetar individual se prezintă la viză persoanei împuternicite să exercite controlul financiar preventiv în același timp cu proiectul angajamentului legal individual.

b) *Angajamentul bugetar global* este un angajament bugetar aferent angajamentului legal provizoriu care privește cheltuielile curente de funcționare de natură administrativă, cum ar fi:

- ✚ Cheltuieli de deplasare;
- ✚ Cheltuieli de protocol;
- ✚ Cheltuieli de întreținere și gospodărie (încălzit, iluminat, apă, canal, salubritate, poștă, telefon, radio, furnituri de birou etc.);
- ✚ Cheltuieli cu asigurările;
- ✚ Cheltuieli cu chiriile;
- ✚ Cheltuieli cu abonamentele la reviste, buletine lunare etc.

Angajamentele bugetare se realizează prin emiterea unui document scris privind angajamentul bugetar individual și angajamentul bugetar global, prin care se certifică existența unor credite bugetare disponibile și se pun în rezervă (se blochează) creditele aferente unei cheltuieli, potrivit destinației prevăzute în buget.

Propunerile de angajamente se înaintează din timp persoanei împuternicite cu exercitarea controlului financiar preventiv, pentru a da posibilitate acesteia să își exercite atribuțiile conform legii.

Propunerile de angajare a cheltuielilor trebuie însoțite de toate documentele justificative aferente și, dacă este cazul, de orice alte documente și informații solicitate de către persoana împuternicită să exercite controlul financiar preventiv.

La finele anului persoana împuternicită să exercite controlul financiar preventiv analizează modul de realizare a cheltuielilor care au făcut obiectul angajamentelor bugetare globale, precum și dacă totalul angajamentelor legale individuale aferente acestora este la nivelul angajamentelor legale provizorii.

După avizarea angajamentului bugetar individual sau global, după caz, de către persoana împuternicită să exercite controlul financiar preventiv, acesta se semnează de ordonatorul de credite și se transmite compartimentului de contabilitate pentru înregistrare în evidența cheltuielilor angajate.

Creditele bugetare neangajate, precum și creditele bugetare angajate și neutilizate până la finele exercițiului bugetar sunt anulate de drept.

Orice cheltuială angajată și neplătită până la data de 31 decembrie a exercițiului bugetar curent se va plăti în contul bugetului pe anul următor din creditele bugetare aprobate în acest scop.

Această cheltuială trebuie să se raporteze la finele anului curent pe baza datelor din contabilitatea cheltuielilor angajate.

Lichidarea cheltuielilor

Este faza în procesul execuției bugetare în care se verifică existența angajamentelor, se determină sau se verifică realitatea sumei datorate, se verifică condițiile de exigibilitate ale angajamentului legal pe baza documentelor justificative care să ateste operațiunile respective.

Verificarea existenței obligației de plată se realizează prin verificarea documentelor justificative din care să rezulte pretenția creditorului, precum și realitatea "serviciului efectuat" (bunurile au fost livrate, lucrările executate și serviciile prestate sau, după caz, existența unui titlu care să justifice plata: titlu executoriu, acord de împrumut, acord de grant etc.).

Documentele care atestă bunurile livrate, lucrările executate și serviciile prestate sau din care reies obligații de plată certe se vizează pentru "Bun de plată" de ordonatorul de credite sau de persoana delegată cu aceste atribuții, prin care se confirmă că:

- ✚ Bunurile furnizate au fost recepționate, cu specificarea datei și a locului primirii;
- ✚ Lucrările au fost executate și serviciile prestate;
- ✚ Bunurile furnizate au fost înregistrate în gestiune și în contabilitate, cu specificarea gestiunii și a notei contabile de înregistrare;
- ✚ Condițiile cu privire la legalitatea efectuării rambursărilor de rate sau a plăților de dobânzi la

credite ori împrumuturi contractate/ garantate sunt îndeplinite;

✚ Alte condiții prevăzute de lege sunt îndeplinite.

Persoana împuternicită să efectueze lichidarea cheltuielilor verifică personal documentele justificative și confirmă pe propria răspundere că această verificare a fost realizată.

Documentele care atestă parcurgerea fazei de lichidare a cheltuielilor stau la baza înregistrării în contabilitatea patrimonială a instituției publice pentru reflectarea serviciului efectuat și a obligației de plată față de terții creditori.

Ordonanțarea cheltuielilor

Este faza în procesul execuției bugetare în care se confirmă că livrările de bunuri au fost efectuate sau alte creanțe au fost verificate și că plata poate fi realizată. Persoana desemnată de ordonatorul de credite confirmă că există o obligație certă și o sumă datorată, exigibilă la o anumită dată, și în acest caz ordonatorul de credite bugetare poate emite „Ordonanțarea de plată” pentru efectuarea plății.

Ordonanțarea de plată este documentul intern prin care ordonatorul de credite dă dispoziție conducătorului compartimentului financiar (financiar-contabil) să întocmească instrumentele de plată a cheltuielilor.

Ordonanțarea de plată trebuie să conțină date cu privire la:

- ✚ Exercițiul bugetar în care se înregistrează plata;
- ✚ Subdiviziunea bugetară la care se înregistrează plata;
- ✚ Suma de plată (în cifre și litere) exprimată în monedă națională sau în monedă străină, după caz;
- ✚ Datele de identificare a beneficiarului plății;
- ✚ Natura cheltuielilor;
- ✚ Modalitatea de plată.

Ordonanțarea de plată este datată și semnată de ordonatorul de credite sau de persoana delegată cu aceste atribuții.

La emiterea ordonanțării de plată finale ordonatorul de credite confirmă că operațiunea s-a finalizat. Înainte de a fi transmisă compartimentului financiar (financiar-contabil) pentru plată ordonanțarea de plată se transmite pentru avizare

persoanei împuternicite să exercite controlul financiar preventiv.

Scopul acestei avizări este de a stabili că:

- ✚ Ordonanțarea de plată a fost emisă corect;
- ✚ Ordonanțarea de plată corespunde cu cheltuielile angajate și suma respectivă este exactă;
- ✚ Cheltuiala este înscrisă la subdiviziunea corespunzătoare din bugetul aprobat;
- ✚ Există credite bugetare disponibile;
- ✚ Documentele justificative sunt în conformitate cu reglementările în vigoare;
- ✚ Numele și datele de identificare ale creditorului sunt corecte.

În cazul în care ordonanțarea de plată nu se avizează, se aplică prevederile pct. 1 „Angajarea cheltuielilor”.

Nici o ordonanțare de plată nu poate fi prezentată spre semnare ordonatorului de credite decât după ce persoana împuternicită să exercite controlul financiar preventiv a acordat viza.

După aprobare ordonanțarea de plată împreună cu toate documentele justificative în original se înaintează conducătorului compartimentului financiar (financiar-contabil) pentru plată.

Plata cheltuielilor

Plata cheltuielilor este faza finală a execuției bugetare prin care instituția publică este eliberată de obligațiile sale față de terții-creditori. Plata cheltuielilor se efectuează de persoanele autorizate care, potrivit legii, poartă denumirea generică de contabil, în limita creditelor bugetare și destinațiilor aprobate în condițiile dispozițiilor legale, prin unitățile de trezorerie și contabilitate publică la care își au conturile deschise, cu excepția plăților în valută, care se efectuează prin bănci, sau a altor plăți prevăzute de lege să se efectueze prin bănci.

Plata se efectuează de conducătorul compartimentului financiar (financiar-contabil) numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- ✚ Cheltuielile care urmează să fie plătite au fost angajate, lichidate și ordonanțate;
- ✚ Există credite bugetare deschise/repartizate sau disponibilități în conturi de disponibil;
- ✚ Subdiviziunea bugetului aprobat de la care se efectuează plata este cea corectă și corespunde

naturii cheltuielilor respective;

- ✚ Există toate documentele justificative care să justifice plata;
- ✚ Semnăturile de pe documentele justificative aparțin ordonatorului de credite sau persoanelor desemnate de acesta să exercite atribuții ce decurg din procesul executării cheltuielilor bugetare, potrivit legii;
- ✚ Beneficiarul sumelor este cel îndreptățit potrivit documentelor care atestă serviciul efectuat;
- ✚ Suma datorată beneficiarului este corectă;
- ✚ Documentele de angajare și ordonanțare au primit viza de control financiar preventiv;
- ✚ Documentele sunt întocmite cu toate datele cerute de formular;

În vederea efectuării cheltuielilor, instituțiile publice au obligația de a prezenta unităților de trezorerie și contabilitate publică la care au conturile deschise bugetul de venituri și cheltuieli aprobat și repartizat pe trimestre, pe modelele elaborate de Ministerul Finanțelor Publice.

Pentru efectuarea cheltuielilor de capital instituțiile publice vor prezenta unităților de trezorerie și contabilitate publică și programul de investiții aprobat în condițiile legii.

Dreptul de administrare și dispoziție asupra conturilor de cheltuieli bugetare sau de disponibil, deschise la unitățile de trezorerie și contabilitate publică și bănci, se va exercita în mod exclusiv de către instituțiile publice pe seama cărora au fost deschise, prin persoanele special împuternicite în acest sens, după comunicarea către trezorerie sau bancă a împuternicirilor și a fișelor cu speciemenle de semnături ale persoanelor abilitate să efectueze plata, împreună cu amprenta ștampilei.

Evidența analitică a creditelor, angajamentelor bugetare și legale impusă prin Hotărârea guvernului nr.1792 /2002 este aproape imposibil de realizat în condițiile în care ordonatorii superiori de credite aprobă și repartizează credite bugetare cu mult sub nivelul necesarului real, astfel încât pe parcursul exercițiului financiar instituțiile publice de învățământ angajează cheltuieli de funcționare (încălzire, iluminat, apă potabilă și menajeră, curățenie și igienă, întreținere, reparații curente și reparații capitale) fără a avea repartizate

credite bugetare (datorită insuficienței fondurilor bugetului local). Întrucât din bugetul aprobat pentru exercițiul bugetar curent sunt achitate și angajamentele legale rămase în sold din exercițiul precedent, acestea diminuează semnificativ (în unele cazuri până la 30%) creditele bugetare rămase (disponibile) de angajat.

Cadrul legal general (legile statului) și specific care reglementează activitatea instituției este instabil, modificările și transformările având un ritm alert căruia cu greu i se poate face față cu resursele limitate de care dispune sistemul de învățământ. Instituțiile școlare de nivel preuniversitar nu dispun de resurse financiare suficiente desfășurării în bune condiții planului de învățământ. Sistemul de finanțare a învățământului trebuie perfecționat, în sensul aplicării corecte a cadrului legal și a valorificării oportunităților pe care le oferă etapa actuală de dezvoltare socială.

Este necesar ca execuția bugetului de venituri și cheltuieli să se realizeze descentralizat, la nivelul fiecărei instituții de învățământ, astfel încât aceasta să poată valorifica superior potențialul uman și material de care dispune. Conceptele de finanțare proporțională și complementară trebuie să devină o realitate, astfel ca fiecare unitatea școlară să-și poată ierarhiza nevoile în funcție de obiectivele de dezvoltare instituțională asumate.

Tipurile de ordonatori

Ordonatorii terțiari de credite utilizează creditele bugetare ce le-au fost repartizate numai pentru nevoile unităților pe care le conduc

Ordonatorii principali, secundari și terțiari au obligația de a angaja și utiliza creditele bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor publice respective și cu respectarea dispozițiilor prevederilor legale.

Creditele bugetare, aprobate unui ordonator principal de credite prin legea bugetară anuală nu pot fi utilizate pentru finanțarea cheltuielilor altui ordonator principal de credite. Iar cheltuielile aprobate la un capitol al clasificăției bugetare nu pot fi utilizate pentru finanțarea cheltuielilor altui capitol.

Bibliografie

- 1] Luminița Ionescu, *Contabilitate publică*, Editura Fundația România de mâine, București, 2007
- 2] Luminița Ionescu, *Contabilitatea instituțiilor publice*, Editura Fundația România de mâine, București, 2007
- 3] Luminița Ionescu, *Contabilitatea instituțiilor publice, teste grilă și aplicații practice*,
- 4] Luminița Ionescu, *Reforma bugetului public și a contabilității publice în România*, Editura Economică, București 2005.

BIBLIOTECI ÎN ANTICHITATE

Bibliotecar Georgeta PURANU Casa Corpului Didactic Vâlcea

Cuvântul *biblioteca* a provine din limba greacă din cuvintele *biblos* (carte) și *theke* (cufăr), prin extensie reprezentând locul unde cărțile sunt adunate, clasate și conservate. Biblioteci au existat și înainte de Antichitatea greacă, în Mesopotamia și Egipt, cuprinzând unele tăblițe de argilă, altele suluri de papirus. Templele, și mai târziu mănăstirile, aveau ateliere proprii de copii ce alimentau biblioteca. Cea mai importantă bibliotecă descoperită este din secolul al VII-lea î.Hr., cea a lui Assurbanipal, în palatul din Ninive. Douăzeci de mii de tăblițe sau fragmente de tăblițe descoperite de arheologii englezi sunt păstrate la British Museum.

Egiptenii au înlocuit tăblițele grele și voluminoase cu suluri de papirus. Cea mai importantă bibliotecă a fost cea a lui Ramses al II-lea, dotată cu 20.000 de suluri. Biblioteca din Teba a fost descrisă de Diodor din Sicilia, pe al cărei fronton era gravată deviza "Medicina Sufletului".

Cea mai renumită bibliotecă a Antichității este biblioteca din Alexandria, care conținea peste 900.000 de pergamente, fondată de Ptolemeu I Soter în 288 î.Hr. Această "bibliotecă universală" a făcut din Alexandria capitala cunoașterii. Colecțiile adunate au constituit baza lucrărilor științifice sau teologice, aici s-au născut biblioteconomia,

catalografia și critica de text. Cel mai cunoscut bibliotecar din Alexandria este poetul Calimah (sec. III î.Hr.), autor al unui catalog sistematic de literatură greacă în 120 de volume.

Biblioteca din Alexandria

În domeniul bibliotecilor, influența Greciei se exercită mai ales la Roma. După căderea Atenei în 86 î.Hr., Sylla pune stăpânire pe așa-numita bibliotecă a lui Aristotel. Împăratul Augustus a întemeiat Biblioteca Octaviana și Biblioteca Palatina. Urmând exemplul prinților eleniști, Tiberiu, Caligula, Traian au întemeiat și ei biblioteci publice. Traian a înzestrat Roma cu Biblioteca Ulpia. Aceasta era compusă din două clădiri, una pentru autorii greci, cealaltă pentru cei latini, clădiri ce încadrau celebra Columnă a lui Traian.

În anul 96, Pliniu cel Tânăr a creat o bibliotecă în orașul său natal, Como. S-a generalizat fondarea de biblioteci în Italia, în provinciile și coloniile romane. Instalate de regulă în dependențele templelor sau ale altor locuri publice, cuprindeau una sau mai multe săli de lectură, împodobite cu statui sau busturi ale Minervei, Muzelor sau scriitorilor celebri. Manuscrisele și bibliotecile devin instrumente familiare. Se consultă la fața locului, iar numeroșii posesori de biblioteci particulare recurg la exemplarele din bibliotecile publice pentru a-și face copii.

Înainte de sfârșitul Antichității, papirusul este concurat de apariția unui material nou, *pergamentul*, care își datorează numele orașului Pergam, un vechi centru de fabricație. Sulul este înlocuit de caiet, care își are originea în imitarea dipticului grecesc, format din două tăblițe de lemn acoperite cu ceară. Folosirea lui constituie un progres important, căci răsfoirea unei cărți este mult mai ușoară decât desfășurarea unui *volumen*, în plus se poate scrie pe ambele părți ale foii de pergament, mai puțin fragil și mai durabil decât papirusul.

Sfârșitul *volumen*-ului în secolele IV-V,

coincide cu dispariția marilor biblioteci antice, victimele războaielor și ale fanatismului, însă încep să prospere bibliotecile creștine. În secolul al IV-lea majoritatea catedralelor au biblioteci proprii, legate de viața comunității, în care cărțile liturgice și de exegeză ocupă locul principal.

Bibliografie

- 1] https://ro.wikipedia.org/wiki/Biblioteca_din_Alexandria
- 2] Pallier, Denis, *Bibliotecile*, Grafoart, București, 2007.

STEREOTIPURI ȘI PREJUDECĂȚI - COMUNICARE ȘI COOPERARE ÎN FORMAREA ȘCOLII INCLUZIVE

Profesor Mihaela Daniela SAMOILĂ

Colegiul Național de Informatică Matei Basarab
Râmnicu Vâlcea

Problema educației incluzive este una extrem de vizibilă în zilele noastre, cu implicații profunde pentru toți actorii implicați în procesul educațional. Educația incluzivă se referă la toate categoriile de elevi care au cerințe educaționale speciale și pentru care este nevoie de modalități diferite de educație.

Învățarea incluzivă se referă la modurile de predare și învățare care sunt concepute pentru a implica activ, a include și a provoca toți elevii. Practica predării incluzive poate ajuta, de asemenea, instructorii să-și lărgescă și să-și extindă înțelegerea propriilor discipline și a ceea ce speră să realizeze în predare și în cercetare.

Pentru implementarea cu succes a programului incluziv în școală, profesorii de masă au necesitat mai multe abilități și competențe pentru a înțelege elevul cu dizabilități, în special atitudinea și comportamentul care influențează pozitiv învățarea elevilor.

Pentru a dezvolta competența, profesorii de masă trebuie să dețină diverse abilități, cum ar fi pregătirea și organizarea de materiale pentru desfășurarea lecțiilor zilnice, practicarea

procedurilor pentru manipularea comportamentului elevilor și proiectarea unui mediu de învățare care încurajează participarea activă a elevilor la activități de învățare în grup sau individual.

Competența profesorului include toate abilitățile necesare unui profesor pentru transmiterea unităților de cunoștințe, aplicare și atitudine față de elev în cadrul unui program incluziv. În ceea ce privește integrarea cu succes a educației incluzive, este imperativ să îmbunătățim calitatea cadrelor didactice în raport cu competențele cerute în strategiile de predare, managementul clasei și în evaluare și monitorizare.

Competențele de abilitate în evaluare și monitorizare sunt cruciale pentru pregătirea profesorului principal pentru a fi competente în predarea educației incluzive.

Sub viziunea educației pentru toți, unele țări au trecut cu adevărat din vedere problema dizabilității și nu au reușit să ofere educație pentru studenții cei mai defavorizați (Miles și Singal 2010). Pe baza principiilor valorice din spatele Educației pentru toți și a educației incluzive, aceste practici pot fi puse la îndoială. Pe de altă parte, pe baza acelorași principii și valori, este de asemenea inacceptabil să nu oferim tuturor elevilor condiții similare de învățare și dezvoltare.

Deciziile privind instruirea educațională și căile elevilor cu nevoi educaționale speciale pot fi afectate de stereotipurile generale și de atitudinile profesorilor asociați. Atât stereotipurile cât și atitudinile afectează judecățile și comportamentul și, prin urmare, pot fi esențiale pentru succesul educației incluzive.

Mai precis, stereotipurile și atitudinile pot provoca așteptări și hotărâri pozitive sau negative, care la rândul lor pot spori sau limita succesul includerii elevilor cu CES în sălile de clasă obișnuite. Studiul actual a investigat stereotipurile și atitudinile implicite ale profesorilor față de elevii cu CES în raport cu atitudinile explicite ale profesorilor față de educația incluzivă. Rezultatele arată că profesorii au opinii ambivalente ale studenților cu dificultăți de învățare (de exemplu, competența scăzută, căldura ridicată), în timp ce elevii cu probleme de comportament nu sunt percepute ca

fiind în special (in)competențe. Aceste stereotipuri corespundea atitudinilor implicite ale profesorilor în măsura în care atitudinile implicite față de elevii cu dificultăți de învățare erau mai negative decât față de elevii cu probleme de comportament.

Deși profesorii și-au exprimat atitudini pozitive față de beneficiile incluziunii, au raportat atitudini negative în ceea ce privește capacitatea lor de a-i învăța pe elevii cu CES. Nu au fost găsite asocieri între stereotipuri și atitudini implicite.

Atitudinile implicite față de studenții cu CES nu au fost, de asemenea, asociate cu atitudini explicite față de educația incluzivă. Dimensiunea stereotipului a fost totuși corelată pozitiv cu capacitatea percepută de a învăța studenții cu CES. Adică, capacitatea percepută de a-i învăța cu succes pe acești studenți se poate baza pe percepțiile despre presupusa sociabilitate a acestor elevi.

Bibliografie

- 1] Ngalim, V. B. (2019). Lack of human resources as barriers to the implementation of inclusive education in the university of Bamenda, Cameroon. *European Journal of Special Education Research*, 41-58.
- 2] Rabi, N. M., & Zulkefli, M. Y. (2018). Mainstream Teachers' Competency Requirement for Inclusive Education Program. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 1779-1791.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PENTRU REALIZAREA EDUCAȚIEI INCLUZIVE

Daniela Carmen ANGHEL

Școala Gimnazială Nr.5 Râmnicu Vâlcea

Exemplele de bune practici pentru realizarea educației incluzive de calitate se subordonează îndeplinirii obiectivului fundamental al proiectului: *„Reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, non formale și informale pentru reintegrarea în educație și formare”*.

De asemenea, instrumentele dezvoltate trebuie să răspundă îndeplinirii obiectivului specific (OS): *„Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și ale unei școli incluzive”*.

În acest sens, prezentăm în cele ce urmează bune practici prin care sunt dezvoltate sau sunt extinse competențe științifice sau de specialitate pentru realizarea educației incluzive de calitate prin activități care urmăresc să dezvolte competențe de evaluare a copiilor și a elevilor aflați în situație de risc educațional, respectiv de abandon școlar prin strategii de evaluare adaptată. În contextul curriculumului centrat pe competențe, evaluarea gradului de dobândire a acestora dobândește o importanță crescută.

Pe de altă parte, accentul pe elev, respectiv pe activitatea de învățare, evidențiază deplasarea accentului de la evaluarea produselor învățării la evaluarea proceselor cognitive în timpul activității de învățare. Sub acest raport, reformele curriculare deschid posibilitatea orientării spre *demersuri personalizate în evaluare* care valorizează progresul individual (evaluarea criterială) în detrimentul raportării la norma de grup (evaluarea normativă).

În acest sens, se fac eforturi pentru a dezvolta *instrumente de evaluare care pot măsura deprinderile, abilitățile și componenta atitudinală a competențelor* și se pune în discuție legătura dintre

evaluare și competența de învățare pe parcursul întregii vieți.

Pe de altă parte, în contextul principiilor de realizare a școlii incluzive și a asigurării accesului egal la educație, o atenție deosebită trebuie acordată elaborării adaptate a unor criterii de evaluare care pot măsura *realizările elevilor în medii specifice de învățare*. Tehnicile de aplicare inovativă se regăsesc în Planul de Intervenție Personalizat (PIP) pentru copiii cu tulburări de învățare sau în Planul Educațional Personalizat (PEP), în care să fie precizate tehnicile de evaluare adaptată la particularitățile de vârstă și individuale prin care sunt valorificate achizițiile celor educați din activități în medii specifice de învățare.

Aceste medii specifice de învățare pot fi: *medii noi de învățare*: platforme e-Learning, bloguri, aplicații social-media (facebook, twitter); alte activități în mediul on-line (aplicația prezi); medii din zone și din grupuri vulnerabile: zone izolate geografic, minorități române, cu dizabilități sau cu CES, școlarizați la domiciliu sau în spital, sunt instituționalizați; se află în stare de detenție; sunt remigrați; provin din familii cu un nivel scăzut de educație a părinților; sunt în alte situații demonstrabile de risc educațional.

Programele de pregătire a cadrelor didactice, inclusiv în aria evaluării școlare, au înregistrat creșteri binemeritate și din ce în ce mai structurate calitativ. Programul propus acoperă nevoile de cunoaștere a aspectelor valorificate de *Teoria și metodologia evaluării*, din educația funcțională, din fundamentele curentului behaviorist, din abordările cognitiviste contemporane.

Responsabilitatea actului evaluativ, flexibilitatea și (auto)reflecția sunt valorile și atitudinile fundamentale pe care le urmărim pe parcursul acestui program, tocmai pentru ca profesorii școlii de azi să depășească rutina didactică și să înțeleagă adecvat nevoile de învățare ale elevilor cu dificultăți de învățare. În acest sens, programul EduForm aduce informații cheie din literatura de specialitate, dublate de analize menite să construiască o concepție reflexivă, care să orienteze apoi demersurile evaluative practice – conform principiilor pedagogie pozitive.

Tipologia competențelor de evaluare ale cadrelor didactice este un subiect prea puțin dezbătut în comparație cu semnificația sa. În fond, orice program de formare a cadrelor didactice centrat pe competențe nu poate evita adoptarea de decizii în acest sens. Accentuăm rolul aplicațiilor practice, dar ținem să subliniem și importanța cunoașterii și a operării cu conceptele teoretice, întrucât subestimarea teoriei evaluării „cultura evaluării” conduce la practici evaluative inadecvate și, de aici, erori de notare, de valorificare a rezultatelor, de monitorizare și de optimizare permanentă a procesului didactic.

Evoluțiile și dezvoltările actuale din cercetarea, teoria și practicile exemplare ale evaluării impuse, de asemenea, reexaminarea tipurilor și a *conținuturilor specifice competențelor de evaluare ale educatorilor*. În toate domeniile evaluării: strategii, metode, tehnici de valorificare, toate cadrele didactice au nevoie de o anumită expertiză. Spre exemplu, în SUA, încă din 2004, Comisia de Standarde pentru Competențele Evaluative ale Cadrelor Didactice a identificat un număr de șapte competențe sau standard de evaluare:

- ✚ Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în alegerea adecvată a metodelor de evaluare.
- ✚ Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în elaborarea metodelor, probelor de evaluare.
- ✚ Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în administrarea și interpretarea rezultatelor evaluării obținute prin instrumentele dezvoltării de profil sau utilizând teste elaborate extern.
- ✚ Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în utilizarea rezultatelor evaluării valorificându-le în adoptarea de decizii privind elevii, dezvoltarea curriculumului, planificarea instruirii și dezvoltarea instituțională a școlii.
- ✚ Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în dezvoltarea și aplicarea procedurilor de notare a elevilor.
- ✚ Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în comunicarea rezultatelor evaluării având în vedere diferite categorii de audiență: elevi, părinți, administrație, comunitate.
- ✚ Cadrul didactic trebuie să recunoască și să evite

implicațiile non etice, ilegale, efectele distorsionate ale unor proceduri de evaluare.

Observăm că în afara ultimei competențe, care indică mai mult obligativitatea respectării unui cod deontologic, etic în evaluare, toate celelalte gravitează în jurul construcției, selecției, utilizării și evaluării rezultatelor școlare utilizând instrumente adecvate și adaptate la particularitățile celor educați – obiectul de interes major al acestui modul.

În acest context, competențele specifice cadrului didactic evaluator sunt „vizibile” prin acțiuni, precum:

- ✚ Să descifreze multiplele semnificații pentru un feed-back primit/ un mesaj educațional;
- ✚ Să amelioreze procesul de predare-învățare, cu ajutorul evaluării;
- ✚ Să explice utilitatea activității de evaluare;
- ✚ Să compare ceea ce observă (feedback-ul primit) cu ceea ce așteaptă de la elev (obiectivele propuse/competențele dobândite);
- ✚ Să comunice elevilor, prin intermediul unor instrumente, rezultatul acestor comparații.

Bibliografie

- 1] Gherguț, A., *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și inclusive în educație*, Editura Polirom, Iași, 2006
- 2] Hudițeanu, A. *Introducere în psihologia educației*, Editura Psihimedia, Sibiu, 2002;
- 3] Vrășmaș, E., Vrășmaș, T.; Nicolae, S., Oprea, V., *Ghid pentru cadrele didactice de sprijin*, Editura Vanemonde, 2005.

COMPETENȚELE CHEIE ALE COMISIEI EUROPENE&COMPETENȚELE DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ – REALITATE FUNCȚIONALĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI EUROPEAN

Profesor Maria-Aura ANGHEL

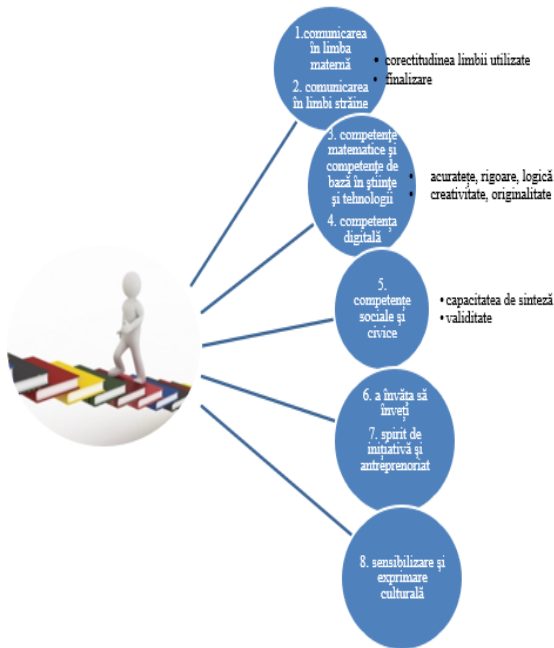
Seminarul Teologic Ortodox *Sfântul Nicolae*,
Râmnicu Vâlcea

Relația dinamică, deschisă, constructivă

care se stabilește între competențele cheie elaborate de Comisia Europeană și cele dobândite la practica pedagogică cu tutorele, metodicianul, responsabilul comisiei metodice, directorul instituției de învățământ și cu alte persoane competente **este cheia succesului a ceea ce și-a propus studentul, profesorul la începutul sesiunii de practică pedagogică.**

Aplicarea adecvată a conceptelor specifice științelor educației și disciplinelor psihologice, valorificarea lor în identificarea fenomenelor subiective în ansamblul ambientului școlar, promovează un sistem de competențe în concordanță cu idealul educațional:

- ✚ Examinarea critică, evaluativă a unor idei, proiecte educaționale;
- ✚ Proiectarea, conducerea și evaluarea activităților de învățare;
- ✚ Ameliorarea și inovarea procesului educațional;
- ✚ Integrarea și utilizarea noilor tehnologii informaționale și de comunicare;
- ✚ Conștientizarea și interpretarea problemelor specifice școlii ca organizație
- ✚ Utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de cunoaștere și autocunoaștere
- ✚ Realizarea și valorificarea corelațiilor intra și interdisciplinare, în vederea optimizării procesului de educație;
- ✚ Realizarea unor conexiuni între achizițiile dobândite prin studiul disciplinelor psihologice și alte domenii ale cunoașterii și practicii umane.

Bibliografie

- 1] http://hiphi.ubbcluj.ro/studii/Public/File/cursuri/suporturi_conversie/Ghid-practica-pedagogica.pdf
- 2] Dulamă, Maria Eliza, *Fundamente despre competențe. Teorie și aplicații*, Editura Clusium, Cluj Napoca, 2010

PROFILUL DE FORMARE DIN PERSPECTIVA DISCIPLINEI ISTORIE

Profesor Constantin Florin ANTONE
Școala Gimnaziala Gura Văii Bujoreni

Competențele cheie europene reprezintă un sistem de opt competențe inter-relaționate. Aceste competențe sunt grupate în competențe de comunicare, competențe care asigură succesul în diverse domenii profesionale sau care dezvoltă responsabilitatea față de mediu; competențe care permit integrarea omului modern în societate și competențe care permit dezvoltarea personalității astfel încât acesta să se simtă mulțumit, împlinit din punct de vedere profesional sau în viața particulară. La gimnaziu, nucleul pe care se sprijină domeniul de competență include sensibilizarea față de problemele cărora istoria le poate aduce o soluție, aplicarea noțiunilor de bază în viața cotidiană, acasă și la locul de muncă, folosirea adecvată a resurselor și respectul pentru adevăr.

Competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții sunt necesare tuturor cetățenilor pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru ocuparea unui loc de muncă, pentru incluziune socială, pentru un stil de viață durabil, o viață de succes în cadrul unor societăți pașnice, pentru o gestionare a vieții care ține seama de aspecte legate de sănătate și cetățenie activă; se dezvoltă în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții, începând din copilăria mică și pe tot parcursul vieții adulte, prin intermediul învățării formale, nonformale și informale, în toate contextele, inclusiv familie, școală, locul de muncă, vecinătate și alte comunități.

Care este contribuția disciplinei ISTORIE la formarea competențelor-cheie din profilul de formare al absolventului?

Odată cu dezvoltarea *competenței de comunicare în limba maternă*, se dezvoltă o parte componentă numită capacitatea de a comunica utilizând limbajul istoric și care are în vedere următoarele aspecte: utilizarea corectă a limbajului istoric, a termenilor istorici, selectarea informației relevante, argumentarea alegerii unei metode,

structurarea unor argumentări în vederea persuasiunii ș.a.m.d. Pentru realizarea acestora se pot folosi jocuri de identificare a unor cuvinte sau a unor fraze, identificarea unor elemente în sursele istorice. În învățământul primar, limbajul istoric la care se face referință este unul destul de rudimentar, și de fapt se fac legături între exprimarea obișnuită și definirea conceptelor istorice fundamentale. Este greu de precizat la acest nivel dacă limbajul folosit este unul istoric sau natural, deoarece aceste exprimări sunt obișnuite în viața de zi cu zi. În timp însă, această componentă a competenței se dezvoltă, elevii ajungând să utilizeze termeni istorici complicați și distincți pentru a descrie aceeași realitate istorică.

Comunicarea în limbi străine se realizează prin căutarea în dicționare a unor cuvinte, termeni etc., recunoașterea unor cuvinte în texte simple, scrise într-o limbă străină, pronunția corectă a unor locuri sau personalități, elemente conexe prezente în descrierea evenimentelor istorice.

Competența de bază în științe și tehnologii se va forma prin aplicarea unor metode precum problematizarea sau algoritimizarea, prin activități de învățare cum este folosirea axei cronologice. Alte componente ale acestei competențe vizează dezvoltarea capacităților de explorare / investigare și de rezolvare de probleme; dezvoltarea interesului și a motivației pentru studiul și aplicarea istoriei în contexte variate în viața cotidiană, prin folosirea unui limbaj istoric în comunicare sau prin atitudini precum respectul pentru adevăr, perseverență sau verificarea argumentelor.

Există, de asemenea, competențe specifice care aparțin **competenței a învăța să înveți**, care se referă la asumarea unor roluri diferite de învățare în cadrul unui grup și pe care alături de celelalte discipline, le dezvoltă și istoria. Se vor realiza activități de documentare: elevii vor căuta lecții pe YouTube ce au ca subiect tema discutată, învață cum pot accesa Wikipedia, vor utiliza unele informații din ziare și din reviste, emisiuni TV, activități pentru timpul liber .

Domeniul de **competența digitală** este susținut prin elemente de organizare a datelor, prin

elaborarea sau citirea unor tabele sau grafice. Elevii vor folosi Microsoft Office Excel pentru a realiza tabele conform datelor obținute și vor folosi tablete și telefoane pentru a culege informații despre anumite noțiuni și a vedea imagini. De asemenea se pot posta teme și cursuri online pe grupul elevilor sau pe clasele virtuale, dacă se folosesc platforme educaționale și se vor realiza webinarii cu elevii în care se vor discuta erorile din teme, se vor da indicații și lămuriri.

Competența antreprenariat poate fi realizată prin proiectarea unui produs (ex. albume de fotografii), activitățile acestea se desfășoară, cele mai multe, în timpul liber al elevilor. Prezentarea succintă a unor profesii pentru care istoria este esențială, a elementelor de conținut sau a deprinderilor disciplinei care sunt necesare pentru respectivele profesii -de exemplu, pentru profesia de profesor, arheolog, muzeograf, ghid turistic, realizator de documentare, regizor de film etc. Elevii vor înțelege în ce constă o astfel de profesie printr-o vizită într-un muzeu sau într-o facultate de profil, asistând la cele mai frecvente activități specifice profesiei.

Competența sensibilizare cultura lă poate fi atinsă prin identificarea unor elemente istorice care presupun schimbări masive în conștiința colectivă și la nivel cultural- holocaustul, implementarea regimului comunist în Europa de Est, revoluția franceză, apariția umanismului și a curentului renescentist, dar și a reformei religioase și a marilor descoperiri geografice etc.

Competența socială și civică se realizează prin discuții, elevii vor interacționa și vor coopera pentru rezolvarea sarcinilor, lucrând pe grupe sau în perechi, iar la sfârșit își vor aprecia activitatea prin chestionare de autoevaluare sau se vor implica în diferite proiecte locale, județene sau naționale ce au ca temă ca dezbateri diferite semnificații istorice naționale sau universale.

Profesor Marcela BARBU

Colegiul Național Mircea cel Bătrân Râmnicu
Vâlcea

Motto: «Nu am pierdut nimic dintr-ale mele»
Seneca

În perioada pe care o traversăm de mai bine de un an am fost invitați- mai mult sau mai puțin direct- să reflectăm asupra noastră, asupra valorilor, prejudecăților și atitudinilor noastre în fața realității în general și a realităților din școală în special. Am traversat situații care ne-au destabilizat, ne-au busculat și ne-au amintit, o dată în plus, că abordarea manicheistă nu este o opțiune pe termen lung, dimpotrivă ne poate face vulnerabili în fața complexității situațiilor din viața școlară în loc să ne ajute să rezolvăm situații de criză relațională sau existențială.

În ceea ce mă privește, recunosc că ar fi minunat să pot urma motto-ul pe care singură mi l-am ales, „orice ar spune sau ar face ceilalți, trebuie să fiu smarald și să îmi păstrez culoarea“ (Marcus Aurelius). Ar fi ideal să înțelegem că este inevitabil să fim răniți, să întâmpinăm dificultăți, dar natura noastră interioară nu ar trebui să fie afectată, important este cum reacționăm la evenimentele externe. Întrucât nu îi putem controla pe ceilalți, trebuie să ne focusăm pe controlul sinelui. Prin autodisciplină și self management, printr-o oarecare detașare, putem să ne protejăm și să hrănim integritatea adevăratului sine.

Este o filosofie care aș vrea să îmi fie definitorie și pe care aș vrea, în moduri subtile și variate, să o transmit elevilor mei. De cele mai multe ori ei acționează în raport cu ceilalți, fie pentru a nu face notă discordantă, fie pentru a nu fi respinși sau considerați ciudați, există poate un mimetism al generației care nu are suficientă maturitate pentru a-și asuma faptele, pentru a înțelege că există și consecințe care vin la pachet cu acestea. Uneori ei duc discuția în derizoriu și whataboutisme și este dificil pentru adult (profesor, părinte) să gestioneze situații și să găsească soluții convenabile în limita

regulamentelor și a atitudinii politic corecte.

Standardele de virtute ale adolescenților sunt diferite, ei nu mai aspiră spre un ideal uman, nu își mai doresc să fie învățăcei, discipoli, iar exercițiile spirituale cum ar fi dialogul, meditația, memorarea de maxime, jurnalul și însemnările li se par ușor ridicole. În lumea digitală le este greu să concentreze și să urmărească un film, un spectacol, un discurs timp de câteva ore. E valabil și pentru adulți, de aceea, eu îmi propun să lucrez mai întâi mai mult, sau mai degrabă mai eficient, asupra sinelui meu pentru a fi un element de echilibru și, păstrând proporțiile și fără falsă modestie, a guiding light... măcar pentru câțiva dintre elevii mei.

Prin exerciții și activități de creștere a stimei de sine, prin răspuns constant la invitația lui Socrate de a ne ocupa de noi înșine vom învăța și vom crește împreună. Înțelepciunea, spunea tot Socrate, nu poate pătrunde în noi din întâmplare: „*dacă pentru noi e lucru de rușine să căutăm un dascăl care să ne învețe, nu putem spera ca un bun atâț de însemnat să pătrundă în noi din întâmplare: se cuvine să ne trudim și, ca să spunem adevărul, nici măcar nu este o trudă prea mare dacă începem să ne modelăm spiritul și să-l îndreptăm mai înainte ca răul să-l facă rigid. Cu toate acestea, nu mi-am pierdut speranța să corijez chiar defectele rigidizate: nimic nu rezistă în fața unei strădanii statornice și a unei griji atente și bine țintite.*”

Astfel încât, la sfârșitul zilei, ca un Marcus Aurelius modern să ne uităm în carnetul de ...sarcini și să ne culcăm împăcați cu gândul că ceea ce am realizat este conform cu ceea ce ne-am propus și că orice binefacere reprezintă o împlinire a legii conservării energiei și cea mai bună investiție a noastră.

Bibliografie

1] Seneca, Lucius, Annaeus, *Scrisori către Luciliu*, Editura Humanitas, București, 2020.

PROMOVAREA ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ ÎN PREDAREA ONLINE

Profesor Cosmin BECHERU
Școala Gimnazială Dăești

Tehnologia digitală a facilitat în bună măsură continuarea unor activități didactice la distanță, în perioada suspendării cursurilor. Cu toate acestea, o parte din activitatea didactică uzuală (față-în-față) nu se poate face online/ la distanță, având astfel un impact negativ asupra învățării temeinice. Profesorii semnalează disfuncții în ceea ce privește următoarele activități de suport pentru învățare: comunicare autentică și relaționare umană, sprijin personalizat pentru elevii cu nevoi speciale de învățare.

Activitatea online are, dincolo de avantajele evidente, reliefate și de studiul de față, limite în relaționarea cadru didactic – elev. Are însă și limite, care au impact negativ asupra învățării eficiente, întrucât o importantă latură a activității didactice față-în-față nu se poate face virtual. În mod explicabil, sprijinul pe care în mod tradițional îl ofereau elevilor cu nevoi speciale sau cu dificultăți de învățare este greu de oferit online, date fiind limitările tehnologice implicite.

În realitate, în mediul online, fiecare elev poate să reprezinte pentru cadrul didactic o posibilă situație de dificultate în învățare, făcând astfel dificilă identificarea celor cu probleme reale. Chiar dacă profesorul își cunoaște bine clasa și elevii și știe cine are nevoie de sprijin suplimentar, acest lucru s-ar putea realiza eventual ulterior activității de predare online, prin consiliere individuală. Este foarte dificilă interacțiunea personalizată cu un elev anume în contextul în care contactul nu este direct, profesorul este urmărit online de o clasă întreagă și fiecare elev îi solicită atenția.

Platformele educaționale online, platformele de streaming, în general, facilitează comunicarea în timp real între profesor și cursanții săi. Cu toate acestea, comunicarea în acest caz este foarte frecvent percepută ca fiind oarecum artificială, pe de parte din cauza imposibilității obținerii unui

feedback comunicațional real (ceea ce face comunicarea autentică), iar pe de altă parte din cauza contextului incomod al plasării în spațiul virtual. Faptul că poți fi înregistrat, faptul că poți fi auzit de orice persoană (nu doar de elevii tăi), neavând un control real al publicului-țintă, îi determină pe profesori să construiască un discurs corect, consistent, fluid.

Comunicarea nonverbală și utilizarea mediată a paralimbajului completează paradigma dificilă a comunicării în mediul online în cazul în care comunicarea se realizează prin chat instant, iar unele indicii pe care o bună comunicare nonverbală le putea produce pentru susținerea comunicării verbale sunt acum pierdute prin întreruperi sau blocaje specifice acestor sesiuni în condiții de capacitate de banda limitată sau de trafic încărcat.

La o privire de ansamblu, platformele specializate de e-learning sunt în realitate o opțiune mai puțin atractivă pentru cadrele didactice, motivele fiind deja prezentate mai sus: abilități tehnice mai puțin definite la nivelul utilizatorilor, infrastructură informatică cu probleme, costuri de utilizare, lipsa suportului tehnic sau pedagogic. La acestea se adaugă un element foarte important, care determină, în ultimă instanță, calitatea situației de învățare: exercițiul utilizării mediului tehnologic pentru proiectarea și desfășurarea unor activități didactice complexe, relevante, semnificative, integrate în parcursul de învățare de lungă durată.

Cadrele didactice participante la studiu recunosc că au dificultăți reale în derularea activităților didactice în mediul online din cauza absenței unor instrumente tehnice corespondente variatelor activități pe care le desfășoară în mod curent la clasă (integrate în platformele pe care le utilizează), destinate managementului de ansamblu al clasei, obținerii feedback-ului și realizării activităților de evaluare. Faptul că, în marea lor majoritate, nu folosesc platforme dedicate activităților didactice online, ci mai degrabă platforme destinate întâlnirilor de lucru în spațiul virtual sub forma videoconferințelor, conduce la anumite dezechilibre în gestionarea în ansamblu a parcursurilor de învățare.

Bibliografie

Constantin Cucos, ȘCOALA ONLINE
ELEMENTE PENTRU INOVAREA EDUCAȚIEI,
București 2020

PARADIGMA NOILOR EDUCAȚII ÎN CADRUL ORELOR DE LITERATURĂ

Profesor Ramona Florentina BECHERU

Liceul Tehnologic Forestier Râmnicu Vâlcea

„A învăța să înveți și a dori să te perfecționezi continuu sunt cerințe ale educației permanente, prin care omul contemporan învață să fie el însuși, receptiv la schimbări, capabil să le anticipe și să se adapteze la ele, oferindu-se ca participant la progresul social, prin autonomia sa intelectuală și moral-civică.” (Stoica, 2001, p.15)

Aspecte de interes general, precum degradarea mediului, explozia demografică, conflictele dintre națiuni, decalajele economice, amplificarea fenomenelor de sărăcie, excluderea socială, șomajul, foamea, dar și evoluția rapidă în domeniile științei și tehnologiei au condus – în plan educațional – la apariția noilor educații. S-a constatat orientarea, preocuparea indivizilor către o serie de noțiuni novatoare: educația ecologică, educația nutrițională, educația pentru pace, educația demografică, educația economică și casnică modernă, educația pentru democrație, educația interculturală, educația pentru comunicare și mass-media etc.

Trăind într-o lume dominată de schimbare, comportamentul economic și social pare inconsistent, în contextul instabil și dezechilibrat al globalizării (unele țări cunosc dezvoltări economice remarcabile, altele nu depășesc penuria inerentă spațiului geografic). Într-o astfel de societate a viitorului, școala – instituție a tinerilor și a adulților – este responsabilă pentru performanțe și rezultate, pentru formarea unor personalități autonome și integre.

Noile tehnologii (internet, sisteme multimedia, manuale virtuale etc.) au rolul de a transforma procesul educativ prin regândirea finalității și a funcțiilor învățământului în societate.

Ele ar putea avea o contribuție deosebită, oferindu-i cadrului didactic alternative moderne pentru învățarea corectivă și cea repetitivă. Acest lucru poate fi făcut prin intermediul computerului în mod eficient, profesorului rămânându-i timp pentru a identifica particularitățile elevilor, pentru a se concentra asupra individualităților și a-i conduce spre obținerea rezultatelor scontate.

Prin empatie – proces psihologic absolut natural, specific firii umane – pot fi sensibilizate persoanele aflate în diverse circumstanțe. Pe această tendință a receptorului de a trăi afectiv, prin transpunere simpatetică, viața personajelor din operele literare sau din ecranizări se poate pune accent în cadrul literaturii.

Prin urmare, elevii sunt mai ușor impresionați și puși în situația să conștientizeze aspecte legate de moralitate, spirit antreprenorial, deschiderea spre diversitate și interculturalitate etc. Un prim exemplu ar fi promovarea educației pentru pace și cooperare în cadrul orelor ce analizează partea a doua a romanului *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* de Camil Petrescu.

Autorul realizează imagini memorabile sub care rămâne nealterată spaima primară a omului în fața morții. Camil Petrescu a descris în paginile romanului războiul concret, autentic, fără idealizarea romantică și fără grotescul naturalist. Imaginea războiului crud și inutil, blamat de cei care îl trăiesc efectiv este în contrast cu cea a liderilor care îl provoacă, conduși fiind de interese meschine.

Concluziile se vor înscrie cu siguranță în sfera educației pentru pace și cooperare, simpla conștientizare a anumitor aspecte devenind un obiectiv major în responsabilizarea elevilor din punct de vedere social. Un alt demers interpretativ al romanului *Maitreyi* de Mircea Eliade poate viza educația interculturală.

Elevii ar putea să ajungă la concluzia că „întâlnirea” cu o nouă cultură este benefică, dezvoltând unele aptitudini și atitudini conjuncturale (toleranța, integritatea, acceptarea, originalitatea, ajutorul reciproc, comunicarea interrasială etc.).

Este o „întâlnire” din care tânărul ar avea multe de învățat, și-ar diversifica cunoștințele,

devenind mai deschis și receptiv la astfel de experiențe care modelează Omul.

Acestea sunt numai câteva exemple, din multe ce se pot da în timpul orelor de literatură, întrucât ficțiunea – ca mistificare a vieții reale – oferă contextul adecvat și deschiderea spre noile educații. Important este ca profesorul să conștientizeze că valorizarea lor schimbă perspective, caractere și, de ce nu? – destine.

Bibliografie

- 1] Marin Stoica, *Pedagogie și psihologie*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2001;
- 2] Ovid. S. Crohmălniceanu, *Cinci prozatori în cinci feluri de lectură*, Editura Cartea Românească, București, 1984;
- 3] Camil Petrescu, *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*, Editura Eminescu, București, 1980;
- 4] Mircea Eliade, *Maitreyi*, Editura Litera, București, 2009.

Educația online

Documentarist Bratu Alexandra Marieta
Centrul Județean de Resurse și Asistență
Educațională Vâlcea

Starea în care ne aflăm ne-a forțat să fim părtași ai unei schimbări radicale care presupune adevărate schimbări, în structura sau funcționarea organizației prin regândirea utilizării tehnologiei și implicit, a funcționării organizației dar și restructurarea organizării, structurii și culturii școlii. Aceste schimbări transformaționale ne-au determinat să abordăm procesul didactic dintr-o altă perspectivă prin înlocuirea în totalitate a interacțiunilor face-to-face cu profesorii și colegii cu întâlnirile mijlocite de aplicațiile din mediul virtual.

Trecerea de la procesul instructiv-educativ desfășurat în cadrul grupului educațional și bazat pe relații psihologice directe, nemijlocite, de tipul față-în-față, la derularea activităților didactice, exclusiv prin mijloace moderne de comunicare online, poate conduce la schimbări perceptivă ale paradigmei educaționale.

Această nouă abordare a educației trebuie să fie direcționată în spiritul dezvoltării autoeducației, atât a cadrelor didactice, cât și a elevilor pentru că nimeni nu a fost pregătit pentru învățarea în totalitate în mediul online. Cadrele didactice au fost provocate să se adapteze rapid și să transmită un mesaj important elevilor: învățarea continuă dincolo de școală și cu instrumente online accesibile tuturor și multă determinare; se poate face progres; se pot încuraja elevii /studenții să învețe și să lucreze independent. Situația nou generată, neexperimentată și neadaptată s-a concretizat rapid într-o învățare de tip online, sincronă, care a fost inițial abordată cu entuziasm și curiozitate de către cei mai mulți elevi.

În acest context, profesorii au fost nevoiți să integreze într-un timp foarte scurt TIC și noile tehnologii de predare în programele lor de instruire. Organizarea procesului de învățare în mediul online presupune o pregătire specială, nu numai din perspectiva adaptării și gestionării conținutului, a

asigurării mijloacelor necesare procesului de instruire, a flexibilității metodologiei de predare, ci, mai ales, din perspectiva pregătirii resursei umane (profesori și elevi/, deopotrivă) pentru o astfel de experiență didactică.

Având ca premisă un astfel de obiectiv, managementul instituțiilor de învățământ a fost determinat în a lua decizii și a implementa diferite modalități de interacțiune educațională între cadrele didactice și elevi/studenti. În unele situații, există decizii clare privind modalitățile de interacțiune educațională (avem exemple de universități care reglementează doar anumite platforme educaționale care sunt utilizate în activitatea educațională; la fel, recomandările unor inspectorate școlare pentru platformele educaționale care vor fi accesate). În cele mai multe situații, însă, cadrele didactice și/sau elevii au accesat diferite forme educaționale, mai mult sau mai puțin convenționale (de la mijloace de comunicare informaționale precum Whatsapp, Facebook Messenger, e-mail, serviciul Drive, Skype, la platforme educaționale variate care au fost promovate în această perioadă pe internet și sunt în varianta free - Google Meet, Zoom și aplicații ASQ, Kahoot, Quizziz, Wordwall, Padlet, Twinkl, Digitaliada, până la platforme educaționale recomandate instituțional, precum Suita Google for Education, Google Classroom, Edmodo, EasyClass și ClassDojo sau platforma educațională Moodle cu precădere pentru mediul universitar).

Modalitățile de organizare a interacțiunii educaționale sunt regionale, instituționale. Măsurile adoptate la nivel național există doar în ceea ce privește asigurarea mediului optim de învățare pentru elevii care vor susține examene naționale (examenul de Evaluare Națională și de Bacalaureat) prin organizarea activităților educaționale TV (programul Teleșcoala). Lista prezentată nu este exhaustivă; internetul abundă de sugestii de instrumente online care pot fi accesate în această perioadă ca forme de organizare a activității educaționale.

În mod firesc, noul demers educațional va avea efecte în ceea ce privește influența mediului educațional astfel construit asupra rezultatelor învățării elevilor.

În contextul învățării on-line, literatura de specialitate aduce în prim plan conceptul de e-pregătire, care se referă la atât la e-pregătirea organizației școlare pentru a putea implementa învățarea de tip online (proces de învățământ clar organizat și reglementat, infrastructură fiabilă, acces facil la infrastructură, resursă umană suport pregătită), la e-pregătirea elevilor care trebuie să dețină abilitățile de utilizare a computerului și a accesării internetului, precum și abilități pentru utilizarea resurselor online, să demonstreze capacități de autonomie în învățare și de autoevaluare, abilități de organizare și de management al învățării, să dispună de interes și motivație pentru învățare, de abilități de a comunica cu grupul, să manifeste responsabilitate, spontaneitate și promptitudine în rezolvarea sarcinilor, dar și la e-pregătirea profesorului, care trebuie să demonstreze experiență relevantă în utilizarea TIC în procesul didactic, cunoștințe și abilități pentru manipularea hardware-ului și a software-ului, abilități de selectare critică a resurselor educaționale, adaptarea stilului de predare la noul mediu de învățare, manifestarea de atitudini pozitive față de tehnologie.

E-pregătirea pentru mediul educațional de tip online determină efecte pozitive în planul performanțelor școlare, se asociază cu creșterea satisfacției pentru activitatea de învățare, cu implicarea și cu trăirea stării de bine.

STUDIUL ASUPRA METODELOR DE PREDARE DIGITALE UTILE ÎN EDUCAȚIA ADULȚILOR

Prof. dr. ing. Anca BORGOVAN-CUȚĂ

Liceul Tehnologic Auto, Craiova

Drd. ing. Dan BORGOVAN

Asociația Eloah Craiova

În aceste timpuri tulburi, când pandemia cu COVID 19 și-a pus amprenta peste toate aspectele vieții noastre de zi de zi și un sector esențial al societății a trebuit reorganizat, respectiv educația sub toate aspectele ei, iar cadrele didactice și formatorii au trebuit ca “din mers” să se autoperfecționeze și să facă față noilor provocări impuse de educația în mediul online. Programul Uniunii Europene ERASMUS+, accesat de Asociația ELOAH Craiova, asociație focusată pe formarea și educarea adulților defavorizați și pe învățarea pe tot parcursul vieții. A venit în întâmpinarea acestei nevoi.

Astfel, în perioada 01.11.2019-01.11. 2021, în cadrul Asociației ELOAH Craiova, se afla în desfășurare 2 proiecte finanțate prin fonduri europene prin programul Erasmus+:

✚ EUROTRAINER- ID: 2019-1-RO01-KA104-061950

✚ DIGITAL TRAINER- ID: 2020-1-RO01-KA104-078713

În cadrul acestor proiecte, patru fluxuri de formatori au beneficiat de granturi Erasmus + și au putut participa prin mobilități patru cursuri de predare moderna utilizând diverse platforme educaționale și instrumente TIC.

Astfel, în cadrul proiectului Eurotrainer, 9 formatori au participat la cursul USEFUL ICT TOOLS FOR TEACHERS, în perioada 11-17 iulie 2021. Apoi alți trei formatori la cursul EFFECTIVE USE OF ICT în EDUCATION, în perioada 17-23 iulie 2021. Ambele cursuri s-au desfășurat la Istanbul și au fost furnizate de Cappadocia Education.

Ulterior, în luna august, în cadrul proiectului Digital Trainer, 3 formatori au participat la cursul ROBOTICS AND CODING, în perioada 02-08

august 2021, și apoi alți 3 formatori au participat la cursul DIGITAL CLASSROOM în perioada 09-15 august 2021. Aceste cursuri s-au desfășurat la Roma și au fost furnizate tot de Cappadocia Education.

În cadrul acestei mobilități am învățat :

✚ Despre modul în care se poate încorpora tehnologia nouă în lecții,

✚ Despre modul în care tendințele actuale ale TIC pot fi aplicate în crearea unor e-lecții,

✚ Despre utilizările și funcțiile software-ului Scratch, Padlet, Kahoot,

✚ Despre platforma educațională MOODLE

✚ Despre metoda codării și Mind Mapping,

✚ Despre metodele de evaluare și evaluare a abilităților sau competențelor dobândite în educația formală și non-formală.

✚ Prin ROBOTICS and CODING, PCB - tablourile de programare vor motiva și formatorii și cursanții în procesul de învățare, se pot explica modern procesele și fenomenele, ajutând formabilii să răspundă la întrebările „De ce învățăm acest lucru” și „Cum am nevoie de asta în viața reală”.

✚ Despre instrumente pentru îmbunătățirea învățării, pentru rezolvarea problemelor sau doar pentru a se distra, permițându-le să exemplifice spiritul inovației și spre construirea unei națiuni inteligente în secolul XXI: Micro-bitul care este un instrument educativ și creativ pentru a încuraja cursanții să se implice active în scrierea pentru calculatoare, iar Arduino este o platformă open-source folosită pentru proiecte de construcții electronice.

✚ Despre crearea unei adevărate „clase digitale” prin care toate lecțiile pot fi transformate prin animații, jocuri mobile și videoclipuri integrate prin platforma software multimedia „Adobe Flash Animation”.

Am primit resurse cu ajutorul cărora pot realiza e-learning de calitate. Am cunoscut participanți din alte țări europene și am învățat despre cultura turcă și despre istoria Istanbulului și a Romei. Am făcut schimb de bune practici în educația adulților învățând din experiența celorlalți participanți din Europa: Cehia, Lituania, Polonia. În acest fel ne-am putut dezvolta competențele digitale, lingvistice, pedagogice și interculturale.

Prin aceste proiecte Erasmus+ și prin intermediul acestor cursuri, am putut crea platforma educațională <https://eurotrainer-moodle.fdes.ro/>, prin care ne vom putea încărca lecții moderne, prin metode inovatoare, care să poată fi accesate cu ușurință de formabilii noștri. În acest moment pe platformă noștri au realizat deja și încărcat 54 e-cursuri, și care are peste 250 utilizatori. Să nu uităm că educația adulților are un alt specific față de educația elevilor. Astfel, pentru facilitarea învățării adulților este bine să se țină cont de următoarele:

- ✚ Realizarea unui climat de cooperare în învățare
- ✚ Crearea de mecanisme pentru planificarea colaborativă a învățării
- ✚ Identificarea punctuală a nevoilor de învățare ale grupului și a intereselor participanților
- ✚ Formularea obiectivelor de învățare în funcție de nevoile și interesele identificate
- ✚ Construirea unei secvențe adecvate de activități în vederea atingerii obiectivelor de învățare
- ✚ Punerea în practică a activităților prin selectare metodelor, materialelor și a resurselor potrivite în lucrul cu adulții
- ✚ Evaluarea calității și a aplicabilității experiențelor de învățare pentru grupul de adulți cu care se lucrează.

Prin aceste metode noi și moderne, învățarea devine interactivă în online, creând un mediu educațional atractiv pentru cursanți, chiar dacă aceștia au depășit vârsta clasică a școlarului. Efectul utilizării acestor metode a fost unul remarcabil, prin prezența și interesul formabililor, încurajând astfel și alți formatori să participe la diverse cursuri prin programul European Erasmus+.

Procesul de învățare definește oamenii la orice vârstă. Existența umană în sine este condiționată de învățare; pentru a supraviețui suntem nevoiți să învățăm: să cunoaștem mediul, să ne cunoaștem apropiații și, forma cea mai profundă, să ne autodepășim.

Cea mai nouă tendință în învățământ, cunoscută și apreciată ca cea mai eficientă și de dorit de până acum, este învățământul electronic. Cunoscut ca „e-learning” sau, mai nou, ca „e-education”, conceptul de învățământ electronic (sau virtual) este reprezentat de interacțiunea dintre

procesul de predare – învățare și tehnologiile informaționale. E-learning este în acest moment mai mult decât un concept, este parte din învățământul actual, tinzând să devină tot mai căutat prin economia de timp pe care o implică. E-learning semnifică, într-o definiție neconsacrată, șansa omului de a se informa facil, rapid, în orice domeniu, nefiind condiționat de un suport fizic (cărțile din hârtie) sau de un intermediar (profesorul). Acest concept permite flexibilizarea procesului de formare până la a oferi cea mai largă gamă de cărți electronice, sfaturi, imagine și text.

O platformă e-learning este un set integrat de servicii interactive online, care oferă profesorilor, elevilor, părinților și altor persoane implicate în educație, informații, instrumente și resurse pentru a sprijini și a spori livrarea și managementul educațional- în cazul nostru, platforma MOODLE, a reprezentat cale prin care s-au putut rezolva o serie de probleme apărute în cazul formării și evaluării adulților.

Principalele caracteristici ale platformelor de e-learning sunt:

- ✚ Autentificare
- ✚ Generarea de conținut
- ✚ Vizualizarea conținutului
- ✚ Diferite medii cu un formator/ tutore
- ✚ Efectuarea de activități, cum ar fi sarcini, grupuri de lucru
- ✚ Raportul activităților întreprinse de către cursant
- ✚ Instrumentele de evaluare

Platformele de e-learning permit două moduri de formare învățare:

- ✚ Sincronă, în care instructorul controlează lecția în întregime, creând, coordonând, adaptând și monitorizând mediul educațional
- ✚ Asincronă, ceea ce implică studiu în ritmul personal al cursanților, proiecte de colaborare și învățare la distanță.

Având la bază tehnologiile e-Learning (multimedia), platformele e-Learning au o serie de avantaje, precum:

- ✚ Accesul la cunoștințe, în orice moment și din orice locație
- ✚ Centrare pe participant
- ✚ Cursanții pot colabora și învăța împreună

- ✚ Favorizează creativitatea și descoperirea de noi interpretări
- ✚ Permite accesul la noile competențe cerute de viața modernă
- ✚ Formatorul se poate adresa unui număr mult mai mare de cursanți decât în învățământul tradițional
- ✚ Materialele pot fi personalizate
- ✚ Posibilitatea modificării informației difuzate
- ✚ Accesibilitate, confort, flexibilitate
- ✚ Interacțiunea cu formatorul este liberă, fără constrângeri
- ✚ Cursantul poate învăța în ritmul lui propriu
- ✚ Cursantul poate beneficia de feedback rapid și permanent
- ✚ Costuri reduse de distribuție a materialelor
- ✚ Învățământul online este organizat pe subiecte, nu pe grupe de vârstă
- ✚ Învățământul electronic este mai puțin stresant decât cel tradițional
- ✚ Posibilitatea de a măsura eficacitatea programului prin urmărirea numărului de download-uri efectuate de către elevi
- ✚ Capacitate mare de stocare, Internetul are o capacitate mult mai mare de stocare a informației comparativ cu locațiile fizice sau hard discurile individuale
- ✚ Permite interacțiune sincronă și asincronă între profesor și elevi
- ✚ Distribuirea rapidă a materialelor didactice
- ✚ Formabilii pot intra în posesia materialelor print-o simplă accesare
- ✚ Orice persoana din grupul țintă are acces la toate informațiile, oriunde și oricând.
- ✚ Existența conținuturilor multimedia
- ✚ Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care întotdeauna au eficientizat învățarea.
- ✚ Conținuturile pot și șterse, corectate sau actualizate cu ușurință.

Dacă distribuitorul își dă seama ca a transmis o informație greșit sau poate dorește sa o actualizeze, el poate face acest lucru oriunde și oricând. De asemenea, orice document poate fi editat și reeditat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.

Serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor

Informațiile pot fi îndreptate spre o persoană sau către mai multe în același timp în mod individual sau se pot crea grupuri în care utilizatorii pot sa și comunice. Folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului

Concluzii

S-au putut expune câteva idei, însă cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie sa existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

Aceste proiecte au primit finanțare din partea Uniunii Europene. Acest articol reprezintă doar punctul de vedere al autorilor, iar Comisia Europeană nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Bibliografie

- 1] Ghidul Erasmus+ al Uniunii Europene- 2019;
- 2] Ghidul Erasmus+ al Uniunii Europene-2020.

PROMOVAREA IMAGINII ȘCOLII

Profesor Maria Magdalena CĂPĂȚÎNĂ
Școala Gimnazială Nr.4, Râmnicu Vâlcea

Educația de calitate este rezultatul unui efort colectiv al cadrelor didactice, fiecare contribuind individual asupra imaginii generale a școlii în care își desfășoară activitatea. Imaginea școlii se creează greu și se pierde ușor dacă nu se lucrează continuu la acest aspect.

Fiecare cadru didactic participă la promovarea școlii prin realizarea de serbări, proiecte și parteneriate educaționale, chiar și în educația realizată în mediul online.

Proiectele educaționale, realizate cu diferite teme se realizează online în contextul actual. Elevii călătoresc virtual în diferite locuri pentru a putea vedea/vizita diverse locații sau pentru a afla detalii despre viața și opera diversilor poeți sau oameni de cultură, istorici români din literatura universală.

Această modalitate de lucru online poate fi o alternativă ca școlarii din diferite cicluri să-și însușească cunoștințe într-un mod plăcut.

Cadrele didactice favorizează deschiderea spre nou și intervin în favoarea acestei dezvoltări continue a școlii. La nivelul unităților de învățământ se stabilește cum anume se poate promova imaginea școlii.

Este foarte important să-ți faci cunoscută activitatea didactică prin realizarea de pliante, fotografii, expoziții pe diferite teme. Toate acestea se pot face cunoscute pe site-urile școlii, pe site-uri de socializare, pe site-uri educaționale special create pentru promovarea activităților didactice.

Toate acestea pot face parte dintr-un plan de marketing care va evidenția rolul fiecărui ciclu școlar în dezvoltarea socială, emoțională, estetică și fizică a copiilor.

Astfel printr-o promovare continuă a tuturor activităților și a proiectelor derulate reușești să realizezi un contact între beneficiarii educației și nu numai, cu mediul școlar.

Internetul a devenit acum un mediu de promovare infinit, prin care fiecare școală își poate construi, menține și/sau îmbunătăți o imagine.

Imaginea școlii poate oferi beneficiarilor ceea ce aceștia au nevoie: accesul la ofertele educaționale, educația de calitate, individualizarea învățării, reducerea violenței și a abandonului școlar, participarea la activități extrașcolare, promovarea unui comportament pozitiv, combaterea discriminării.

Profesor Valentina CIOBANU

Școala Gimnazială Nicolae Bălcescu, Drăgășani

Ei bine, iată-mă și în fața unei mari provocări. Sunt la cursuri pe platforma Classroom sau Zoom de peste 1 an și m-am convins că acesta este viitorul în training, vrem nu vrem. Vom descoperi în curând că este mai ușor, mai comod și mai amuzant să accesăm platforme de învățare și nu vom mai avea atâtea temeri. Beneficiile sunt numeroase, dar trebuie să acționăm prudent!

Spicuim câteva idei și vă invităm să cunoașteți câteva dintre părerile pro și contra:

1. Orarul se respectă!

Dacă fizic aveam nevoie de o sală de curs, acum stăm acasă, putând sincroniza cu ușurință orarul cursurilor.

2. Public Speaking indiferent de temă

Pe o platformă de învățare, cu acces video (de tip Zoom, Cisco Webex, Microsoft Teams, Google Meetings, etc.) elevii au marele avantaj ca pe lângă tema de studiu pentru care au accesat programul, să exerseze și modul de a se prezenta în fața unui auditoriu, de a-și expune ideile și de a le argumenta și cel mai important lucru: se pot vedea vorbind! Îți pot studia nonverbalul, (mimica propriei fețe este fascinantă).

În sala de curs te poți ascunde undeva în spate, poți mima interesul, îți poți manifesta (sau nu!) dorința de a interveni, etc. Ei bine, în sala virtuală nu numai că te vede toată lumea, te vezi și te auzi și tu atunci când vorbești. Ca să nu mai menționez faptul că seminarul poate fi înregistrat și intervenția ta poate rămâne la dispoziția posterității!

Un exercițiu bun, pentru cei care vor exersa cum să se prezinte la un interviu, de exemplu. Ai fost la un interviu online? Ei bine, e o experiență pentru care merită să te pregătești. Și poți face asta în sala de curs.

Notă: Recomand tuturor colegilor mei ca, încă de la începutul fiecărui curs, atunci când expun regulile, să impună participarea cursanților cu video. Eu nu am făcut-o la primele mele cursuri

online și m-am trezit că dialogam cu niște pătrate negre și nu a fost deloc în regulă. Ba chiar o mămică mi-a povestit ca la școala online a copilului, profa de limba engleză intră fără video și face lecția sub formă de fantomă neagră care îi bulversează și plictisește pe cei mici. Explicația? Nu e deschis coaforul și e ciufulită!

3. Eficiența sesiunilor de învățare

4. Am remarcat cu această ocazie că la cursurile în sală pierdeam foarte mult timp, sau cu alte cuvinte aveam mulți hoți de timp. Aici, pot să anunț că mai stăm 5 minute, dacă am 2 ore, una după cealaltă, și voi da pauză mai lungă.

5. Notă: Fii pregătit să reconfigurezi conținutul unei ore pentru o durată mai mică. Pregătește materiale suplimentare. Dinamica cursului este mult mai concentrată pe subiect, participanții sunt mai atenți și vei descoperi că nu pun multe întrebări de clarificare și nu se abat de la subiect ca atunci când sunt la sală. De ce? Pentru că de obicei sunt singuri în fața calculatorului și nu sunt distrași de colegii de... bancă.

Selecția naturală a celor mai bune materiale

Expunerea în mediul online atrage (sau respinge!) o evaluare în timp real a prestației profesorului. Beneficiarii au tot dreptul să devină din ce în ce mai pretențioși și cel mai probabil vor dori să își exprime (ne)mulțumirea și o pot/vor face cu mai multă ușurință pe... rețele. Profesioniștii din domeniul formării continue vor trebui să conștientizeze că în sala (virtuală sau nu) nu este vorba despre ei! „Leave your ego out!” – am citit undeva că ar trebui să scrie pe ușa sălii de curs, mesaj special destinat profesorului cel care se dă jos de pe soclul statuii de expert, profesor, specialist și vine în rândul elevilor în calitate de partener de învățare, de facilitator, de ghid al învățării.

Notă: Eu nu sunt de acord cu profesorii cu o anumită aură a experienței care susțin că pentru ei este prea târziu să se pună la curent cu metodele moderne, că le este greu să învețe platforme e-learning la vârsta lor și că nu ei ar trebui să se schimbe, ci tinerii care nu văd altceva decât tehnologie, ar trebui să mai scoată nasul din telefoane și tablete, să mai pună mâna pe o carte, să învețe în modul clasic, că e cel mai bun. Încă o dată:

acești domni sau doamne ar trebui să înțeleagă că nu (mai) este vorba despre ei. Nevoile de formare ale tinerilor s-au schimbat amețitor, accesul la informație, talentul nativ inexplicabil în cazul multora dintre ei, modurile inovatoare și creative de a rezolva lucruri îi vor ghida instinctiv spre mentori, parteneri formatori care reușesc să-i înțeleagă. Indiferent de diferența de vârstă!

6. Monitorizarea programelor de formare

7. La un click distanță! Conducerea școlii este invitată printr-un simplu link să intre în sala virtuală, să se asigure că s-au respectat normele metodologice referitoare la organizarea programului, evaluarea elevilor, calitatea actului de formare, fie că vorbim, de exemplu, de o monitorizare pe un proiect european, în cadrul căruia autoritățile specifice pot verifica tot pe bază de link, dacă solicitanții își fac treaba în mod corect, în mediul online poți asigura în mod real și punctual tot felul de dovezi legate de desfășurarea cursului: înregistrări video, audio, scripturi de chat, fotografii, print-screen-uri, și multe altele.

Așadar, marea provocare constă în conceperea unor lecții de formare interactive, dinamice, interesante. Avem la dispoziție tot ce ne trebuie pentru realizarea lor. Platformele e-learning vin în ajutorul nostru cu o mulțime de capacități și sunt convinsă ca în viitorul apropiat vom experimenta din ce în ce mai multe aplicații extraordinare. Depinde numai de noi să fim atenți și pasionați!

Redau două dintre povestioarele pe care le spun pentru captarea atenției și pentru lucrul în echipă:

„Băiețelul Helen E. Buckley Într-o bună zi băiețelul s-a dus la școală. Băiețelul era mic, iar școala era mare. Dar când băiețelul a văzut că intrarea în clasa lui se făcea printr-o ușă direct din curte, a fost foarte fericit, iar școala nu i s-a mai părut atât de mare ca la început. Într-o dimineață când băiețelul se afla în clasă, profesoara le-a spus copiilor: „Astăzi o să facem un desen” „Grozav”, s-a gândit băiețelul, căci îi plăcea să deseneze. Știa să deseneze o mulțime de lucruri: lei și tigri, pui și vaci, trenuri și vapoare... Și și-a scos cutia cu creioane colorate și a început să deseneze. Dar

profesoara a zis: “Așteptați! Nu începeți încă”. Și a așteptat până i s-a părut că toți copiii sunt pregătiți. “Acum o să desenăm flori”, a zis profesoara. „Grozav” s-a gândit băiețelul, căci îi plăcea să deseneze flori. Și a început să deseneze flori frumoase, și le-a colorat în roz, portocaliu și albastru. Dar profesoara le-a spus copiilor: “- Așteptați, vă voi arăta cum să colorați!” Și a desenat o floare roșie cu o tulpină verde. “Acum puteți începe”, a zis profesoara. Băiețelul a privit floarea profesoarei, apoi s-a uitat la floarea lui. A lui era mai frumoasă decât a profesoarei. Dar n-a spus nimic. A întors doar pagina și a desenat o floare ca cea a profesoarei. Era roșie cu o tulpină verde. Într-o altă zi, când băiețelul intrase în clasă prin ușa din curte, profesoara le-a spus copiilor: “Azi o să facem ceva din argilă”. “Grozav” și-a zis băiețelul, căci îi plăcea să lucreze cu argilă. Știa să facă tot felul de lucruri din argilă: șerpi și oameni de zăpadă, elefanți și camioane... Și a început să frământa bucata de argilă. Dar profesoara a zis: “- Stați, nu sunteți gata să începeți”. Și a așteptat până ce toți copiii au fost gata. “Acum o să facem o farfurie”, a zis profesoara. “Grozav”, s-a gândi băiețelul, căci îi plăcea să facă farfuriile. Și a început să facă farfuriile de toate formele și mărimile. Dar profesoara le-a zis copiilor: “- Așteptați, vă arăt eu cum să faceți”. Și le-a arătat cum să facă o farfurie adâncă. “Așa, acum puteți începe”, a zis, iar, profesoara. Băiețelul s-a uitat la farfuria profesoarei, și apoi la ale sale. Îi plăceau mai mult farfuriile lui, decât farfuria adâncă făcută de profesoară, dar n-a spus un cuvânt. Și-a transformat farfuriile lui într-o bilă mare de argilă, din care a făcut o farfurie adâncă și mare ca cea făcută de profesoară. Și foarte curând, băiețelul a învățat să aștepte și să privească, și să facă lucruri ca cele făcute de profesoară, și foarte curând n-a mai făcut nimic de unul singur. Și s-a întâmpnat că într-o zi băiețelul și familia lui s-au mutat într-o altă casă, într-un alt oraș. Și băiețelul a trebuit să meargă la altă școală. Școala cea nouă era și mai mare, și nu mai avea nici o ușă prin care să intre direct din curte în clasa lui. Trebuia să urce niște trepte înalte și să meargă de-a lungul unui coridor lung până ajungea în clasa lui. Din prima zi de

școală, profesoara le-a spus copiilor: "Astăzi o să facem un desen". "Grozav" și-a spus băiețelul. Și a așteptat să-i spună profesoara ce să facă. Dar ea nu a spus nimic. S-a plimbat doar prin clasă. Când a ajuns lângă băiețel, ia spus: "- Tu nu vrei să desenezi?" "Ba da", a zis băiețelul. "Ce desen să facem?" "Nu știu până nu-l faci" zise profesoara. "Cum să-l fac?" zise băiețelul. "Cum îți place ție", a răspuns ea. "Să-l colorez cum vreau eu?" a mai întrebat băiețelul. "Cum vrei tu", a fost răspunsul ei. "Dacă toți ați face același desen, și l-ați colora la fel, cum să știu eu cine l-a făcut?" "Nu știu", a zis băiețelul. Și a început să deseneze o floare roșie cu tulpină verde..... (Din cartea Supa de pui pentru Suflet de Jack Canfield și Mark Hansen)

Violonistul din stația de metrou

„Stație de metrou în Washington DC. ... O dimineață de ianuarie geroasă... El cântă 6 piese de Bach timp de 45 de minute. În acest interval de timp, cam 2000 de persoane trec prin stație, marea majoritate în drum spre serviciu. După 3 minute, o femeie în vârstă observă că cineva cântă la vioară, își rărește pașii, stă o clipă, apoi pleacă. După 4 minute, violonistul primește primul dolar: o femeie lasă banii fără să se oprească și pleacă. 6 minute, un tânăr se sprijină de zid, ascultă puțin, se uită la ceas și pleacă mai departe. 10 minute: un băiețel de 3 ani se oprește, în timp ce mama îl trage mai departe. Același situație s-a întâmplat cu mai mulți copii, de fiecare dată părinții nelăsându-i să asculte. 45 de minute cântate. Doar 6 persoane s-au oprit și au stat puțin să-l asculte. 20 i-au dat bani dar au continuat să meargă. Violonistul a strâns 32 dolari. După o oră s-a lăsat liniștea.... Nimeni nu a observat, nimeni nu a aplaudat. O singură persoană l-a recunoscut. Violonistul era nimeni altul decât Joshua Bell, unul dintre cei mai buni muzicieni din lume. A cântat unele dintre cele mai dificile piese muzicale, cu o vioară de 3,5 milioane de dolari. Cu două zile înainte, Joshua Bell cântase în Boston cu casa închisă, biletul fiind în jur de 100 dolari. Aceasta este o poveste reală. Interpretarea lui Joshua Bell într-o stație de metrou a fost parte dintr-un experiment social organizat de Washington Post despre percepțiile, gusturile și prioritățile oamenilor. S-a pus întrebarea: într-o locație

obișnuită, la o oră neadecvată, observăm frumusețea? Ne oprim să o apreciem? Recunoaștem un talent într-un context neașteptat? Oare câte alte lucruri frumoase pierdem doar pentru că nu sunt în scenariul creat de noi? 49 Minte de gâscă Gâștele zboară în stoluri în formă de V. Când fiecare gâscă dă din aripi, ea creează un curent ascendent, care susține gâsca din spatele ei. Astfel, stolul înaintează cu 71% mai repede decât dacă fiecare gâscă ar zbura singură. Când o gâscă iese accidental din formație, ea simte imediat rezistența curentului de aer și de aceea revine imediat în stol. Când gâsca din fruntea stolului obosește, ea nebeneficiind deloc de curentul ascendent, se retrage în mijlocul formației pentru a se odihni și o altă gâscă îi ia locul din față. Gâștele din stol gâgâie pentru a o încuraja pe cea din față să mențină viteza. Când o gâscă se îmbolnăvește sau este rănită, două gâște din stol ies din formație și zboară în jos după ea pentru a o ajuta și proteja. Ele rămân cu gâsca bolnavă până când aceasta își revine sau moare și își continuă apoi drumul cu un alt stol... ”.

Morala: Dacă omul ar avea minte măcar cât o gâscă...

Profesor Cristina CIUREL

Liceul Sanitar Antim Ivireanu Râmnicu Vâlcea

Mentoratul poate avea o contribuție esențială la dezvoltarea personală și socială a elevilor și profesorilor. Vă prezentăm în continuare o serie de proiecte care și-au pus amprenta pozitivă asupra elevilor și părinților provenind din medii culturale diferite și/sau defavorizate, precum și proiecte care vin în sprijinul profesorilor și al nevoilor acestora de perfecționare.

Mentorul va fi un model pentru copil, care, cu ajutorul acestuia, își va forma o atitudine mai încrezătoare față de societate.

Profesorul stagiar va micșora ecartul dintre practică și teorie, dezvoltându-și, în paralel, sentimentul de empatie și o mai bună înțelegere față de persoanele care duc o viață similară, dar o privesc printr-o prismă cultural diferită. Mentoratul are o importanță vitală pentru profesorii debutanți. Cu toate acestea, nu toți profesorii știu cum să devină mentori constructivi.

Calitățile unui mentor reprezintă o puternică experiență profesională în domeniul vizat de ucenic prin faptul că a trecut prin toate etapele de dezvoltare ale unui leader. Din punct de vedere profesional, un mentor este extrem de important în a explica și îndruma un debutant, referitor la moduri de comportament, cât și de aplicare a cunoștințelor teoretice și, mai ales practice, învățate în școală. Aceste cunoștințe sunt rezultatul unui proces întreg de filtrări și acumulări de cunoștințe, deprinderi, strategii didactice, de tact pedagogic asimilate de-a lungul mai multor ani de experiență profesională. Mentorul are misiunea importantă pentru a-și consolida statutul în organizația școlară ,să fie un vector al schimbării ,al adaptării la nou și al colaborării în școală și în comunitatea educativă.

Apreciem faptul că, o activitate de mentorat de calitate are un rol important în anticiparea/diminuarea dificultăților ce ar putea interveni în cariera didactică a viitorilor dascăli. Un concept cheie în pregătirea profesorilor pentru

statutul de mentor este calitatea. Dar ce presupune, și mai ales cum se ajunge la un mentorat de calitate?

Calitatea unui bun mentor constă în dăruirea cu care acesta împărtășește studentului/debutantului întreaga sa experiență profesională, oferindu-se pe sine ca model de conduită și profesionalism. Un mentorat de calitate se poate realiza numai cu mentori buni, mentori experimentați, cu înalte competențe profesionale care îi recomandă pentru acest statut. Calitatea cea mai evidentă la un mentor este empatia, capacitatea de a se conecta la ceilalți, de a-i înțelege, de a le simți temerile, dar și curajul și forța interioară, atunci când nu și le cunosc. Aceasta este principala calitate a unui leader.

Deși a fi un bun profesor e o condiție pentru a deveni un bun mentor, asta nu înseamnă că orice bun profesor va deveni, automat, un bun mentor. Mentoratul este important în anumite perioade ale vieții noastre. El ne poate ajuta să ne construim personalitatea, astfel încât din punct de vedere social și profesional să fim mult mai rapid acceptați ca parteneri în relațiile cu semenii noștri. Un model valabil de comportament are avantajul de a ne înlesni ocuparea unei poziții sociale. Din punct de vedere profesional, un mentor este extrem de important în a explica și îndruma atât moduri de comportament, cât și transferul rapid de cunoștințe.

Aceste cunoștințe sunt procesul unor filtrări și acumulări de-a lungul mai multor ani de experiență. Mentoratul nu reprezintă doar împărtășirea experienței profesionale, ci presupune găsirea împreună a punctelor comune care să ducă la un deznodământ de succes. Totul începe de la ce anume își dorește persoana care stă pe lângă un mentor.

În România, pregătirea didactică a cadrelor didactice care vor fi încadrate pe catedre din învățământul gimnazial, liceal, postliceal și superior este realizată de către Departamentele pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD) din cadrul universităților, prin parcurgerea unor programe de studii psihopedagogice organizate pe trei direcții de acțiune: formarea inițială pentru profesia didactică a studenților (prin Nivelul I al Programului de studii psihopedagogice realizat simultan cu ciclul de licență și Nivelul II al Programului de studii

psihopedagogice realizat simultan cu un masterat în specialitate) și a absolvenților învățământului universitar prin intermediul unui Program postuniversitar de studii psihopedagogice, corespunzător Nivelului I și/sau Nivelului II. În procesul de formare profesională a viitorilor profesori un rol decisiv îl au mentorii, prin modelul oferit de aceștia studenților practicanți, dacă ne referim la formarea inițială sau a debutanților, dacă ne referim la formarea continuă.

La nivelul învățământului preuniversitar din România se desfășoară următoarele tipuri de activități de mentorat:

- ✚ Mentoratul pentru inserția profesională a cadrelor didactice debutante, exercitat de profesori mentori, membri ai Corpului profesorilor mentori;
- ✚ Mentoratul pentru pregătirea practică din cadrul masteratului didactic/pentru practica pedagogică a elevilor din liceele pedagogice care se realizează de cadrele didactice desemnate la nivelul unității școlare pentru acest tip de mentorat;
- ✚ Mentoratul pentru formarea continuă desfășurat la nivelul unității de învățământ;
- ✚ Mentoratul pentru dezvoltare profesională desfășurat în Casele corpului didactic;
- ✚ Mentoratul pentru derularea programelor educative pentru copiii și tinerii capabili de performanțe înalte.

Bibliografie

- 1] Constandache, M., *Formarea inițială pentru profesia didactică prin colegiile universitare de institutori*, Editura Muntenia & Leda Constanța, 2001
- 2] Păun, E. & Potolea, D. (coord.), *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri applicative*. Editura Polirom Iași: 2002

ZOLTÁN KODÁLY – ASPECTE ALE DIDACTICII MUZICALE

Profesor Ana Maria CUCU

Liceul de Arte Victor Giuleanu Râmnicu Vâlcea

În contextul școlii active și a educației muzicale contemporane, se dezvoltă o metodă modernă de realizare a educației muzicale, elaborată de cunoscutul pedagog maghiar Zoltán Kodály, metodă care și-a dovedit eficiența în timp în învățământul din Ungaria, dar și în alte țări precum Anglia și America.

Numele Zoltán Kodály este sinonim cu solmizație, cântat, compoziție, etnomuzicologie și educație muzicală. Metoda sa este un concept, o filozofie și o metodă, toate trei într-o singură viziune, având ca scop principal lichidarea analfabetismului muzical, prin *Planul de 100 de ani*¹. A beneficiat de marele avantaj de a fi președintele Academiei Maghiare, calitate care l-a ajutat în implementarea concepției sale în învățământ, educația muzicală în Ungaria extinzându-se în toate ciclurile școlare, fiind considerată disciplină de bacalaureat.

Activitatea de pedagog și cea de compozitor au fost strâns legate una de cealaltă, scriind cântece corale și lucrări didactice care sunt aplicate astăzi în Ungaria în cadrul unui curriculum uniform pe tot teritoriul țării.

Metoda propusă de el se încadrează mai degrabă în tiparele unor îndrumări didactice, modalitatea de predare fiind la latitudinea profesorului. Traseul propus de el pornește de la cântecul folcloric, care este considerat de autor ca o a doua limbă maternă, cu care copiii trebuie să intre în contact cât mai devreme posibil. E afirma: „Dacă copilul nu este pătruns de izvorul dătător de viață al muzicii, cel puțin o dată în cea mai susceptibilă perioadă (între 6 și 16 ani), aceste senzații cu greu îl vor mai putea atinge în dezvoltarea lui ulterioară. De multe ori, o singură experiență va deschide tânărul suflet către muzică pentru toată viața. Această

¹http://www.britishkodalyacademy.org/kodaly_approach_archive_Hundred-Year-Plan_Ildoko-Herboly-Kocsar.htm, accesat la data de 03.03.2018

experiență nu poate fi lăsată la voia întâmplării, este de datoria școlii să o asigure²”. Contactul cu muzica trebuie să se producă într-o manieră ludică, copiii învățând într-o formă relativ inconștientă, prin contactul direct. Cântecul învățat vor deveni ulterior premise pentru însușirea elementelor de limbaj muzical, care sunt implementate lent, prin metode specifice propuse de Kodaly. Aceste metode nu aparțin compozitorului maghiar, dar el are meritul de a le integra în cadrul orelor de educație muzicală.

Cel mai important aspect al metodei sale îl reprezintă solmizația relativă. Pornind de la premisa că ambitusul copiilor este foarte puțin dezvoltat, el propune interpretarea cântecelor în registrul cel mai confortabil pentru copii, pentru ca vocea lor să nu fie forțată.

Pentru aceasta introduce solfegierea de la vârste foarte mici, prin metoda tonic solfa, printr-un sistem de prescurtare a literelor corespunzătoare sunetelor, pentru a fi mai ușor însușite de copii. Sunetele sunt reprezentate pe un portativ cu ajutorul unei note mobile³, pentru a putea sesiza relațiile dintre sunete. Acest lucru are și un alt beneficiu, dovedindu-și eficiența în corectarea copiilor distonici. Solmizația relativă este folosită până când copiii merg la școală, unde învață scris-cititul muzical, dar și denumirea sunetelor la înălțimea absolută (prin litere). La acestea se adaugă *fonomimia* (indicarea înălțimii sunetelor prin diferite semne ale mâinii), metoda Kodaly promovând mâna guidonică ca procedeu mnemotehnic de învățare⁴.

Figura nr. 1. Sistemul de notare al sunetelor în Metoda Kodály

Receptarea cântecelor și însușirea elementelor de limbaj muzical se fac prin inter-mediul *jocului muzical*. Pentru perioada pre-notației,

Kodály propune soluții precum cântarea în dialog, cântarea pe note a numelor, ținând cont de ritmul natural din vorbire, dar și jocuri de improvizații libere și apoi dirijate de instructor, pentru *dezvoltarea creativității* copiilor.

Principalele scări folosite sunt cele prepentatonice, apoi cele pentatonice, fiind integrate treptat scările mai elaborate, argumentul principal fiind că un copil educat în spi-ritul modal va înțelege mult mai ușor apoi muzica de factură cultă.

Notația și dicteul muzical constituie elementele fundamentale ale metodei Kodály. Exercițiile de dictare muzicală sunt introduse de la vârsta de 6-7 ani, prin scurte fragmente, deja știute de copii. În perioada prenotației, propune varianta simplificată a elementelor de limbaj muzical, prin *prescurtarea denumirii notelor*, prin *notarea ritmului cu bețe*, prin sesizarea relațiilor dintre sunete cu ajutorul „*notei zburătoare*”, ca forme de accesibilizare a scris-cititului muzical.

Deprinderea ritmului se face prin *asocieri cu cuvinte* sau prin însoțirea cântatului de diferite *mişcări* (vezi figura 2): mers, dans, bătai, jocuri, care permit profesorului o abordare interdisciplinară a muzicii, deziderat al pedagogiei contemporane, menit să asigure formarea unei personalități complexe și armonioase. Marcarea pulsației, bătutul din palme sau din picior pe ritm, reprezintă exerciții foarte folositoare, utilizate în faza inițială a multor metodici de educație muzicală, prin care elevii sunt deprinși cu simțul echilibrului, al măsurii și al armoniei.

Acest mod de abordare le oferă copiilor posibilitatea să descopere muzica într-un mod ludic, senzorial, amuzant, care să le ofere bucurie și să-i relaxeze, fără să-i obosească.

Până la Kodály, educația muzicală era tratată superficial în Ungaria. El a realizat un plan pentru o educație muzicală profesionistă, centrată pe elev. Metoda sa pune accent pe cântarea vocală, care este capabilă să redea cea mai complexă paletă de

² Ildiko Herboly Kocsar - *Zoltán Kodály – Music Should Belong to Everyone (Muzica trebuie să aparțină tuturor)*, în International Kodály Society, Budapest, 2002, p. 21.

³ Gabriela Munteanu, *Sisteme de educație muzicală*, p. 104

⁴ Ersébet Szönyi - *Kodály's Principles in practice, An Approach to Music Education through the Kodály Method*, Translated by John Weissman, Corvina Press, Second Edition, 1974, p. 19

expresivitate muzicală. Chiar dacă nu are posibilitatea de a cânta la un instrument pe viitor, un copil va avea mereu această deschidere către „înțelegerea și aprecierea muzicii”⁵.

Kodály consideră *vocea umană* ca fiind instrumentul cel mai la îndemână și cea mai bună cale de a înțelege și de a aprecia muzica.

Înțelegerea modulației, cântarea armonică pe mai multe voci, solfegiarea de la vârste foarte mici, sunt doar câteva din realizările metodei Kodály, metodă ce este și astăzi în atenția marilor pedagogi din domeniul educației muzicale.

Silabe pentru valorile

Ta-ai ti ti Ta-ai

Pentru

Ti Ta Ti Sin-co-pa

Pentru

Ta-aa

Pentru

Ti ti re Ti ti re

Pentru

Te te te Te te te

Figura nr. 2. Învățarea ritmului prin asocierea de silabe în Metoda Kodály

Ca o notă distinctă a metodei lui Kodály, introdusă în învățământul maghiar, o reprezintă cântarea pe grupe, gen întrebare – răspuns. În cartea *Să cântăm corect*, Kodály vorbește despre cât de greu a fost adoptată această metodă în curriculum-ul școlilor de muzică. Mai întâi se începe cu ritmul, apoi este adăugată treptat și melodia, conceptul omofonic-polifonic fiind introdus aproape simultan în programă.

¹ Ersébet Szönyi - *Kodaly's Principles in practice, An Approach to Music Education through the Kodaly Method*, Translated by John Weissman, Corvina Press, Second Edition, 1974, p. 32

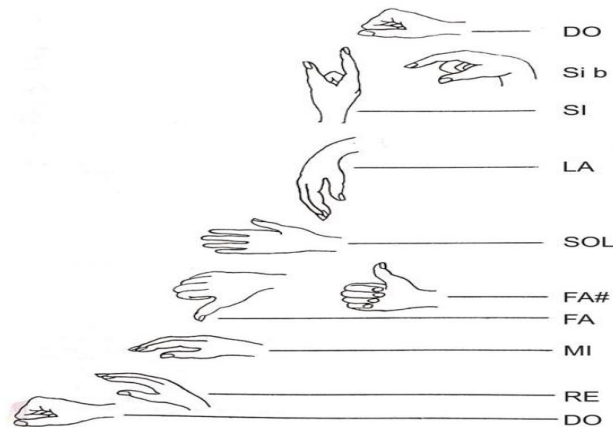

Figura nr.3. Fonomimia în Metoda Kodály

Kodály obișnuia să spună că nu este muzician cel care „nu aude ceea ce vede și nu vede ceea ce aude”⁶. Cu alte cuvinte, un muzician bun trebuie să fie capabil să cânte în memorie o partitură nouă și să scrie orice melodie auzită.

În concluzie, metoda Kodály este o metodă complexă, care își propune să revoluționeze educația muzicală. Are în vedere dezvoltarea muzicală eficientă a copilului, pornind de la joc și cântecul folcloric, elementele cele mai apropiate de simțirea sa, dovadă fiind folclorul copiiilor, care abundă în astfel de producții sincretice.

Bibliografie

- 1] Bagley, Brooke, Katie, *Metoda lui Kodály: Standardizarea educației muzicale maghiare*, articol publicat la Universitatea din Mississippi
- 2] Forrai, Katalin, *Music in Preschool*, tradusă și adaptată de Jean Sinor, Editura Corvina, Franklin Printing House, Budapesta 1988
- 3] Kocsar Ildiko Herboly - Kodály, Zoltán, *Music Should Belong to Everyone (Muzica trebuie să aparțină tuturor)*, în „International Kodály Society” - Budapesta, 2002
- 4] Munteanu, Gabriela, *Sisteme de educație muzicală*, Ediția a II-a, Editura Fundației România de Măine, București, 2009
- 5] Răchișan, Dănciuț, Delia, *Jocurile de copii. Aspecte ale limbajului poetic*, articol publicat în *Memoria Ethnologica* nr. 44-45, decembrie 2012 (an XII)
- 6] Szönyi, Ersébet, *Kodály's Principles in practice*,

⁶ Ersébet Szönyi - *Kodaly's Principles in practice, An Approach to Music Education through the Kodaly Method*, Translated by John Weissman, Corvina Press, Second Edition, 1974, p. 32

An Approach to Music Education through the Kodály Method, Translated by John Weissman, Corvina Press, Second Edition, 1974

Bibliografie web

http://www.britishkodalyacademy.org/kodaly_approach_archive_Hundred-Year-Plan_Ildoko-Herboly-Kocsar.htm, accesat la data de 03.03.2018

EDUCAȚIE CIVICĂ INTERGENERAȚIONALĂ

Nicolae CUȚĂ, Mariana CUȚĂ
Asociația Eloah Craiova

Studii celebre ale unor cercetători contemporani ca Robert Putnam⁷ sau Francis Fukuyama⁸ au arătat că dezvoltarea economică a unei societăți sau comunități depinde mai puțin de factori considerați până acum primordiali (cum ar fi resursele naturale) cât de prezența unui tip de resurse mai puțin palpabile, dar foarte valoroase, incluse sub denumirea generică de capital social - un ansamblu de norme, valori și aptitudini care sunt împărtășite într-o comunitate / societate și structura rețelei sociale din acea comunitate.

Deși concluziile oamenilor de știință nu sunt unanime în ceea ce privește rolul capitalului social în dezvoltarea economică, ele variază între recunoașterea unui rol determinant și unul favorizant. Istoria a dovedit că dezvoltarea economică se poate face și sub presiunea unor dictaturi, în condițiile unui capital social foarte scăzut. Numai că eficiența acestei dezvoltări este mai mică decât în cazul societăților în care se manifestă un capital social puternic, bazat pe *încredere socială, asociabilitate spontană, reciprocitate generalizată și participare civică*.

Aceste valori reduc foarte mult costurile tranzacționale ale dezvoltării, suplinesc cu succes

un aparat birocratic greoi și costisitor și produc mai multă satisfacție cetățenilor.

Rezultatul este un nou tip de dezvoltare, *dezvoltarea participativă*, care urmează pe linia evolutivă *creștere economică => dezvoltare umană/socială => dezvoltare durabilă*. Caracteristica ce deosebește acest tip de dezvoltare de cele anterioare este eficiența sporită.

În plan social ansamblul de norme și valori menționate mai sus definește un tip nou de relații sociale specifice societăților cu un capital social ridicat: *cetățenia democratică / participativă*. Aceasta implică un set de competențe civice la un număr semnificativ de cetățeni dintr-o comunitate.

Dacă numărul acestora este insuficient sau competențele pe care le dețin nu sunt suficiente de puternice, în comunitatea respectivă nu se poate instaura acest tip de relații sociale, caracterizate printr-un echilibru dinamic de atitudini civice: *încredere și vigilență, participare și disciplină, activism și confort, control asupra puterii și loialitate față de aceasta*.

Ca orice alte competențe, și cetățenia democratică se dobândește prin educație. Fiind vorba de un set de competențe sociale, într-o societate aflată în tranziție, cum este cea în care trăim, acestea fac obiectul învățării continue.

Deși este extrem de important ca *educația pentru cetățenia democratică* să înceapă cât mai timpuriu, din școală, ca formă a educației civice, aceasta nu se poate limita la învățământul formal. Nevoia de o astfel de educație este la fel de mare și în rândul adulților, ba chiar mai mare dacă avem în vedere cultura politică pe care au dobândit-o aceștia sub regimul comunist.

Dată fiind nevoia comună a adulților și a copiilor dintr-o comunitate de a fi educați în spiritul valorilor cetățeniei democratice a apărut în mod firesc și ideea *învățării inter-generaționale* care prezintă o serie de avantaje pentru educația adulților:

1. Datorită puterii de persuasiune a copiilor asupra adulților, *învățarea inter-generațională*

⁷ Putnam, Robert, *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*

⁸ Fukuyama, Francis, *Trust: The social virtues and the creation of prosperity* (New York: Free Press, 1996).

constituie un factor de motivare pentru a-i determina pe adulți să participe alături de ei la activități de învățare care altfel le-ar părea fie copilărești, fie stânjenitoare.

2. Un alt factor motivant pentru adulți este punerea acestora în postura explicită de educatori. Puși în fața copiilor, adulții simt nevoia să le dea acestora lecții, fie ele numai de viață. Dacă acest lucru este făcut programatic, adultul care știe că va trebui să participe la o activitate alături de copii se va pregăti el însuși la fel cum profesorul se pregătește înainte de lecție.

3. În sfârșit, un alt factor favorizant pentru educația adulților este faptul că adulții doresc să fie modele pentru copii sau, în orice caz, să le ofere exemple pozitive. De aceea, adulții se comportă „mai frumos” în fața copiilor, ceea ce constituie o bună ocazie dintre ei să practice unele dintre comportamentele civice pe care le presupune cetățenia democratică.

În concluzie, lipsa de prejudecăți și de experiență a copiilor le conferă acestora o viziune revoluționară asupra comunității, inclusiv asupra rolului și a modului de funcționare a instituțiilor sale.

Învățând împreună cu ei, adulții nu au decât de câștigat o nouă perspectivă asupra societății, mai apropiată de cea a cetățeniei active. Entuziasmul și nonconformismul copiilor îi pot ajuta pe adulți să își depășească vechile cadre mentale și „să iasă din cutia gândirii conformiste”.

STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU C.E.S

Profesor Monica-Adriana DĂNCĂU

Școala Gimnazială *Anton Pann*, Râmnicu Vâlcea

Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficiențe. Ei sunt percepuți diferit, percepe-rea lor socială nefiind întotdeauna constantă, variind de la societate la societate, furnizând semnificații diferite, în funcție de cultura și de valorile promovate. Mulți oameni au reticențe față de persoanele cu deficiențe, deoarece au o concepție greșită despre ele. Trebuie însă să înțelegem că sunt niște oameni la fel ca ceilalți, fiind produsul unic al eredității lor și al mediului.

În țara noastră, elevii cu cerințe educative speciale au învățat în școli speciale, cu cadre didactice pregătite pentru a lucra cu astfel de copii, dar în ultimii ani, s-a ajuns la concluzia că procedându-se astfel, acești elevi sunt oarecum excluși din viața socială și s-a decis integrarea lor în învățământul de masă. Școala, ca instituție publică de formare și socializare umană trebuie să răspundă cerințelor tuturor elevilor, atât celor care au un ritm de învățare și un potențial intelectual și aptitudinal peste medie, dar și celor care manifestă deficiențe de învățare.

Ambele categorii pot fi considerate cu cerințe educative speciale și necesită un program individualizat de învățare. În calitate de profesor, am fost pusă în situația de a avea la clasă elevi cu cerințe educative speciale și, în astfel de situații, am încercat să găsesc cele mai bune metode de predare-învățare pentru a-i determina pe toți participanții la actul educațional să se implice conștient în activitățile derulate.

Am ținut cont de faptul că elevii integrați au nevoie de sprijinul nostru, al cadrelor didactice și de sprijinul colegilor de clasă. Ei nu trebuie marginalizați în niciun fel, nu trebuie "uitați" în clasă pornind de la ideea că nu vor putea ajunge niciodată ca și ceilalți elevi.

Obiectivul principal al școlilor de masă în care învață elevii cu CES este asigurarea integrării acestora în mediul școlar. Școala trebuie să aibă în

vedere transformarea elevului într-o persoană capabilă să-și creeze propriile procese și strategii de raționament, utile pentru rezolvarea problemelor reale și apropiate. Adaptarea curriculum-ului la nivelul clasei reprezintă una dintre soluțiile propuse de către factorii abilitați.

O calitate esențială a curriculum-ului școlar actual este aceea că vizează un grad mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său și să fie tratat în funcție de capacitățile sale de învățare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conținuturilor instruirii, modalitățile de transmitere a informațiilor în clasă și evaluarea elevilor să se facă diferențiat.

Astfel, în urma analizei amănunțite a evaluărilor inițiale, am proiectat conținuturile individualizat și diferențiat, astfel încât să poată fi înțelese de către elevi, am avut în vedere faptul că învățarea trebuie văzută ca un proces la care elevii participă în mod activ, își asumă roluri și responsabilități. Planificarea individualizată a învățării presupune adaptarea educației la nevoile individuale din perspectiva diferențelor dintre elevi.

Diferențierea curriculumului, atât pentru copiii cu dizabilități, cât și pentru cei cu potențial de învățare ridicat se întemeiază pe aceleași premii: sistemul de învățământ se poate adapta unor abilități și trebuințe diferite; aceleași scopuri educaționale pot fi atinse prin mai multe tipuri de programe adaptate; realizarea scopurilor educaționale este facilitată de selecția și organizarea obiectivelor educaționale conform diferențelor individuale; diferitele trebuințe educaționale pot fi îndeplinite prin oportunități educaționale variate.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-și exprime propriile capacități. Astfel copilul capătă prin joc informații despre lumea în care trăiește, intră în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător și învață să se orienteze în spațiu și timp. Datorită faptului că se desfășoară mai ales în grup, jocul asigură socializarea.

Jocurile sociale sunt necesare pentru persoanele cu handicap, întrucât le oferă șansa de a juca cu alți copii, orice joc având nevoie de minim

două persoane pentru a se desfășura. Jocurile trebuie însă să fie adaptate în funcție de deficiența copilului.

Formele de integrare a copiilor cu C.E.S. pot fi următoarele: clase diferențiate, integrate în structurile școlii obișnuite, grupuri de câte doi-trei copii deficienți incluși în clasele obișnuite. Integrarea școlară exprimă atitudinea favorabilă a elevului față de școala pe care o urmează; condiția psihică în care acțiunile instructive-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivații puternice care susține efortul copilului în munca de învățare; situație în care copilul sau tânărul poate fi considerat un colaborator la acțiunile desfășurate pentru educația sa.

În școală, copilul cu tulburări de comportament aparține de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinați, el încălcând deseori regulamentul școlar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul școlar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de școlar intră în relații cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale și trăiește în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea.

Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferențiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învățare și evaluare specializate, adaptate abilităților lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învățare pentru ca un volum mai mare de informații să fie acumulat în aceeași perioadă de timp.

Bibliografie

- 1] Verza F., *Introducerea în psihopedagogia specială și asistența socială*, Editura Fundației
- 2] Arcan P. Ciumăgeanu, *Copilul deficient mintal*, Editura Facla
- 3] Ecaterina Vărășmaș, *Introducere în educația cerințelor speciale*, Editura Credis, București, 2004

TIPURI DE ACTIVITĂȚI CUPRINSE ÎN PRACTICA PEDAGOGICĂ

Profesor Elena DECONU

Grădinița cu Program Normal Berislăvești

Practica pedagogică a studenților are rolul de a asigura viitorilor profesori cunoștințe pedagogice și metodice, de a le forma deprinderi de muncă didactică, de a le cultiva dragostea și interesul pentru această muncă, calități indispensabile unui educator.

Asemeni oricărei profesii, cea de cadru didactic presupune un cumul de cunoștințe, abilități și competențe specifice pe care trebuie să le dețină cei care aleg să urmeze această profesie.

Profesorul care se formează în zilele noastre trebuie să fie preocupat de calitățile esențiale ale actualului model al profesorului european. Astfel, este necesară creșterea calității procesului educațional și îmbunătățirea imaginii publice a profesiei de cadru didactic.

Absența informării exacte asupra exigențelor și cerințelor unei profesii, necunoașterea aptitudinilor individuale și a sarcinilor care îi revin profesorului determină practicarea sterilă, sub semnul improvizăției sau al imitației a profesiei de dascăl. În același scop, pare tot mai clară necesitatea formării unui corp didactic valoros, care să dovedească o pregătire pedagogică și metodică însușită încă de pe băncile facultății în paralel cu pregătirea de specialitate.

Viitorul profesor care se formează trebuie să fie preocupat, pe de o parte, de cunoașterea standardului național al profesiei de cadru didactic pentru faptul că trebuie respectate nevoile interne de formare profesională în domeniu, iar pe de altă parte, trebuie să fie preocupat de abilitățile și competențele considerate a fi definiții pentru un profesor bun în general, calități esențiale regăsite și în actualul model al profesorului European. O consecință firească a acestui fapt este necesitatea creșterii calității procesului educațional și îmbunătățirea imaginii publice a profesiei.

Practica pedagogică a studenților se organizează pe grupe și subgrupe, în unități de

învățământ preuniversitar, preșcolar, primar, gimnazial, liceal, vocațional și, după caz, de învățământ special. Practica pedagogică se organizează în școli de aplicație, stabilite de comun acord cu Inspectoratele Școlare, selecționate dintre unitățile de învățământ care pot oferi modele autentice de exercitare a profesiei didactice.

Tipuri de activități cuprinse în practica pedagogică:

- ✚ Activități de cunoaștere a școlii: observare și de familiarizare cu desfășurarea procesului instructiv-educativ;
- ✚ Activități de cunoaștere și consiliere a elevilor;
- ✚ Activități de planificare și proiectare a activităților didactice și a resurselor materiale;
- ✚ Activități didactice efective, constând în proiectarea, realizarea și analiza lecțiilor asistate sau susținute;
- ✚ Activități de cunoaștere a problemelor specifice ale managementului instituțiilor de învățământ;
- ✚ Activități de cunoaștere a modalităților și a problemelor specifice realizării de parteneriate.

Psihologia învățării și-a pus dintotdeauna problema obiectivelor care trebuie atinse în procesul instruirii. La început, obiectivele erau formulate la modul general, fără a se face o legătură sistematică între calitățile intelectului care se doreau a fi formate și conținutul programelor școlare.

În ordine istorică, comportamentismului îi revine meritul de a fi atras atenția asupra legăturii stricte care trebuie să existe între obiectivele înscrise în programă și testarea performanțelor atinse. Cu transformarea obiectivelor în ținte riguroase ale procesului de instruire se trece, de fapt, de la didactica clasică la tehnologiile didactice.

Inițial, taxonomiile au urmărit o clasificare a scopurilor, mai exact o clasificare a comportamentelor, deoarece s-a constatat că aceste comportamente sunt foarte variate și imposibil de catalogat în perspectiva pur behavioristă.

Cea mai semnificativă clasificare formală a comportamentelor aparține lui B. S. Bloom, care elaborează o întreagă teorie publicată în lucrarea „Taxonomiile obiectivelor pedagogice“ (1956). În concepția lui Bloom, taxonomia este un sistem de clasificare a scopurilor, care respectă o regulă

specială și anume aceea a ordinii reale. Această ordine reală se traduce printr-o anumită ierarhie a scopurilor.

Pasul următor pe care l-a făcut didactica a fost găsirea modalităților de a atinge aceste obiective. Căile de atingere a obiectivelor au fost numite, ca și analoagele lor din industrie, tehnologii. Astfel, au apărut tehnologii diverse, materializate în tipuri variate de auxiliare didactice și manuale care, fiecare în parte, urmăresc să răspundă cât mai bine cerințelor unei anumite norme de grup.

În contextul evoluțiilor teoretice descrise anterior, necesitatea de a forma și de a dezvolta competențe prin procesul de învățământ, este astăzi acceptată ca imperioasă în majoritatea sistemelor educaționale.

Problemele majore care apar țin, pe de o parte, de modul de organizare și definire a acestor competențe pentru a putea fi descrise și operaționalizate, iar pe de altă parte, țin de identificarea acelor modalități (tehnologii) care conduc la formarea în realitate a competențelor.

Definim competențele ca fiind ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi dobândite prin învățare care permit identificarea și rezolvarea în contexte diverse a unor probleme.

Competențele generale se definesc pe obiect de studiu și se formează pe durata învățământului liceal; acestea au un grad ridicat de generalitate și complexitate.

Competențele specifice se definesc pentru fiecare obiect de studiu și se formează pe durata unui an școlar, ele fiind deduse din competențele generale și constituie etape în dobândirea acestora.

Termenul de competență are numeroase accepțiuni: el a migrat ușor dinspre domeniul profesional-tehnic către educație, primind valențe complexe în acest domeniu.

Proiectarea curriculumului pe competențe vine în întâmpinarea achizițiilor cercetărilor din psihologia cognitivă, conform cărora prin competență se realizează în mod exemplar transferul și mobilizarea cunoștințelor și a deprinderilor în situații / contexte noi și dinamice.

Modelul de proiectare curriculară centrat pe competențe simplifică structura curriculumului și

asigură o mai mare eficiență a proceselor de predare – învățare – evaluare. Acest fapt permite operarea la toate nivelurile cu aceeași unitate, competența.

Categoriile de competențe organizate în jurul câtorva nume definitorii, și anume:

1. Receptarea, care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: identificarea de termeni, relații, procese; observarea unor fenomene, procese; perceperea unor relații, conexiuni; nominalizarea unor concepte, relații, procese; culegerea de date din surse variate; definirea unor concepte.

2. Prelucrarea primară (a datelor), care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: compararea unor date, stabilirea unor relații; calcularea unor rezultate parțiale; clasificări de date; reprezentarea unor date; sortarea-discriminarea; investigarea, explorarea; experimentarea.

3. Algoritmizarea, care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: reducerea la o schemă sau model; anticiparea unor rezultate; reprezentarea datelor; remarcarea unor invarianți;

4. Exprimarea, care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: descrierea unor stări, sisteme, procese, fenomene; generarea de idei, concepte, soluții; argumentarea unor enunțuri;

5. Prelucrarea secundară (a rezultatelor), care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: compararea unor rezultate, date de ieșire, concluzii; calcularea, evaluarea unor rezultate; interpretarea rezultatelor; analiza de situații; elaborarea de strategii;

6. Transferul, care poate fi concretizat prin următoarele concepte operaționale: aplicarea; generalizarea și particularizarea; integrarea; verificarea; optimizarea; transpunerea; negocierea.

Bibliografie

- 1] Cucuș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1999,
- 2] Ezechil L., Dănescu E., 2009, *Caiet de practică pedagogică*, (NIVEL II), Editura Paralela 45, Seria Științele educației, Pitești;
- 3] Ionescu, M., Radu, I. , *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995,

JOC DE ROL - METODĂ APLICATĂ ÎN PREDARE

Profesor Iulia DIACONU

Școala Gimnazială Take Ionescu Râmnicu Vâlcea

Asemeni oricărei profesii, cea de cadru didactic presupune un cumul de cunoștințe, abilități și competențe specifice pe care trebuie să le dețină cei care aleg să urmeze această profesie. Toate acestea se acumulează prin parcurgerea de către studenți a unor activități de pregătire teoretică și practică, atât în domeniile specifice obiectelor de învățământ ce urmează să fie predate, cât și în domeniul științelor educației.

Profesionalizarea constituie procesul formării unui “ansamblu de capacități și competențe într-un domeniu dat pe baza asimilării unui sistem de cunoștințe teoretice și practice, proces controlat deductiv de un model al profesiei respective”.

Societatea de azi și de mâine are așteptări din ce în ce mai ridicate de la profesori. De aceea, pregătirea în specialitate concomitentă cu cea pentru cariera didactică implică o dublă responsabilitate.

Practica pedagogică este activitatea prin care, începând din anul III de studiu, cele două laturi ale formării profesionale (didactică și de specialitate) interacționează cu adevărat. Importanța practicii pedagogice derivă și din faptul că este singura modalitate prin care se formează aptitudinea pedagogică și se pun bazele unui stil didactic personal.

Jocul de rol. Este o metoda activa de predare-învățare, bazată pe simularea unor funcții, relații, activități, fenomene, sisteme etc

Urmărește formarea comportamentului uman pornind de la simularea unei situații reale

Avantajele utilizării acestei metode:

✚ Activizează elevii din punct de vedere cognitiv, afectiv, acțional, punându-i în situația de a interacționa;

✚ prin dramatizare, asigură problematizarea, sporind gradul de înțelegere și participare activă a cursanților; interacțiunea participanților asigură un autocontrol eficient al conduitelor și achizițiilor;

pune în evidență modul corect sau incorect de comportare în anumite situații;

✚ este una din metodele eficiente de formare rapidă și corectă a convingerilor, atitudinilor și comportamentelor.

Dezavantaje sau dificultăți legate de utilizarea metodei: o metoda cu timp mai mult de aplicat (presupune nu numai aptitudini pedagogice, ci și aptitudini regizorale și actoricești la conducătorul jocului)

✚ Deși activitatea bazată pe jocul de rol durează relativ puțin -aproximativ o ora - proiectarea și pregătirea să cer timp și efort din partea cadrului didactic

✚ Există riscul devalorizării jocului de rol, ca rezultat al considerării lui ca ceva pueril, facil de către elevi;

✚ Posibilă apariția blocajelor emoționale în preluarea și interpretarea rolurilor de către unii elevi.

Etapele pregătirii și folosirii jocului de rol

a. Identificarea situației interumane care se pretează la simulare prin jocul de rol - este foarte important ca situația ce urmează a fi simulată să fie relevantă obiectivului, comportamentelor de înșușit de către elevi în urma interpretării rolurilor.

b. Modelarea situației și proiectarea scenariului - situația de simulat este supusă analizei sub aspectul statusurilor și categoriilor de interacțiuni implicate. Din situația reală sunt reținute pentru scenariu numai aspectele esențiale: status-urile și rolurile cele mai importante care servesc la constituirea unui model interacțional.

Urmează apoi să se elaboreze scenariul propriu-zis, respectiv noua structură de status-uri și roluri, care, firește este mult simplificată față de situația reală.

c. Alegerea partenerilor și instruirea lor relativ la specificul și exigențele jocului de rol - este vorba de distribuția rolurilor și familiarizarea participanților cu sarcinile de realizat. Status-urile și rolurile sunt descrise amănunțit pentru fiecare participant în parte pe o fișă; distribuția poate fi la alegere sau prestabilită de către conducătorul activității.

d. Învățarea individuală a rolului de către fiecare

participant

prin studierea fișei este necesar ca participanții să fie lăsați 15-20 de minute să-și interiorizeze rolul și să-și conceapă modul propriu de interpretare.

e. Interpretarea rolurilor

f. Dezbateră cu toți participanții a modului de interpretare și reluarea secvențelor în care nu s-au obținut comportamentele așteptate. La dezbateră participă și observatorii. Este necesar ca interpreților să li se dea prioritate pentru a comunica ceea ce au simțit.

Tipuri de jocuri de rol:

a. Jocuri de rol cu un caracter mai general:

✚ Jocul de reprezentare a structurilor -de exemplu: organizarea circuitului apei în natură

✚ Jocul de decizie - elevilor li se distribuie statusuri și roluri menite a simula structura unui organism de decizie, confruntarea cu o situație decizională importantă-elevii înșiși sunt puși în situația de a lua decizii

✚ Jocul de arbitraj - ușurează înțelegerea și dezvoltarea capacităților de soluționare a problemelor conflictuale ce apar între două persoane, două grupuri, două unități economice etc.

✚ Jocul de competiție. Prin acest tip de joc se urmărește simularea obținerii unor performanțe de învingere a unui adversar, real sau imaginar.

b. Jocuri de rol cu caracter mai specific:

✚ Jocul de-a ghidul și vizitatorii'

✚ Jocul de negociere.

Bibliografie:

1. Cerghit I. Metode de învățământ Iași: Polirom, 2005.
2. Neagu, G. – Sanse de acces la educatie in societatea romaneasca, Editura Lumen, Iasi 2012

DEZVOLTAREA ÎNCREDERII ELEVILOR ÎN PROPRILE CAPACITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Profesor Liudmila-Elena DIACONU

Școala Gimnazială *Take Ionescu* Râmnicu Vâlcea

Voi prezenta o fișă pentru o activitate de învățare la disciplina Consiliere și dezvoltare personală care să contribuie la dezvoltarea încrederii elevilor în propriile capacități de învățare, utilizând o resursă educațională online. Fișa activității de învățare care valorifică resursa aleasă trebuie să indice:

- ✚ Competența/ competențele specifice vizate;
- ✚ Cum poate fi valorificată această resursă la clasă, în activitățile de la Consiliere și dezvoltare personală?
- ✚ Cum poate fi valorificată această resursă în activitatea de evaluare? (inclusiv autoevaluare/ inter-evaluare)
- ✚ Sugestii de adaptare la categorii de elevi în risc.

Folosind MANUALUL de CONSILIERE și DEZVOLTARE PERSONALĂ de la Editura Paralela 45 (2019) și softul educațional aferent pentru clasa a VII-a, pot recurge la unitatea III (Managementul învățării), lecția 3 (Reușită și eșec în învățare) pentru a pune accentul pe și a dezvolta la elevi încrederea în propriile capacități de învățare.

Manualul acoperă toate aspectele programei și oferă multiple posibilități de folosire a lui în lucrul efectiv de la clasă. Prin textele, imaginile și sarcinile de lucru propuse, dar și prin metodele și strategiile abordate, manualul contribuie în mod direct la implicarea directă și activă a elevilor în experiențe concrete de învățare. În plus, prin îmbinarea metodelor tradiționale cu cele moderne, este adecvat nevoilor oricărui tip de clasă și încurajează interacțiunea dintre elevi și profesor.

Competențe generale/ specifice:

Competența generală

3. Reflectarea asupra motivației și eficacității strategiilor pentru progres în învățare.

Competențe specifice

3.1. Integrarea în programul zilnic a unor rutine privind autodisciplina și stilul de viață sănătos.

3.2 Raportarea reflexivă și constructivă asupra

reușitelor și nereușitelor în învățare.

Activități de învățare:

- ✚ Exerciții art-creative pentru ilustrarea unor situații de reușită/nereușită în învățare și valorizarea experiențelor de învățare din greșeli: spot publicitar, desene, postere (exercițiul nr.1 pag. 65), vizionare de clipuri video.
- ✚ Descrierea/analiza SWOT/studii de caz ale unor situații concrete din viața elevilor care au condus la reușite/nereușite, cu evidențierea atitudinilor și comportamentelor care conduc la învățare eficientă prin joc de rol, teatru forum, fișe de autoevaluare(descopăr pag.63).
- ✚ Selecția și adăugarea în portofoliul personal de învățare a dovezilor privind autoevaluarea progreselor în învățare: feedback din partea colegilor, profesorilor, părinților; fișe de evaluare și autoevaluare, reflecții personale.

Fișe de feedback și de autorefecție, sche-ma recapitulativă, Test de evaluare.

Resurse materiale: manual, fișe, exerciții manual, amii-uri manual, etc.

Resursa umană: activitate individuală, activitate de grup, activitate frontală. Pentru categoria de elevi în risc, se pot propune echipe de întrajutorare (un elev care e bun la matematică poate ajuta un copil care e mai slab la matematică, dar mai slab la engleză și invers) sau timp suplimentar din partea unui profesor, coleg, membru al familiei, prieten care poate fi de ajutor.

Resursa de timp: ora de consiliere și dezvoltare personală.

Evaluare: continuă, orală, inter-evaluare și autoevaluare, sumativă, scrisă.

<https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20VII-a/Consiliere%20si%20dezvoltare%20personala/U0MgRURJVFVSQSBQQVJB/>

Pentru a replica această activitate la disciplina pe care o predau (limba engleză), aș începe cu aceeași invitație la reflecție asupra definiției succesului și aș continua prin a analiza la nivel individual și de clasă drumul parcurs pentru atingerea unui succes, a unei performanțe, ce a simțit fiecare, ce a gândit fiecare despre el, cine a fost responsabil pentru rezultat, cât de dificilă a fost sarcina, cât efort și timp a trebuit pentru a apărea

succesul/reușita (totul, evident, în limba engleză).

Se poate face apoi un inventar al reușitelor, al cauzelor reușitelor/nereușitelor, menționând și motivația din spatele fiecărei secvențe, abilitățile personale necesare, dificultăți care pot apărea, cauze inclusiv externe (evenimente neprevăzute, stări de sănătate).

Se pot discuta apoi pe scurt elementele care ne pot ajuta la reușita în învățare: fixarea de obiective clare, evaluarea energiei, resurselor de care dispunem, cât timp trebuie investit, răbdarea (rezultatele pot să nu apară imediat), perseverența, solicitarea ajutorului, conștientizarea faptului că eșecul sau o nereușită/o notă mai mică este o lecție din care învățăm că suntem cu un pas mai aproape de succes, aprecierea fiecărui pas realizat, folosirea de modele pozitive, întrajutorarea.

Folosind timpuri trecute, elevii pot povesti o situație în care nu au reușit să obțină ce și-au propus, cum s-au simțit, ce gânduri au avut, cine i-a ajutat, ce au învățat, ce învățăminte au extras din acea experiență.

Poate urma realizarea unui desen, text, slogan/spot publicitar prin care colegii sunt îndemnați să își urmeze visurile, indiferent de ce piedici pot apărea, subliniind rolul pozitiv al greșelii.

Profesor dr. Lizuca Sevastia DICU

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Băbeni

În urma cu un an, începeam să experimentăm ceea ce până atunci văzusem numai în filme. Realitatea s-a transformat sub ochii noștri, cu o viteză extraordinară și într-o direcție nebănuită. Nimic din ceea ce știam și acceptam până atunci drept normalitate nu a mai fost valabil. Un uriaș puzzle se construia în timp real.

În toată această ecuație, copiii păreau la adăpost. COVID-19 nu se manifestă în forme grave la copii. Pandemia i-a afectat însă profund. Europa Liberă vă prezintă câteva din cele mai semnificative consecințe: **11 martie 2020** a fost ziua când pandemia a mutat orele de școală în online.

În 16 martie 2020, președintele Iohannis decreta starea de urgență. Lumea întreagă se confrunta cu o situație cu totul nouă. Un dușman nevăzut a început să secere vieți, a răspândit frică, a schimbat reguli și comportamente. Cei mai mulți dintre noi am renunțat la gesturi firești, ne-am modificat modul de lucru, vacanțele au fost diferite sau nu au fost deloc, pe scurt, ne-am adaptat la alt stil de viață. Dar școala și copiii au fost loviți de pandemie în mod cu totul deosebit.

S-au închis școlile și nimeni nu și-a dat seama de ce va urma, pentru că nimeni nu a fost pregătit.

Se pare că România este una dintre țările în care educația a fost cea mai afectată de pandemie, spune el. *Se împlinesc un an de când școlile din România au fost închise. Este adevărat că în această perioadă, sporadic, au mai fost deschise, dar destul de repede au fost închise la loc. Cert este ca dintre toate țările din Europa, elevii din România au avut cel mai mult timp în care au fost izolați de școală. Practic, prezența fizică la școală a fost aproape inexistentă.* Urmările sunt incalculabile.

Faptul că un elev de clasa a VIII-a din Râmnicu Vâlcea spune, după un an de restricții, că „*cel mai mare lucru care mi-a lipsit a fost mersul la școală*” nu este o simplă afirmație sentimentală. Experții intervievați de Europa Liberă spun că lipsa

socializării pe care o oferă școala, prin și pe lângă educația standardizată, are și va avea un impact profund asupra actualelor generații de elevi. Și aceasta inclusiv pentru elevii care nu au întâmpinat dificultăți tehnice pentru școala pe internet.

Într-adevăr, elevii pentru care mediul online nu mai avea necunoscute s-au adaptat cel mai ușor la școala... pe tabletă. Dar, potrivit cifrelor oficiale, în România, 65.000 de copii au rămas în afara orelor de curs. În afara propriei vieți școlare. Lipsiți de sprijinul familiei și/sau fără mijloace tehnice ca să poată lua parte la lecțiile online, aceștia au abandonat

„Din păcate, estimările Ministerului nu au fost corecte. S-au luat, de exemplu, în calcul că dacă într-o familie formată din 2-3 copii, există o tableta sau chiar un singur telefon, s-a interpretat că ei pot participa la școala online, ceea ce este complet fals. Sunt vreo 65.000 de copii care nu au făcut școala, pentru că nu au frecventat absolut deloc, nici măcar în varianta online. Au fost ruși complet de școală. Nu au avut acele echipamente pe care statul român ar fi trebuit să le pună la dispoziție”, arată președintele Federației Sindicatelor Libere din Învățământ (FSLI), Simon Hăncescu.

Izolarea a adus cu ea multe alte drame nebănuite – pe unele le conștientizăm și le cuantificăm, altele vor ieși la iveală în anii ce vin. Specialiștii – profesori, psihologi, medici – trag un semnal de alarmă. Au apărut vaccinurile, dar pandemia nu s-a terminat.

Au apărut vaccinurile, dar pandemia nu s-a terminat. Cursurile predate online îi lipsesc pe copii de un mediu social și de o relaționare care are valențe mult mai profunde decât simpla acumulare de cunoștințe.

Școala online a distorsionat imaginea școlii în mintea copiilor și ceea ce trebuia să însemne. Imaginați-vă un copil care a stat cu pantalonii de pijama, iar în sus a avut cămașa pentru școală. A stat conectat la laptop, a intra la ore, a vorbit cu învățătoarea. Dar e o suprapunere de roluri, pentru că el era și copilul din casă și școlarul care participa la ore. Suprapunerea asta de roluri însemna că mă îndepărtează pe mine de experiența reală cu școala.

Ce este școala? Școala este mediul în care eu

trebuie să învăț, este mediul în care eu trebuie să mă conectez la ceilalți semenii de vârsta mea. Acolo învăț că am responsabilități, acolo învăț că am teme, învăț că am o doamnă învățătoare pe care trebuie să o respect, cu care trebuie să comunic la un alt nivel, care nu este mama, care nu este tata, nu este nici fratele ori sora mai mare. Prin urmare, nivelul de relații trebuie să fie diferit. Lucrul asta nu s-a mai respectat în cadrul școlii online pentru că a intervenit acesta amestecătură în care copilul, buimac, trezit din somn, a fost așezat în fața laptopului. Nici măcar nu a mai avut acea perioadă de pregătire pentru a răspunde cerințelor școlii.

Combatanți tăcuți într-un război straniu și inegal. În mod evident, pandemia a pus în lumină instincte primare. Teama de boală, de moarte, dar și frica de necunoscut, nenumărate temeri legate de cum va arăta ziua de mâine. Mai simplu spus, în numai câteva zile, odată cu impunerea carantinei naționale și închiderea școlilor, temerile noastre cele mai profunde, omeneste, ancestrale, au răbufnit.

De notat, că școlile nu se închid, și nu s-au închis în România, nici în vreme de război, cu excepția zonelor transformate în teatre de operațiuni. Semnalul dat de închiderea școlilor a avut deci un impact psihologic imens pentru întreaga societate, nu numai pentru familiile cu școlari.

Mulți dintre noi s-au dovedit prea slabi în lupta cu un inamic pe cât de inegal, pe atât de perfid. Mii de vieți au fost secerate în numai câteva luni. Cei sănătoși au avut însă de purtat propriul război. Al temerilor și al adaptării. În multe situații însă, atrag atenția psihologiei, cel mai puțin informați au fost copiii. *„O greșală care a fost făcută în această perioadă este legată de lipsa de informații coerente atunci când s-a vorbit despre boală, despre îmbolnăvire, despre virus”.*

Trăim într-o lume în continuă mișcare în care adaptabilitatea este cuvântul cheie. Este nevoie de o învățare continuă.

Totuși, COVID-19 a pus milioane și milioane de oameni în fața unor situații cu totul neobișnuite. Atunci când încercăm să cuantificăm impactul opririi cursurilor în clase, cele care se desfășoară prin interacțiune directă cu

învățătoarea/profesorul și colegii, nu e suficient să fie luate în calcul numai aspectele cognitive, ci și forma în care au asimilat elevii cunoștințele. Școala, nu trebuie să uităm, nu este doar un spațiu pentru învățarea academică, ci și pentru învățarea abilităților sociale, pentru învățarea abilităților emoționale. Iar acest spațiu a lipsit!

Când un elev spune *„îmi e dor de colegii mei și chiar aș vrea să mă întorc la școală din nou”*, el dă glas unor nevoi emoționale, psihologice extrem de profunde: nevoia de apartenență, nevoia de conexiune, nevoia de a ne raporta la un model, fie el în persoana învățătoarei sau a unui coleg mai popular, a unui lider informal al comunității școlare.

Lipsa întâlnirii cu colegii și profesorii s-a dovedit și mai acută în România din cauza modului greoi în care școala însăși - de la cadre didactice, inspectorate și până la minister - s-au adaptat situației. Îmi amintesc cu un gust amar de confuzia generală din martie 2020. Evident că nu am avut un set de reguli clare pentru școala online de la bun început. Copiii simt imediat acolo unde există rupturi, posibilitatea de a se detașa. Ei au profitat, s-au detașat de școală, de lecții dacă au putut să o facă.

Așa am trecut mai bine de un an prin pandemie...

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ PRIVIND INCLUZIUNEA COPIILOR CU CES

Profesor itinerant Maria - Minodora DIN
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Băbeni

Formarea cadrelor didactice a fost și rămâne una din principalele preocupări ale învățământului nostru. Asigurându-și cu grijă și neîncetat educatorii de care are nevoie, școala își asigură continuu propriile-i condiții de existență și afirmare ca un puternic factor de instruire și educare, de progres și civilizație.

Vocația școlii se manifestă și se imprimă, în bună parte, prin valoarea și puterea de dăruire a dascălilor. Astăzi, o îmbunătățire radicală a pregătirii fundamentale, științifice, inclusiv a celei psihopedagogice și didactico-metodice a viitorilor dascăli nu se poate face decât adoptându-se un model modern și eficient al formării și perfecționării continue a acestora.

Un asemenea model nu poate să nu pună accentul pe o pregătire pe termen lung, care să devină un suport sigur de susținere a unei puternice motivații profesionale a viitoarelor cadre didactice și a unui îndelungat efort de creativitate didactică ce se cere din partea acestora. De aceea, binomul calități personale + competență profesională asociate într-o formă unitară și firească, constituie o cerință de căpătâi ce trebuie îndeplinită de cadrele didactice.

Pe lângă toate acestea, așa cum se observă în ultimii ani, la nivel mondial se pune accent pe integrarea și incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale în școlile de masă. Astfel, cadrele didactice trebuie să fie deschise spre a afla informații legate de acest subiect, despre caracteristicile copiilor/elevilor cu dificultăți de învățare, despre depistarea acestora și realizarea programului de integrare a lor.

Atât viitoarele cadre didactice, cât și cele care profesază, vor avea nevoie de informații utile, teoretice și mai ales practice, pentru a contribui la optimizarea procesului de învățare al elevilor prin implementarea și monitorizarea practicilor didactice

specifice dezvoltării unui mediu educațional incluziv, prin valorificarea învățării interactive ca o modalitate de creare de oportunități de progres școlar pentru toți elevii, prin valorificarea valențelor psihopedagogice ale comunicării educaționale în cazul elevilor cu CES și prin utilizarea educației emoționale în construirea relațiilor educaționale în spațiul școlar.

Consider că pentru a-și forma un tablou complet referitor la copiii cu cerințe educaționale speciale și pentru a veni în sprijinul lor, cadrul didactic ar trebui să urmeze cursuri de formare, să participe la schimburi de experiență, la activități din cadrul parteneriatelor extrașcolare cu centre școlare pentru educație incluzivă și școli speciale. Pentru viitoarele cadre didactice, cred că ar fi de un real folos activitățile de voluntariat în școlile integratoare și nu numai.

De altfel, sunt de părere că specialiștii din învățământul special și special integrat sunt oameni-resursă care oferă cu mare drag informații și mai ales exemple practice și sprijin viitorilor profesori și celor care se confruntă în actul de predare-învățare-evaluare în clasele care au copii cu cerințe educaționale speciale.

Deoarece evoluția învățământului va implica o mare mobilitate a cunoștințelor și o reînnoire neîncetată a practicilor școlare, se impune să se acorde o și mai mare grijă însușirii unor tehnici eficiente de muncă intelectuală din partea viitoarelor cadre didactice.

De aceste instrumente ei ar urma să se servească o viață întreagă pentru a ține pasul neîntrerupt cu progresele științei, ale culturii și ale vieții școlare. Este un imperativ major ca dascălii de azi și de mâine să știe să se informeze și să se documenteze, în mod curent, să studieze cu profunzime și tenacitate, să valorifice operativ în munca lor informațiile noi, să contribuie, activ și creator, la rezolvarea problemelor complexe cu care se confruntă zi de zi în viața școlii, să devină promotori ai noului.

Bibliografie

1] ***, *Ghid de predare-învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale*, Unicef, Asociația

Reninco România;

2] I. Cerghit, I. T. Radu, E. Popescu, L. Vlăsceanu, *Didactica*. manual pentru clasa a X-a, școli normale, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998;

3] L. Crețulescu, D. E. Stoicescu, A. M. Voineag, G. Bîrză, *Ghid – Elemente de educație incluzivă pentru managerii școlari*, 2019.

CONTRIBUTIA PRACTICII PEDAGOGICE ÎN FORMAREA CADRULUI DIDACTIC

Profesor Elena Ramona DINICĂ

Școala Gimnazială Colonie Râmnicu Vâlcea

Toate achizițiile acumulate prin studiul disciplinelor de specialitate, socio-psiho-pedagogice și didactice sunt mai bine înțelese și devin durabile prin cunoașterea nemijlocită a ambianței școlare (procesul de învățământ) și extrașcolare (activități para/periscolare). Mai mult, prin practica, toate cunoștințele și competențele dobândite sunt activate, combinate și adaptate la situații și contexte particulare (exemplu predarea aceleiași lecții la clase diferite).

Societatea de azi și de mâine are așteptări din ce în ce mai ridicate de la profesori. De aceea, pregătirea în specialitate concomitentă cu cea pentru cariera didactică implică o dubla responsabilitate.

Practica pedagogică este activitatea prin care, în anul III de studiu, cele două laturi ale formării profesionale (didactica și de specialitate) interacționează cu adevărat. Importanța practicii pedagogice deriva și din faptul că este singura formă prin care se formează aptitudinea pedagogică și se pun bazele unui stil didactic personal.

Aptitudinea pedagogică este o aptitudine specială, „o formațiune psihologică complexă care, bazată pe un anumit nivel de organizare și funcționalitate al proceselor psihice - modelate sub forma unui sistem de acțiuni și operații interiorizate, constituite genetic conform modelului extern al activității educaționale - , facilitează un comportament eficient al cadrului didactic prin operaționalizarea adaptativă a întregului conținut al personalității sale.”(N. Mitrofan, 1988, p.56). Ea intră în structura personalității profesorului pe măsura formării și dezvoltării în și prin activitatea didactică. Aceasta activitate debutează prin calitatea de student practicant, prin activitățile de practică pedagogică, urmând a fi definitivată în primii ani de învățământ, la catedră. Pe acest fapt se bazează și motivația utilizării noțiunilor de obiective și nu de competente, atunci când se analizează problematica finalităților în practica pedagogică a

studenților.

Subliniem faptul ca aptitudinile pedagogice se formează și se dezvoltă prin interiorizarea și generalizarea modelelor de acțiune pedagogice oferite prin activitățile specifice învățării profesiei de cadru didactic (Programa-cadru). De aici, necesitatea organizării optime a acestei activități; subaprecierea sau organizarea defectuoasă au repercusiuni pe termen lung asupra formării aptitudinii pedagogice, a învățării profesiei didactice.

Cunoștințele de specialitate ale studenților-practicanți se împletesc cu primele elemente de competență psihopedagogică. Competența psihopedagogică este conferită de sinteza acelor însușiri psihopedagogice prin care se asigură eficiența și eficacitatea procesului didactic. Recomandări actuale pentru activitatea de formare a viitorilor profesori accentuează focalizarea pe formarea unor capacități înalte, care să includă motivația pentru învățare, creativitatea și cooperarea (din Raportul OECD, *Profesorii pentru școlile de mâine - Analiza indicatorilor educației mondiale*, 2001)

Obiectivele, conținuturile și formele de organizare a activității de practică pedagogică sunt stabilite în funcție de formarea succesivă a unor competențe solicitate de profesia didactică.

Bibliografie:

1. Ezechil L., Dănescu E., (2009), Caiet de practică pedagogică, (NIVEL ÎI), Ed. Paralela 45, Seria Științele educației, Pitești.
2. Cucoș, C. (1999), Pedagogie, Ed. Polirom, Iași.

ROLUL PRACTICII PEDAGOGICE ÎN FORMAREA CADRELOR DIDACTICE

Profesor Manuela DINU

Liceul Tehnologic *Petrache Poenaru* Bălcești

Toate achizițiile acumulate prin studiul disciplinelor de specialitate, socio-psihopedagogice și didactice sunt mai bine înțelese și devin durabile prin *cunoașterea nemijlocită a ambianței școlare* (procesul de învățământ) și extrașcolare. Mai mult, prin practică, toate cunoștințele și competențele dobândite sunt activate, combinate și adaptate la situații și contexte particulare (ex. predarea aceleiași lecții la clase diferite).

Societatea de azi și de mâine are așteptări din ce în ce mai ridicate de la profesori. De aceea, pregătirea în specialitate concomitentă cu cea pentru cariera didactică implică o dublă responsabilitate.

Practica pedagogică este activitatea prin care, în anul III de studiu, cele două laturi ale formării profesionale (didactică și de specialitate) interacționează cu adevărat. Importanța practicii pedagogice derivă și din faptul că este singura formă prin care se formează *aptitudinea pedagogică* și se pun bazele unui stil didactic personal.

Aptitudinea pedagogică este o aptitudine specială, "o formațiune psihologică complexă care, bazată pe un anumit nivel de organizare și funcționalitate al proceselor psihice - modelate sub forma unui sistem de acțiuni și operații interiorizate, constituite genetic conform modelului extern al activității educaționale - , facilitează un comportament eficient al cadrului didactic prin operaționalizarea adaptativă a întregului conținut al personalității sale."(N. Mitrofan, 1988, p.56). Ea intră în structura personalității profesorului pe măsura formării și dezvoltării în și prin activitatea didactică. Aceasta activitate debutează prin calitatea de *student practicant*, prin activitățile de practică pedagogică, urmând a fi definitivată în primii ani de învățământ, la catedră. Pe acest fapt se bazează și motivația utilizării noțiunilor de *obiective* și nu de *competențe*, atunci când se analizează problematica finalităților în practica pedagogică a

studenților.

Subliniem faptul că *aptitudinile pedagogice se formează și se dezvoltă prin interiorizarea și generalizarea modelelor de acțiune pedagogice oferite prin activitățile specifice învățării profesiei de cadru didactic (Programacadru). De aici, necesitatea organizării optime a acestei activități; subaprecierea sau organizarea defectuoasă au repercusiuni pe termen lung asupra formării aptitudinii pedagogice, a învățării profesiei didactice.*

Cunoștințele de specialitate ale studenților-practicanți se împletesc cu primele elemente de *competență psihopedagogică*.

Competența psihopedagogică este conferită de sinteza acelor însușiri psihopedagogice prin care se asigură eficiența și eficacitatea procesului didactic. Recomandări actuale pentru activitatea de formare a viitorilor profesori accentuează focalizarea pe formarea unor capacități înalte, care să includă *motivația pentru învățare, creativitatea și cooperarea* (din Raportul OECD „Profesorii pentru școlile de mâine - Analiza indicatorilor educației mondiale”, 2001)

Standarde profesionale ale profesiei didactice

Obiectivele, conținuturile și formele de organizare a activității de practica pedagogică sunt stabilite în funcție de formarea succesivă a unor *competențe* solicitate de profesia didactică.

Întrucât Legea învățământului prevede „*standarde naționale pentru atestarea calității de cadru didactic*”, s-au elaborat "Standardele profesionale pentru predarea în învățământul primar" și „Standardele pentru predarea matematicii în gimnaziu”, plecând de la următoarele *principii-nucleu*, principii care exprimă concepția actuală asupra conținutului specific al profesiei didactice și asupra calităților unui bun profesor:

- ✚ *Cadrul didactic este promotor al unui sistem de valori în concordanță cu idealul educațional.*
- ✚ *Cadrul didactic este un bun cunoscător al domeniului și al didacticii disciplinei pe care o predă;*
- ✚ *Cadrul didactic cunoaște elevul și îl asistă în propria dezvoltare;*

✚ *Cadrul didactic este membru al comunității;*

✚ *Cadrul didactic are o atitudine reflexivă;*

ROLUL PRACTICII PEDAGOGICE ÎN FORMAREA COMPETENȚELOR ELEVILOR

Profesor Nicuța Aura DOGARU

Colegiul Național de Informatică *Matei Basarab*
Râmnicu Vâlcea

Motto: „Dacă te gândești la ziua ce va urma, ia-ți de mâncare. Dacă te gândești la anul care va urma, plantează un copac. Dacă te gândești la secolul ce va urma, educă copiii!” (Proverb chinezesc)

Societatea de azi și de mâine are așteptări din ce în ce mai ridicate de la profesori. De aceea, pregătirea de specialitate concomitentă cu cea pentru cariera didactică implică o dublă responsabilitate.

Practica pedagogică este activitatea prin care, în anul III de studiu, cele două laturi ale formării profesionale (didactică și de specialitate) interacționează cu adevărat. Importanța practicii pedagogice derivă și din faptul că este singura formă prin care se formează *aptitudinea pedagogică* și se pun bazele unui stil didactic personal.

Aptitudinea pedagogică este o aptitudine specială, care intră în structura personalității profesorului pe măsura formării și dezvoltării în și prin activitatea didactică. Această activitate debutează prin calitatea de *elev practicant*, prin activitățile de practică pedagogică, urmând a fi definitivată în primii ani de învățământ, la catedră. Procesul de formare a cadrelor didactice din România cuprinde două etape:

- ✚ Pregătirea inițială (în timpul studiilor din școli normale, colegii, universități)
- ✚ Pregătirea continuă (perfecționarea din timpul profesării)

Pregătirea inițială vizează introducerea viitorului cadru didactic, prin activități teoretice și practice specifice, în universul profesional pentru care acesta se formează.

Pregătirea continuă se referă la actualizările, completările și specializările de ordin teoretic, metodic și practic, printr-o serie de activități de formare în timpul exercițiului profesional.

Universitatea românească constituie principala instituție de formare a profesorilor.

Pregătirea inițială a viitoarelor cadre didactice în universitate se realizează prin intermediul Departamentului pentru pregătirea personalului didactic, care asigură pregătirea pedagogică, psihologică și metodică a elevilor.

O importanță aparte o reprezintă activitatea de practică pedagogică. **Obiectivele practicii pedagogice** urmăresc formarea capacității elevilor de a opera cu informațiile de la disciplinele de specialitate și din domeniul științelor educației, orientarea în programele analitice și manualele școlare, mânăuirea aparatelor și materialelor de specialitate, inițierea în tehnica activității de laborator sau cabinet, dobândirea unor deprinderi ale profesiei de cadru didactic, formarea/dezvoltarea capacității de a cunoaște elevii, în vederea tratării diferențiate a acestora, dezvoltarea capacității de autoevaluare, implicarea în realizarea unor activități complementare lecțiilor desfășurate în școală și în afara școlii.

De asemenea sunt importante și exersarea de către elevi a rolului de profesor, sub conduc

Pregătirea mentorului, prin proiectarea, realizarea și autoevaluarea unor activități instructiv-educative cu elevii; formarea abilităților practice prin activități didactice de probă, susținute de către elevi sub îndrumarea și în prezența mentorilor; dezvoltarea capacității de comunicare cu elevii de diferite vârste și potențiale intelectuale variate prin exersarea limbajului științific în lecții; dezvoltarea inițiativei, a creativității și a responsabilității față de munca de profesor prin elaborarea de teste, de experimente, de mijloace de învățământ;

Structura și conținutul practicii pedagogice cuprinde:

1. Pregătirea teoretică - ceea ce trebuie să știe un elev al unei școli, trebuie să afle de la dascălul său. Practica pedagogică, disciplină de bază a acestei formări inițiale, se desfășoară prin îmbinarea a două dimensiuni, una care vizează partea de instruire și se

materializează în practică observativă, și alta de exercițiu, de aplicabilitate practică care deține cea mai mare suprafață în economia de timp a practicii pedagogice și care îmbracă forma practicii operaționale.

2. Activități instructiv-educative de observație, desfășurate în clasă (asistență);

3. Activități instructiv-educative practice susținute de către elevi (predare);

Alte tipuri de activități educaționale (ședința cu părinții, participare la comisia metodică, consiliu profesoral, consultații cu elevii, profesor de serviciu pe școală, cercuri pedagogice etc.).

Activități de cunoaștere a școlii în general.

Desprinderea semnificațiilor și funcțiilor activității de predare îl va ajuta pe elev să-și asume responsabilitatea preluării lor pentru a susține el însuși o lecție pe care să o poată controla sub cât mai multe din aspectele desfășurării ei. Desigur, tinerii elevi vor fi plasați în clase supravegheate, unde vor găsi ajutor imediat atunci când se vor afla în dificultate.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ PENTRU FORMAREA VIITOARELOR CADRE DIDACTICE

Profesor Florinela Elena DRĂGHICI
Școala Gimnazială Nicolae Bălcescu

Un rol extrem de important în formarea viitorilor profesori îl are practica pedagogică din timpul facultății, aceasta fiind fundamentală pentru studenții care doresc să profeseze în acest domeniu. Consider că fiecare lecție susținută în fața unei clase conferă practicantului mai multe cunoștințe și în special, mai multă încredere în sine, adaptându-se astfel mult mai ușor la nevoile elevilor și la evoluția socială din acest domeniu.

În primul rând practica pedagogică presupune ora de asistență la profesorul mentor, unde practicantul descoperă întocmai ceea ce el urmează să facă. Această parte a practicii pedagogice este foarte importantă deoarece practicantul urmează de cele mai multe ori exemplul profesorului mentor, desfășurându-și orele după modelul profesorului, folosind metodele și mijloacele folosite de acesta.

În al doilea rând predarea trebuie să se realizeze cât mai eficient. Trebuie avute în vedere toate etapele specifice din cadrul unei lecții. Cu precădere, pentru această materie, consider că în unele momente ale lecției limbajul prin care s-au transmis informațiile elevilor a fost puțin prea riguros. Acest lucru realizându-se din cauza termenilor de specialitate utilizați și în lipsa cărora conținutul lecției nu ar mai fi fost același. Cu toate acestea, termenii mai puțin cunoscuți de elevi au fost explicați de practicant în așa măsură încât au putut fi asimilați și înțeleși.

În al treilea rând prin intermediul practicii pedagogice viitorul cadru didactic își dezvoltă competențele necesare desfășurării activităților instructiv-educative. Reușește din ce în ce mai bine și cu mai multă ușurință să-și mobilizeze colectivul, să-i capteze atenția și să o mențină pe parcursul lecției, menținând totodată și ordinea în sala de clasă. Elevilor trebuie să li se stimuleze interesul prin diferite metode, cât mai

active dar și prin anumite jocuri sau curiozități cum sunt rebusurile, imaginile, jocurile în echipe.

După parcurgerea acestei etape, practica pedagogică, am reușit să înțeleg cât de importantă este acesta pentru inițierea în cariera didactică și mai mult decât atât am dobândit cunoștințe suficiente pentru a putea elabora documentele necesare desfășurării acestei activități, însă cel mai important consider că e faptul că am învățat să am răbdare și cum să transmit informații destul de tehnice și precise pe înțelesul elevilor.

Profesionalizarea constituie procesul formării unui “ansamblu de capacități și competențe într-un domeniu dat pe baza asimilării unui sistem de cunoștințe teoretice și practice, proces controlat deductiv de un model al profesiei respective”

Societatea de azi și de mâine are așteptări din ce în ce mai ridicate de la profesori. De aceea, pregătirea în specialitate concomitentă cu cea pentru cariera didactică implică o dublă responsabilitate.

Practica pedagogică este activitatea prin care, în anul III de studiu, cele două laturi ale formării profesionale (didactică și de specialitate) interacționează cu adevărat. Importanța practicii pedagogice deriva și din faptul ca este singura forma prin care se formează aptitudinea pedagogica și se pun bazele unui stil didactic personal.

Practica pedagogică este poate cel mai important element din formarea mea ca viitor formator de oameni , de personalități puternice , capabile să se adapteze cu ușurință în toate domeniile vieții . De aceea cu fiecare lecție pe care o țin, simt că dobândesc mai multă încredere în mine, îmi intru în personaj și sunt din ce în ce mai conștientă de importanța unui profesor bine pregătit și mai ales talentat în viața fiecărui copilăș curios care începe să cunoască lumea ghidat de profesorul sau.

În concluzie, practica pedagogică este o etapă de bază a formării viitorului cadru didactic, fără de care acesta nu ar putea învăța cum trebuie să se desfășoare o oră pentru ca procesul de învățare să fie cât mai eficient. Prin intermediul acesteia practicantul poate să își formeze corect atitudinea și

competențele în ceea ce privește predarea.

Așemeni oricărei profesii, cea de cadru didactic presupune un cumul de cunoștințe, abilități și competențe specifice pe care trebuie să le dețină cei care aleg să urmeze această profesie. Toate acestea se acumulează prin parcurgerea de către studenți a unor activități de pregătire teoretică și practică, atât în domeniile specifice obiectelor de învățământ ce urmează să fie predate, cât și în domeniul științelor educației.

PROBLEME METODOLOGICE ALE ORGANIZĂRII ȘI DESFĂȘURĂRII JOCULUI DIDACTIC MATEMATIC

Profesor Adriana Elena DRUMEȘI
Liceul *George Țârnea* Băbeni

Reușita jocului didactic este condiționată de proiectarea, organizarea și desfășurarea lui metodică, de modul în care învățătorul știe să asigure o concordanță deplină între toate elementele ce-l definesc.

Pentru aceasta, învățătorul va avea în vedere următoarele cerințe de bază:

- ✚ Pregătirea jocului didactic;
- ✚ Organizarea judicioasă a acestuia;
- ✚ Respectarea momentelor jocului didactic;
- ✚ Ritmul și strategia conducerii lor;
- ✚ Stimularea elevilor în vederea participării active la joc;
- ✚ Asigurarea unei atmosfere prielnice de joc;
- ✚ Varietatea elementelor de joc (complicarea jocului, introducerea altor variante).
- ✚ Pregătirea jocului didactic presupune, în general, următoarele:
 - ✚ Studiarea atentă a conținutului acestuia, a structurii sale;
 - ✚ Pregătirea materialului (confecționarea sau procurarea lui);
 - ✚ Elaborarea proiectului (planului) jocului didactic.

Organizarea jocului didactic matematic necesită o serie de măsuri. Astfel, trebuie să se asigure o împărțire corespunzătoare a elevilor clasei în funcție de acțiunea jocului, uneori chiar o reorganizare a mobilierului sălii de clasă pentru buna desfășurare a jocului, pentru reușita lui, în sensul rezolvării pozitive a sarcinii didactice.

O altă problemă organizatorică este aceea a distribuirii materialului necesar desfășurării jocului. În general, materialul se distribuie la începutul activității de joc, și aceasta pentru următorul motiv: elevii cunoscând (intuind) în prealabil materialele didactice necesare jocului respectiv, vor înțelege mult mai ușor explicația învățătorului referitoare la desfășurarea jocului.

Acest procedeu nu trebuie aplicat mecanic. Există jocuri didactice matematice în care materialul poate fi împărțit elevilor după explicarea jocului. Organizarea judicioasă a jocului didactic are o influență favorabilă asupra ritmului de desfășurare a acestuia, asupra realizării cu succes a scopului propus.

Desfășurarea jocului didactic cuprinde, de regulă, următoarele momente:

1. Introducerea în joc (discuții pregătitoare);
2. Anunțarea titlului jocului și a scopului acestuia;
3. Prezentarea materialului;
4. Explicarea și demonstrarea regulilor jocului;
5. Fixarea regulilor;
6. Executarea jocului de către elevi;
7. Complicarea jocului; introducerea unor noi variante;
8. Încheierea jocului (evaluarea conduitei de grup sau individuale).

Introducerea în joc, ca etapă, îmbracă forme variate în funcție de tema jocului. Uneori, atunci când este necesar să familiarizăm elevii cu conținutul jocului, activitatea poate să înceapă printr-o scurtă discuție cu efect motivator. Alteori, introducerea în joc se poate face printr-o scurtă expunere care să stârnească interesul și atenția elevilor. În alte jocuri, introducerea se poate face prin prezentarea materialului, mai ales atunci când de logica materialului este legată întreaga acțiune a elevilor. Introducerea în jocul matematic nu este un moment obligatoriu. Învățătorul poate începe jocul anunțând direct titlul acestuia.

Anunțarea jocului trebuie făcută sistematic, în termeni preciși, fără cuvinte de prisos, spre a nu lungi inutil începutul activității.

Un moment hotărâtor pentru succesul jocului didactic matematic este demonstrarea și explicarea acestuia. Învățătorul trebuie să-i facă pe elevi să înțeleagă sarcinile ce le revin; să precizeze regulile jocului, asigurând însușirea lor rapidă și corectă de către elevi; să prezinte conținutul jocului și principalele lui etape, în funcție de regulile jocului; să dea indicații cu privire la modul de folosire a materialului didactic; să scoată în evidență sarcinile conducătorului de joc și cerințele pentru a deveni învingători.

Uneori, în timpul explicației sau după aceasta, se obișnuiește să se fixeze regulile transmise. Acest lucru se recomandă, de regulă, atunci când jocul are o acțiune mai complicată, impunându-se astfel o subliniere a acestor reguli.

Jocul începe la semnalul conducătorului de joc. La început, acesta intervine mai des în joc, reamintind regulile, dând unele indicații organizatorice. Pe măsură ce se înaintează în joc sau elevii capătă experiența necesară jocurilor matematice, propunătorul acordă independența copiilor și îi lasă să acționeze liber.

Se desprind, în general, două moduri de a conduce jocul elevilor:

- ✚ Conducerea directă (învățătorul având rolul de conducător al jocului);
- ✚ Conducerea indirectă (învățătorul ia parte activă la joc, fără să interpreteze rolul de conducător).

Pe parcursul desfășurării unui joc didactic matematic, învățătorul poate trece de la conducerea directă la conducerea indirectă sau le poate alterna.

Totuși, chiar dacă învățătorul nu participă direct la joc, sarcinile ce-i revin sunt deosebite. Astfel, în ambele cazuri, învățătorul trebuie:

- ✚ Să imprime un anumit ritm jocului (timpul este limitat);
- ✚ Să mențină atmosfera de joc;
- ✚ Să urmărească felul în care se respectă, cu strictețe, regulile jocului;
- ✚ Să urmărească evoluția jocului, evitând momentele de monotonie;
- ✚ Să controleze modul în care elevii rezolvă sarcina didactică, respectându-se regulile stabilite;
- ✚ Să creeze condițiile necesare pentru ca fiecare elev să rezolve sarcina didactică în mod independent sau în cooperare;
- ✚ Să urmărească comportarea elevilor, relațiile dintre ei;
- ✚ Să activeze toți copiii la joc, găsind mijloacele potrivite pentru a-i antrena pe cei timizi.

Sunt situații când pe parcursul jocului pot interveni elemente noi: Autoconducerea jocului (elevii devin conducătorii jocului, îi organizează în mod independent), schimbarea materialului între elevi (pentru a le da posibilitatea să rezolve

probleme cât mai diferite în cadrul aceluiași joc), complicarea sarcinilor jocului, introducerea unui element de joc nou, introducerea unui material nou etc.

În încheiere, învățătorul formulează concluzii și aprecieri asupra felului în care s-a desfășurat jocul, asupra modului în care s-au respectat regulile de joc și s-au executat sarcinile primite, asupra comportării elevilor, făcând recomandări și evaluări cu caracter individual și general.

Jocul didactic matematic poate fi organizat cu succes la orice tip de lecție și în orice clasă a ciclului primar.

Bibliografie

- 1] Claparede, E., *Psihologia copilului și pedagogia experimentală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975
- 2] Șchiopu, U., *Probleme psihologice ale jocului și distracțiilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970

PRACTICA PEDAGOGICĂ, MODALITATE DE FORMARE A COMPETENȚELOR PRACTICE SPECIFICE CARIEREI DIDACTICE

Profesor Corina Elena DUMITRESCU

Școala Gimnazială Nr.4 Râmnicu Vâlcea

Societatea de azi și cea viitoare are așteptări din ce în ce mai ridicate de la profesori, dorind performanță și profesionalism. De aceea, pregătirea în specialitate concomitentă cu cea pentru cariera didactică implica o dublă responsabilitate.

Practica pedagogică este activitatea prin care cele două laturi ale formării profesionale (didactică și de specialitate) interacționează cu adevărat. Importanța practicii pedagogice derivă și din faptul că este singura formă prin care se formează aptitudinea pedagogică și se pun bazele unui stil didactic personal. Asemenea oricărei profesii, cea de dascăl înseamnă cunoștințe, abilități, competențe specifice pe care trebuie să le dețină cei care aleg să urmeze această profesie.

Formarea cadrelor didactice trebuie realizată atât la nivel teoretic, cât și practic. Practica pedagogică vizează mai multe tipuri de activități, precum: cunoașterea generală a școlii, observarea, familiarizarea cu desfășurarea procesului instructiv-educativ din școală; activități de cunoaștere și consiliere a elevilor; de planificare și proiectare a activităților didactice și a resurselor materiale; activități didactice efective, constând în proiectarea, realizarea și analiza lecțiilor asistate sau susținute.

Practica pedagogică este, poate, cel mai important element din formarea profesorului ca viitor formator de oameni, de personalități puternice, capabile să se adapteze cu ușurință în toate domeniile vieții.

Practica pedagogică reprezintă o activitate cu caracter didactic nemijlocit, desfășurată în cadrul școlilor de aplicație, cu clase gimnaziale sau liceale, în cadrul căreia practicantul, viitor profesor, își formează, își dezvoltă, exersează și operaționalizează competențele sale practice, de proiectare a întregului demers didactic, de realizare a predării, învățării și evaluării, autoevaluării, sub îndrumarea unui profesor cu experiență din acea

școală, profesor mentor. În acest fel se realizează o legătură între priceperile, deprinderile și cunoștințele de psihologie școlară, de pedagogie și didactică, inclusiv de didactica specialității, precum și competențele necesare viitorilor profesori.

Practica pedagogică este activitatea prin care cele două laturi a le formării profesionale, didactică și de specialitate, interacționează cu adevărat. Importanța practicii pedagogice rezultă și din faptul că este singura formă prin care se formează aptitudinea pedagogică și se pun bazele unui stil didactic personal.

Obiectivele, conținuturile și formele de organizare a activității de practică pedagogică sunt stabilite în funcție de formarea succesivă a unor competențe solicitate de profesiunea didactică.

Principiile care exprimă concepția actuală asupra conținutului specific al profesiei didactice și asupra calităților unui bun profesor sunt: cadrul didactic este un bun cunoscător al domeniului și al didacticii disciplinei pe care o predă; cadrul didactic cunoaște elevul și îl asistă în propria dezvoltare; cadrul didactic are o atitudine reflexivă și este promotor al unui sistem de valori în concordanță cu idealul educațional.

Practica pedagogică vizează următoarele obiective:

- ✚ formarea și dezvoltarea deprinderilor și capacităților practicanților de a opera cu informațiile de la disciplinele de specialitate și din domeniul științelor educației, prin transpunerea în practică a acestora;
- ✚ operarea cu programele școlare și celelalte documente și produse curriculare oficiale, întocmirea și punerea în aplicare a documentelor proprii;
- ✚ dobândirea deprinderilor și comportamentelor proprii ale profesiei de cadru didactic;
- ✚ formarea și dezvoltarea arsenalului metodologic pentru asigurarea unei corecte proiectări didactice, realizarea practică a lecțiilor și a activităților educative;
- ✚ dezvoltarea capacităților empatică, a celor de comunicare; formarea profilului profesional și moral a unui stil didactic propriu.

Profesorul mentor este acel cadru didactic de

specialitate, remarcat prin activitatea și experiența didactică, având rolul de a organiza și îndruma nemijlocit practica pedagogică la disciplina respectivă și care asigură îndeplinirea în cele mai bune condiții ale acestei activități. El proiectează, organizează, susține lecții și diferite activități educative cu caracter demonstrativ pe care le discută cu practicanții.

Lecțiile și activitățile se organizează la clase diferite, urmărindu-se aplicarea unei cât mai variate game de strategii și mijloace didactice, metode, instrumente, tehnici de evaluare.

Rolul profesorului mentor este de a explica și orienta spre înțelegerea științifică a organizării și desfășurării formelor de muncă respective, dezvoltând interesul pentru rezolvarea autonomă a problemelor de conținut, de ordin pedagogic, metodologic determinate de îndeplinirea anumitor activități. El va acorda consultații și sprijin practicanților în pregătirea, realizarea, evaluarea, autoevaluarea lecțiilor, a activităților finale; asistă la lecțiile susținute de practicanți, asigurând analiza și notarea acestora; coordonează și verifică elaborarea portofoliului de practică pedagogică; evaluează și notează activitatea de practică pedagogică.

Este necesar ca pregătirea inițială a cadrelor didactice să dețină un rol esențial la nivelul învățământului. Practica pedagogică este de fapt, o disciplină de bază a acestei formări inițiale, desfășurându-se prin îmbinarea a două dimensiuni, una ce vizează partea de instruire, materializată în practica observativă, alta de exercițiu, de aplicabilitate.

Sistemele de educație implică anumite componente care au statut de factori fundamentali în formarea inițială a cadrelor didactice. Pregătirea cadrelor didactice în formarea inițială a constituit și constituie un centru de interes în dezbaterile asupra educației. Formarea inițială a cadrelor didactice trebuie să se realizeze în contextul unei strategii clare, transparente și flexibile.

Privită din perspectiva următorilor ani, formarea inițială a cadrelor didactice este menită să asigure:

- ✚ înțelegerea modalităților prin care în procesele didactice, ideile, comportamentele indivizilor se

influențează pentru toți cei care participă la procesele educaționale;

- ✚ dezvoltarea rolului cunoașterii de sine și a cunoașterii reciproce pentru formarea unei atitudini profesionale în cariera didactică;
- ✚ alegerea și utilizarea adecvată a scopurilor propuse, a celor mai adecvate metode de instruire; responsabilizarea socială și culturală a formatorilor, a cursanților;
- ✚ dezvoltarea unei etici profesionale specifice profesiei de cadru didactic;
- ✚ conturarea în timp a unei abordări multiculturală în realizarea proceselor educaționale ca urmare a diversității culturale.

În formarea inițială a cadrelor didactice, se vor avea în vedere următoarele tendințe:

- ✚ orientarea spre profilul de competențe al cadrului didactic eficient ca o cerință a actului educațional;
- ✚ implementarea unei strategii destinate formării cadrelor didactice;
- ✚ interesul formabililor față de propria lor formare;
- ✚ implicarea personalului didactic într-o măsură mai mare în procesul de luare a deciziilor referitoare la programele și cursurile de formare;
- ✚ creșterea duratei activităților de perfecționare;
- ✚ transferarea acțiunilor de formare în unitățile școlare.

Având un rol esențial în formarea inițială pentru cariera didactică, practica pedagogică reprezintă un bun prilej de a conștientiza și valorifica utilitatea și relevanța cursurilor de psihologie a educației, de pedagogie și de didactica disciplinei. Este motivul pentru care, îndrumătorii de practică, mentorii, își desfășoară activitatea în colaborare cu metodiștii pentru a se asigura că abordarea lor este unitară. Mentoratul presupune deținerea și exersarea unor competențe specifice.

În concluzie, profesorul trebuie să fie preocupat de calitățile esențiale ale actualului model al profesorului european. Este necesară creșterea calității procesului educațional, și îmbunătățirea imaginii cadrului didactic. Acesta trebuie să fie preocupat de cunoașterea standardului național al profesiei de cadru didactic, fiind respectate nevoile

interne de formare profesională în domeniu, dar și de abilitățile, competențele considerate a fi definitorii pentru un profesor bun.

Bibliografie

- 1] Cucuș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1999;
- 2] Dumitriu C., *Strategii alternative de evaluare, modele teoretico-experimentale*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003;
- 3] Ezechil L., Dănescu E., *Caiet de practică pedagogică*, Editura Paralela 45, Seria Științele educației, Pitești. 2009;
- 4] Iucu R., *Formarea cadrelor didactice: sisteme, politici, strategii*, Editura Humanitas Educațional, București, 2004;
- 5] Iucu R., *Formarea cadrelor didactice: sisteme, politici, strategii*, Editura Humanitas Educațional, București, 2004;

DIZABILITATEA-O PROVOCARE A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Profesor Mirela FERTU

Școala Gimnaziala Ștefan Octavian Iosif Tecuci,
Galați

Includerea în învățământul de masă a elevilor cu dizabilități reprezintă o provocare pentru cadrul didactic, necesită mult efort, implicare, responsabilitate și, desigur, extrem de multă răbdare. Progresul se realizează în pași foarte mici sau, cel puțin, nu pe măsura muncii depuse.

Elevul pe care l-am avut la clasă timp de 5 ani are tulburări din spectrul autist. La el mă voi raporta în rândurile următoare. Activitatea mea s-a bazat pe studiu individual, pe împărtășirea unor experiențe cu colegii, pe colaborarea permanentă cu mama elevului și pe încercări.

Elevi - Idei de activități:

Prima activitate a constat în prezentarea elevului „special” colectivului clasei. Le-am spus că el are nevoie de sprijinul nostru, iar noi avem astfel șansa să facem în fiecare zi o faptă bună.

Elevul cu CES a fost așezat în prima bancă și fiecare elev din clasă a stat timp de o săptămână lângă el.

L-am implicat în toate activitățile clasei, școlare și extracurriculare, și i-am atribuit sarcini după puterile și stările lui. De exemplu, la LLR a citit un enunț dintr-un text, iar la matematică a rezolvat un exercițiu de înmulțire. Când am fost în vizită la muzeu, la cofetărie, în excursie la Iași etc. a mers pe stradă de mână cu câte un coleg.

Jocuri de socializare(*Ghici cine e*);

Jocuri de imitație(*Oglinda, Fă ca mine, Statuile*);

Jocuri de orientare în spațiu(*Schimbă locul*);

Jocuri de mișcare;

Am organizat activități pe grupe și în perechi, iar colegii au fost bucuroși că pot lucra cu el („Răducu e cel mai deștept din clasă”, spuneau copiii).

În momentul în care refuza să participe la o anumită disciplină (de exemplu, în loc de LLR voia matematică) i-am propus sarcini de lucru cu trimitere la domeniul preferat (să numere cuvintele dintr-un enunț).

Am preluat anumite idei de activități chiar de la el. Ceilalți elevi au îndrăgit geografia și pentru faptul că Răducu desena tot timpul hărți.

Elevul cu CES a avut o perioadă în care repeta tot ceea ce spunea cineva. La început a fost mai greu pentru că elevii se amuzau și dispărea atmosfera de lucru. Am făcut și eu haz de necaz, am apreciat faptul că elevul rostește un enunț (lucru greu pentru el) și că este de acord cu mine, i-am lăsat și pe ceilalți elevi să repete fraza respectivă și în câteva zile clasa a ignorat această perturbare a lecției. Într-o altă situație rostea obsesiv numele unui coleg (*George!George! George!*). Am trecut și peste această situație spunându-i la început lui George că este privilegiat și pentru asta trebuie să facă ceva: să citească, să șteargă tabla, să caute ceva în dulap etc. până când elevii nu mai „auzeau” strigarea.

Strategii de învățare:

Elaborarea PIP-ului și a curriculum-ului adaptat;
Program de lucru adaptat rezistenței lui (maxim 4 ore pe zi);

Tratarea diferențiată alternată cu abordarea frontală sau de grup a învățării;

Adaptarea sarcinilor de lucru la domeniile preferate de cunoaștere;

Sarcina de lucru a fost formulată pe un ton ferm, imperativ;

Formularea unor cerințe scurte și clare, fără conectori logici (ex. *Ridică mâna dreaptă!* și nu *Ridică mâna dreaptă și piciorul stâng!*)

Resurse:

Selectarea unor conținuturi care să-l atragă;

Aplicarea metodelor interactive de lucru;

Utilizarea unor mijloace de învățământ variate care să-i capteze și să-i mențină atenția;

Folosirea calculatorului clasei (tastatura era pe banca lui și el căuta ceea ce îi ceream);

Dozarea eficientă a timpului;

Schimbarea frecventă a decorului din clasă (elevul analiza toate planșele expuse);

Resurse umane (specialiști sau nu).

Evaluare:

Proba orală, proba scrisă;

Observarea sistematică a comportamentului și informarea mamei în legătură cu aceste comportamente;

- ✚ Fișe de progres;
- ✚ Fișe de caracterizare psihopedagogică;
- ✚ Aprecieri verbale și aplauze(Li plăcea foarte mult să fie aplaudat. De multe ori ieșea singur la tablă și se uita insistent la mine ori mă lua de mână, așteptând să primească o sarcină, pentru ca apoi să fie aplaudat);
- ✚ Interevaluarea sau, mai bine zis, validarea rezultatelor unor exerciții.(După ce elevii efectuau anumite operații matematice, îl numeam pe Răducu să verifice rezultatele; el nu greșea niciodată).

Părinți - Idei de activități:

- ✚ Discuții pentru a primi date referitoare la copil și așteptările legate de școală, pe de o parte, iar pe de altă parte pentru a oferi informații privitoare la mediul școlar și posibilitățile de integrare a elevului în colectivitate;
- ✚ Implicare în organizarea și desfășurarea activităților extracurriculare;
- ✚ Solicitarea unor informații legate de activitățile și comportamentul elevului în afara școlii;
- ✚ Participarea la ședințele cu părinții;
- ✚ Discuții cu părinții celorlalți elevi pentru a accepta elevul „special”. Am încercat să-i sensibilizez făcând trimitere la persoane din mediul lor apropiat care s-au confruntat cu probleme de discriminare. Le-am sugerat să își imagineze că sunt pentru un moment în locul lor. Efectul a fost cel dorit.

Strategii de învățare:

- ✚ Analiza unor situații concrete (ex. 1. Elevul refuză să participe la lecțiile de limba română. 2. Elevul are multă mâncare în ghiozdan pe care o consumă zgomotos în prima oră de curs.);
- ✚ Informări regulate despre progresul elevului;
- ✚ Studiarea documentelor eliberate de specialiști privind dizabilitatea și respectarea recomandărilor;
- ✚ Schimb de informații legate de activitatea școlară și cea terapeutică;
- ✚ Întocmirea unui portofoliu care cuprindea aspecte referitoare la dizabilitate(certificat, expertiză, recomandări etc), produse ale activității realizate în școală și în afara școlii, fișe de observare sistematică, fișe de progres,

fișe de caracterizare psihopedagogică.

Resurse:

- ✚ Documente emise de specialiști;
- ✚ Pliante, reviste, cărți;
- ✚ Articole de pe internet;
- ✚ Experiențe ale altor părinți.

Evaluare:

- ✚ Chestionare;
- ✚ Observarea gradului de implicare;
- ✚ Relația cu ceilalți părinți.

Cadre didactice

Idei de activități:

- ✚ Oferirea tuturor informațiilor despre elev;
- ✚ Facilitarea colaborării cu familia elevului;
- ✚ Colaborarea cu profesorii clasei la elaborarea planului de intervenție;
- ✚ Participarea la prima oră de curs din anul respectiv.

Strategii de învățare (comune cu alți colegi):

- ✚ Mese rotunde;
- ✚ Dezbateri;
- ✚ Interasistențe;
- ✚ Munca în echipă;
- ✚ Participarea la activitățile Comisiei metodice a învățătorilor.

Resurse:

- ✚ Articole de specialitate;
- ✚ Legislație;
- ✚ Metodologii;
- ✚ Proceduri de lucru;
- ✚ Articole publicate în revista școlii (*Ieri, Azi, Mâine*).

Evaluare:

- ✚ Chestionare;
- ✚ Analiza gradului de satisfacție a părintelui/ celorlalți părinți.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „ÎN AȘTEPTAREA LUI MOȘ CRĂCIUN”

Educatoare Gyongyi FOGARASI
Grădinița cu Program Normal Răscruci

Proiect de activitate integrată

Data: 07.12.2020

Intervalul de vârstă: 61-72 ani

Grupa: mare „Ursuleții”

Tema anuală de studiu: Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?

Tema proiectului tematic: „Sărbătorile iernii”

Tema săptămânii: „Un brăduț de poveste”

Tema activității: „În așteptarea lui Moș Crăciun”

Categorii de activități de învățare: ADP + ALA

+ DȘ + DOS

Activități de dezvoltare personală:

Întâlnirea de dimineață: „Ce cadou ai dori să îți aducă Moș Crăciun?”

Salutul/ Prezența/ Calendarul naturii/
Împărtășirea cu ceilalți

Rutine: „Singurel mă îngrijesc”-deprinderi de îngrijire

Jocul liber: de explorare a unui subiect de care copiii sunt interesați (exemplu Căsuța lui Moș Crăciun)

Momentul de mișcare: „Gimnastica de înviorare; Luați seama bine; Bat din palme clap, clap, clap”

Momentul de lectură: „Uite, vine Moș Crăciun”, de Otilia Cazimir

Tranziții:

Un arici cu țepii mici/ A plecat după furnici/
Țepii și i-a scuturat

Căpșorul și l-a rotat/ Vai, vai ce arici,/Ce arici cu țepii mici.

Tic-tac, tic-tac/ Bate ceasul ne-ncetat,

Tic-tac, tic-tac/ Eu de lucru m-am apucat.

Ca să fim copii voinici/ Facem sport încă de mici,

Alergăm ca iepurașii/ Și zburăm ca fluturașii,

Facem tumbe fel de fel/ Ca și ursul Martinel.

Activități liber alese (ALA):

✚ **Bibliotecă:** „Crenguța de brad”-trasare liniuțe

✚ **Știință:** „Limonada”-Experiment

✚ **Construcții:** „Căsuța lui Moș Crăciun”-construcții lego

✚ „Primiți colinda!”

✚ „Statuile muzicale”

✚ **Activități pe domenii experiențiale (ADE):**

✚ **Domeniul Științe (cunoașterea mediului)-** „În jurul bradului”-joc didactic

✚ **Domeniul Om și societate (activitate gospodărească)** - „Gustare pentru Moș Crăciun”

Activitate integrată:
„În așteptarea lui

Forma de realizare: activitate integrată

Activități pe domenii experiențiale	<i>Domeniul Știință (DȘ)-cunoașterea mediului-</i> „În jurul bradului”-Joc didactic- <i>Domeniul Om și Societate (DOS)(activitate gospodărească)</i> „Gustare pentru Moș Crăciun”
Jocuri și activități liber alese (ALA)	<i>Bibliotecă:</i> „Crenguța de brad”-trasare liniuțe <i>Construcții:</i> „Căsuța lui Moș Crăciun” -construcții lego <i>Știință-</i> „Limonada” - Experiment-

	„Primiți colinda!” „Statuile muzicale”
Activități de dezvoltare personală (ADP)	<p><i>Rutine:</i> Primirea copiilor, gustarea (deprinderi specifice)</p> <p><i>Întâlnirea de dimineață</i> „Ce cadou ai dori să îți aducă Moș Crăciun?,”</p> <p><i>Joc liber</i> de explorare a unui subiect de care copiii sunt interesați (ex. Căsuța lui Moș Crăciun)</p> <p><i>Tranziții:</i> Un arici cu țepii mici; Ca să fim copii voinici; Tic-tac, tic-tac</p> <p><i>Moment de mișcare:</i> „Gimnastica de înviorare; Luați seama bine, Bat din palme clap, clap, clap”</p> <p><i>Momentul de lectură:</i> „Uite, vine Moș Crăciun”, de Otilia Cazimir</p>

Comportamentele urmărite pe parcursul activității integrate:

A.1.2. Participă la activități fizice variate, adecvate nivelului lui de dezvoltare
A.1.3. Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate
A.3.2. Manifestă deprinderi de păstrare a igienei personale
B.1.2. Demonstrează abilități de solicitare și de primire a ajutorului în situații problematice specifice
B.1.3. Inițiază/participă la interacțiuni pozitive cu copiii de vârstă apropiată
C.1.1. Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi
C.2.1. Realizează sarcinile de lucru cu consecvență
D.2.2. Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare
D.3.4. Asimilează unele elemente ale scrisului și folosește diferite modalități de comunicare grafică și orală pentru transmiterea unui mesaj
E.3.2. Identifică și valorifică unele caracteristici

ale lumii vii, ale Pământului și Spațiului

Obiective operationale:

Comportamente vizate:	Obiective operaționale:
<p>A.1.3. <i>Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate</i></p> <p>B.1.2. <i>Demonstrează abilități de solicitare și de primire a ajutorului în situații problematice specifice</i></p> <p>C.1.1. <i>Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi</i></p> <p>C.2.1. <i>Realizează sarcinile de lucru cu consecvență</i></p> <p>D.3.4. <i>Asimilează unele elemente ale scrisului și folosește diferite modalități de comunicare grafică și orală pentru transmiterea unui mesaj</i></p>	<p>O1-Preșcolarul va fi capabil să execute cu sprijin/ fără sprijin sarcini de realizare a unor materiale de învățare: căsuța lui Moș Crăciun prin îmbinarea pieselor lego, crenguța de brad prin trasarea liniuțelor, limonada obținută prin adăugarea unei lingurițe de zahăr într-un pahar cu apă, descoperite prin investigarea liberă a mediului înconjurător și pe baza indicațiilor educatoarei, folosind materialele puse la dispoziție de către părinți și educatoare;</p>
<p>D.2.2. <i>Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare</i></p> <p>E.3.2. <i>Identifică și valorifică unele caracteristici ale lumii vii, ale Pământului și Spațiului</i></p>	<p>O2-Preșcolarul va fi capabil să precizeze 3 caracteristici ale sărbătorii în care împodobim bradul (Moș Crăciun, colinde, brad, globuri, cadou), valorificând cunoștințele anterioare</p>
<p>C.2.1. <i>Realizează sarcinile de lucru cu consecvență</i></p>	<p>O3-Preșcolarul va fi capabil să recunoască cel puțin 3 obiecte folosite la</p>

D.2.2. <i>Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare</i>	împodobirea bradului, valorificând cunoștințele anterioare
A.1.3. <i>Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate</i> A.3.2. <i>Manifestă deprinderi de păstrare a igienei personale</i> B.1.2. <i>Demonstrează abilități de solicitare și de primire a ajutorului în situații problematice specifice</i> C.2.1. <i>Realizează sarcinile de lucru cu consecvență</i>	O4-Preșcolarul va fi capabil să prepare gustarea folosind biscuiții și dulceața, respectând regulile de igienă corespunzătoare
B.1.3. <i>Inițiază/participă la interacțiuni pozitive cu copiii de vârstă apropiată</i>	O5-Preșcolarul va fi capabil să interacționeze potrivit cu colegii de grupă, cu educatoarea și părinții pe parcursul derulării activităților, demonstrând consecvență, abilități de negociere și de participare în luarea deciziilor

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, ghicitorile, piramida.

Mijloace didactice: brad, piese lego, pahar cu apă, zahăr, lămâie, linguriță, fulgi cu ghicitori, planșe cu imagini specifice Crăciunului, obiecte(ghirlandă, clopoțel, glob, silueta lui Moș Crăciun), biscuiți, dulceață.

Forme de organizare a activității: frontal, individual.

Locul de desfășurare: online prin intermediul platformei Adservio și a aplicației Zoom.

Evaluare: Ținând cont de faptul că evaluarea s-a realizat pe comportamente, pe parcursul activității vor fi evaluate următoarele aspecte:

- ✚ Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările educatoarei;
- ✚ Corectitudinea executării jocului didactic;
- ✚ Respectarea pașilor de lucru și a regulilor exprimate conform exemplului în cadrul activităților realizate;
- ✚ Corectitudinea limbajului oral pe tot parcursul activității;
- ✚ Gradul de implicare și de relaționare cu educatoarea și colegii pe parcursul întregii activități.

Bibliografie

- 1] Borțeanu, S., Brăniștean, R., Breben, S., Fulga, M., Necula, G., Nicolae, I., Popescu, C., Răileanu, D., *Curriculum pentru învățământul preșcolar. Prezentare și explicitări*, Ed. Didactica Publishing House, București, 2009;
- 2] Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M., *Metode interactive de grup- ghid metodic-*, Editura Arves, 2002;
- 3] Tătaru, L., Glava, A., Chiș, O., *Piramida cunoașterii. Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar*, Editura Diamant, Pitești. 2014
- 4] MECT, *Curriculum pentru educația timpurie, 2017*

Scenariul didactic

I. Moment organizatoric

În vederea bunei desfășurări a activității online, educatoarea va aduce la cunoștință atât copiilor cât și părinților materialele necesare pentru această activitate (materiale avute în casă).

La intrarea în activitatea online, educatoarea este atentă să organizeze și să verifice funcționarea microfoanelor și camerelor tuturor participanților prin solicitarea verbală și adresarea de întrebări simple.

II. Întâlnirea de dimineață

Salutul debutează cu salutul educatoarei: Bună dimineața, copii!. Copiii vor răspunde salutului: Bună dimineața, doamna educatoare!, iar apoi se vor saluta între ei.

Prezența se va realiza de către educatoarea, care va rosti numele fiecărui copil, iar ei vor răspunde cu „Prezent/ Prezentă”. Vor fi stabiliți copiii absenți.

Calendarul naturii este marcat prin solicitarea copiilor de a preciza anotimpul, ziua, luna, anul.

Împărtășirea cu ceilalți: copiii vor răspunde la întrebarea educatoarei, „Ce cadou ai dori să îți aducă Moș Crăciun?”. Preșcolarii vor enumera cadourile preferate.

III. Captarea atenției

Noutatea zilei: Educatoarea le prezintă copiilor un spiriduș cu care s-a întâlnit în drum spre grădiniță. Acesta este foarte supărat pentru că s-a răătăcit și nu poate să împodobească bradul pentru a-l aștepta pe Moș Crăciun. Spiridușul îi roagă pe copii să îl ajute să împodobească bradul și să pregătească o gustare pentru Moș Crăciun. De aceea, **mesajul zilei** va fi „*Copii harnici noi vom fi, bradul și masa o vom pregăti*”

IV. Anunțarea temei și obiectivelor activității

Pentru a organiza activitatea „**În așteptarea lui Moș Crăciun**”, trebuie să rezolvăm câteva sarcini la centrele de interes: vom trasa liniuțe pe crenguța de brad, pentru a obține acele bradului; vom prepara o limonadă, prin adăugarea unei lingurițe de zahăr într-un pahar cu apă; vom construi casa lui Moș Crăciun; trebuie să desfășurăm jocul: „În jurul bradului”, iar apoi pregătim o gustare, astfel îl vom putea aștepta pe Moș Crăciun.

Desfășurarea activității și obținerea performanței

Copiii se vor pregăti pentru munca pe centre: **Biblioteca-** „**Crenguța de brad**”(copiii vor trasa liniuțe, astfel încât să obțină crenguța de brad-*Anexa 1*); **Știință-Experiment** (copiii vor adăuga o linguriță de zahăr într-un pahar cu apă, vor amesteca, observând cum se topește zahărul și vor stoarce lămâie, obținând limonadă) și **Construcții-Căsuța lui Moș Crăciun** (copiii vor îmbina piese lego, obținând o căsuță). Educatoarea va oferi sprijin online, îndrumare copiilor. Nu este obligatoriu ca toți copiii să realizeze sarcinile de la fiecare centru. La final se fac aprecieri individuale

și de grup cu privire la realizarea sarcinilor.

Momentul de mișcare: „*Bat din palme clap, clap, clap*”, copiii execută mișcările corespunzătoare.

În continuare se va desfășura jocul didactic: „**În jurul bradului**”(cunoașterea mediului).

Sarcina didactică: recunoașterea și denumirea obiectelor necesare împodobirii bradului.

Regulile jocului: doar copilul care ghicește răspunsul ghicitorii va fi aplaudat; să denumească obiectul respectiv; să aleagă verbal jetoanele necesare piramidei; să rezolve sarcinile pe cât posibil fără ajutorul părinților;

Se execută jocul de probă: Bradul va fi împodobit cu fulgi, iar pe dosul fiecărui fulg se va afla câte o ghicitoare. Se va enumera regula jocului: educatoarea va spune câte o ghicitoare (*Anexa 2*), copilul care ghicește răspunsul va alege împreună cu educatoarea imaginea corespunzătoare răspunsului dat. El va fi aplaudat de restul copiilor. Jocul se desfășoară cu întreaga grupă.

Varianta I: Recunoaște podoabele pentru brad. Educatoarea va învăța roata virtuală-*wordwall* (aceasta conține mai multe imagini cu podoabe pentru bradul de Crăciun: glob, ghirlandă, clopoțel, cutie cadou, bomboane, fundiță, lumânare, stea-vârf pentru brad), iar imaginea care se va opri în dreptul săgeții trebuie recunoscută, denumită de copii și să precizeze pentru ce e folosit. În același timp educatoarea va arăta acel obiect copiilor, iar apoi aceste podoabe vor fi agățate în brad. Pentru a fi puși în dificultate, pe roată va apărea o imagine cu un urs.

VI. Asigurarea retenției și a transferului Varianta a II-a: Piramida-„În jurul bradului”-(*Anexa 3*)

Se va realiza piramida „În jurul bradului”, copiii vor răspunde la întrebările adresate de educatoare: pe treapta de jos, pe cărămizile roșii trebuie să alegem imaginile care reprezintă podoabele necesare împodobirii bradului (glob, clopoțel, ghirlandă); pe treapta următoare, pe cărămizile galbene se vor așeza imaginile care ne arată cu ce merg copiii la colindat(cu straița și cu steaua) iar pe treapta de sus(pe cărămida albastră) se

va lipi imaginea celui care ne pune cadouri sub brad (Moș Crăciun). Pentru a fi puși în dificultate pe flipchart se va așeza o imagine care ilustrează o legumă.

Tranziție „*Ca să fim copii voinici*”

Preșcolarii se pregătesc pentru următoarea activitate **Gustare pentru Moș Crăciun** (activitate gospodărească). Educatoarea insistă asupra regulilor de igienă care trebuie respectate la activitățile de acest gen: spălătul mâinilor care s-a realizat înainte de începerea activității. Copiii vor avea șorț.

Așezați la măsuța lor, în fața ecranului vor intui produsele primite (biscuiți, dulceață, cuțit din plastic, farfurie), produse pregătite de părinți. Educatoarea le va reaminti tema activității, va prezenta produsul model, le va demonstra și explica modul de lucru. Preșcolarii vor executa exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinilor și vor începe să unșă biscuiții cu dulceață, așezându-i pe farfurie. Lângă farfurie se va afla și limonada pregătită la centrul Știință.

Se vor face aprecieri generale și individuale cu privire la modul de lucru.

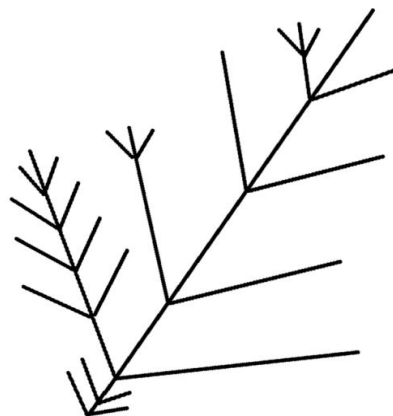
Moment de lectură: educatoarea va citi poezia „*Uite, vine Moș Crăciun, de Otilia Cazimir*”-(Anexa 4)

VII. Încheierea activității

Se vor face aprecieri verbale cu privire la modul de participare și comportamentul copiilor la activitățile din întreaga zi.

Bucuroși pentru faptul că au reușit să rezolve toate sarcinile în continuare toți copiii vor participa la ALA2. Copiii vor intona colinde individual, iar apoi se va desfășura jocul „*Statuile muzicale*”. Fiecare copil va dansa lângă scaun, iar când muzica se va opri, ei se vor transforma în statuie. Când se vor simți oboșiți, se vor așeza la masă și vor gusta limonada pregătită la centrul Știință și biscuiții cu dulceață, o parte din ei, restul trebuie să rămână pentru Moș Crăciun.

Anexa 1-Crenguța de brad

Anexa 2

1. El pe horn intră în casă,
Cadouri sub brad ne lasă.
Spune tu în gura mare,
Cine-i personajul oare?

(Moș Crăciun)

2. Verde vara, verde iarna
La Crăciun are betea
Globuri, stele-argintii,
Ce pom e ăsta, copii?

(Bradul)

3. Este roșu, este mare
Moșul îl duce în spinare
Și e plin de jucării
Pentru cei mai cuminiți copii.

(Sacul moșului)

4. Are renii zburători
Spiriduși ca ajutoare
Cine-i moșul ăsta oare?

(Moș Crăciun)

5. Înhamat la sânioară
Aduce pe Moș Crăciun în țară
Cu daruri multe, frumoase
Ce le lasă pe la case
Case cu copii cuminiți
Care-ascultă de părinți.

(Ren)

6. Are tălpile lucioase
Prin zăpadă zboară, zboară
Cu ea vine moșul drag
Se numește

(Sânioară)

7. Sunt rotunde, lunguiețe
Vesele și drăguțele
Stau în Pomul de Crăciun
Chiar în noaptea de Ajun.

(Globuri)

8.Sunt frumos împachetate
Sunt mari, mici dar sunt pătrate
Sub brăduț le pune-un moș
Și se numește.....

(Cadou)

Anexa 3-Piramida-,, În jurul bradului

Anexa 4 Uite, vine Moș Crăciun (de Otilia Cazimir)

Prin nămeți, în fapt de seară,
A plecat către oraș
Moș Crăciun c-un iepuraș
Înhămat la sănioară.

Drumurile-s troienite,
Noaptea vine, gerul crește...
Cu urechile ciulite
Iepurașul se grăbește.

Uite-o casă colo-n vale,
Cu ferestre luminate.
Moșul s-a oprit din cale,
Cu toiagu-n poartă bate:

- Bună seara, bună seara!
Iaca, vin cu sănioara
Și cu daruri proaspete.
Bucuroși de oaspete?

- Bucuroși, bucuroși,
Strigă glasuri de copii.
Moșule, de unde vii?

- Iaca, vin din moși-strămoși,
Încărcat cu jucării!

... Noapte rece și albastră.
Ies copiii la fereastră,
Să se uite cum coboară,

Prin troianul uriaș,
Moș Crăciun c-un iepuraș
Înhămat la sănioară.

CONCEPTELE DE BAZĂ PRIVIND CONTABILITATEA INSTITUȚIILOR PUBLICE

Nadolu Andreea, economist
Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea
Lumița FULGESCU, contabil șef,
Colegiul National *Mircea cel Bătrân* Râmnicu
Vâlcea

1. Finanțele publice exprimă relații economice care se formează în procesul de constituire și repartizare a fondurilor publice în scopul satisfacerii nevoilor de interes general ale societății. Ele sunt asociate cu statul, cu unitățile administrativ-teritoriale și alte servicii și instituții de drept public implicate în procesul de constituire, repartizare și utilizare a fondurilor publice.

2. Bugetul este un document prin care sunt prevăzute și aprobate în fiecare an veniturile și cheltuielile sau, după caz, numai cheltuielile.

3. Procesul bugetar este constituit din etape consecutive de elaborare, aprobare, executare și control ale bugetului, care se încheie cu aprobarea contului general de execuție a acestuia.

4. Legea bugetară anuală este legea care prevede și autorizează, pentru fiecare an, veniturile și cheltuielile cuprinse în bugetul de stat, și bugetele fondurilor speciale, anexe la acesta, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul fondului pentru plata ajutorului de șomaj, anexă la acesta.

5. Legea de rectificare este legea care modifică în cursul anului bugetar legea bugetară anuală.

6. Anul bugetar este anul financiar pentru care se aprobă bugetul. Altfel spus, acesta este anul calendaristic care începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie.

7. Buna gestiune financiară o constituie asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în angajarea și utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului

public.

8. Cadrul multianual este o perioadă de timp care include proiecțiile indicatorilor macroeconomici ale veniturilor și cheltuielilor publice pe termen mediu, în general 3 ani.

9. Clasificația bugetară este gruparea, într-o ordine obligatorie și după criteriile unitare, precis determinate, a veniturilor și cheltuielilor cuprinse în bugetele instituțiilor și serviciilor publice și bugetele activităților finanțate din venituri extrabugetare; se utilizează atât în faza de elaborare și aprobare a bugetelor respective, cât și în execuția acestora, servind la înscrierea în bugete a veniturilor în funcție de natura și proveniența lor și a cheltuielilor în raport cu obiectivul sau cu acțiunea căreia îi sunt destinate aceste cheltuieli, precum și cu caracterul economic al operațiunilor în care acestea se concretizează.

10. Clasificația economică este clasificarea cheltuielilor după caracterul lor pentru a evalua natura și efectul economic al operațiunilor respective.

11. Clasificația funcțională este clasificarea cheltuielilor după obiectul lor pentru a evalua alocarea fondurilor publice unor activități sau obiective; ea arată domeniul spre care se îndreaptă acele cheltuieli.

12. Articolul bugetar reprezintă o subdiviziune a clasificărilor cheltuielilor bugetare în funcție de caracterul economic al operațiunilor în care acestea se concretizează și care desemnează natura unei cheltuieli, indiferent de acțiunea sau domeniul la care se referă.

13. Creditul bugetar reprezintă suma aprobată în bugetele instituțiilor și serviciilor publice și în bugetele activităților finanțate integral din venituri extrabugetare, și reprezintă suma limită maximă până la care se pot angaja și efectua plăți de casă și cheltuieli efective.

Creditul bugetar mai este definit ca fiind suma aprobată prin buget, suma maximă până la care se pot efectua plăți în contul creditelor de angajament, contractate în cursul exercițiului bugetar și/sau din exercițiile anterioare pentru acțiuni multianuale.

14. Fondul de rezervă bugetară este fondul

prevăzut la partea de cheltuieli a bugetelor. Cuantumul acestui fond se stabilește odată cu elaborarea și adoptarea bugetului respectiv, fiind destinat finanțării unor acțiuni sau sarcini intervenite în cursul anului, precum și înlăturării efectelor unor calamități naturale.

15. Fondul de rulment este partea din excedentul anual bugetar definitiv al bugetului local, care se constituie la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale și se utilizează potrivit prevederilor prezentei legi.

16. Deschiderea de credite bugetare înseamnă aprobarea comunicată ordonatorului principal de credite de către Trezoreria Statului din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, în limita căreia se pot efectua repartizări de credite bugetare și /sau efectua plăți de casă.

17. Alocarea reprezintă autorizarea ordonatorilor de credite de a angaja și/sau efectua plăți pe destinațiile aprobate într-o perioadă, dată de limita creditelor bugetare deschise sau a creditelor bugetare repartizate, după caz.

18. Alocațiile bugetare reprezintă fluxurile financiare rezultate din fondurile publice aprobate prin bugetul de stat, repartizate pe trimestre, destinate finanțării unor acțiuni sau obiective precis stabilite prin legea bugetului.

19. Angajamentul bugetar reprezintă orice act prin care o autoritate publică competentă potrivit legii, afectează fonduri publice unei anumite destinații, în limita creditelor bugetare aprobate.

20. Angajamentul legal reprezintă orice act cu efecte juridice din care rezultă sau ar putea rezulta o obligație pe seama fondurilor publice.

21. Creditele destinate unor acțiuni multianuale sunt sumele alocate unor programe, proiecte, subproiecte, obiective și alte asemenea, care se desfășoară pe o perioadă mai mare de un an și determină credite de angajament și credite bugetare.

22. Creditul de angajament este costul total al obligațiilor juridice contractate, în timpul exercițiului bugetar și în limitele aprobate, pentru acțiunile multianuale.

23. Virarea de credite bugetare este

diminuarea creditului bugetar de la o subdiviziune a clasificăției bugetare care prezintă disponibilități de credite și majorarea corespunzătoare a unei alte subdiviziuni la care creditele sunt insuficiente, cu respectarea dispozițiilor legale privind efectuarea operațiunilor respective.

24. Lichidarea cheltuielilor este faza în procesul de execuție bugetară în care se verifică existența angajamentelor, se determină sau se verifică realitatea și suma datorată, se verifică condițiile de exigibilitate ale angajamentului.

25. Ordonanțarea cheltuielilor este faza în procesul execuției bugetare în care se confirmă ca livrările de bunuri și servicii au fost efectuate sau alte creanțe au fost verificate și ca plată poate fi efectuată.

26. Plata cheltuielilor este actul final prin care instituția publică achită obligațiile sale față de terți.

27. Execuția de casă a bugetului reprezintă un complex de operațiuni care se referă la încasarea, păstrarea și eliberarea de resurse financiare pentru efectuarea cheltuielilor publice. La baza execuției de casă a bugetului stau următoarele principii: delimitarea atribuțiilor persoanelor care dispun de utilizarea resurselor financiare de atribuțiile celor care execută încasarea acestora. Unitatea de casă, potrivit căreia veniturile fiecărui buget sunt concentrate în întregime în cont, de unde se eliberează resurse financiare pentru efectuarea cheltuielilor, fiind interzisă efectuarea de plăți direct din veniturile bugetare încasate.

Execuția bugetară mai este definită ca fiind activitatea de încasare a veniturilor bugetare și de efectuare a cheltuielilor aprobate prin buget.

28. Trezorerie, totalitatea operațiunilor bănești, financiare și bugetare, efectuate de către autoritățile executive, pentru mobilizarea mijloacelor bănești necesare îndeplinirii sarcinilor și funcțiilor acestora.

29. Trezoreria Statului este o instituție financiară prin intermediul căreia se derulează constituirea și utilizarea fondurilor publice sub un strict control fiscal și financiar preventiv. Gestionează datoria publică, inclusiv serviciul acesteia, efectuează plasamente financiare, atrage

disponibilități bănești din economie în vederea acoperirii temporare a deficitelor bugetare și efectuează operațiuni care țin de intervenția statului în economie.

30. Vărsământul reprezintă plata unei sume, efectuată de un agent economic sau de o instituție publică ori financiară, în vederea stingerii unei obligații legale către buget.

31. Veniturile bugetare sunt resursele bănești care se cuvin componentelor bugetului general consolidat din mijloace bugetare și extrabugetare (o anumită cotă din soldul de la sfârșitul anului în baza unor prevederi legale), formate din impozite, taxe, contribuții și alte vărsăminte.

32. Fondurile speciale sunt venituri publice constituite prin legi specifice, legi prin care se stabilesc și destinațiile acestora.

33. Sumele defalcate reprezintă părți din unele venituri ale bugetului de stat, care se alocă unităților administrativ-teritoriale în vederea echilibrării bugetelor proprii ale acestora.

34. Donația reprezintă încasarea nerambursabilă, pentru care nu se datorează nimic în schimb.

35. Mijloacele de echilibrare reprezintă fluxuri financiare derulate dinspre bugetul de stat sau bugetele ierarhice superioare spre bugetele locale sau bugetele ierarhic inferioare pentru acoperirea diferenței (deficitului) dintre veniturile proprii mai mici și cheltuielile, mai mari, prevăzute prin bugetele respective. La noi în țară ele se manifestă sub forma cotelor defalcate sau sumelor defalcate din impozitul pe venit și taxa pe valoarea adăugată.

36. Co-finanțarea reprezintă finanțarea unui program, proiect, subproiect, obiectiv și alte asemenea, parțial prin credite bugetare, parțial prin finanțarea provenită din surse externe.

37. Transferurile sunt fluxuri financiare nerambursabile, care se creează, de obicei, prin bugetul de stat, și sunt destinate finanțării unor obiective și acțiuni precis stabilite, cuprinse într-un buget ierarhic inferior.

38. Cheltuielile bugetare sunt cheltuieli aprobate și efectuate prin componentele bugetului

general consolidat, în limitele și cu destinațiile stabilite prin bugetele respective.

39. Plățile de casă reprezintă operațiunile de plăți prin decontări fără numerar și în numerar, efectuate de către instituțiile publice prin conturile lor deschise la Trezoreria Statului sau prin casieriile lor proprii, pentru plăți de salarii, aprovizionări de bunuri materiale sau servicii de la terțe persoane juridice sau fizice.

40. Plățile nete de casă reprezintă diferența dintre plățile de casă efectuate în contextul punctului 39 și eventualele operațiuni de restituiri de fonduri care au diminuat cuantumul plăților inițiale. Operațiunea se mai numește și „reîntregire de credite bugetare”, dacă restituirea de sume privește finanțarea anului curent, iar dacă restituirea de sume (din vânzări de materiale etc.) privește finanțarea anilor precedenți, atunci acele restituiri se fac venit la bugetul din care s-au efectuat plățile inițiale. În acest ultim caz nu mai are loc operațiunea de „reîntregire de credite bugetare”.

41. Excedentul bugetar este partea veniturilor bugetare care depășește nivelul cheltuielilor bugetare într-un an bugetar anume.

42. Deficitul bugetar este partea cheltuielilor ce nu poate fi acoperită din veniturile proprii bugetare pe anul respectiv.

43. Echilibrul bugetar reprezintă egalitatea dintre veniturile bugetare în cadrul unui exercițiu bugetar.

44. Buna gestiune financiară o constituie asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și oportunității, în angajarea și utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public.

Din punct de vedere conceptual **creditul bugetar** reprezintă limita maximă până la care se poate efectua o plată de casă. Dicționarul enciclopedic Român definește **creditul bugetar** ca fiind „suma limită, aprobată prin bugetul de stat, până la care se poate efectua o anumită categorie de cheltuieli din buget”. Legea Finanțelor Publice nu definește, într-un fel anume, noțiunea de **credit bugetar**, dar Legea Finanțelor Publice Locale, art.1, pct.5, îi da acestuia o definiție, în înțelegerea bugetelor locale, ca fiind „suma aprobată în bugetele

locale, în bugetele instituțiilor și serviciilor publice de interes local și în bugetele activităților finanțate integral din venituri extrabugetare, reprezentând limita maximă până la care se pot angaja și efectua cheltuieli”.

NECESITATEA PRACTICII PEDAGOGICE

Profesor Claudiu Gabriel GAIȚĂ

Școala Gimnazială I. Gh. Duca Râmnicu Vâlcea

Pregătirea viitoarelor cadre didactice presupune atât o formare teoretică, dar și pregătire practică. Formarea teoretică urmărește achiziționarea unor cunoștințe generale, cunoștințe de specialitate și pedagogice, care se regăsesc în informațiile de psihologie, pedagogie, sociologie, dar și în cadrul celor de didactică a diferitelor discipline, informații frecvent utilizate în activitatea la clasă.

Pregătirea practică a viitoarelor cadre didactice se realizează prin intermediul **practicii pedagogice** latură esențială în formare studenților. Prin intermediul practicii pedagogice viitorul cadru didactic își valorifică și își dezvoltă competențele. Dată fiind importanța acestei discipline obligatorii din planul de învățământ al **programului de formare psihopedagogică**, i-au fost alocate cel mai mare număr de ore (chiar dacă insuficiente) în fiecare semestru din anul III de studiu (trei ore / semestru)

I. Structura practicii și modalitățile de realizare

Conform regulamentului de desfășurare a practicii pedagogice aceasta este: „*disciplină de bază a (...) formării inițiale, se desfășoară prin îmbinarea a două dimensiuni, una care vizează partea de instruire și se materializează în practica observativă, și alta de exercițiu, de aplicabilitate practică, aceasta deținând cea mai mare suprafață în economia de timp a practicii pedagogice și care îmbracă forma practicii operaționale. Sunt prevăzute de asemenea un număr de ore de studiu individual care se pot realiza și în afara instituției școlare*” (extras din Regulamentul de desfășurare al

practicii pedagogice)

În acest sens studenții în cadrul primelor întâlniri de practică pedagogică, vor vizita unitatea școlară, clasa/clasele unde își vor derula activitatea se vor familiariza cu specificul curriculum-ului școlii. Tot în această etapă, li se va forma și dezvolta capacitatea de a identifica în situații educative concrete comportamentele corelate ale informațiilor primite în cadrul pregătirii teoretico-didactice din anii anteriori. De aceea, tutorii de practică înainte de a trece la observarea activității educative vor clarifica următoarele probleme: **planul cadru al clasei, orarul** (respectarea cerințelor pedagogice), existența unor discipline opționale și specificul acestora, familiarizarea cu manualele alternative, **prezentarea programelor** (evidențierea părților acestora), discutarea și apoi întocmirea împreună cu tutorele a documentelor de proiectare în perspectivă anuală, semestrială și curentă. Este necesar ca studenții practicanți să fie implicați și în alte activități din viața școlii la care tutorii participă: serviciu pe școală, comisii metodice, ședințe cu părinții, competiții, activități extracurriculare, activități de dezvoltare instituțională etc.

După parcurgerea acestor etape se va trece la:

- ✚ Fixarea orelor la care studenții vor asista; (practica observativă se va desfășura pe grupe astfel încât procesul de învățământ să nu fie perturbat)
- ✚ Stabilirea susținerii lecțiilor;
- ✚ Programarea workshop-urilor de autoevaluare și evaluare a prestației;

II. Îndatoririle studenților pe perioada desfășurării practicii pedagogice:

1. Să se familiarizeze cu școala și cu modalitatea de desfășurare a procesului de învățământ;
2. Să studieze planul de învățământ, programa școlară și manualele alternative;
3. Să-și reactualizeze cunoștințele asimilate anterior referitoare la organizarea metodică a lecției și documentele școlare;
4. Să participe la asistența lecțiilor demonstrative susținute de tutori;
5. Să întocmească fișele pe baza acestor observații;
6. Să participe la analiza lecțiilor demonstrative;

7. Să întocmească proiectele didactice ținând seama de cerințele impuse;

8. Să-și autoevalueze lecțiile susținute;

9. Să prezinte spre corectare proiectele didactice ale lecțiilor ce urmează a fi susținute, tutorilor și coordonatorilor de practică;

10. Să participe la evaluarea lecțiilor susținute de alți colegi de grupă;

11. Să completeze fișa psihopedagogică pentru unul dintre elevii unei clase;

12. Să realizeze portofoliul de practică la finalul fiecărui semestru cu ajutorul pieselor realizate până atunci;

13. Să fie un exemplu pentru colegii de grupă și pentru elevii din cadrul școlii în care își desfășoară practica pedagogică.

EFECTELE PANDEMIEI ASUPRA COPILOR

Profesor Maria GEORGESCU
Centrul Județean de Resurse și Asistență
Educațională Vâlcea

Pandemia a venit într-un moment în care, în întreaga lume, un număr mare de educatori și părinți erau îngrijorați de creșterea nivelului de stres experimentat de copii și tineri prin presiunea de a reuși din punct de vedere academic. Un aspect prezent și cu consecințe negative asupra sănătății mintale a copiilor și tinerilor este cel referitor la actele de intimidare și intimidare cibernetică, incluzând niveluri crescute de anxietate, simptome depresive, valoare redusă a stimei de sine, izolare socială și singurătate, tulburări psihosomatice, idei suicidare și tentative de sinucidere.

Rezultatele cercetărilor referitoare la consecințele epidemiilor anterioare, rapoartele organizațiilor nonguvernamentale, articolele din mass-media, ghidurile elaborate pentru sprijinirea copiilor și tinerilor de către părinți, aparținători și cadre didactice, au dezvăluit multiplele provocări pe care pandemia le-a provocat mentalului, sănătății și bunăstării copiilor și tinerilor. Pentru o parte dintre ei existau deja motive de îngrijorare, în timp ce pentru alții, aceste dificultăți au apărut ca o consecință directă a izolării. Astfel, s-a constatat că impactul negativ al carantinei asupra sănătății mintale a copiilor și tinerilor este extrem de puternic din cauza înțelegerii limitate a faptelor, ducând la creșterea anxietății și la dificultăți emoționale.

Rezultatele cercetărilor (Jiao și colab., 2020; Lee, 2020) au demonstrat că suspendarea cursurilor școlare față în față și accesul redus la grupul de prieteni pot conduce la stări de anxietate acută și stres la tineri. De asemenea, expunerea frecventă la informații mediatice legate de criză poate agrava și mai mult stresul mental (Centre for Disease Control, 2020; Dalton și colab., 2020).

Imran și colab. (2020) s-au concentrat în mod special asupra impactului distanțării sociale pe durata carantinării în timpul pandemiei de COVID-19

asupra sănătății mintale a copiilor și tinerilor din Pakistan. Aceștia au observat o creștere a sentimentelor de anxietate și incertitudine, precum și un risc sporit de agresiune din cauza utilizării excesive a rețelelor electronice și sociale. Mai mult, au constatat că distanțarea socială într-o familie abuzivă a dus la un risc mai crescut de abuz, neglijare și exploatare a copiilor. Ei au recomandat ca părinții/ îngrijitorii să protejeze sănătatea mintală a copiilor lor prin informare în moduri adecvate vârstei, explicații despre situație și menținând rutinele zilnice. Au ajuns la concluzia că expunerea la știri din mass-media care provoacă panică ar trebui evitată și încurajată utilizarea pozitivă a rețelelor sociale, de exemplu, prin formarea grupurilor de sprijin online.

Un raport întocmit la începutul aplicării restricțiilor a indicat faptul că părinții/ îngrijitorii au experimentat stres în ceea ce privește asocierea muncii cu bunăstarea copiilor lor, precum și îngrijorarea despre familia/ prietenii din afara gospodăriei. Aceste rezultate au indicat o creștere a problemelor de sănătate mintală în rândul copiilor mai mici în timpul restricțiilor, exprimată prin dificultăți emoționale, comportamentale și de neliniște/ atenție. Situația adolescenților era însă, diferită. În timp ce părinții/ îngrijitorii au raportat o creștere a neliniștilor/ dificultăților de atenție, tinerii înșiși nu au raportat nicio schimbare în propriile lor dificultăți emoționale sau comportamentale și de neliniște/ atenție. Părinții/ îngrijitorii copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) și cei cu o dificultate de sănătate mintală preexistentă, au raportat o reducere a dificultăților emoționale ale copiilor lor și nicio modificare a comportamentului sau a neliniștii/ dificultăților de atenție. Cel mai recent raport al cercetării (Co-SPACE, 2020) evidențiază faptul că dificultățile emoționale, comportamentale, de atenție și neliniște la copiii din școala primară au fost ridicate în mod constant, pe parcursul unei luni de restricții, mai ales în rândul copiilor din gospodăriile cu venituri scăzute. Aceștia au experimentat mai des sentimentul de nefericire sau îngrijorare și au prezentat simptome fizice asociate cu anxietatea. Cu alte cuvinte, aceste constatări indică faptul că pandemia a avut deja un impact semnificativ asupra

sănătății mintale a copiilor, mai ales a celor din familii defavorizate.

Pandemia nu a avut numai efecte negative, considerăm necesar să precizăm și aspectele pozitive ale blocării. Internetul a abundat cu site-uri web care oferea yoga online, cursuri de fitness, de artă, coruri, ateliere de dans și multe alte oportunități pentru oameni de a-și exprima creativitatea, cu o explozie de videoclipuri și platforme online, cu îndrumări pentru arte, meșteșuguri, grădinărit, povestiri, observarea naturii și crearea de muzică. Unii părinți și îngrijitori au recunoscut beneficiile de a avea timp să se bucure de relațiile lor și să descopere noi activități de petrecere a timpului cu copiii pe care nu le-au desfășurat anterior din lipsă de timp sau spațiu.

Un alt aspect pozitiv, deosebit de important, este faptul că specialiștii și practicienii au elaborat ghiduri și materiale informative pentru diverse domenii. Organizația Mondială a Sănătății și guvernele au conceput ghiduri și fișe cu informații pentru părinți/ îngrijitori referitoare la riscurile potențiale pentru sănătatea mintală a copiilor și tinerilor. Organizațiile caritabile, precum UNICEF și Salvați Copiii, au produs rapid îndrumări online pentru copiii și tinerii care se confruntă cu dificultăți de sănătate mintală în acest moment dificil.

În concluzie, pandemia va continua cu restricții care vor avea un impact inegal asupra vieții copiilor și tinerilor. Părinții/ îngrijitorii joacă un rol crucial în susținerea copiilor lor în momente dificile, cum ar fi o pandemie, dar capacitatea lor de a oferi sprijin emoțional, educațional și social trebuie să coreleze cu școala și comunitatea. Un rol deosebit de important în ghidarea persoanelor care resimt stări emoționale dezadaptative îl au psihologii din sistemul sanitar, din unitățile de învățământ și cei independenți. Aceștia s-au adaptat la condițiile de comunicare la distanță, oferind servicii de consiliere psihologică prin platforme online și linii telefonice.

Bibliografie:

1. Dalton, L., Rapa, E., & Stein, A. (2020). Protecting the psychological health of children through effective communication about COVID-19. *The Lancet Child and Adolescent Health*, 4(5), 346– 347

2. Imran, N., Zeshan, M., & Pervaiz, Z., Mental health considerations for children & adolescents in COVID-19 pandemic. *Pakistan Journal of Medical Sciences*, 36, S67– S72.2020.

3. Jiao, W. Y., Wang, L. N., Liu, J., Fang, S. F., Jiao, F. Y., Pettoello-Mantovani, M. & Somekh, E., Behavioral and emotional disorders in children during the COVID-19 epidemic. *Journal of Pediatrics*.

4. Lee, J. (2020). Mental health effects of school closures during COVID-19. *Lancet Child and Adolescent Health*.

PROMOVAREA ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ – FACTOR DETERMINANT AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI EUROPEAN

Prof. Amalia ISTRATE

Colegiul Național *Alexandru Lahovari*, Râmnicu-Vâlcea

O preocupare constantă a învățământului național și european este îmbunătățirea rezultatelor elevilor, iar acest aspect nu poate fi privit independent de îmbunătățirea calității muncii profesorilor. Totuși, în ultimii ani, păstrarea cadrelor didactice de calitate în sistem a devenit o provocare. În plus, față de îmbătrânirea forței de muncă din învățământ, unele țări se confruntă cu rate ridicate de uzură în rândul cadrelor didactice noi și cu un deficit de profesori de calitate în domenii cu cerere ridicată și în școlile defavorizate. Există, de asemenea, îngrijorări determinate de slaba atragerea a candidaților cu rezultate bune în programele de formare profesională și la scăderea cerințelor de calificare în certificarea și acordarea de licențe pentru noi cadre didactice.

Îmbunătățirea rezultatelor elevilor reprezintă un deziderat de parcurs, care nu se poate realiza peste noapte și nici nu se poate evalua imediat. De exemplu, îmbătrânirea forței de muncă în învățământ atrage după sine pierderea cadrelor didactice cu experiență prin pensionare. Gradul ridicat de uzură intelectuală chiar și în rândul profesorilor tineri este ridicat și costisitor pentru sistem și poate determina autoritățile educaționale să completeze lipsurile de personal prin scăderea cerințelor de calificare sau prin solicitarea ca profesorii să predea și materii pentru care nu au fost instruiți suficient. În astfel de cazuri, calitatea actului didactic este afectat negativ. În mod evident, competența profesională a profesorului este un factor important în determinarea calității educației elevilor.

Un alt indicator, mai puțin studiat, al calității profesorului este reprezentat de cunoștințele și calitățile pedagogice necesare unui act educațional de calitate. Cunoștințele pedagogice se referă la

acele cunoștințe specializate ale cadrelor didactice pentru crearea unor medii eficiente de predare și învățare pentru toți elevii. Este cunoscut că o condiție pentru obținerea calității de profesor/educator este susținerea și promovarea unor cursuri și examene de metodică și pedagogie. Dincolo de acest aspect însă rămân câteva chestiuni dificil de cuantificat în mod real: baza de cunoștințe a profesiei didactice încorporează suficient cele mai recente cercetări științifice privind învățarea? și baza de cunoștințe a profesiei didactice îndeplinește așteptările de predare și învățare a abilităților din secolul XXI?

În timp ce cunoștințele științifice ale profesorului reprezintă o componentă a profesionalismului acestuia, competența profesională implică mai mult decât cunoștințe. Abilitățile, atitudinile și variabilele motivaționale contribuie, de asemenea, la stăpânirea predării și învățării. Ajungem astfel la un adevăr care are valoarea unei afirmații circulare: *profesorii buni sunt cei care produc rezultate bune, astfel încât acei elevi cu rezultate bune trebuie să fi fost învățați de profesori buni*. Dar cine sau ce îi face pe acești profesori buni să fie astfel? Și cum putem beneficia de experiența lor, astfel încât succesul lor la clasă să se poată transfera, prin practica pedagogică, și altor cadre didactice? Iată câteva criterii pe care profesorii eficienți le aplică în procesul de predare-învățare și pe care le poate experimenta orice alt cadru didactic, dacă nu o și face deja: pedagogiile eficiente acordă o atenție serioasă vocii elevilor (este important să ascultăm ce spun elevii, să ne autoeducăm să și ascultăm, nu numai să transmitem informație), depind de comportamente (ceea ce fac profesorii), de cunoștințe și înțelegere (ceea ce știu profesorii) și de principii (de ce acționează profesorii astfel) și implică o gândire clară asupra rezultatelor învățării pe termen lung, precum și asupra obiectivelor pe termen scurt. Pedagogiile eficiente se bazează pe învățarea anterioară și pe experiența elevilor, implică înțelegerea și învățarea de către profesor a modului de gândire al elevului, implică o serie de tehnici moderne de predare (cu întreaga clasă și cu grupul structurat, învățarea ghidată și activitatea individuală etc.) și se

concentrează pe dezvoltarea gândirii și a metacogniției de ordin superior, folosind în mod eficient dialogul și întrebările. Nu în ultimul rând, pedagogiile de succes pun accent pe evaluarea constantă și eficientă, au caracter incluziv și iau în considerare diversele nevoi ale unei game largi de elevi și nu neglijează aspectele legate de nevoile speciale ale acestora, de egalitatea de șanse sau de multiculturalism.

Este evident că aceste principii vor funcționa, dacă vor fi aplicate constant și la nivel general, ele fiind o consecință directă a eforturilor de optimizare a educației la nivel european, din perspectiva adecvării școlii la caracteristicile pieței muncii și la „profilul absolventului”, așa cum este el definit și promovat și care își propune să ofere un „profil de formare european”, structurat pe baza celor opt competențe cheie (comunicare în limba maternă, comunicare în limbi străine, competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii, competențe digitale, competența a învăța să înveți, competențe sociale și civice, spirit de inițiativă și antreprenoriat, sensibilizare și exprimare culturală).

O concluzie definitivă nu poate fi extrasă în legătură cu acest subiect. Ceea ce însă putem observa este că o pedagogie eficientă este departe de a fi simplă, iar pedagogiile de succes se dezvoltă atunci când profesorii folosesc în mod deosebit înțelegerea cercetării și a bazelor de cunoștințe pentru predare, pentru a susține planificarea și practica de înaltă calitate. Cea mai bună predare apare atunci când această bază de cercetare este completată de pasiunea pentru ceea ce urmează să fie predat și pentru aspirațiile elevilor. Practica pedagogică eficientă depinde de profesorii care fac legături active între ideile din cercetare.

Bibliografie

- 1] ***, CRED în educație. *Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți*, Supor de curs, 2021
- 2] ***, *Curriculum National pentru învățământul obligatoriu. Cadru de referință*, București, Editura Corint, 1998 (Autori : A. Crișan, M. Cerkez, M. Singer, D. Oghină, F. Tacea, L. Sarivan)
- 3] Husbands, Chris; Pearce, Jo - What makes great

pedagogy? Nine claims from research, 2012, National College for School Leadership
4] OECD, Teachers' Pedagogical Knowledge and the Teaching Profession Background Report and Project Objectives, OECD Publishing, 2012

MODALITĂȚI ALTERNATIVE DE A FORMULA ÎNTREBĂRI

Profesor Cătălina JIANU
Liceul *Gheorghe Surdu Brezoi*

Sarcina de lucru pentru elevi:

Pe classroom, la subcapitolul 1.4. *Modalități alternative de a formula întrebări, Recapitulare și evaluare*, veți accesa linkul classroom. [google.com/u/1/c/MTDQy/a/MUwkz/details](https://classroom.google.com/u/1/c/MTDQy/a/MUwkz/details).

V-am postat un exercițiu sub forma unui avatar vorbitor de la Voki.

Avatarul Voki, creat și postat de mine la adresa <https://tinyurl.com/y4rocfdp>, are nevoie de „ajutorul” vostru pentru a realiza o temă la Educație socială cu titlul **Recomandări referitoare la modul de adresare a întrebărilor**. Iată mesajul transmis: „*Bună! Sunt elevă la o școală din străinătate cu predare în limba română. Am nevoie să mă ajutați pentru tema de la Educație socială și să-mi trimiteți câteva recomandări referitoare la modul de adresare a întrebărilor. Mulțumesc frumos!*” Răspunsul vostru trebuie creat sub forma unui alt avatar Voki* (Instrucțiuni). Avatarul va fi personalizat cât mai creativ. Acesta va transmite foarte clar răspunsul cu recomandările referitoare la modul de adresare a întrebărilor. Odată finalizat răspunsul, se va salva linkul. Îl vom posta în contul personal și apoi avatarul va fi prezentat la cursul nostru săptămânal de Educație socială. Aveți termen o săptămână, iar la cursul de marți vom interveni cu discuții sau dezbateri. Vă mulțumesc și vă doresc să

reușiți să ne surprindeți în mod plăcut cu cele mai creative avatururi educative! ***(Instrucțiuni pentru crearea unui avatar virtual.)** 1. Creați-vă un cont pe <http://www.voki.com/>. 2. Realizați un avatar virtual personalizat care să vă prezinte, spunând câteva cuvinte despre temă. În contul vostru, alegeți Creator (primul buton de sus). Personalizați-l, apoi introduceți, de la tastatură, un text – prezentare pe care să-l spună. 3. La final, clic pe Publish. Apoi, din secțiunea Share, clic pe pictograma de link și copiați linkul (URL-ul) către avatarul creat (Copy URL). Note: a) Șabloanele pentru avatură care au steluță sunt doar pentru varianta Premium (cu plată). Alegeți un șablon fără steluță. b) Vocile în limba română sunt două, ambele feminine. Dacă doriți să prezinte un text în română, creați un avatar de gen feminin. c) Una dintre vocile în limba română nu știe să pronunțe corect diacriticele. Alegeți „Ioana”. d) Varianta gratuită a lui Voki permite introducerea de la tastatură a unui text limitat la 2-3 paragrafe.

Sursa: <https://iteach.ro/cursuri/>

Rezultate așteptate ale învățării (competențe și/sau obiective): Cd1: să participe activ și responsabil la desfășurarea activității; Cd2: să înțeleagă ce sunt întrebările; Cd3: să identifice, să recunoască și să aleagă drepturile copilului; Cd4: să formuleze întrebări și răspunsuri legate de drepturile copilului; Cd5: să colaboreze în cadrul clasei în grupul de lucru; Cd6: să reflecteze asupra informațiilor primite pe parcursul lecțiilor.

Tip de activitate: Temă pentru acasă
Sarcina de lucru se va realiza: Individual sau cu logistica CDI

Modul probabil de desfășurare a activității:

Avatarul Voki creat poate explica următoarele: Bună ziua! Iată câteva recomandări referitoare la modul de adresare a întrebărilor: Adresează câte o singură întrebare; Oferă-i celuilalt timpul necesar pentru a răspunde; Formulează întrebări simple, clare; Nu formula întrebări stânjenitoare! Încurajează răspunsurile clare, cât mai complete; Revino cu întrebări prin care soliciți precizări sau lămuriri; Ai grijă ce întrebi, fii atent la tonul folosit, la felul în care întrebi! Asigură-te că celălalt a înțeles perfect întrebarea; Încearcă să îți stăpânești emoțiile; Nu uita niciun moment de

problema pusă în discuție sau de ceea ce vrei să afli; Urmărește reacțiile celuilalt; Fii atent la dorința lui de a comunica; Nu uita că nu există întrebări perfecte; cele mai bune întrebări sunt cele care te ajută cel mai bine să primești răspunsurile dorite.

Sursa: Situații de învățare cu instrumente digitale și resurse educaționale deschise

Om și societate > Cultură civică > Clasa a V-a >

Accesări: 168 <https://digitaledu.ro/modalitati-alternative-de-a-formula-intrebare/>

Contributor: Cătălina Jianu - Liceul Gheorghe Surdu, Brezoi (Vâlcea) (2020)

Alte activități pentru: *Cultură civică Clasa V*

Alte activități care utilizează: Voki Google Classroom

ROLUL ȘI SARCINILE EFORTULUI METODIC DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNI- VERSITAR

Profesor Ilie Ionuț LAKOTOȘ

Școala Gimnazială *Take Ionescu*, Râmnicu
Vâlcea, Colegiul Național de Informatică, *Matei*
Basarab, Râmnicu Vâlcea

Epoca noastră modernă se definește prin-tr-un progres continuu și impetuos al științei, tehnicii și culturii. Pe întreg mapamondul are loc o revoluție tehnico-științifică cu repercusiuni vaste în domenii foarte variate. Aceasta provoacă modificări și în modul în care se derulează activitatea educativă școlară.

Tinerii școlari trebuie instruiți la nivelul cerințelor actuale și de perspectivă ale economiei și culturii cotidiene. Acesta fiind un proces firesc, deoarece conținutul, metodele și mijloacele utilizate în educație se schimbă, prin unirea școlii cu contemporaneitatea, prin previziune și anticipație, să adapteze pe elevi nu numai la ziua de astăzi, dar și la cea de mâine. Îndeosebi adecvarea la perspectivă este definitorie pentru valoarea socială a învățământului.

Promovarea și extinderea în mod ridicat a tehnicii celei mai importante activități ale țării necesită cadre didactice cu o temeinică pregătire pedagogică, unde această pregătire înaltă revine școlii.

Pentru a menține ștacheta sus în raport cu evoluția științei, școala trebuie să asigure însușirea de către elevi unui bagaj de informații din ce în ce mai dificile.

Cercetările în domeniul științei pedagogice au condus la ideea că o astfel de sarcină nu poate fi îndeplinită prin prelungirea duratei de învățământ cu cultura generală, deoarece aceasta nu ar rezolva decât o parte din problemele expuse. Este evident, cu cât știința și tehnica progresează continuu și într-un mod crescut, iar randamentul actual al instrucției școlare, raportat la creșterea continuă a cerințelor, ar însemna prelungirea școlarizării până la limite care, practic nu sunt posibile.

Cercetările pedagogice au fost îndreptate

către alte soluții menite să conducă la rezolvarea problemei, ajungându-se la concluzia că cea mai indicată este determinarea unei creșteri importante a eficienței, a randamentului procesului instructiv-educativ. Creșterea eficienței acestui proces devine o necesitate imperioasă.

În domeniul de psihologie pedagogică se vorbește tot mai mult despre sporirea posibilităților elevilor, atât în ceea ce privește volumul de cunoștințe pe care-l pot însuși la o anumită vârstă, cât și în ceea ce privește puterea lor de abstractizare.

Prin cercetare au fost descoperite alte metode de creștere a randamentului învățării: *organizarea și corelarea cunoștințelor din cadrul unui singur obiect de învățământ sau a mai multora; stabilirea, în cadrul predării, a unei strânse corelații între conținutul obiectului de învățământ, pe de o parte, iar pe alta parte, predarea după anumite principii, cu anumite metode, activizarea elevilor pentru însușirea acestor cunoștințe, îmbunătățirea metodicilor de specialitate; folosirea mijloacelor tehnice audio-vizuale moderne, cât și a celor tradiționale în forme noi; dezvoltarea gândirii independente a elevilor, etc.* (Dumitrescu I., Andrei N., 1966, p. 9).

Aceste aspecte determină în principal predarea și însușirea cunoștințelor, dar este semnificativ și conținutul instrucției care se regăsesc în planurile și programele de învățământ, iar toate aceste trăsături sunt verificate atent din punct de vedere experimental.

Așadar perfecționarea cadrelor didactice, indiferent de vârstă, vechime în învățământ, de studii și de rezultatele obținute la catedră este absolut necesară și care aduce o contribuție deosebită la îmbunătățirea continuă a pregătirii cadrelor didactice din învățământul preuniversitar.

Bibliografie

- 1] C. Nădejde, *Școala noastră în slujba construirii socialismului*, Revista de pedagogie, București, 1974.
- 2] Stanciu Stoian, *Sistemelor metodelor de cercetare privind organizarea și desfășurarea orei de dirigenție*, București, 1974.
- 3] I. Dumitrescu, N. Andrei., *Munca metodică în*

școlile generale și în licee, Edit. Didactică și pedagogică, 1966.

ROLUL ȘCOLII ÎN SOCIETATEA ACTUALĂ DE TRANZIȚIE

Profesor Alina Ștefania LAZĂR

Liceul Tehnologic Forestier, Râmnicu Vâlcea

În istoria modernă, această situație curentă, de pandemie, este una fără precedent, motiv pentru care nu există, deocamdată, un răspuns predefinit sau o soluție testată și verificată. După cum se știe, nicio țară nu a fost nevoită să elimine complet interacțiunea față în față cu elevii și să realizeze, strict, învățarea la distanță permanent.

Putem privi această schimbare accelerată, pe care o trăim mai degrabă ca o oportunitate, decât ca o povară. În calitate de cadre didactice, avem puterea de a inova și de a aduce plusvaloare și transformare în sistemul educațional. Eforturile noastre din prezent sunt o investiție pentru viitor, unul mai bun și mai propice pentru elevii noștri.

Având această perspectivă în minte vă invit, ca împreună, să discutăm despre conceptul de „blended-learning”, încercând să ne debarasăm pentru moment de structura clasică a procesului de predare-învățare-evaluare. Abordarea mixtă care combină învățarea la școală cu învățământul la distanță, inclusiv învățarea online, este înțeleasă ca o învățare hibridă, un model flexibil care permite ca învățarea să progreseze fără a fi nevoie ca elevii și cadrele didactice să fie tot timpul în același spațiu fizic- conform Comisiei Europene.

Învățarea hibridă (blended-learning) pune sub semnul întrebării abordările vechi și invită la o regândire a metodelor și tehnicilor prin care se ating obiectivele de învățare și se dezvoltă competențele.

Deși la o primă vedere poate părea haotică și deloc structurată, învățarea hibridă oferă cadrului didactic libertatea de a personaliza învățarea în conformitate cu profilul fiecărui elev și de a organiza în concordanță cu situația comunității.

Blended-learning-ul (învățarea hibridă) prezintă o serie de beneficii, dacă este pus în practică cu succes, printre ele numărându-se :

- ✚ Elevii participă activ, nu mai sunt doar receptori pasivi de informații.
- ✚ Profesorii pot individualiza învățarea în funcție de progresul elevului.
- ✚ Elevii dezvoltă una din cele opt competențe naționale -competența de a „învăța să înveți”, îmbunătățind capacitatea de a fi autodidacți, crescându-le astfel autonomia și motivația;
- ✚ Dezvoltarea competențelor digitale.
- ✚ Elevii au posibilitatea de a relua explicațiile (ex. în situația explicațiilor înregistrate video de către cadrele didactice).
- ✚ Elevii pot accesa o varietate mai mare de resurse pentru o temă data-combinarea a mai multe metode de instruire are, de regulă, un efect pozitiv asupra învățării.
- ✚ Feedbackul este imediat (ex. ora online poate include momente de testare a cunoștințelor pentru creșterea interactivității).
- ✚ Timpul petrecut față în față se axează pe aspectele esențiale.
- ✚ Părinții sunt mai conștienți și mai implicați.

Dincolo de discuțiile despre funcționalitățile anumitor softuri sau resurse oferite de anume platforme, ceea ce contează cu adevărat pentru procesul educațional este felul în noi, cadrele didactice, alegem să interacționăm cu elevii, să selectăm materialele curriculare, să organizăm învățarea și să utilizăm strategiile de comunicare. Trebuie să învățăm, și noi, să nu ne temem sau să nu ne blocăm atunci când vine vorba de tehnologie, ci să înțelegem și să acceptăm că ea reprezintă un simplu instrument care facilitează un proces pe care avem puterea de a-l crea, dezvolta și duce la bun sfârșit împreună cu elevii noștri.

Profilul de învățare al elevilor noștri s-a schimbat, odată cu timpurile actuale. Felul în care copiii percep lumea s-a schimbat odată cu accesul la dispozitive de la vârste din ce în ce mai fragede.

Din păcate, tehnologia este folosită de către tineri cu precădere pentru comunicare, socializare sau divertisment și mai puțin pentru învățare în termeni clasici- toți acești factori ajută la îndeplinirea sarcinilor multiple și determină o învățare activă, joacă și recompense imediate, o viteză sporită de interacțiune, o preferință a tinerilor

pentru imagini. Va fi de mare ajutor în dezvoltarea de activități și resurse cât mai potrivite pentru ei înțelegerea tuturor acestor așteptări pe care copiii le au, în mod implicit, de la mediul online.

Cu toate acestea, tehnologia nu va înlocui educația convențională, învățarea online fiind eficientă ca o completare mai degrabă decât ca alternativă la educația clasică, în cazul copiilor, existând limitări în privința abilităților sociale, relaționale sau emoționale ce pot fi dezvoltate în rândul copiilor, în special al celor de vârste mici. De aceea, este important să creăm, în jurul elevilor, comunități ce pot susține sau compensa perioadele de criză în care interacțiunea față în față este limitată, colaborând și cu familia foarte mult în această perioadă.

Este foarte important ca procesul educațional să continue, având în vedere în mod deosebit copiii care se află deja în situații vulnerabile, dar este important să reținem că învățarea nu se petrece doar la școală. Copiii învață și prin descoperire ori interacțiune cu ceilalți, indiferent că ne referim la membri ai familiei, prieteni sau, mai larg, la comunitate. De aceea trebuie să încurajăm părinții să fie implicați în procesul educațional și să ne îndrumăm elevii să exploreze și să folosească momentele obișnuite pentru a aprofunda ceea ce învață, fie că sunt noțiuni de matematică, geografie, biologie ori fizică.

Privind situația actuală, cu cât ne vom familiariza mai repede cu astfel de metode, cu atât vom fi mai pregătiți să gestionăm cu succes provocările ce vor apărea, probabilitatea ca în viitor să fim nevoiți să implementăm sisteme alternative de învățare fiind destul de mare.

O astfel de tranziție treptată către folosirea tehnologiei poate fi benefică pentru momentele ce necesită predare exclusiv online.

Pedagogia este cheia!

Bibliografie selectivă

- 1] *Blended learning în school education – guidelines for the start of the academic year 2020/21*, European Commission (2020).
- 2] Ceobanu, C., Cucos, C., Istrate, O., Pânișoară I.-O., *Educația digitală*, Polirom 2020;

3] *Persistent Fear and Anxiety Can Affect Young Children's Learning and Development: Working Paper No. 9*, National Scientific Council on the Developing Child (2010)

PROMOVAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR ÎN CONTEXT EUROPEAN

Profesor Corina MANU
Școala Gimnazială Stoenști

Învățământul primar este oferit în mod egal tuturor copiilor, inclusiv celor cu nevoi educaționale speciale fie în unități de învățământ special, fie în unități de masă.

Conform finalităților generale ale învățământului, curriculumul în vigoare stabilește pentru învățământul primar următoarele finalități:

Asigurarea primei etape a educației de bază pentru toți copiii;

Dezvoltarea personalității fiecărui copil, respectând nivelul și ritmul său propriu.

Asigurarea dobândirii de către fiecare copil a achizițiilor de bază (cunoștințe, deprinderi și atitudini) stimulează relația creativă și eficientă cu mediul social și natural și oferă oportunitățile necesare continuării educației.

Curriculumul național pentru învățământul primar se axează pe 8 domenii de competențe cheie care determină profilul de formare a elevului:

- ✚ Competențe de comunicare în limba română și în limba maternă, în cazul minorităților naționale;
- ✚ Competențe de comunicare în limbi străine;
- ✚ Competențe de bază de matematică, științe și tehnologie;
- ✚ Competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere;
- ✚ Competențe sociale și civice;
- ✚ Competențe antreprenoriale;
- ✚ Competențe de sensibilizare și de expresie culturală;
- ✚ Competența de a învăța să înveți.

Odată cu modernizarea învățământului, este

necesar să utilizăm metode noi. Ele sunt bazate pe deprinderi, priceperi și abilități. Acestea duc la individualizarea actului educațional, la o tratare diferențiată a elevului, în funcție de nivelul de cunoștințe și de interesele acestuia.

Disciplina: Comunicare în limba română

Clasa: I

Unitatea de învățare: Vine vara!

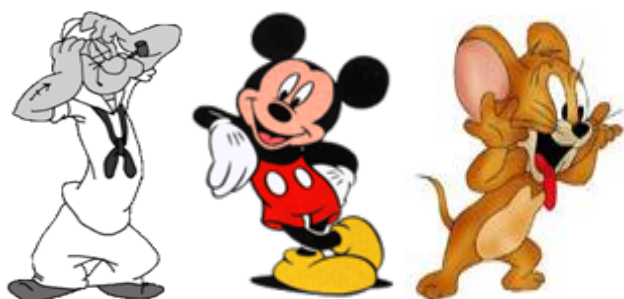
Subiectul: Literele **q, Q, w, W, y, Y** de tipar și de mână - Scrierea funcțională: Scrisoarea

Cele 8 competențe cheie urmărite se vor forma astfel:

1. Comunicare în limba maternă:

Privește tabloul și spune ce vezi;
Observă scrierea numelui fiecărui personaj;
Citește numele: Popeye, Mickey, Jerry;

2. Comunicare în limbi străine:

Citește cuvintele: Quebec, Willy, New York, Walt Disney;

3. Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii:

Privește tabloul. Numără câte personaje sunt;

Numără propozițiile/ cuvintele fiecărei propoziții din textul „Scrisoarea”: „Quintus scrie o scrisoare. O va trimite prietenului său. Willy locuiește în orașul Quebec.”

Spune data scrierii scrisorii.

4. Competență digitală:

Căutarea unor informații despre orașul Quebec, pe Wikipedia;

5. A învăța să înveți:

Copiază textul scrisorii de pe liniatură.

1 iunie 2020

Dragă Willy,

Acum știu să scriu și să citesc. Aceasta e prima mea scrisoare.

Abia aștept să vin la tine. Ne vom distra cu Woody, Yogi și Jerry.

Pe curând,

6. Competențe sociale și civice:

Localizarea orașului Quebec, pe harta Americii de Nord din atlasul geografic;

7. Spirit de inițiativă și antreprenoriat

Observă: așezarea în pagină a scrisorii; formulele de început și de încheiere ale scrisorii; mesajul acesteia;

Redactează o scrisoare către o persoană dragă, pornind de la modelul din lecție;

8. Sensibilizare și exprimare culturală:

Memorarea poeziei „Personaje îndrăgite”:

„Woody e-o ciocănitoare,

Nimeni nu-i vine de hac.

Popeye este marinarul

Ce se-ndoapă cu spanac.

Jerry este șoricelul

Pus pe șotii, neîncetat.

Yogi este ursul care

Pare mereu încurcat.”

În vederea dezvoltării gândirii critice la elevi, trebuie să utilizăm, cu precădere unele strategii activ-participative, creative. Acestea nu trebuie rupte de cele tradiționale, ele marcând un nivel superior în spirala modernizării strategiilor didactice.

Bibliografie:

1] *Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba română*, aprobată prin ordin al ministrului nr. 3418/19.03.2013

2] Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela-*Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, Craiova, 2002;

3] Maria Dulamă, *Despre competențe*, Presa

RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE (RED). INSTRUMENTE PENTRU EVALUAREA ON-LINE

Profesor Marilena MATEI

Colegiul Energetic Râmnicu Rm. Vâlcea

Evaluarea on-line. Prin platformele și aplicațiile disponibile online, drumul este larg deschis pentru diverse tehnologii utile în predare și evaluare, dar ceea ce trebuie să vină întâi este modul în care tehnologia va îmbunătăți pedagogia folosită. Deci, pedagogia mai întâi; apoi tehnologia.

Experiența actuală ne ajută să înțelegem că tehnologiile sunt instrumente de aplicat cu atenție și în mod adecvat. Provocarea pentru profesori este să se îndepărteze de noțiunea de evaluare ca document Word – adică de la simpla înlocuire a unei bucăți de hârtie cu un document electronic – și să folosească tehnologia pentru a-i ajuta pe elevi să devină autonomi în învățare.

Învățarea – și evaluarea – bazată pe proiect, cu utilizarea media, poate oferi elevilor o serie de opțiuni. Experiența mea este că le place acest lucru. Creativitatea manifestată este uluitoare. Dar nu pierdeți din vedere natura academică a misiunii – cu alte cuvinte, ce doriți ca elevii să vă arate că știu – au învățat să facă?

Profesorii care caută modalități de integrare a tehnologiei prin intermediul rețelelor de socializare în sarcini și evaluare au alegeri aproape nelimitate. Să enumerăm câteva:

✚ **Google Classroom:** aici puteți discuta cu elevii – Meet video chat e inclus gratuit acum; pot fi corectate temele și poate fi oferit feedback direct fiecărui elev, se poate crea o bancă de comentarii pentru feedback mai facil pe baza celor mai frecvente comentarii pe care le oferiți elevilor etc.

✚ **Google Jamboard** este un mod de vizualizare foarte facil al unor răspunsuri scurte – toți elevii pot vedea toate răspunsurile date pe post-it-uri

virtuale.

✚ **Google Forms** (permite conceperea unor formulare care pot fi utilizate pentru a obține feedback, pentru a trimite confirmări de participare la un eveniment, dar și pentru a crea teste scrise. Serviciul permite profesorului să includă imagini sau video pentru interpretare sau ca material de reflecție pentru elev. Elevii pot primi atât întrebări deschise, cât și închise, cu mai multe variante de răspuns, sau nu.) Funcția Quiz permite, pe mai departe, oferirea de feedback prompt. Elevii pot afla imediat dacă la un test cu răspunsuri la alegere au răspuns corect sau nu. Aici măiestria profesorului este să construiască **distractori** (răspunsuri greșite, care rezultă dintr-un proces de gândire eronat, dar frecvent la elevi) cât mai buni. Mai mult, putem să includem explicații pentru răspunsul greșit, explicații pe care elevul să le primească de îndată ce a terminat testul. În plus, elevii pot relua testul.

✚ **Kahoot** – baza pedagogică a acestei aplicații este că elevii devin „profesori”, construind ei înșiși itemi de teste.

✚ **Wordwall** – mai multe tipuri de activități potrivite pentru evaluare, mai ales la învățământul primar.

Există, de asemenea, multe programe de animație pe care elevii le pot folosi pentru a realiza prezentări: Prezi, Animaker etc. Elevii pot să realizeze filmulețe cu screen cast-o-matic în care să surprindă atât imagine de pe interfața device-ului propriu, cât și vocea proprie.

Trebuie menționată și **platforma Zoom** pentru livrarea conținut și organizarea activităților. Zoom are o variantă gratuită care permite prezența simultană a până la 100 de participanți. La fel ca și **Skype**. Pentru gestionarea claselor rămân la aprecierea că cel mai util la ora actuală este **Google Classroom**, dar și **Microsoft Team**.

Se spune că **cel mai bun instrument este cel pe care oamenii îl vor folosi**. De aceea, vă încurajăm să explorați și permiteți și elevilor să facă același lucru.

În contextele online, implicarea este absolut esențială și aceste instrumente trebuie să creeze o

interacțiune umană mai profundă și mai semnificativă.

Produsele elevilor sunt cea mai bună dovadă a calității educaționale, iar creativitatea pe care tehnologia îi permite să o exprimi este ceva despre care profesori din diverse colțuri ale lumii vorbesc în mod constant într-un sens pozitiv.

Evaluarea online este o metodă a evaluării care poate răspunde eficient situațiilor identificate, mai ales că poate fi aplicată pe oricare dintre cele trei forme ale evaluării tradiționale: inițială, continuă și cumulativă.

Cea mai frecventă punere în practică a evaluării online este reprezentată de **testele tip chestionar**. Acestea pot presupune răspunsuri de tip „da”/”nu” („adevărat”/”fals”) sau selectarea uneia sau mai multor variante corecte de răspuns din mai multe posibile, asociere de imagini, texte sau întrebări cu răspuns deschis. Astfel, **evaluarea online** prin teste de tip chestionar este o metodă ce poate fi aplicată indiferent de materie, are un nivel înalt de obiectivitate și provoacă elevii să aibă o atenție sporită pentru a face alegerile sau completările corecte, în același timp creându-le o imagine de ansamblu asupra materiei.

Învățarea – și evaluarea – bazată pe proiect, cu utilizarea media, poate oferi elevilor o serie de opțiuni. Creativitatea manifestată de elevi este uluitoare!

Referitor la evaluare, știm că scopul ei principal este reprezentat de cuantificarea măsurii în care au fost atinse obiectivele unui program de instruire și a eficienței metodelor de predare/învățare, iar dacă ne referim la sistemul de învățământ atunci activitățile de evaluare trebuie să fie realizate în concordanță cu perspectiva nevoilor de formare ale celui educat.

Este necesar ca evaluarea să fie centrată pe aspectele ei formative, astfel încât să întărească și să susțină interesul elevilor pentru studiu, să-i îndrume spre acumularea de cât mai multe cunoștințe și spre activitatea de învățare.

Tehnologiile informatice au pătruns din ce în ce mai mult în domeniul educației, în predarea tuturor disciplinelor, iar dezvoltarea exponențială a Internetului a determinat diversificarea ofertei

educaționale, apărând noi tipuri de cursuri, instituții și platforme online care vin în ajutorul elevilor.

Diferite instrumente de evaluare utilizate de profesor pot fi de natură formativă sau sumativă. Instrumentele de evaluare formativă sunt chestionarele, sarcinile și întrebările și discuțiile din clasă pe care profesorii le folosesc pentru a evalua și ghida (sau pentru a forma) procesul de învățare al elevilor lor. Instrumentele de evaluare sumativă sunt eseurile și testele finale date la sfârșitul unui proiect, semestru, unitate, program sau an școlar.

În continuare, voi prezenta câteva astfel de *instrumente/ aplicații* ce pot fi utilizate în evaluarea elevilor.

Quizizz este o aplicație de evaluare a cunoștințelor ce presupune prezența unor avatare amuzante, tabele, teme, muzică, meme-uri. Aplicația poate fi accesată de pe telefon, laptop, tabletă sau computer.

Pentru accesare folosim adresa quizizz.com care ne va conduce la interfața aplicației. În partea stângă găsim meniul care prezintă următoarele facilități:

- ✚ Crearea unui test;
- ✚ Căutarea unor teste create anterior;
- ✚ Vizualizarea rapoartelor;
- ✚ Conține colecții cu testele create sau salvate de la alți colegi;
- ✚ Conține clase create sau importate de pe Classroom;
- ✚ Conține domenii (pentru profesorii care predau mai multe discipline sau care predau la mai multe clase).

Pentru a crea un test, se va selecta butonul „Create” din partea stângă a meniului apoi puteți alege să importați întrebările sau să creați singuri întrebările. Pentru aceasta veți selecta „New question” și vor apărea tipurile de întrebări pe care le putem folosi, astfel:

1. Multiple choice (alegere multiplă) – deși se pot oferi mai multe variante, elevul trebuie să aleagă un singur răspuns;
2. Checkbox (casetă de bifat) – presupune crearea unei grile cu mai multe răspunsuri corecte;
3. Fill-in-the-Blank (completează) – elevul trebuie să completeze enunțul lacunar, având variantă de

verificare;

4. Poll (sondaj)

5. Open-Ended (răspuns deschis) – elevul nu poate verifica dacă răspunsul oferit este cel corect.

Wordwall este o aplicație unde se creează diverse activități interactive pentru elevi: fișe, chestionare, potriviri, jocuri de cuvinte, identificarea unor cuvinte lipsă etc. În această aplicație se găsesc și materiale gata create de alți utilizatori. Înregistrarea se poate face prin contul Google sau Facebook.

Folosind instrumentul Wordwall, putem crea cu ușurință un set de întrebări pe care să le folosim în cazul predării sincrone sau asincrone. Aceste tipuri de teste le putem folosi ca warm up (încălzire) sau la finalul lecției, pentru a asigura feed-back-ul. Toți elevii vor fi implicați într-o mod interactiv în rezolvarea testului.

Jocurile/ testele create le putem distribui elevilor noștri, dând clic pe butonul „Partajează”.

Quizlet este o altă aplicație cu ajutorul căreia putem crea teste și pentru aceasta se accesează adresa următoare quizlet.com. Aici se pot crea în mod gratuit opt teste.

După ce ne creăm cont, o să apară o nouă interfață și din bara de sus, vom selecta butonul „Create” și apoi „Set”. În continuare completăm titlul activității și descrierea cerinței, apoi în partea de jos introducem itemii și definițiile; se poate alege limba pentru a putea scrie cu diacritice.

După ce am completat cardurile, selectăm butonul „Create” și o să obținem link-ul pe care îl vom distribui elevilor, fie copiindu-l și adăugându-l în mesaj, fie folosind opțiunea „Share”.

LearningApps este o platformă cu ajutorul căreia se pot crea fișe de lucru, activități interactive, teste etc. Se accesează adresa learningapps.org și se creează cont. Aplicația ne permite să setăm limba în română. În partea de sus a aplicației avem următoarele opțiuni:

🚩 Bara de căutare

🚩 Răsfoiește exerciții – se pot căuta exerciții selectate pe discipline

🚩 Alcătuieste exerciții – vă ajută să creați fișe de lucru

🚩 Clasele mele – puteți indica grupurile cu care

lucrați

🚩 Exercițiile mele – aici găsiți ceea ce ați creat

Pentru a crea aplicații noi, vom accesa „Alcătuieste exerciții”, apoi o să alegem tipul care se potrivește conținutului dorit de noi.

Hot Potatoes. Suita de aplicații Hot Potatoes include cinci aplicații care pot crea exerciții pentru World Wide Web. Aplicațiile sunt **JCloze** (creează exerciții de completare a spațiilor libere), **JCross** (creează cuvinte încrucișate care pot fi completate online), **JMatch** (crează exerciții de împerechere sau de ordonare), **JMix** (creează exerciții de rearanjare a cuvintelor în propoziție) și **JQuiz** (creează exerciții bazate pe întrebări). Există, de asemenea, o a șasea aplicație numită **The Masher**, care va compila toate exercițiile Hot Potatoes într-o singură unitate.

Hot Potatoes poate fi descărcat gratuit de la adresa: hotpot.uvic.ca

Elevii care folosesc tehnologia digitală pentru a învăța devin mai implicați în acest proces și sunt mai interesați să-și dezvolte baza de cunoștințe, poate fără să-și dea dau seama, pentru că învață într-un mod activ, angajat și implicat.

Deoarece învățarea digitală este mult mai interactivă, mai ușor de reținut și asimilat decât manualele voluminoase, putem spune cu certitudine că digitalizarea reprezintă un context mai bun, care oferă o perspectivă mai largă și activități mult mai atractive decât metodele tradiționale de învățământ. Acest lucru îi ajută pe elevi să se conecteze mai bine cu materialele de studiu.

În plus, digitalul oferă adesea o modalitate mai interesantă și mai cuprinzătoare de informații. Fapt care se reflectă în scăderea absenteismului în școlile care folosesc deja instrumentele digitale și notele mai mari pe care le obțin elevii. Mai mult decât atât, când elevul își poate urmări propriul progres, îi sunt sporite motivația și responsabilitatea.

Alinierea și pregătirea elevilor la cerințele învățământului superior și pregătirea pentru o carieră de succes a devenit una dintre cele mai importante responsabilități ale educației școlare. Soluțiile digitale de învățare pun accentul pe metode de învățare care sunt constructive, colaborative și solicită implicarea elevilor, ceea ce îi face să se

adapteze la lumea de după școală..

Cea mai frecventă punere în practică a evaluării online este reprezentată de **testele tip chestionar**. Acestea pot presupune răspunsuri de tip „da”/”nu” („adevărat”/”fals”) sau selectarea uneia sau mai multor variante corecte de răspuns din mai multe posibile, asociere de imagini, texte, sau întrebări cu răspuns deschis.

Astfel, **evaluarea online prin teste de tip chestionar** este o metodă ce poate fi aplicată **indiferent de materie**, are un nivel înalt de obiectivitate și provoacă elevii să aibă o atenție sporită pentru a face alegerile sau completările corecte, în același timp creându-le o imagine de ansamblu asupra materiei.

Învățarea – și evaluarea – bazată pe proiect, cu utilizarea media, poate oferi elevilor o serie de opțiuni. Se pot utiliza platforme diverse, Quizizz, Worldwall, Quizzlet, LearningApps.

Pentru *probele orale* putem folosi fără nici o problemă comunicarea video-audio unu la unu, sau pur și simplu camerele web în grupurile de Skype sau Zoom, în care evaluatul să poată expune răspunsul la o întrebare sau o lecție învățată

Webografie

- 1] quizizz.com/
- 2] wordwall.net/ro
- 3] quizlet.com/
- 4] learningapps.org/
- 5] en.wikipedia.org/wiki/Hot_Potatoes

STRATEGII DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A ACTIVITĂȚII PROFESIONALE DIDACTICE

Ing. Maria MĂLUROIU-VLĂDUȚ

Liceul George Țârnea, Băbeni

Strategia didactică reprezintă un mod de abordare a unei situații de instruire care permite/presupune raționalizarea conținuturilor și determină structurile acționale îmbinând metode, mijloace, forme, relații, decizia instrucțională, optimizând instruirea.

Strategia de predare-învățare este expresia unității organice a metodelor, procedeelelor, mijloacelor de învățământ și a modurilor de organizare a învățării (frontal, pe grupe și individual), în derularea lor secvențială pentru atingerea obiectivelor instructiv-educative. Strategia didactică este un termen unificator, integrator, care reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale care vizează atingerea unor obiective.

Principalele componente ale strategiei didactice sunt:

- ✚ Sistemul formelor de organizare și desfășurare a activității educaționale
- ✚ Sistemul metodologic respectiv sistemul metodelor și procedeelelor didactice
- ✚ Sistemul mijloacelor de învățământ, respectiv a resurselor utilizate
- ✚ Sistemul obiectivelor operaționale.

Strategiile didactice actuale se împart în:

- ✚ Strategii inductive, al căror demers didactic este de la particular la general;
- ✚ Strategii deductive, ce urmează calea raționamentului invers față de cele inductive, pornind de la general la particular, de la legi sau principii la concretizarea lor în exemple
- ✚ Strategii analogice, în cadrul cărora predarea și învățarea se desfășoară cu ajutorul modelelor;
- ✚ Strategii transductive cum sunt explicațiile prin metafore;
- ✚ Strategii mixte: inductiv-deductive și deductiv-inductive;

- ✚ Strategii algoritmice: explicativ-demonstrative, intuitive, expositive, imitative, programate și algoritmice propriu-zise;

Strategii euristice de elaborare a cunoștințelor prin efort propriu de gândire, folosind problematizarea, descoperirea, modelarea, formularea de ipoteze, dialogul euristic, experimentul de investigare, asaltul de idei, având ca efect stimularea creativității.

Principalele tendințe ale perfecționării și modernizării strategiilor de predare-învățare:

- ✚ Stimularea și cultivarea interesului pentru cunoaștere;
- ✚ Valorificarea inteligenței celor care învață (și a celorlalte funcții psihice implicate în învățare), prin efort propriu;
- ✚ Formarea și exersarea capacităților de însușire a cunoștințelor;
- ✚ Formarea și exersarea abilităților de orientare autonomă în probleme practice;
- ✚ Cultivarea spiritului investigativ.
- ✚ Pregătire psihologică (specifică) pentru învățare,
- ✚ Controlul și prevenirea surselor de distorsiune a comunicării didactice activizatoare,
- ✚ Organizare și desfășurare rațională (pe principii psihopedagogice) a învățării.

ORGANIZAREA PRACTICII PEDAGOGICE

Profesor Maria Laura MELCESCU

Grădinița nr.185, București, sector 5

Prevederi legale privind efectuarea practicii pedagogice

Practica pedagogică se organizează și se promovează în baza Regulamentului privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică în învățământul superior, Nr. 05-14-976 din 19.12.2005, al METS cu privire la asigurarea cadrului normativ de organizare a procesului educațional în instituțiile de învățământ superior, în conformitate cu art. 26, alin.(6) din legea învățământului nr. 547-XIII din 21.07.1995, cu modificările ulterioare, Planul-cadru pentru ciclul I (studii superioare licență), aprobat prin ordinul ministerului educației, ordine, dispoziții și instrucțiuni ale METS, care dispun:

1. Formarea inițială a personalului didactic se realizează prin studii universitare de lungă durată și de scurtă durată.
2. Începând cu anul universitar 2005, curricula facultăților universitare care pregătesc cadre didactice pentru învățământul preuniversitar se vor adapta noilor orientări de reformă a învățământului preuniversitar (Curriculum-ul Național, evaluare, manual, strategii didactice, noile tehnologii de utilizare a informației, management educațional etc.).
3. Activitatea de practică pedagogică se va desfășura pe durata a două semestre, în medie cu patru-șase săptămâni cu 30 de ore săptămânal sau 1(2) credite per săptămână.

Obiective și activități specifice

Obiectivele practicii pedagogice efectuate la disciplinele biologie, geografie, chimie sunt:

- ✚ Cunoașterea organizării și funcționării unei unități de învățământ preuniversitar
 - ✚ Formarea unor atitudini și competențe generale și specifice.
- Studentii vor fi capabili:
- ✚ Să proiecteze și să evalueze activități didactice concepute pentru condiții concrete;
 - ✚ Să evalueze programe și manuale școlare (

- pentru a alege);
- ✚ Să întocmească documentele școlare solicitate profesorului.
- ✚ Activitățile prin care se realizează atingerea obiectivelor menționate sunt:
- ✚ Analiza, în baza unor criterii specificate, a unui număr de 12 lecții asistate;
- ✚ Proiectarea și susținerea unui număr de 5-6 lecții;
- ✚ Proiectarea și realizarea unor activități didactice extracurriculare, solicitate de profesorul mentor;
- ✚ Analiza și evaluarea critică a propriei activități didactice;
- ✚ Completarea portofoliului de practică pedagogică.

Cerințe și modalități de organizare a practicii pedagogice la facultatea de Științe ale Naturii și Agroecologie

Practica pedagogică figurează în Planul de învățământ al facultății ȘNA ca disciplină obligatorie de specialitate și îi sunt alocate semestrele 6 și 7 (anul III și anul IV, la specialitatea Geografie și Biologie și Biologie și Chimie).

La anul III sunt promovate disciplinele geografia (8 credite) și chimia (10 credite), iar la anul IV se realizează practica pedagogică la biologie cu 12 credite pentru Geografie și Biologie și 10 credite pentru Biologie și Chimie.

4. Practica se desfășoară în diverse categorii de instituții școlare aparținând învățământului preuniversitar, de la școli generale la licee cu diferite profiluri, pe durata semestrelor școlare și universitare, în medie pentru 4-6 săptămâni, conform orarului mentorilor (profesorul de la disciplina școlară din instituția respectivă).

Mentorii sunt profesori de biologie, geografie, chimie care s-au remarcat prin rezultate deosebite în activitatea de pregătire a elevilor. Instituțiile școlare în care se desfășoară practica pedagogică (ca și mentorii) sunt nominalizate printr-un acord de colaborare încheiat între Universitatea de Stat „Al. Russo” și Inspectoratul școlar al mun. Bălți. Cerințele formulate cu privire la activitatea profesorului la disciplină din instituția preuniversitară (mentorului):

- ✚ Prezentarea unor lecții model, cât mai variate;
- ✚ Sprijinirea studenților în pregătirea lecțiilor, atât în ceea ce privește selectarea și prelucrarea didactică a conținutului științific cât și cu privire la mijloacele de învățământ ce vor fi utilizate la clasă;
- ✚ Programarea lecțiilor studenților, de comun acord cu aceștia;
- ✚ Asistarea activităților realizate de studenți;
- ✚ Analiza și evaluarea propriilor lecții și a lecțiilor realizate de studenți;
- ✚ Prezentarea documentelor solicitate profesorului (planificări calendaristice, programe școlare, planuri de lecții, programe elaborate de profesor pentru Curriculum-ul la decizia școlii, alte materiale curriculare care îi pot fi utile studentului în viitoarea carieră didactică);
- ✚ Urmărirea prezenței și a activității fiecărui student;
- ✚ Completarea fișei de evaluare a activității studentului

PRACTICA PEDAGOGICĂ-FACTOR DE-TERMINANT AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI EUROPEAN

Profesor Sorina Gabriela MIHAI

Liceul Tehnologic Ferdinand I Râmnicu Vâlcea

Provocările ultimului an, pandemia, a exacerbat comunicarea on-line, întâlnirile face-to-face, implicit învățământul respectiv procesul educațional s-a mutat din off-line în on-line.

În principiu viața cotidiană, lucrurile altădată considerate a fi 'normale' 'participarea la viața socială iar în domeniul educațional modalitățile de realizare a învățării, toate acestea au fost fundamental modificate. Societatea cunoașterii facilitează informatizarea societății în ansamblu iar valorificarea superioară a informației permite răspândirea nemaiîntâlnită acesteia.

Metode de învățare cu ajutorul calculatorului [E- learning], în paralel cu o multiplicare ultra-rapidă și difuzarea pe scară tot mai largă a informațiilor de orice fel stau la baza schimbărilor resimțite atât la nivelul vieții sociale, cât mai ales la nivelul vieții personale.

Fenomenul globalizării a condus la legăturile de tip cauza-efect între economiile lumii iar factorul uman că resursă de inteligență și creativitate reprezintă baza adaptabilității la noutățile vieții pe care o trăim. Atât în Uniunea Europeană cât și la nivel mondial se insistă asupra dezvoltării durabile, căutându-se soluții eficiente inclusive cu ajutorul educației și cercetării la probleme ce se acutizează adică schimbările climatice, noxele și poluarea, topirea ghețarilor, subțierea stratului de ozon al Terrei, analfabetismul, inclusiv a celui funcțional, scăderea rezervei de hrană pentru populație determinate de suprapopularea planetei, deșertificarea, sursele de apă care seacă.

Toate acestea conduc spre pauperizare,

implicit spre declanșarea conflictelor și cu arme neconvenționale. Se urmărește monopolul unor superputeri asupra a diferite rezerve încă ne-exploatate, în detrimentul omenirii în ansamblu.

În domeniul educației, provocările perioadei actuale se concretizează în apariția așa-numitor 'Noi educații'; Educația interculturală, Educația pentru cetățenie democratică, Educația pentru sănătate, Educația pentru pace și coo-perare,

Educația ecologică, Educația economico-financiară și altele.

Practică pedagogică este partea esențială pentru concretizarea regândirii procesului educațional în ceea ce privește finalitățile, dimensionarea, instrumentalizarea elementelor de conținut și evident, modalitățile de realizare. Abordarea curriculară actual centreează demersul educativ nu pe conținuturi ci pe formare de competențe.

În această situație practică viitorului educator capătă o nouă valență educațională deoarece a ști nu mai este un scop în sine ci o etapă intermediară, o premisa care asigură saltul spre a ști să faci, a ști să fii și a ști să devii.

Practică pedagogică din timpul facultății este esențială pentru viitorii profesori deoarece

trebuie să capete încredere în capacitățile lor de a transmite informații iar cunoștințele teoretice trebuie verificate și aplicate la clasa. Elevii de astăzi sunt cetățeni europeni iar educația acestora trebuie să se armonizeze cu educația tinerilor din alte țări europene.

Practică pedagogică a viitorului dascăl presupune ore de asistență la profesorul mentor astfel că de cele mai multe ori, înainte de a-și forma un stil propriu de predare, practicantul observă și imită abordarea și comportamentul mentorului. Iată primul model, în general definitiv, avându-se în vedere parcurgerea riguroasă a etapelor procesului de predare –învățare-evaluare. Limbajul trebuie adaptat particularităților clasei potențându-se

astfel asimilarea informațiilor și consolidarea deprinderilor formabililor .Abilitățile cognitive trebuie dezvoltate aparent fără efort și stres, într-o atmosferă caldă de întraajutorare și cooperare cu exemplificări din viață, din mediul înconjurător.

Atenția elevilor trebuie nu numai captată ci și menținută trează, curiozitatea stimulată

iar disciplină la clasa păstrată . Colectivul clasei trebuie mobilizat totodată liniștea și ordinea sunt obligatorii. Metodele clasice de predare trebuie împletite cu metode activ-participative, interactive astfel încât lecțiile să fie mai plăcute iar statul în bancă să nu fie prea obositor.

Inițierea în carieră didactică vizează în esență dezvoltarea competențelor necesare desfășurării activității instructiv-educative în condiții optime .Să nu uităm că a fi un profesor de excepție presupune vocație, dăruire, răbdare, atitudine și competențe .

MENTORINGUL – O OPORTUNITATE PENTRU VIITOR

Profesor Alina MIHĂILESCU

Colegiul Național de Informatică *Matei Basarab*
Râmnicu Vâlcea

Accesarea informațiilor și modul în care le procesăm depind în mare măsură de modalitatea de receptare și furnizare a acestora dar și de stilul personal de învățare.

Pentru a facilita învățarea și furnizarea de informații trebuie să avem în vedere tipul de personalitate al celor cărora ne adresăm dar și felul în care ne adresăm.

În educația adulților rolul central îl va avea comunicarea informațiilor prin prisma caracteristicilor specifice vârstei adulte (biologice, psihologice, sociale), și implicațiile acestora asupra procesului de dezvoltare personală. Din orice punct am analiza educația adulților, ea se raportează mereu la capacitățile acestora. De aici și unul dintre percepțiile fundamentale ale educației permanente: a învăța să înveți, să-ți dezvolti la maximum aceste posibilități.

Mentoratul poate fi înțeles ca un fel de activitate de formare specifică pentru munca în școală, la clasă. În sens mai larg, termenul de mentorat este folosit pentru a descrie sprijinul oferit de o persoană (de obicei mai experimentată) în vederea dezvoltării și instruirii alteia.

Mentorul este persoana care încurajează, sfătuiește și sprijină în evoluția carierei. În același timp, el oferă asistență practică pentru a te asigura că ai posibilitatea să-ți atingi obiectivele de dezvoltare profesională și personală. Astfel, acesta deține cunoștințele profesionale și aptitudinile necesare pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor. În unele companii, mentorul este cel care stabilește lista de training-uri la care participă angajatul și care îl consiliază în cazul promovării acestuia.

Mentoratul presupune transmiterea multor lucruri: a înțelepciunii, a încurajării, a timpului și a ascultării, printre altele. Cred că oricine poate mentora fiindcă în cursul acestei vieți a învățat lecții de care alții ar putea beneficia. Deși a fi un bun

profesor e o condiție pentru a deveni un bun mentor, asta nu înseamnă ca orice bun profesor va deveni, automat, un bun mentor.

Sistemul de mentorat a fost parte din contribuția uriașă pe care British Council a adus-o, după anul 1990, la reforma educației din România. Sigur că, în acea vreme, domeniul vizat era predarea limbii engleze, iar British Council a avut proiecte pe mai multe componente a ceea ce numim predarea limbii engleze: scrierea de manuale, formarea de profesori-formatori, formarea de metodicieni în cadrul universităților și formarea de mentori.

Dacă fiecare dintre noi suntem la clasa profesor de engleză, franceză, matematică sau orice altă materie, ca mentori suntem profesori care predau meseria de dascăl. Aceasta este diferența foarte mare și motivul pentru care selecția profesorilor care urmează să devină mentor este foarte serioasă, pentru că un profesor bun nu va deveni neapărat un mentor bun.

Alexandru cel Mare l-a avut ca mentor pe Aristotel, Mozart pe Bach, Oliver Stone pe Martin Scorsese. Mentoratul mai este oare de actualitate în epoca informației? Individul modern sau societatea lui mai au nevoie de mentori?

Mentoringul sau mai bine zis dorința de a fi îndrumat de către o persoană, este un reflex pe care toți îl avem încă din copilărie, când începem să ne uităm după modele. Acceptarea și încercarea de a copia modele de comportament și de înfățișare răspunde dorințelor noastre intime de a ne manifesta în relațiile interumane după rețete verificate și de succes. El este important în anumite perioade ale vieții noastre.

Evident, ne poate ajuta să ne construim personalitatea, astfel încât din punct de vedere social și profesional să fim mult mai rapid acceptați ca parteneri în relațiile cu semenii noștri. Un model valabil de comportament are avantajul de a ne înlesni ocuparea unei poziții sociale.

Din punct de vedere profesional, un mentor este extrem de important în a explica și îndruma atât moduri de comportament, cât și transferul rapid de cunoștințe. Aceste cunoștințe sunt procesul unor filtrări și acumulări de-a lungul mai multor ani de experiență.

Mentoringul nu reprezintă doar împărtășirea experienței profesionale, ci presupune găsirea împreună a punctelor comune care să ducă la un deznodământ de succes. Totul începe de la ce anume își dorește persoana care stă pe lângă un mentor.

Mentoringul înseamnă conștientizarea punctelor tari, dar și a celor slabe, precum și definirea profilului psihologic a celor două entități implicate în acest proces.

Mentoratul nu este nici un act de cultură, nici un moft. Este un proces natural de cunoaștere și binefacere. Mentoringul nu presupune neapărat o relație financiară, un serviciu, ci generează valoare și energie pozitivă de ambele părți. Regula este una singură: discipolul trebuie să fie deschis să-și asume rolul!

Obligatoriu, fiecare avem nevoie de mentori pentru a ajunge la performanță, pentru a ne dezvolta ca oameni. Consider ca poți fi mentor pentru un număr limitat de persoane, în niciun caz pentru o națiune – relația de mentoring presupune raporturi interpersonale apropiate.

IMPORTANȚA PRACTICII PEDAGOGICE ÎN FORMAREA PENTRU CARIERA DIDACTICĂ

Profesor Maria Alina MIHĂILESCU

Scoala Gimnazială *Grigore Mihăescu* Vlădești

„*Ce ascult, uit./Ce văd, îmi amintesc./Ce practic, știu să fac.*“ (Confucius)

Profesia de cadru didactic presupune multe cunoștințe, abilități și competențe specifice pe care trebuie să le dețină cei care aleg să urmeze această meserie. Toate acestea se acumulează prin parcurgerea unor activități complexe de pregătire teoretică și practică, atât în domeniile specifice obiectelor de învățământ ce urmează să fie predate, cât și în domeniul științelor educației.

Elevii și părinții au așteptări din ce în ce mai ridicate de la cadrele didactice. De aceea, pregătirea în specialitate, concomitentă cu cea pentru carieră didactică implică o mare responsabilitate.

Toate achizițiile acumulate prin studiul disciplinelor de specialitate, socio-psiho-pedagogice și didactice sunt mai bine înțelese și devin durabile prin cunoașterea nemijlocită a ambianței școlare și extrașcolare

Mai mult, prin practică, toate cunoștințele și competențele dobândite sunt activate, combinate și adaptate la situații și contexte particulare. Practica pedagogică este activitatea prin care, în cele două laturi ale formării profesionale (didactică și de specialitate) interacționează cu adevărat.

Aptitudinea pedagogică este o aptitudine specială, "o formațiune psihologică complexă care, bazată pe un anumit nivel de organizare și funcționalitate al proceselor psihice - modelate sub formă unui sistem de acțiuni și operații interiorizate, constituite genetic conform modelului extern al activității educaționale - , facilitează un comportament eficient al cadrului didactic prin operaționalizarea adaptativă a întregului conținut al personalității sale." (N. Mitrofan, 1988, p.56).

Ea intră în structura personalității cadrului didactic pe măsura formării și dezvoltării în și prin activitatea didactică.

Competențe specifice activităților de practică pedagogică:

- ✚ Interpretarea școlii ca organizație socială;
- ✚ Cunoașterea specificului unităților de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal, a documentelor școlare, a structurilor de organizare și funcționare;
- ✚ Operarea cu informațiile de la disciplinele de specialitate și integrarea lor în analiză și interpretarea situațiilor educative specifice nivelului de învățământ la care vor preda;
- ✚ Proiectarea, conducerea și evaluarea activităților didactice realizate în clasă;
- ✚ Analiza critic-constructivă și autoevaluarea calității proiectelor educaționale și a activităților educaționale realizate;
- ✚ Aplicarea unor metode, tehnici și instrumente adecvate de cunoaștere a elevilor și a grupurilor de elevi în vederea tratării diferențiate a acestora;
- ✚ Participarea la activitățile de dezvoltare instituțională și la activitățile metodico-științifice derulate în școală;
- ✚ Colaborarea cu membrii comunității școlare și cu familiile copiilor

Importanța practicii pedagogice reiese și din faptul că este singura modalitate prin care se formează aptitudinea pedagogică și se pun bazele unui stil didactic personal.

Bibliografie

- 1] Nicolae Mitrofan, *Aptitudinea pedagogica*, București, 1988
- 2] Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1999.
- 3] http://ubbcluj.ro/studii/Public/cursuri/suporturi_conversie/ File/Ghid-practica-pedagogica.pdf

PRACTICĂ PEDAGOGICĂ – ESENȚIALĂ PENTRU VIITOR CADRU DIDACTIC

Profesor Ioana-Roxana MUȘAT
Școala Gimnazială Nicoale Bălcescu
GPN Rotaraști

Un rol extrem de important în formarea viitorilor profesori îl are practica pedagogică din timpul facultății, aceasta fiind fundamentală pentru studenții care doresc să profeseze în acest domeniu. Consider că fiecare lecție susținută în fața unei clase conferă practicantului mai multe cunoștințe și în special, mai multă încredere în sine, adaptându-se astfel mult mai ușor la nevoile elevilor și la evoluția socială din acest domeniu.

În primul rând practica pedagogică presupune ora de asistență la profesorul mentor, unde practicantul descoperă întocmai ceea ce el urmează să facă. Această parte a practicii pedagogice este foarte importantă deoarece practicantul urmează de cele mai multe ori exemplul profesorului mentor, desfășurându-și orele după modelul profesorului, folosind metodele și mijloacele folosite de acesta.

În al doilea rând predarea trebuie să se realizeze cât mai eficient. Trebuie avute în vedere toate etapele specifice din cadrul unei lecții. Cu precădere, pentru această materie, consider că în unele momente ale lecției limbajul prin care s-au transmis informațiile elevilor a fost puțin prea riguros. Acest lucru realizându-se din cauza termenilor de specialitate utilizați și în lipsa cărora conținutul lecției nu ar mai fi fost același. Cu toate acestea, termenii mai puțin cunoscuți de elevi au fost explicați de practicant în așa măsură încât au putut fi asimilați și înțeleși.

În al treilea rând prin intermediul practicii pedagogice viitorul cadru didactic își dezvoltă competențele necesare desfășurării activităților instructiv-educative. Reușește din ce în ce mai bine și cu mai multă ușurință să-și mobilizeze colectivul, să-i capteze atenția și să o mențină pe parcursul lecției, menținând totodată și ordinea în sala de clasă. Elevilor trebuie să li se stimuleze interesul prin diferite metode, cât mai

active dar și prin anumite jocuri sau curiozități cum sunt rebusurile, imaginile, jocurile în echipe.

După parcurgerea acestei etape, practica pedagogică, am reușit să înțeleg cât de importantă este acesta pentru inițierea în cariera didactică și mai mult decât atât am dobândit cunoștințe suficiente pentru a putea elabora documentele necesare desfășurării acestei activități, însă cel mai important consider că e faptul că am învățat să am răbdare și cum să transmit informații destul de tehnice și precise pe înțelesul elevilor.

În concluzie practica pedagogică este o etapă de bază a formării viitorului cadru didactic, fără de care acesta nu ar putea învăța cum trebuie să se desfășoare o oră pentru ca procesul de învățare să fie cât mai eficient. Prin intermediul acesteia practicantul poate să își formeze corect atitudinea și competențele în ceea ce privește predarea.

Asemeni oricărei profesii, cea de cadru didactic presupune un cumul de cunoștințe, abilități și competențe specifice pe care trebuie să le dețină cei care aleg să urmeze această profesie. Toate acestea se acumulează prin parcurgerea de către studenți a unor activități de pregătire teoretică și practică, atât în domeniile specifice obiectelor de învățământ ce urmează să fie predate, cât și în domeniul științelor educației.

Profesionalizarea constituie procesul formării unui „ansamblu de capacități și competențe într-un domeniu dat pe baza asimilării unui sistem de cunoștințe teoretice și practice, proces controlat deductiv de un model al profesiei respective”

Societatea de azi și de mâine are așteptări din ce în ce mai ridicate de la profesori. De aceea, pregătirea în specialitate concomitentă cu cea pentru cariera didactică implică o dubla responsabilitate.

Practica pedagogică este activitatea prin care, în anul III de studiu, cele două laturi ale formării profesionale (didactică și de specialitate) interacționează cu adevărat. Importanța practicii pedagogice deriva și din faptul că este singura formă prin care se formează aptitudinea pedagogică și se pun bazele unui stil didactic personal.

Practica pedagogică este poate cel mai important element din formarea mea ca viitor formator de oameni , de personalități puternice , capabile să se adapteze cu ușurință în toate domeniile vieții . De aceea cu fiecare lecție pe care o țin, simt că dobândesc mai multă încredere în mine, îmi intru în personaj și sunt din ce în ce mai conștientă de importanța unui profesor bine pregătit și mai ales talentat în viața fiecărui copilăș curios care începe să cunoască lumea ghidat de profesorul sau.

Bibliografie

- 1] Bontaș, I., *Pedagogie*, ALL Educațional, București, 1998
- 2] Bulzan, C., Iancu Ciobanu M., Ilie R.L., *Ghid de practică pedagogică*, Editura Didactică și Pedagogică București, 2009
- 3] Costandache. M., *Relația dintre formarea inițială și formarea continuă în procesul profesionalizării pentru profesia didactică de institutor în: „Direcții de optimizare a activității educaționale*, Editura Fundației Universitare Dunărea de Jos, Galați, 2005

PRACTICA PEDAGOGICĂ, MODALITATE DE FORMARE A COMPETENȚELOR PRACTICE SPECIFICE CARIEREI DIDACTICE

Profesor Mihaela NECULA

Grădinița cu Program Prelungit Nord 2 Râmnicu Vâlcea

Un viitor dascăl trebuie să fie preocupat de calitățile esențiale ale actualului model al profesorului european. Astfel, este necesară creșterea calității procesului educațional și îmbunătățirea imaginii publice a profesiei de cadru didactic.

Relația competențe generale – activitatea de practică pedagogică – competențe specifice, are rolul de a-l ajuta pe viitorul dascăl să conștientizeze succesele realizate pe parcursul stagiului de practică pedagogică, sau dimpotrivă, dificultățile întâmpinate în diferite împrejurări.

În consecință, se recomandă atât viitorilor profesori, cât și cadrelor didactice existente în sistemul de învățământ, cunoașterea și respectarea codului deontologic al profesiei de educator.

Profesorul trebuie să fie preocupat, pe de o parte, de cunoașterea standardului național al profesiei de cadru didactic pentru faptul că trebuie respectate nevoile interne de formare profesională în domeniu, iar pe de altă parte, trebuie să fie preocupat de abilitățile și competențele considerate a fi definitorii pentru un profesor bun în general, calități esențiale regăsite și în actualul model al profesorului european.

O consecință firească a acestui fapt este necesitatea creșterii calității procesului educațional și, în legătură cu această aspirație, îmbunătățirea imaginii publice a profesiei de cadru didactic.

Practica pedagogică a trebuie să cuprindă următoarele tipuri de activități:

- ✚ Activități de cunoaștere generală a școlii: observare și de familiarizare cu desfășurarea procesului instructiv-educativ din unitățile de învățământ;
- ✚ Activități de cunoaștere și consiliere a elevilor;
- ✚ Activități de planificare și proiectare a activităților didactice și a resurselor materiale;

- ✚ Activități didactice efective, constând în proiectarea, realizarea și analiza lecțiilor asistate sau susținute;
- ✚ Activități de cunoaștere a problemelor specifice ale managementului instituțiilor de învățământ;
- ✚ Activități de cunoaștere a modalităților și a problemelor specifice realizării de parteneriate școală-familie-comunitate.

Psihologia învățării și-a pus dintotdeauna problema obiectivelor care trebuie atinse în procesul instruirii. La început, obiectivele erau formulate la modul general, fără a se face o legătură sistematică între calitățile intelectului care se doreau a fi formate și conținutul programelor școlare.

În ordine istorică, comportamentismului îi revine meritul de a fi atras atenția asupra legăturii stricte care trebuie să existe între obiectivele înscrise în programă și testarea performanțelor atinse. Cu transformarea obiectivelor în ținte riguroase ale procesului de instruire se trece, de fapt, de la didactica clasică la tehnologiile didactice.

Două deschideri au fost explorate ulterior. Prima, cea a practicii didactice care a dus la apariția taxonomiilor, iar a doua, care pornea de la recunoașterea faptului că procesele intelectuale sunt reale și testabile ducând astfel la știința cogniției.

Inițial, taxonomiile au urmărit o clasificare a scopurilor, mai exact o clasificare a comportamentelor, deoarece s-a constatat că aceste comportamente sunt foarte variate și imposibil de catalogat în perspectiva pur behavioristă. Cea mai semnificativă clasificare formală a comportamentelor aparține lui B. S. Bloom, care elaborează o întreagă teorie publicată în lucrarea „Taxonomiile obiectivelor pedagogice“ (1956).

În concepția lui Bloom, taxonomia este un sistem de clasificare a scopurilor, care respectă o regulă specială și anume aceea a ordinii reale. Această ordine reală se traduce printr-o anumită ierarhie a scopurilor. Simplele comportamente ale celor care învață constituie baza unora de ordin mai înalt, iar acestea vor constitui, la rândul lor, temelia unora și mai înalte.

În contextul evoluțiilor teoretice descrise anterior, necesitatea de a forma și de a dezvolta competențe prin procesul de învățământ, este astăzi

acceptată ca imperioasă în majoritatea sistemelor educaționale. Problemele majore care apar țin, pe de o parte, de modul de organizare și definire a acestor competențe pentru a putea fi descrise și operaționalizate, iar pe de altă parte, țin de identificarea acelor modalități (tehnologii) care conduc la formarea în realitate a competențelor descrise. Anticipând astfel, parțial, posibilitatea aplicării practice a acestor dezvoltări teoretice, curriculumul românesc a fost structurat pe competențe.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi dobândite prin învățare care permit identificarea și rezolvarea în contexte diverse a unor probleme caracteristice unui anumit domeniu.

Competențele generale se definesc pe obiect de studiu și se formează pe durata unui ciclu educațional; acestea au un grad ridicat de generalitate și complexitate.

Competențele specifice se definesc pentru fiecare obiect de studiu și se formează pe durata unui an școlar, ele fiind deduse din competențele generale și constituie etape în dobândirea acestora.

Termenul de competență are numeroase accepțiuni: el a migrat ușor dinspre domeniul profesional-tehnic către educație, primind valențe complexe în acest domeniu. Proiectarea curriculumului pe competențe vine în întâmpinarea achizițiilor cercetărilor din psihologia cognitivă, conform cărora prin competență se realizează în mod exemplar transferul și mobilizarea cunoștințelor și a deprinderilor în situații / contexte noi și dinamice.

Modelul de proiectare curriculară centrat pe competențe simplifică structura curriculumului și asigură o mai mare eficiență a proceselor de predare – învățare – evaluare. Acest fapt permite operarea la toate nivelurile cu aceeași unitate: competența, în măsura să orienteze demersurile tuturor agenților implicați în procesul de educație.

Categoriilor de secvențe prezentate anterior le corespund categorii de competențe organizate în jurul câtorva nume definitorii, și anume:

1. Receptarea, care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: identificarea de

termeni, relații, procese; observarea unor fenomene, procese; perceperea unor relații, conexiuni; nominalizarea unor concepte, relații, procese; culegerea de date din surse variate; definirea unor concepte.

2. Prelucrarea primară (a datelor), care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: compararea unor date, stabilirea unor relații; calcularea unor rezultate parțiale; clasificări de date; reprezentarea unor date; sortarea-discriminarea; investigarea, explorarea; experimentarea.

3. Algoritmizarea, care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: reducerea la o schemă sau model; anticiparea unor rezultate; reprezentarea datelor; remarcarea unor invarianți; rezolvarea de probleme prin modelare și algoritmizare.

4. Exprimarea, care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: descrierea unor stări, sisteme, procese, fenomene; generarea de idei, concepte, soluții; argumentarea unor enunțuri; demonstrarea.

5. Prelucrarea secundară (a rezultatelor), care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: compararea unor rezultate, date de ieșire, concluzii; calcularea, evaluarea unor rezultate; interpretarea rezultatelor; analiza de situații; elaborarea de strategii; relaționări între diferite tipuri de reprezentări, între reprezentare și obiect.

6. Transferul, care poate fi concretizat prin următoarele concepte operaționale: aplicarea; generalizarea și particularizarea; integrarea; verificarea; optimizarea; transpunerea; negocierea; realizarea de conexiuni complexe; adaptarea și adecvarea la context.

În continuare, vom pune în relație competențele generale, categoriile de activități vizate prin activitatea de practică pedagogică și competențele specifice. Scopul acestei relații este de a-l ajuta pe studentul practicant să conștientizeze cu mai multă ușurință succesele pe care le realizează pe parcursul stagiului de practică pedagogică sau, dimpotrivă, dificultățile pe care le întâmpină în diferite împrejurări.

Bibliografie

1] CNC, *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare*, 2013

2] 2. Cucuș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1999

3] 3. Ezechil L., Dănescu E., *Caiet de practică pedagogică*, Editura Paralela 45, Pitești, 2019

4] Ionescu, M., Radu, I., *Didactica modernă*, Editura Dacia., Cluj-Napoca, 2015

PROIECTELE ETWINNING, FORMĂ A COLABORĂRII EUROPENE ÎN DOMENIUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI FORMĂRII

Profesor Florin OCHIA

Colegiul Național de Informatică, *Matei Basarab*,
Râmnicu Vâlcea

Pornind de la scopurile eTwinning, o țintă importantă, dar precară în multe cazuri, se referă la procesul de predare-învățare, la comunicarea internațională cu scop didactic și la ameliorarea climatului școlar. Dacă scopurile legate de integrarea școlilor într-o comunitate europeană, sau cele care vizează sprijinirea dezvoltării instituționale sau a dezvoltării profesionale a cadrelor didactice prin eTwinning pot fi mai ușor atinse, cele care vizează efectiv schimbările de metodologie și de proiectare didactică sunt mai complexe.

Proiectele eTwinning au un potențial uriaș de a oferi elevilor noi oportunități de învățare, o diversificare a activităților didactice și, astfel, noi provocări atât pentru contactul cu noi informații, cât și pentru dezvoltarea de noi competențe sau formarea de atitudini. Comunicând cu colegi din Europa, elevii se familiarizează cu elemente de specific cultural sau de specific al educației din țările partenere, își îmbunătățesc competențele de comunicare într-o limbă străină dar și pe cele de comunicare în sens social – de interrelaționare.

Contribuția eTwinning la comunicarea interculturală a fost subliniată de profesorul Piet van de Craen: „*cu cât schimbul cultural este mai intens, cu atât mai bine îl vom cunoaște pe „celălalt” și cu*

atât mai europeni vom deveni." Din perspectiva cadrelor didactice, proiectele eTwinning sporesc motivația elevilor pentru rezolvarea sarcinilor de învățare, arătând că *elevii sunt foarte dornici să învețe, cu condiția să fie stimulați și îndrumați cu grijă* (Piet van de Craen).

La nivelul procesului didactic, proiectele eTwinning și instrumentele web 2.0 oferă profesorilor oportunități de diversificare a metodologiei, a sarcinilor și a mediului de învățare. Acestea sunt o modalitate accesibilă și relevantă pentru abordarea procesului didactic centrat pe elev. Astfel, proiectele sunt inițiate plasând elevii în centrul activităților – interesele lor, experiența anterioară care poate fi valorificată, potențialul lor de dezvoltare, modalități de comunicare și de învățare preferate – blog, wiki etc. Mai mult, proiectele presupun muncă în echipă, sprijin reciproc, efort comun pentru rezolvarea unor sarcini, implicând astfel pe lângă dimensiunea cognitivă a procesului de învățare și dimensiunile afectivă și socială – acestea stimulând motivația, implicarea și performanța. Lucrul în grup și diversitatea activităților, a metodelor și mijloacelor de învățare vin în întâmpinarea diversității stilurilor de învățare diferite ale elevilor, facilitând adaptarea instruirii la specificul acestora.

Analizând proiectele de colaborare în mediu virtual derulate de cadre didactice nu numai din România, ci și din alte țări, se poate observa că multe dintre acestea rămân la un **stadiu incipient de colaborare sau de adaptare a activităților de predare-învățare astfel încât să permită colaborarea între elevi** (din aceeași clasă sau din clase din țări diferite). Colaborarea se reduce la prezentarea școlilor și postarea unor materiale în spațiul comun de lucru, pe o pagină web sau un blog. Materialele postate reflectă activitatea cadrelor didactice, rareori pe cea a elevilor. Însă, în ambele situații, materialele tind să fie rezultate ale unor inițiative sau interese individuale și nu un produs al parteneriatului, al lucrului în echipă.

Este importantă creșterea abilităților cadrelor didactice de a crea proiecte complexe, bazate pe colaborare și relevante pentru elevi. În acest sens, trebuie pornit de la premisa că fiecare

proiect este o experiență de învățare, o modalitate atractivă și eficientă prin care elevii și profesorii lucrează împreună, identifică și rezolvă probleme, învață *aplicând* sau utilizând spații din afara școlii pentru a realiza aplicații practice.

În sens didactic, proiectul este o metodă de învățare. „Învățarea bazată pe proiect este o învățare în profunzime în care copiii sunt stăpânii propriei activități, unde li se oferă libertatea de alegere dintr-o serie de posibilități stabilite de cadru didactic împreună cu elevii. Acest tip de învățare este proiectată după nevoile și interesele individuale ale fiecărui elev, fapt destul de greu de împlinit în toate tipurile de activități din programul școlar” (Chard, Sylvia, *Teaching in the Digital Age: Project-Based Learning and Assessment Videocassette*, The George Lucas Foundation, 2002.).

Formularul pe care un profesor îl completează în momentul în care dorește să inițieze un noul proiect eTwinning păstrează o structură relativ simplă:

- ✚ Titlul proiectului;
- ✚ Rezumatul proiectului (o scurtă descriere);
- ✚ Limba de lucru a proiectului;
- ✚ Intervalul de vârstă și numărul elevilor implicați în proiect;
- ✚ Temele abordate (conținuturi ale învățării);
- ✚ Instrumentele care vor fi utilizate (de ex., conferințe audio sau video, email, clase virtuale, forum, chat etc.);
- ✚ Obiectivele propuse;
- ✚ Metodologia – activitățile și modul de lucru;
- ✚ Rezultatele așteptate (descrise în principal prin produsele activităților).

✚ Dintre elementele de mai sus, două sunt definitorii pentru ca un proiect să fie relevant și bazat pe colaborare: obiectivele și activitățile prin care acestea sunt atinse. La nivelul obiectivelor, putem distinge două categorii:

- ✚ **Obiective ale parteneriatului / proiectului** în ansamblu – de ex., valorificarea trăsăturilor fundamentale ale culturilor țărilor participante și împărtășirea valorilor universale identificate; realizarea unei mini-antologii de basme europene prin colaborare cu instituții școlare din alte țări; motivarea adolescenților pentru însușirea unui

vocabular de bază într-o limbă străină de circulație restrânsă; furnizarea de noi resurse pedagogice cadrelor didactice; valorificarea laturii ludice a activităților și a resurselor artei dramatice pentru a dezvolta capacități de exprimare lingvistică și corporală etc.;

✚ **Obiective de învățare la nivelul elevilor** – de ex., redactarea unor texte funcționale (corespondență școlară dirijată) variate mai complexe, structurate; interpretarea corectă a elementelor culturale din diferite țări prin decodarea semnificațiilor acestora și explicarea similitudinilor și diferențelor culturale, religioase și sociale; susținerea unei conversații într-o limbă străină, la un anumit nivel de competență (după criteriile de competență ale Cadrului European comun de referință pentru limbile străine); realizarea unor experimente științifice și prezentarea acestora pentru colegii din școlile partenere, prin intermediul unui videoclip etc.

Câteva **recomandări pentru stabilirea obiectivelor** care îi vizează pe elevi:

1. Urmărirea simultană a dezvoltării de capacități și acumulării de cunoștințe;
2. Valorificarea specificului proiectelor etwinning – colaborarea cu colegi din alte țări: obiectivele vor viza comunicarea, formarea de atitudini, transferul de experiență sau idei etc.;
3. Corelarea obiectivelor cu activități didactice, metode și mijloace adecvate;
4. Stimularea acțiunii independente, a autocontrolului, autoevaluării și a capacității de a învăța cum să învețe;

În ce privește **conceperea și articularea activităților**, a modului de lucru corelat cu obiectivele proiectului, este bine să avem în vedere:

1. Activități și mijloace care să stimuleze și să susțină motivația elevilor pe parcursul proiectului;
2. Interacțiunile dintre elevi, atât la nivelul clasei, cât și cu elevii din alte școli.
3. Implicarea elevilor în activități prin activități mai puțin dirijate, pentru stimularea acțiunii independente, a autocontrolului, autoevaluării și a reflecției asupra propriei învățări;
4. Valorificarea experienței anterioare a elevilor;
5. Gradarea activităților, diversificarea lor și

implicarea elevilor în stabilirea modurilor de lucru;

6. Proiectarea unor sarcini de lucru care presupun muncă în echipă, colaborare, asumare de responsabilități;

7. Alternarea formelor de organizare a activității: frontal, perechi, grupuri mici, individual;

8. Diversitatea tipurilor de interacțiune oferite de aplicațiile web 2.0 facilitează comunicarea și interacțiunile în rețele sociale, într-o manieră adecvată stilului și nevoilor fiecăruia (comunicare mai mult sau mai puțin intensă, suport, feedback etc.).

Un alt element important pentru a transforma proiectul într-o activitate autentică de învățare îl constituie evaluarea acestuia, atât pe parcursul implementării, cât și la final. Pe durata întregului proiect, **evaluarea continuă** - informațiile despre mersul proiectului, despre eventualele probleme sau întâzieri ale activităților etc. – va permite adaptarea activităților, a ritmului de lucru, identificarea obstacolelor și identificarea de soluții. În acest scop, discuțiile formale sau informale între membrii echipei, consultarea cu cei implicați, sesiunile de feedback, jurnalul sau alte metode sunt foarte utile și ușor de realizat. Pentru încheierea proiectului, planificăm o **evaluare de final sau sumativă**, care ne va ajuta să vedem în ce măsură ne-am atins obiectivele, în ce măsură s-au obținut rezultatele așteptate, care sunt efectele (inclusiv cele neanticipate), care este nivelul de satisfacție al participanților la proiect. Metode utile de culegere de informații: interviul individual sau de grup, chestionarul, jurnalul proiectului etc.

Relația profesor – elev în cadrul proiectelor eTwinning poate dobândi noi valențe. Cadrele didactice pot recepta mai bine nevoile și interesele elevilor, pot valorifica și complementariza învățarea în spațiul formal cu cea non-formală și informală, timpul alocat învățării sau rezolvării de sarcini de învățare fiind un continuum între timpul școlar și timpul liber.

Utilizarea TIC în proiectele eTwinning

În cadrul platformei eTwinning, TIC facilitează învățarea, colaborarea, schimbul de idei, socializarea, diseminarea rezultatelor obținute în proiecte. Printre instrumentele TIC puse la

dispoziție de platformă se regăsesc:

- ✚ *Chat*: fiecare spațiu al proiectului - TwinSpace – oferă posibilitatea comunicării sincrone prin spații virtuale de comunicare (chat rooms) pentru profesori și elevi.
- ✚ *Wiki*: este un instrument puternic de colaborare, elevii pot crea și edita în mod colaborativ documente și pot participa activ la activitățile propuse. Ca și în cazul Wikipedia, toate persoanele contribuie la produsul final.
- ✚ *Forum*: instrument de comunicare asincronă, permite discuții pe termen lung asupra unor teme definite de profesori sau chiar de elevi.
- ✚ *Blog*: site-uri web în care intrările sunt afișate în ordinea cronologică inversă ordinii în care au fost create (de la cea mai recentă postare la cea mai veche). Posibilitatea de a permite cititorilor să posteze comentarii în mod interactiv este cea mai importantă caracteristică a blogurilor. Toți elevii pot contribui la blogul proiectului, valorificându-și interesele și creativitatea.
- ✚ *Conținut web* : elevii pot crea și adăuga în pagina web a proiectului conținut în forme diverse: text, fotografie, videoclip, animație etc.
- ✚ *Arhivă de fișiere*: accesul la produsele proiectului (prezentări, documente, imagini, filme etc .) se face rapid, direct din cadrul proiectului.
- ✚ *Galerii de imagini*.
- ✚ În plus față de instrumentele disponibile pe platformă, profesorii și elevii pot folosi și alte instrumente web consacrate ce sprijină colaborarea și comunicarea, dezvoltarea de conținut educațional multimedia, publicarea produselor proiectului astfel încât acestea să fie disponibile și în afara comunității eTwinning:
- ✚ Email: Yahoo Mail, Gmail, etc.
- ✚ Conferințe web audio și video: Anymeeting, Adobe Connect, FlashMeeting, Skype, etc.
- ✚ Instrumente destinate creării și publicării prezentărilor online: Prezi, SlideShare.
- ✚ Crearea și distribuirea online a videoclipurilor: Animoto, Youtube etc.
- ✚ Creare și publicarea online a revistelor, posterelor: Glogster, Issuu
- ✚ Crearea colaborativă a documentelor: Google

Docs, Zoho Writer

- ✚ Captură de imagine și video: Jing, Camstudio
- ✚ Podcasting: Audacy, Podomatic, iTunes
- ✚ Bloguri: Wordpress, Google Blogger.
- ✚ Wiki: Wikispaces, Zoho Wiki.
- ✚ Sisteme de management al învățării: Moodle, Claroline, Blackboard
- ✚ etc.
- ✚ Pentru profesori, platforma eTwinning oferă resurse educaționale variate și suport tehnic și metodic:
- ✚ Sprijin în identificarea celor mai relevante proiecte finalizate sau aflate în derulare, ce corespund intereselor profesorului; regăsirea colegilor ce au preocupări similare; instrumente puternice de comunicare.
- ✚ Kituri de proiecte: proiecte la cheie, cu obiective, etape și metode de realizare și evaluare predefinite. Sunt destinate profesorilor nefamiliarizați cu modalitățile de lucru, oferindu-le sprijin și îndrumare, posibilitatea valorificării unor bune practici validate de practica educațională.
- ✚ Module predefinite: sunt activități ce pot fi incorporate în orice tip de proiect eTwinning, indiferent de subiect. Exemple de activități: jocuri de spargere a gheții (ice-breakers), activități de stimulare a creativității, activități culturale și sociale etc.
- ✚ Workshop-uri, grupuri de discuții, instruire – sunt contexte favorabile dezvoltării profesionale a cadrelor didactice. Vizează dezvoltarea competențelor TIC ale profesorilor, identificarea schimbărilor metodologice și didactice necesare în contextul utilizării TIC.
- ✚ Recunoașterea valorii muncii depuse, prin acordarea de certificate și premii, promovarea proiectelor și a rezultatelor deosebite.

Concluzii

Programul eTwinning este dovada de netăgăduit a impactului deosebit al utilizării TIC în dezvoltarea proiectelor educaționale. Succesul de care se bucură programul constituie o motivație suplimentară pentru cadrele didactice din România să participe activ în acest program, dar și să includă în proiectele educaționale inițiate (parteneriate

educaționale, concursuri școlare și extrașcolare, simpozioane, cursuri de formare, etc.) instrumentele TIC validate de practica educațională.

Deși au existat și există numeroase controverse privind eficiența utilizării TIC în activitatea didactică, numeroase studii de specialitate, dar și practica educațională, au evidențiat numeroase beneficii, printre cele mai importante fiind crearea de noi oportunități de învățare, în care elevul este în centrul procesului de învățare, având șansa să-și valorizeze și să-și dezvolte cunoștințele, să-și desăvârșască aptitudinile și să-și formeze atitudini pozitive față de învățare.

Bibliografie

1] Irina Vasilescu, Simona Velea, *Suport curs eTwinning: Proiecte internaționale de colaborare educațională*, iteach.ro

2] www.etwinning.ro.

SOFTUL EDUCAȚIONAL – UN INSTRUMENT MODERN ȘI EFICIENT UTILIZAT ÎN ÎNVĂȚAREA FIZICII

Profesor dr. Mădălina OCHIA

Liceul Tehnologic Ferdinand I Râmnicu Vâlcea

Softul educațional reprezintă orice produs software în orice format ce poate fi utilizat pe orice calculator și care reprezintă un subiect, o temă, un experiment, o lecție, un curs, etc., fiind o alternativă față de metodele educaționale tradiționale (tabla, creta, etc.).

Soft-ul educațional interactiv (SEI) cuprinde și o interacțiune cu elevul (bazată pe un anumit model teoretic) care permite atingerea performanței marcate de obiectivele în raport cu care a fost proiectat. Spre deosebire de un soft tematic, un SEI are o anumită adresabilitate: în proiectarea lui se ține cont de particularitățile populației de elevi căreia i se adresează.

Pentru procesul de predare-învățare, adică în demersul educațional care, în general, poartă numele de instruire asistată de computer/calculator, o primă clasificare a softurilor educaționale este

realizată după funcția pedagogică specifică pe care o pot îndeplini:

1. Softuri de exersare

(Drill-and-Practice) - intervin ca un supliment al lecției din clasă, permițând exersarea individuală necesară însușirii unor date, proceduri, tehnici sau formării unor deprinderi specifice; ele permit fiecărui elev să lucreze în ritm propriu și să aibă un feedback continuu prin aprecierea de către program a corectitudinii răspunsului dat.

2. Softuri interactive pentru învățarea unor noi cunoștințe

Softurile de acest tip creează un dialog (asemănător dialogului profesor-elev) între elev și programul (mediul) respectiv.

Interacțiunea poate fi controlată de computer (dialog tutorial) sau de elev (dialog de investigare). Termenul generic de **tutor** desemnează softul în care "drumul" elevului este controlat integral de computer. De regulă, un tutor preia una din funcțiile profesorului, fiind construit pentru a-l conduce pe elev, pas cu pas, în însușirea unor noi cunoștințe sau formarea unor deprinderi după o strategie stabilită de proiectantul softului.

3. Softul de investigare

Dacă un tutor îl obligă pe elev să urmeze un anumit drum în învățare, softul de investigare folosește o altă strategie: elevului nu i se prezintă informațiile deja structurate (calea de parcurs), ci un mediu de unde elevul poate să-și extragă toate informațiile (atât cele declarative, cât și cele procedurale) necesare pentru rezolvarea sarcinii propuse sau pentru alt scop, pe baza unui set de reguli. În acest fel calea parcursă depinde într-o mare măsură de cel care învață (atât de nivelul lui de cunoștințe, cât și de caracteristicile stilului de învățare).

4. Softuri de simulare

Acest tip de soft permite reprezentarea controlată a unui fenomen sau sistem real, prin intermediul unui model cu comportament analog. Prin lucrul cu modelul se oferă posibilitatea modificării unor parametri și observării modului cum se schimbă comportamentul sistemului.

5. Softuri pentru testarea cunoștințelor

Reprezentând poate gama cea mai variată,

întrucât specificitatea lor depinde de mai mulți factori - momentul testării, scopul testării, tipologia interacțiunii (feedback imediat sau nu) - aceste softuri apar uneori independente, altele făcând parte integrantă dintr-un mediu de instruire complex.

6. Jocuri educative

Softuri care sub forma unui joc - atingerea unui scop, prin aplicarea inteligentă a unui set de reguli - îl implică pe elev într-un proces de rezolvare de probleme. De obicei se realizează o simulare a unui fenomen real, oferindu-i elevului diverse modalități de a influența atingerea scopului.

Softuri educaționale ce pot fi utilizate la disciplina Fizică, ce pot fi utilizate / achiziționate în țara noastră

- ✚ Softuri de fizică disponibile în sistemul de e-learning AEL, furnizat școlilor generale și liceelor din România, disponibile online la adresa <https://eduonline.roedu.net/?p=2&c=8>.
- ✚ Lecții de fizică – softuri disponibile online prin proiectul MiculPrint.eu, disponibile la adresa <http://miculprint.eu/AEL/Fizica.aspx>. Necesită tot un browser mai vechi.
- ✚ Soft educațional Intuitext - Fizică, mai multe volume
- ✚ Aplicația software FizQuiZ 6 Fizică, software de testare a cunoștințelor de fizică din diverse capitole.
- ✚ Softuri educaționale pentru fizică oferite de EDUVOLT (în limba engleză)
- ✚ Lecții virtuale <https://lectii-virtuale.ro>, conține lecții în format video, dar și teste de evaluare online.

Softul educațional este un instrument TIC puternic foarte util elevilor și cadrelor didactice, ce vine în sprijinul învățării tradiționale, dar mai ales a învățării online.

Bibliografie

- 1] *Profesorul – creator de soft educațional*, suport de curs, editor SIVCO Romania, 2011;
- 2] Brut, M., *Instrumente pentru e-learning: ghidul informatic al profesorului modern*, Editura Polirom, Iași, 2006;

MOTIVAREA COLECTIVULUI DE ELEVI ÎN CADRUL OREI DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Profesor Rodica-Maria ONOGEA

Liceul Sanitar *Antim Ivireanu* Râmnicu Vâlcea

Motivația elevilor pentru activitatea de educație fizică și sport poate fi intrinsecă, pozitivă, superioară, de dezvoltare a personalității, dar și extrinsecă, negativă, sau de indiferență și respingere. Dacă profesorul de educație fizică și sport organizează creativ ora, elevii pot avea interese comune și se pot bucura de activitățile de socializare, distracție și relaxare.

Atitudinile de satisfacție-însatisfacție depind de relația membrilor de grup cu profesorul, cu tipul de sarcină și exercițiile fizice, cu ceilalți membri ai grupului și cu propria lor persoană. Gradul de integrare a tuturor acestor atitudini determină profilul dimensiunii motivațional-atitudinale a climatului psihosocial. Profesorii de educație fizică și sport au rolul de a identifica și de a corecta aceste atitudini și comportamente.

Motivarea elevilor pentru participarea la ora de educație fizică este una din preocupările constante ale profesorilor. O caracteristică a elevilor de liceu și gimnaziu și uneori chiar la elevii din clasele primare este motivația scăzută și dezinteresul pentru învățare. Gill (2000) definește motivația ca „direcția și intensitatea unui comportament”. Ambele aspecte menționate sunt importante în contextul educației fizice.

Direcția face referire la activitățile la care elevul decide să participe, de exemplu elevul alege din mai multe ramuri ale atletismului să participe doar la alergarea de viteză.

Intensitatea efortului se referă la cât efort depune elevul în activitatea pe care alege să o practice, de exemplu elevul participă la toate orele de atletism, dar manifestă interes și depune un efort mai mare pentru alergarea de viteză.

Încrederea în sine și motivația nu sunt sinonime, dar se află în relație directă. Astfel, se observă că elevii puternic motivați tind să devină foarte încrezători în abilitățile lor.

Încrederea în sine globală este mai mult o trăsătură de persona-litate și poate fi folosită pentru a încuraja o persoană să facă lucruri noi, dar nu înseamnă că această persoană se va simți capabilă de succes într-o sarcină specifică. De aceea la elevi, este foarte important să se dezvolte încrederea în sine raportată la situații specifice.

A. Bandura identifică patru tehnici fundamentale de dezvoltare a motivației elevilor. Fiecare dintre aceste tehnici are un rol esențial în înțelegerea modului în care elevii își pot dezvolta motivația și încrederea în sine în cadrul orelor de educație fizică și sport. Astfel, prima tehnică menționată este experiența încununată de succes potrivit căreia elevul trebuie să aibă succese pentru ca sentimentul său de auto-eficacitate să se dezvolte.

Pentru început, profesorul de educație fizică este cel care poate să asigure succesul elevului reducând dificultatea sarcinii.

Profesorul trebuie să găsească permanent modalități pentru ca începătorii să experimenteze succesul pentru a nu manifesta tendința de a abandona sarcina. Dificultatea sarcinilor va fi sporită treptat, doar atunci când sarcinile simple sunt executate excelent.

O altă tehnică de motivare a elevilor este modelarea, pentru că în procesul învățării unei noi tehnici, elevul are nevoie de un tipar sau un model pe care să îl imite. Acesta poate fi profesorul, un coleg mai talentat sau un film video cu un performer recunoscut. Mai apoi, profesorul asistă elevul în execuția cu succes a sarcinii respective.

Persuasiunea verbală reprezintă a treia tehnică importantă de motivare a elevilor. Aceasta apare sub forma încurajărilor venite din partea profesorului și a colegilor. Judecățile de valoare exprimate verbal referitoare la competențele ale elevului și la posibilitățile acestuia de a reuși, sunt ajutoare de neprețuit pentru el.

Se recomandă ca indicațiile profesorului de educație fizică să fie formulate într-o manieră care să excludă negativismul. Aceste remarci negative trebuie evitate cu orice preț.

Activarea emoțională reprezintă o altă tehnică de motivare deoarece emoția reprezintă un factor care poate facilita învățarea. Pentru a fi atenți, elevii

trebuie să fie pregătiți emoțional și să aibă o activare optimă. Atenția adecvată este foarte importantă pentru că îl poate ajuta pe elev să execute un procedeu cu corectitudine maximă, dar și pentru dezvoltarea sentimentului de auto-eficacitate.

Nivelul orientării spre sarcină a elevilor poate să aibă o influență mai mare asupra nivelului său motivațional decât nivelul orientării spre sine. Profesorii de educație fizică și sport trebuie să își ajute elevii să devină mai orientați spre sarcină, prin sublinierea progreselor perso-nale, în special pentru cei care se focalizează pe comparația cu alți colegi sau pentru a-și dovedi superioritatea în fața semenilor.

Nu există soluții magice pentru a motiva elevii în contextul educației fizice. Elevii sunt ființe umane și ca orice oameni sunt creaturi complexe, influențate de mulți factori. Totuși, pentru a ne facilita activitatea în cadrul orelor de educație fizică și sport și pentru a crește eficient motivația elevilor noștri trebuie să ne amintim să utilizăm adecvat recompensele, să instaurăm o relație pozitivă cu elevii noștri.

Putem accentua cooperarea în cadrul competiției și putem promova o concepție pozitivă asupra abilităților și să stabilim un mediu de învățare structurat. Desigur că, aceste strategii nu sunt singurele posibilități, iar pe măsură ce ne cunoaștem elevii, putem folosi o serie de noi tehnici.

Bibliografie

- [1] Bandura, A., *Social foundation of thought and actions: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ., Prentice-Hall, 1986;
- [2] Crăciun, M., *Psihologia educației fizice*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2009;
- [3] Crăciun, M., *Psihologia sportului*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2008;
- [4] Gill, D.L., *Psychological dynamics of sport and exercise* (2nd edition), Champaign, IL: Human Kinetics, 2000;

ACTIVITĂȚI MOTRICE ADAPTATE

Profesor Elena Luminița ORZA
Profesor Olimpiu Cristian ORZA
Liceul tehnologic *Brătianu*, Drăgășani

Noțiunea de motricitate nu poate fi privită în afara conceptului de mișcare, în general și mișcare biologică în special. Provenit din latinescul „movere”, mișcarea desemnează o ieșire din starea de imobilitate, stabilitate, o schimbare a poziției corpului în spațiu, în raport cu unele repere fixe. În sens mai larg, mișcarea înglobează toate schimbările și procesele care au loc în organism.

Motricitatea se definește în Dicționarul explicativ al limbii române ca „o capacitate a activității nervoase superioare de a trece rapid de la un proces de excitație la altul, de la un stereotip dinamic la altul”. Motricitatea reunește totalitatea actelor motrice efectuate pentru întreținerea relațiilor cu mediul social și natural, inclusiv prin efectuarea deprinderilor specifice ramurilor sportive. Toate acestea realizându-se prin contracția mușchilor scheletici.

Pentru a înțelege și mai bine acest concept este bine să amintim elementele de structură ale motricității: actul, acțiunea și activitatea motrică.

Actul motric reprezintă elementul de bază al oricărei mișcări, efectuat în scopul adaptării imediate sau a construirii de acțiuni motrice și care se prezintă ca un act reflex, instinctual.

Acțiunea motrică este constituită dintr-un sistem de acte motrice prin care se atinge un scop imediat singular sau integrat într-o activitate motrică.

Activitatea motrică reprezintă nivelul ierarhic superior și desemnează un ansamblu de acțiuni motrice articulate sistemic pe baza unei idei, reguli, forme organizatorice, având drept scop adaptarea complexă a organismului pe termen lung. Activitatea se referă la sisteme mai complexe de acțiuni, întinse pe o durată mai mare, în scopul realizării unei activități eficiente.

În acest context se poate vorbi de activitatea de educație fizică, despre activitatea elevilor în lecție, despre activitatea competițională sau despre

activitatea motrică a ființei umane.

Se poate concluziona faptul că activitatea motrică este un proces al satisfacerii unei necesități (cerință funcțională) sau din perspectivă structurală, o mulțime de acțiuni, operații, acte sau gesturi orientate în vederea îndeplinirii unui anumit obiectiv (Dragnea A, Bota A, 1999).

Motricitatea poate fi la rândul ei după J. Didier, citat de Pasztai Z. 2004:

- ✚ Motricitate reflexă, complet independent de voință;
- ✚ Motricitate automată, unde voința intervine pentru a declanșa o succesiune de mișcări automatizate ca mersul, deglutiția etc;
- ✚ Motricitatea voluntară, când fiecare gest este gândit înainte de a fi executat.

Adaptat conform DEX desemnează „ceva care a fost transformat pentru a corespunde anumitor cerințe sau pentru a fi întrebuințat în anumite împrejurări, care este potrivit pentru ceva”.

Activități motrice adaptate

Sportul adaptat constituie o ramură a sportului care utilizează structuri motrice, reguli specifice, condiții materiale și organizatorice modificate și adecvate cerințelor proprii diferitelor tipuri de deficiențe (nevoi speciale) Stănescu M. 2004.

Deficiența reprezintă „pierderea sau perturbarea cu caracter definitiv sau temporar a unei structuri fiziologice, anatomice sau psihice; aceasta desemnează o stare patologică, funcțională, care afectează capacitatea de muncă dereglând procesul de adaptare și integrare în mediul natural și social”.

Infirmitatea corespunde unor alterări structurale și funcționale, în plan anatomic, fiziologic sau psihologic, care permite desfășurarea activității. Anormalitatea dată de infirmitate se raportează la nivelul unui organ, unui sistem. (infirmitate intelectuală, de vorbire, oculare, viscerale, scheletale, desfigurative, psihologice etc.)

Unii specialiști consideră termenii infirmitate și deficiență ca fiind sinonimi, dar în contextul abordării psihopedagogice sau medicale, utilizarea acestor termeni este diferită. Infirmul este un deficient definitiv care nu a putut fi integral recuperat. După O.M.S. “Infirmitatea este o

deficiență fizică diagnosticată medical care reduce aptitudinea individului de a face față nevoilor curente”.

Incapacitatea se definește ca:

- „Orice restricție sau pierdere a capacității de a performa o activitate în maniera sau într-un grad considerat normal pentru o ființă umană”.
- „Pierderea, diminuarea totală sau parțială a posibilităților fizice, mentale, senzoriale etc., consecințe a unor deficiențe care împiedică efectuarea normală a unor activități”.

Literatura utilizează în acest sens și termenul de dizabilitate, noțiune preluată din limba engleză, care înseamnă „o limitare a abilităților funcționale, fizice, mintale sau senzoriale, având drept consecință diminuarea sau compromiterea participării subiecților la activitățile obișnuite” (L. Kirby, 1998).

Incapacitatea se instalează pe fondul uneia, sau mai multor infirmități, dar nu orice infirmitate generează incapacitatea. Dacă infirmitatea exprimă consecința locală la nivelul organului lezat, incapacitatea exprimă rezultatul acesteia la nivelul individului, a capacității lui de a desfășura activități, rezultând în acest fel incapacități legate de locomoție, de comunicare, de dexteritate, de autoîngrijire, etc.

Spre exemplu, un zidar cu 5% infirmitate datorită unei lombalgii are o incapacitate de 100% pentru munca lui, pe când un profesor cu paraplegie are 70% invaliditate și poate să-și țină cursurile în continuare, neavând nici un fel de incapacitate vocațională

Handicapul se definește ca:

- „Dezavantajul social al unui individ, determinat de o infirmitate și o incapacitate și care limitează sau oprește îndeplinirea unui rol normal în societate pentru un individ, în raport cu vârsta, sexul, factorii culturali și sociali ai săi”.
- „Rezumă consecințele deficienței și ale incapacității determinând manifestări variabile în raport cu gravitatea deficienței și exigențele mediului”.

Handicapul apare atunci când se produce o interferență între capacitățile individului și posibilitățile lui de a-și menține “rolurile de

supraviețuire” în mediul său social. Handicapatul ester un individ care din anumite cauze, spre deosebire de anumite persoane nu este capabil să-și folosească întreaga lui capacitate fizică sau mentală.

Noțiunea de handicapat nu trebuie confundată cu cea de invalid care are mai degrabă conotații economico-administrative, legate de pierderea parțială sau totală a capacității de muncă pe o durată de timp din cauza unei boli sau a unui accident, ceea ce duce la scăderea veniturilor rezultate din muncă.

Realitatea cotidiană ne confirmă faptul că în cazul în care persoanelor cu deficiențe li se oferă posibilități de autorealizare, de autonomie existențială, starea de handicap nu se mai resimte. Sunt prezente doar influențele subiective ale deficienței și nu impactul social major.

ROLUL GRĂDINIȚEI ÎN FORMAREA PROFILULUI MORAL AL PERSONALITĂȚII ELEVULUI

**Profesor Mihaela MIHAI
Elena PANAIT**

Școala Gimnazială Măgura, Mihăiești

„A fi împreună este un început, a rămâne împreună este un progres, a lucra împreună este un succes.” (Henry Ford)

În contextul actual al evoluțiilor din Europa se pune din ce în ce mai mult accent pe creșterea rolului educației și, în general, al procesului de formare/dezvoltare profesională în acord cu provocările declanșate în acest stadiu al afirmării societății cunoașterii și al lansării ideii învățării pe toată durata vieții.

Educația îi permite copilului să-și croiască propria personalitate constituită din ansamblul organizat ierarhic al însușirilor fizice, intelectuale, afective, social-morale și volitiv-caracteriale.

Grădinița, principalul factor de educare și formare a personalității copilului și a viitorului adult, poartă răspunderea realizării și pregătirii sale astfel încât acesta să se poată adapta condițiilor în schimbare ale mediului socio-cultural.

Printre finalitățile educației se află formarea unui comportament civilizată și a unor calități morale precum: cinstea, corectitudinea, sinceritatea, respectul față de părinți, față de colegi și față de muncă, în scopul dezvoltării libere, armonioase și a formării profilului moral al personalității elevului.

Între componentele educației, cea moral-civică ocupă un loc deosebit, datorită rolului pe care-l joacă în afirmarea și integrarea în societate. Educația morală fiind acea dimensiune a educației prin care se urmărește formarea și dezvoltarea conștiinței și conduitei morale, a personalității umane.

Noi, cadrele didactice, apelăm la numeroase metode și tehnici în procesul instructiv-educativ, implicând elevii în variate proiecte vizând discipline diferite. Folosind ca metodă jocul, se creează variate situații de învățare în vederea dezvoltării competențelor de ordin cognitiv, dar și social, se

permite o reflecție asupra propriului mod de învățare al elevului, dar și de comportare în cadrul grupului, precum și oportunități de a învăța de la alții cât și împreună cu alții.

Jocul constituie o modalitate deosebit de valoroasă, de modelare a viitoarei personalității, deoarece oferă posibilitatea cunoașterii și formării copilului. În activitatea de fiecare zi a acestuia, jocul ocupă locul preferat. Jucându-se, el își satisface nevoia de activitate, de a acționa, care îl apropie de realitățile înconjurătoare. Doar prin joc, el se manifestă liber, spontan, sincer, putând să dezvăluie propriile interese.

Jocul didactic îndeplinește roluri atât în domeniul instructiv, cât și în cel formativ-educativ.

Astfel, în plan instructiv, jocul didactic favorizează asimilarea de cunoștințe, priceperi, deprinderi, tehnici și operații de lucru cu informațiile acumulate. Privit din perspectiva formativ-educativă, jocul didactic contribuie la formarea și perfecționarea trăsăturilor de personalitate, el reprezentând astfel o cale de acces pentru cunoașterea comportamentelor umane, implicit și a personalității.

Metodele de învățare utilizate pot consolida atitudinile pozitive față de învățare, pot îmbunătăți performanțele, rezultatele școlare și stima de sine ale elevilor, putând promova interacțiunea pozitivă și sprijinul reciproc între elevi. Modalitățile pe care profesorul le utilizează vin în întâmpinarea elevului, îl ajută să caute, să cerceteze, să găsească singur cunoștințele pe care le va asimila, pentru că îi sunt utile, pentru că-l interesează, să afle soluții la probleme, să prelucreze informațiile, contribuind astfel la propria educație.

Jocul didactic furnizează multiple situații de învățare cu o eficiență deosebită, punându-se accentul pe activități de descoperire, explorare-investigare, stimulând atitudini de cooperare-intrajutorare, fiecare elev fiind implicat direct în actul învățării. Folosit frecvent, jocul devine astfel, strategie didactică interactivă, centrată pe elev.

Trăsăturile pozitive de caracter, asemănător deprinderilor și obișnuințelor, se formează tot în cadru unor proiecte realizate pe grupuri, acestea

devenind componente ale conduitei morale mai târziu. Trăsături pozitive precum hărnicia, cinstea, altruismul, sinceritatea, toleranța, sociabilitatea, modestia se manifestă în relațiile cu ceilalți colegi, dar și cu sine însuși.

Elevii învață să rezolve problemele cu care se confruntă, să aplaneze conflictele, iau anumite decizii, se formează atitudini noi, precum respectul pentru părerea celuilalt, deschiderea pentru colaborare, toleranța, îngăduința, perseverența, spiritul de organizare și sentimentul apartenenței la grup.

Normele de conduită morală și spiritul de echitate, însușite ca modalități de conviețuire socială, se aplică și se exersează în activitatea ludică. Metoda jocului, promovează valori ce țin de educația cooperării, printre acestea amintind: întrajutorarea, angajarea, deschiderea față de ceilalți, acceptarea diferențelor, împărtășirea experienței, respectul, echitatea, stabilindu-se astfel, între elevi, legături pozitive, dar și o mai bună cunoaștere de sine și a celorlalți.

Astfel, contribuția activă a jocului didactic, cadru propice de realizare a unui învățământ activ, stimulează inițiativa și ingeniozitatea elevilor, valorifică și dezvoltă capacitățile creatoare, inițiază un comportament capabil de toleranță, responsabil față de sine și de ceilalți, conștient de drepturi și datorii, urmărind conturarea și consolidarea profilului moral al școlarului mic.

În cadrul lecțiilor, prin introducerea jocurilor didactice cu conținut moral-civic, am observat modul activ de participare a copiilor la activitate, interesul, curiozitatea, implicarea lor în sarcinile propuse, dar și un comportament mai tolerant, mai răbdător, o diminuare a conflictelor apărute între ei.

De asemenea, s-au putut valorifica avantajele lucrului pe echipe, dezvoltând relații de colaborare și cooperare, angajându-i pe toți elevii, contribuind astfel la întărirea unor calități morale precum: răbdarea, tenacitatea, solidaritatea, dârzenia și perseverența.

În cadrul activităților în grup, elevii au învățat să rezolve problemele cu care s-au confruntat, au aplanat anumite conflicte, au luat anumite decizii pentru a depăși unele obstacole,

formându-se astfel atitudini noi, precum respectul pentru părerea celuilalt, deschiderea pentru colaborare, toleranța, îngăduința, perseverența și spiritul de organizare.

Cu privire la formarea caracterului, au existat numeroase trăsături pozitive care s-au format în cadrul jocului și al activităților, ele devenind apoi componente ale conduitei morale. Trăsături precum bunătatea, hărnicia, cinstea, altruismul, sinceritatea, modestia s-au manifestat astfel mai des în relațiile cu prietenii, colegii, dar și cu cei din jur.

Astfel, prin activitățile întreprinse, școala își aduce o contribuție importantă în formarea și perfecționarea trăsăturilor de personalitate ale școlarului mic.

„Copilul consideră că tot ceea ce face el singur este mai frumos decât ceea ce a fost făcut de oricare altul”. (Ch. Bühler)

Bibliografie

- 1] Șchiopu, Ursula, *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1967
- 2] Constantin Cucos, *Educația – Experiențe, reflecții, soluții*, Polirom, 2013;
- 3] Ioan Cerghit, *Metode de învățământ*, Polirom, 2006;
- 4] Vasile Bunescu, *Ghid practic pentru aplicarea programei de Educație moral-civică, în învățământul primar*, Editura Coresi, București, 1994.

METODE INOVATOARE ÎN MEDIUL ONLINE PRIN PROGRAMUL ERASMUS+

Profesor Mirela-Alina OPRESCU
Liceul Tehnologic Auto, Craiova

În aceste timpuri grele, când pandemia cu COVID 19 și-a pus amprenta peste toate aspectele vieții noastre de zi de zi și un sector esențial al societății a trebuit reorganizat, respectiv educația sub toate aspectele ei, iar cadrele didactice și formatorii au trebuit că „din mers” să se autoperfecționeze și să facă față noilor provocări impuse de educația în mediul online. Astfel, o serie de programe au fost accesate, programe prin care s-a încercat să se răspundă la această nevoie.

În acest sens, prin proiectul Erasmus+, am participat la cursul USEFUL ICT TOOLS FOR TEACHERS, în perioada 11-17 iulie 2021. Acesta s-a desfășurat la Istanbul și a fost furnizat de Organizația Cappadocchia Education. În cadrul acestei mobilități am învățat:

- ✚ Despre modul în care se poate încorpora tehnologia nouă în lecții,
- ✚ Despre modul în care tendințele actuale ale TIC pot fi aplicate în crearea unor e-lecții,
- ✚ Despre utilizările și funcțiile software-ului Scratch, Padlet, Kahoot,
- ✚ Despre platforma educațională MOODLE,
- ✚ Despre metodă codării și Mind Mapping,
- ✚ Despre metodele de evaluare și evaluare a abilităților sau competențelor dobândite în educația formală și non-formală.

Am primit resurse cu ajutorul cărora pot realiza e-learning de calitate. Am cunoscut participanți din alte țări europene precum: Cehia, Lituania și Turcia unde am învățat despre cultura turcă și istoria Istanbulului. În acest fel ne-am putut dezvoltă competențele digitale, lingvistice, pedagogice și interculturale. Prin acest proiect Erasmus+ și prin intermediul acestui curs, am putut crea platforma educațională <https://eurotrainer-moodle.fdes.ro/> prin care ne vom putea încărca lecții moderne, prin metode inovatoare. Să nu uităm că educația adulților are un alt specific față de educația elevilor. Astfel, pentru facilitarea

învățării adulților este bine să se țină cont de următoarele:

- ✚ Realizarea unui climat de cooperare în învățare
- ✚ Crearea de mecanisme pentru planificarea colaborativă a învățării
- ✚ Identificarea punctuală a nevoilor de învățare ale grupului și a intereselor participanților
- ✚ Formularea obiectivelor de învățare în funcție de nevoile și interesele identificate
- ✚ Construirea unei secvențe adecvate de activități în vederea atingerii obiectivelor de învățare
- ✚ Punerea în practică a activităților prin selectare metodelor, materialelor și a resurselor potrivite în lucrul cu adulții
- ✚ Evaluarea calității și a aplicabilității experiențelor de învățare pentru grupul de adulți cu care se lucrează.

Prin aceste metode noi și moderne, învățarea devine interactivă în online, creând un mediu educațional atractiv pentru cursanți. Efectul utilizării acestor metode a fost unul remarcabil, prin prezența și interesul formabililor, încurajând astfel și alți formatori să participe la diverse cursuri prin programul European Erasmus+.

Acest proiect a primit finanțare din partea Uniunii Europene. Articolul reprezintă doar punctul de vedere al autorilor, iar Comisia Europeană nu este responsabilă pentru eventuală utilizare a informațiilor pe care le conține.

Bibliografie

- 1] Ghidul Erasmus+ al Uniunii Europene- 2019

ROLUL PRACTICII PEDAGOGICE ÎN CONTURAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE

Profesor Ioana Consuela PĂUȘESCU
Colegiul Economic Râmnicu Vâlcea

Practică pedagogică reprezintă activitatea cu caracter didactic nemijlocit, desfășurată în cadrul școlilor de aplicație (cu clase gimnaziale și/sau liceale), în cadrul căreia studentul practicant, viitor profesor, își formează, își dezvoltă, exersează și operaționalizează competențele sale practice de proiectare a întregului demers didactic, de realizare a predării-învățării și evaluării/ autoevaluării, sub îndrumarea comună a unui membru al corpului academic (profesor didactician) și a unui profesor cu experiență din acea școală (profesor mentor). În acest fel se realizează o legătură organică între priceperile, deprinderile și cunoștințele de psihologie școlară, de pedagogie și didactică, inclusiv de didactică specialității, și competențele didactice practice, atât de necesare absolvenților care intenționează să devină profesori.

Obiectivul fundamental al practicii pedagogice urmărește **formarea competențelor specifice profesiei de dascăl** prin:

- ✚ Cunoașterea aspectelor organizatorice, de conținut și de conducere a școlii;
- ✚ Atribuirea unor activități didactice și metodice studenților;
- ✚ Cunoașterea de către studenți a activităților educative din școală;
- ✚ Studierea și cunoașterea personalității elevilor;
- ✚ Cercetarea și înțelegerea unor probleme psihopedagogice specifice ciclului gimnazial sau liceal.

Pentru că practică pedagogică să-și poată atinge obiectivul specific, dar și obiectivele generale din cadrul pregătirii studenților, o importanță deosebită o are nu numai dimensiunea sa cantitativă, ci și cea calitativă – ne referim aici la organizarea optimă, asigurarea conducerii sale de către cadre didactice cu recunoscută competență didactică, desfășurarea efectivă în cele mai bune condiții.

Așadar, aportul decisiv (și specific) al

practicii pedagogice este concretizat în întâlnirea studentului cu atmosfera, ordinea și organizarea școlii, cu exercițiul didactico-educativ, cu elevul și cu modele de școli, profesori și de activități. Altfel spus, practica pedagogică reprezintă o modalitate de testare și modelare a aptitudinilor și atitudinilor necesare activității didactice, o etapă experimentală de transfer a studentului din poziția R (factor de recepție, factor dirijat) în poziția S (emițător de stimuli, factor de dirijare).

Bibliografie

- 1] <https://www.euroclio.eu/wp-content/uploads/2019/10/The-methodic-guidebook-RO.-Chapter-1.pdf>
- 2] <https://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/Ce-este-practica-pedagogica257.php>

MIJLOACE, METODE, TEHNICI ȘI STRATEGII DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A ACTIVITĂȚII PROFESIONALE

Profesor Mihaela PELEAȘCĂ

Școala Gimnazială Stoenеști, Județul Vâlcea

Prin îmbunătățirea activității profesionale se subînțelege abordarea unor mijloace, metode, tehnici și strategii în acest sens.

Dintre acestea fac parte înscrierea și participarea la activități de perfecționare, adoptarea unor metode optime de predare, implicarea directă și activă a factorilor responsabili cu derularea cu succes a colaborării eficiente elev-familie-școală.

Consilierea psihopedagogică și desfășurarea de activități eficiente de consiliere și orientare, desfășurarea de activități extracurriculare au avut ca scop creșterea accesibilității la informație.

Personal am participat la numeroase programe, sesiuni, webinarii și evenimente ce au avut ca obiectiv principal îmbunătățirea activității profesionale și diseminarea informațiilor, printre care:

- ✚ „Dezvoltarea abilităților de viață independentă”, organizat în cadrul „Proiectului Împreună pentru viitor”
- ✚ „Prevenirea traficului de persoane”,
- ✚ „165 de ani de la dezrobirea romilor”,
- ✚ „QIE-Appreciative Parenting at Național Level”.

În calitate de cadru didactic licențiat Educator Parental am organizat și desfășurat webinarii și cursuri de Educație Parentală cu părinții copiilor care s-au dovedit buni cursanți, în urma completării chestionarului și participării la discuții obținând aprecieri și Certificate de participare.

METODE DIDACTICE ACTIVE, PARTICIPATIVE ÎN PREDAREA FIZICII

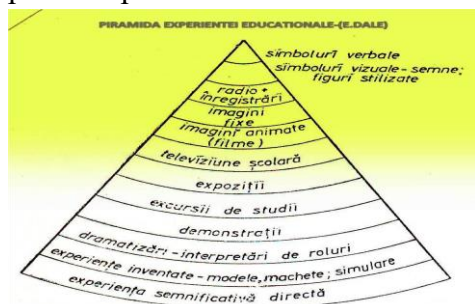
Profesor Angela PETRESCU

Colegiul Energetic Râmnicu Vâlcea

Considerații de ordin pedagogic

O lecție activă, indiferent de disciplină, se sprijină pe metode și procedee active. Consecvenți ideii că o lecție modernă este o lecție activă, esențial în pregătirea lecției profesorul care trebuie să-și pună în joc toate cunoștințele, întreaga să pricepere, pentru a imprima lecției un caracter activ, participativ. În acest sens profesorul trebuie să-și propună să recurgă la acele metode și procedee dintre cele mai active, mai angajante pentru elevi, în măsură să insufle elevilor dorința de a dobândi cunoștințe, pe cât posibil prin ei înșiși, prin studiu activ, intensiv și pasionat. În planul predării, profesorul are datoria de a crea un raport corect între aspirațiile și posibilitățile intelectuale ale elevului, pe de o parte, și dozarea sarcinii didactice, a problemei și situației de învățare în care este implicat elevul. Dozarea incorectă poate conduce la surmenaj, neîncredere în sine sau, dimpotrivă, la lipsă de interes, indiferență, de motivare. Realizarea unui învățământ individualizat și particularizat al instruirii diferențiate este obiectiv dificil, dar benefic în promovarea unui învățământ al reușitei pentru fiecare. Diferențierea reală a instruirii este realizată prin metode alternative de învățare activă. În atingerea obiectivelor, un rol important îl au și mijloacele didactice datorită funcțiilor pe care acestea le pot îndeplini. Tehnici de selectare a mijloacelor și de precizare a funcțiilor ce le pot îndeplini au fost elaborate de EDGAR DALE (1969) și prezentate sub forma unei piramide numită „PIRAMIDA EXPERIENȚEI EDUCAȚIONALE” sau „SCA-RA LUI DALE”. E. DALE întrevide douăspre-zece categorii de mijloace și exerciții experimentale (activități) ordonate astfel: la baza piramidei se situează experiențele cele mai directe dirijate spre un anumit scop, adică, contactul fizic pe care copilul îl realizează cu obiectele și ființele, folosind toate amintirile sale pentru a “învăța prin acțiune”, iar pe măsură ce urcăm spre vârful

piramidei, substituenții preiau locul experiențelor directe, pentru ca în vârf să se ajungă la folosirea „simbolurilor verbale” care sugerează “învățarea prin receptare”.

Rezultate obținute aplicând la fizică metode active

FIZICA este o disciplină de învățământ la care se utilizează cu precădere metode active, participative, care determină elevii să lucreze independent, (în clasă, acasă, în grup sau individual), după modelul predat la tablă de către profesor sau fără model. Cu cât elevii lucrează mai mult independent, cu atât realizează o pregătire mai temeinică. Din cauza pregătirii precare la matematică a elevilor din gimnaziu, profesorul de fizică este nevoit să reia multe capitole de aritmetică, algebră, geometrie pentru a sigura o bază apercceptivă necesară înțelegerii materiei care urmează a fi predată, asta și din cauza neconcordanței între programele de matematică și de fizică. Acest lucru presupune un timp suplimentar față de cel afectat studiului materiei. Această situație conduce la organizarea de pregătiri suplimentare pe toată perioada anului școlar. Se constată că elevii realizează progrese în învățarea fizicii atunci când lucrează sub îndrumarea profesorului de fizică, atunci când elevii lucrează independent au permanent nevoie de confirmare din partea profesorului privind metoda de rezolvare a exercițiilor și problemelor, modalitate care conduce la dezvoltarea autocontrolului și la consolidarea unor deprinderi și capacități intelectuale specifice studierii acestei discipline. Elevii care beneficiază acasă de îndrumări în învățarea matematicii și fizicii realizează un progres continuu, o pregătire solidă și temeinică.

Înțelegerea și asimilarea fizicii este asigurată de: un bun manual, învățarea propriu-zisă a lecțiilor, exerciții clare și sistematice, un antrenament (un

exercițiu) suficient din partea elevilor, activități practice în laborator etc. Practica școlară și rezultatele învățării fizicii arată însă că aceste condiții nu funcționează la parametri pedagogici proiectați. Temeinicia învățării – din perspectiva elevului – este determinată de modul în care s-a realizat învățarea. Temeinicia este asigurată de învățarea conștientă, motivată, activă și sistematică, dar și de procedeele de fixare și memorare conștientă, de repetare eșalonată, de exercițiile de transfer, de aplicațiile practice etc.

Experimentul de laborator

Se consideră că experimentul de laborator este cea mai importantă metodă de cunoaștere deoarece pentru a putea fi stăpânită, fizica trebuie trăită, ceea ce înseamnă a asigura elevilor posibilitatea de a declanșa fenomene, de a studia condițiile de desfășurare a acestora iar apoi pe baza datelor obținute să poată efectua generalizări sau particularizări, de a stabili legi, de a „descoperi” formule.

Experimentul de laborator este un procedeu de cercetare științifică ce constă în reproducerea artificială sau modificarea intenționată a unui fenomen natural în scopul observării lui în condiții special create de cercetător (M.Erdei, A.Isvoran, 2001).

După modul de organizare se deosebesc două tipuri de experimente: experimentul demonstrativ - efectuat de profesor și experimentul frontal - efectuat de elevi.

a) Experimentul demonstrativ

Acest tip de experiment are o valoare didactică relativ limitată necorespunzătoare tuturor scopurilor educative ale predării fizicii deoarece elevii sunt simplii observatori. În acest caz profesorului îi revine sarcina unei bune organizări și efectuării a experimentului respectiv. Avantaje pe care le prezintă: se pot efectua experimente care necesită o aparatură complexă și scumpă, existentă într-un singur exemplar în laborator; se pot realiza experimente mai dificile; Etapele unui experiment demonstrativ:

1. Motivația demonstrației
2. Orientarea atenției spre esența observației
3. Efectuarea demonstrației

4. Enumerarea observațiilor.

Exemple de experimente demonstrative studiate în cadrul opticii (L. Chicinaș, M. Aștilean, I. Bâlc, E. Marcu ș.a., 2003):

- ✚ Simularea ochiului uman
- ✚ Difuzia luminii pe un ecran
- ✚ Transparent sau opac -propagarea luminii într-un mediu neomogen. Miraje.

În cazul utilizării calculatorului, experimentul se poate desfășura într-un mediu virtual. Se prezintă în continuare experimentul: reflexia totală (fig.1.) 4 fig.1. –experiment virtual: reflexia totală .

b) Experimentul frontal este caracterizat prin faptul că întreaga clasă execută în mod simultan același experiment folosind aceleași truse și procedând identic.

Avantajele pe care le prezintă acest tip de experiment sunt multiple: perceperea nemijlocită a fenomenului studiat; formarea unor cunoștințe sistematice; asimilarea conștientă a cunoștințelor; formarea unor deprinderi cu caracter tehnic; fixarea cunoștințelor; contribuția educațională a experimentului de laborator.

Etapele activității experimentale sunt următoarele (L.Ciascai,2001):

- 1.selectarea ipotezei de lucru;
- 2.proiectarea experimentului;
 - a) proiectarea montajului experimental
 - b)proiectarea modului de lucru
 - c)stabilirea modalității de colectare și sistematizare a datelor
- 3.realizarea studiului experimental de către elevi
 - a) organizarea elevilor
 - b)realizarea montajului respectiv
 - c)studiu experimental: producerea, sistematizarea și prelucrarea datelor
 - d)interpretarea datelor și formularea concluziilor.

Exemple de experimente frontale: -distanța focală a oglinzii concave -determinarea distanței focale a unei lentile subțiri -construcții de imagini în lentile,

Pentru studierea construcției razelor de lumină și a imaginilor în diferite sisteme optice este foarte utilă folosirea aplicației Optics Lite (1,2 MB). Acest program permite simularea diferitelor sisteme

optice simple (se pot folosi lentile convergente, divergente, oglinzi plane, concave, convexe, filtru); se construiesc grafic sistemele optice dorite iar programul desenează razele de lumină și imaginea care se formează.

Prezintă și limitări, una dintre acestea fiind faptul că aplicația respectivă nu lucrează cu obiecte virtuale. Totuși, elevul se poate juca cu obiectul, îl poate deplasa pe axa optică, poate calcula diferite distanțe. În figura 2 este prezentată formarea imaginii într-o lentilă convergentă atunci când obiectul este între ∞ și dublul distanței focale (modelarea are loc în laboratorul virtual „Pintar VirtuaLab Optics”

Blended learning (BL)

(BL) = forma de instruire în care metodele tradiționale de instruire sunt combinate cu cele care utilizează noile TIC din cadrul educației la distanță și ale educației online.

Asigură un set de instrumente și metode care facilitează trecerea de la un mediu de învățare centrat pe profesor și pe materiale didactice tipărite, la un mediu colaborativ, interactiv, centrat pe elev și pe procesul de învățare.

Avantaje și dezavantaje BL

Avantaje:

- ✚ Independența geografică și mobilitatea
- ✚ Accesibilitatea on-line;
- ✚ Educație personalizată centrată pe elev;
- ✚ Îmbină educația tradițională cu educația online;
- ✚ Timp redus de studiu;
- ✚ Metode pedagogice diverse

Dezavantaje:

- + Experiența TIC pentru proiectare;
- + Complexitate în utilizare;
- + Necesită infrastructură în utilizare;
- + Costuri mari de proiectare;
- + Durata mare de realizare.

Bibliografie

- 1] Ioan C. Roman, *Tehnologii didactice active, Învățarea în clasă-Cercetări experimentale la fizică și matematică*, Universitatea Al.I. Cuza, Iași, Centrul de științe sociale, Colectivul de cercetări didactice, Iași, 1984;
- 2] Ioan Cerghit, *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București -1983;
- 3] ***, *Dicționar de pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975;
- 4] Kenzie N. M. Eraut M., Jones H. C.- *Arta de a preda și arta de a învăța*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975;
- 5] Cerghit I., Neacșu I., Negreț-Dobrișor I., *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom Iași, 2001.

PRACTICA PEDAGOGICĂ - O RESPONSABILITATE

Profesor Elena POPESCU

Grădinița cu Program Prelungit Nord 2 Râmnicu
Vâlcea

Grădinița cu Program Prelungit Nord 2, din Râmnicu Vâlcea, este o unitate de învățământ preșcolar, de aplicație a practicii pedagogice pentru elevii de la Colegiul Național de Informatică *Matei Basarab*, secția pedagogie.

Pregătirea practică a viitoarelor cadre didactice se realizează prin intermediul practicii pedagogice, latură esențială în formarea elevilor practicanți sau a studenților. Practica pedagogică a elevilor se organizează pe grupe și subgrupe și cuprinde următoarele tipuri de activități:

- + Activități de observare și de familiarizare cu desfășurarea procesului instructiv-educativ din unitatea de învățământ;
- + Activități de cunoaștere a problemelor specifice ale managementului instituției de învățământ;
- + Activități de planificare și proiectare a activităților didactice și a resurselor materiale;
- + Activități didactice efective, constând în proiectarea, realizarea și analiza activităților asistate sau susținute;
- + Activități de cunoaștere a modalităților și a problemelor specifice realizării de parteneriate școală-familie-comunitate.

Astfel, elevii practicanți asistă la activități, proiectează dar și susțin activități în vederea dobândirii unor competențe specifice.

S-a constatat că toate achizițiile acumulate prin studiul disciplinelor de specialitate sunt mai bine înțelese, se activează și devin durabile prin practica pedagogică desfășurată la clasă (observativă și de exercițiu/aplicabilitate).

Practica pedagogică observativă vizează partea de instruire, de sensibilizare profesională. Elevii practicanți se familiarizează cu mediul grădiniței, observă și analizează activități demonstrative susținute de cadrul didactic de la grupă, își iau notițe, culeg observații din cadrul activităților asistate, participă la autoevaluarea

acestor activități sunt implicați în procesul observativ.

Practica pedagogică curentă (activă/de predare) urmărește exersarea și asumarea efectivă de către elevul practicant a rolurilor ce țin de activitatea de predare la grupă, a unor acțiuni și operații componente ale procesului instructiv-educativ și conduce la formarea și structurarea deprinderilor specifice profesiei didactice pentru nivelul de învățământ preșcolar.

Ce pot face eu, ca și cadru didactic, pentru acești elevi practicanți?

Pot lucra în echipă cu îndrumătorul de practică, fiecare avem un rol important în pregătirea practică a viitoarelor cadre didactice. Îmi pot asuma responsabilitatea pe care o am, îi pot ghida pe elevi în carieră, pot împărtăși valori, să construiesc și să mențin o relație pozitivă, constructivă între elevul practicant și cadrul didactic experimentat de la grupă cu vechime și grade didactice.

Elevii practicanți au nevoie de ajutor în dezvoltarea lor personală și profesională. Le pot oferi posibilitatea de a-și însuși tehnici, metode și procedee didactice cât mai variate prin lecțiile demonstrative organizate, le pot răspunde la întrebări legate de procesul instructiv-educativ, dar pot dezvolta și încrederea în ei. Pot fi model, sursă de inspirație pentru acești elevi.

Practica pedagogică este singura formă prin care se formează aptitudinea pedagogică și se pun bazele unui stil didactic personal. Este necesară o organizare optimă a acestei activități. Astfel, o organizare defectuoasă are repercursiuni pe termen lung asupra formării aptitudinii pedagogice, a învățării profesiei didactice.

Practica pedagogică nu se reduce doar la pregătirea, susținerea și analiza unor activități, pregătirea în specialitate concomitent cu cea pentru cariera didactică implică o dublă responsabilitate.

Este singura perioadă din devenirea elevului practicant- viitor cadru didactic, în care practica pedagogică se transformă „devine vizibil, este în fața curiozității și analizei atâtor ochi, este perioada care îi redă simțul responsabilității, este o oglindă, care reflectă cantitatea și profunzimea personalității candidatului la înalta funcție de pedagog”.

Bibliografie

- [1] Bulzan, C., Iancu Ciobanu M., Ilie R.L., *Ghid de practică pedagogică*, Editura Didactică și Pedagogică București, 2009;
- [2] Ezechil L., Dănescu E., *Caiet de practică pedagogică (NIVEL II)*, Editura Paralela 45, Seria Științele Educației, Pitești; 2009
- [3] Popa, C., Sas, C., *Practica pedagogică, Suporturi teoretice și metodologice pentru studenți și mentori*, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea.

ROLUL PRACTICII PEDAGOGICE ÎN FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA CADRELOR DIDACTICE

Profesor Laura-Elena RADU

Colegiul Economic, Râmnicu Vâlcea

Formarea cadrelor didactice a fost și rămâne una dintre principalele preocupări ale învățământului nostru. Imperativele învățământului contemporan cer cultivarea unor calități de personalitate și de aptitudini caracteristice viitorilor pedagogi, o cultură pedagogică, care trebuie să pună accent pe însușirea unor competențe profesionale. Aceasta vizează un cadru didactic reflexiv și imaginativ, un manager al resurselor de învățare ale elevilor, pregătit pentru diverse tipuri de activități didactice și educaționale. De asemenea, el trebuie să fie și un mediator de contacte umane și partener cultural în raport cu cei educați. În acest sens, merită atenție organizarea și desfășurarea practicilor pedagogice ca formă de organizare a procesului de învățământ, care asigură pregătirea practică a viitorilor învățători, profesori.

Profesia de cadru didactic presupune un cumul de cunoștințe și abilități care se dobândesc prin parcurgerea unor activități de pregătire teoretică și practică, atât în domeniile specifice obiectelor de învățământ ce urmează să fie predate, cât și în domeniul științelor educației.

Achizițiile acumulate prin studiul disciplinelor de specialitate, socio-psiho-pedagogice și didactice sunt mai bine înțelese și devin durabile prin cunoașterea nemijlocită a ambianței școlare și extrașcolare.

Conform legislației în vigoare, obiectivele educaționale ale practicii pedagogice au un caracter complex și vizează următoarele: aprofundarea și consolidarea cunoștințelor de psihologia educației, pedagogie și metodică predării specialității; cunoașterea modului de organizare și de funcționare a unei unități de învățământ preuniversitar; aprofundarea activităților de observare, simulare și analiză a lecțiilor prezentate de mentor; formare deprinderilor de proiectare a activităților didactice; formarea de abilități practice de predare prin

sustinerea lecțiilor de probă și finale; dezvoltarea capacităților și abilităților de a utiliza metode de învățare activ-participative, precum și noile tehnici de predare-învățare-evaluare.

Practica pedagogică are multiple valențe formative, ea este singura perioadă din devenirea studentului – viitor cadru didactic, în care acesta se transformă, devine vizibil, este în fața curiozității și analizei atâtor ochi, este perioada care îi redă simțul responsabilității, este o oglindă, care reflectă cantitatea și profunzimea personalității candidatului la înalta funcție de pedagog.

Deprinderile didactice necesare exercitării profesiei de pedagog trebuie să reprezinte rezultatul îmbinării teoriei psihopedagogice și metodice cu practica cunoașterii elevului și a modelării acestuia în conformitate cu particularitățile de vârstă și individuale. În acest context, practica pedagogică constituie un exercițiu sistematic de deprindere a metodologiei didactice specifice colegiului și a școlii primare, dar și un exercițiu eficient de însușire a tehnicilor legate de munca de documentare.

Fiecare lecție susținută în fața unei clase conferă practicantului mai multe cunoștințe și în special, mai multă încredere în sine, adaptându-se astfel mult mai ușor la nevoile elevilor și la evoluția socială din acest domeniu.

Practica pedagogică este o etapă de bază a formării viitorului cadru didactic, fără de care acesta nu ar putea învăța cum trebuie să se desfășoare o oră pentru ca procesul de învățare să fie cât mai eficient. Prin intermediul acesteia practicantul poate să își formeze corect atitudinea și competențele în ceea ce privește predarea. Profesiunea didactică implică un ansamblu bogat și nuanțat de competențe din partea celor educați să-l exercite. Competențele solicitate fac necesară atât o formare teoretică, menită să asigure cunoașterea principalelor fenomene de educație și înțelegerea modurilor de abordare în rezolvare, cât și o formare practică, vizând dezvoltarea capacității de acțiune și formarea abilităților pe care le implică acest tip de activitate.

Desprinderea semnificațiilor și funcțiilor activității de predare îl va ajuta pe student să-și asume responsabilitatea preluării lor pentru a

susține el însuși o lecție pe care să o poată controla sub cât mai multe din aspectele desfășurării ei.

Stagiile de practică trebuie să cuprindă inițierea în cunoașterea psihopedagogică a elevului, în problemele utilizării testelor și a observației științifice, familiarizarea cu mijloace moderne de învățământ și metodele de predare, evaluare, precum și o introducere în problemele legislației școlare și ale cercetării psihopedagogice.

Învățământul românesc capătă noi valențe în condițiile impuse de reforma cu deschidere europeană. În societatea contemporană, dinamică și mereu în transformare, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, iar concepția de educație regândită și modernizată.

Bibliografie

- 1] Ausubel, D., Floyd R., *Învățarea în școală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981;
- 2] Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1999
- 3] Ilie Marin, *Elemente de pedagogie generală-teoria curriculum-ului și teoria instruirii*.
- 4] Ionescu, M., Radu, I., *Didactica modernă*, Editura Dacia., Cluj-Napoca. 1995;
- 5] Onutz, Sanda, *Profesionalizarea procesului de formare pentru cariera didactică*, 2011

PRACTICA PEDAGOGICĂ

Profesor Ramona RADU

Școala Gimnazială Anton Pann, Râmnicu Vâlcea

Un rol extrem de important în formarea viitorilor profesori îl are practica pedagogică din timpul facultății, aceasta fiind fundamentală pentru studenții care doresc să profeseze în acest domeniu. Consider că fiecare lecție susținută în fața unei clase conferă practicantului mai multe cunoștințe și în special, mai multă încredere în sine, adaptându-se astfel mult mai ușor la nevoile elevilor și la evoluția socială din acest domeniu. În primul rând practica pedagogică presupune ora de asistență la profesorul mentor, unde practicantul descoperă întocmai ceea ce el urmează să facă. Această parte a practicii pedagogice este foarte importantă deoarece practicantul urmează de cele mai multe ori exemplul profesorului mentor, desfășurându-și orele după modelul profesorului, folosind metodele și mijloacele folosite de acesta. În al doilea rând predarea trebuie să se realizeze cât mai eficient.

Trebuie avute în vedere toate etapele specifice din cadrul unei lecții. Cu precădere, pentru această materie, consider că în unele momente ale lecției limbajul prin care s-au transmis informațiile elevilor a fost puțin prea riguros. Acest lucru realizându-se din cauza termenilor de specialitate utilizați și în lipsa cărora conținutul lecției nu ar mai fi fost același. Cu toate acestea, termenii mai puțin cunoscuți de elevi au fost explicați de practicant în așa măsură încât au putut fi asimilați și înțeleși. În al treilea rând prin intermediul practicii pedagogice viitorul cadru didactic își dezvoltă competențele necesare desfășurării activităților instructiv-educative.

Reușește din ce în ce mai bine și cu mai multă ușurință să-și mobilizeze colectivul, să-i capteze atenția și să o mențină pe parcursul lecției, menținând totodată și ordinea în sala de clasă. Elevilor trebuie să li se stimuleze interesul prin diferite metode, cât mai active dar și prin anumite jocuri sau curiozități cum sunt rebusurile, imaginile, jocurile în echipe. După parcurgerea acestei etape, practica pedagogică, am reușit să înțeleg cât de

importantă este acesta pentru inițierea în cariera didactică și mai mult decât atât am dobândit cunoștințe suficiente pentru a putea elabora documentele necesare desfășurării acestei activități, însă cel mai important consider că e faptul că am învățat să am răbdare și cum să transmit informații destul de tehnice și precise pe înțelesul elevilor .

În concluzie practica pedagogică este o etapă de bază a formării viitorului cadru didactic, fără de care acesta nu ar putea învăța cum trebuie să se desfășoare o oră pentru ca procesul de învățare să fie cât mai eficient. Prin intermediul acesteia practicantul poate să își formeze corect atitudinea și competențele în ceea ce privește predarea.

Pregătirea viitoarelor cadre didactice presupune atât o formare teoretică, dar și pregătire practică. Formarea teoretică urmărește achiziționarea unor cunoștințe generale, cunoștințe de specialitate și pedagogice, care se regăsesc în informațiile de psihologie, pedagogie, sociologie, dar și în cadrul celor de didactică a diferitelor discipline, informații frecvent utilizate în activitatea la clasă.

Pregătirea practică a viitoarelor cadre didactice se realizează prin intermediul practicii pedagogice latură esențială în formare studenților. Prin intermediul practicii pedagogice viitorul cadru didactic își valorifică și își dezvoltă competențele. Dată fiind importanța acestei discipline obligatorii din planul de învățământ al programului de formare psihopedagogică, i-au fost alocate cel mai mare număr de ore (chiar dacă insuficiente) în fiecare semestru din anul III de studiu (3 ore / semestru).

Conform regulamentului de desfășurare a practicii pedagogice aceasta este: ”disciplină de bază a (...) formării inițiale, se desfășoară prin îmbinarea a două dimensiuni, una care vizează partea de instruire și se materializează în practica observativă, și alta de exercițiu, de aplicabilitate practică, aceasta deținând cea mai mare suprafață în economia de timp a practicii pedagogice și care îmbracă forma practicii operaționale. Sunt prevăzute de asemenea un număr de ore de studiu individual care se pot realiza și în afara instituției școlare”.

În acest sens studenții în cadrul primelor

întâlniri de practică pedagogică, vor vizita unitatea școlară, clasa/clasele unde își vor derula activitatea se vor familiariza cu specificul curriculum-ului școlii. Tot în această etapă, li se va forma și dezvolta capacitatea de a identifica în situații educative concrete comportamentele corelate ale informațiilor primite în cadrul pregătirii teoretico-didactice din anii anteriori. De aceea, tutorii de practică înainte de a trece la observarea activității educative vor clarifica următoarele probleme: planul cadru al clasei, orarul(respectarea cerințelor pedagogice), existența unor discipline opționale și specificul acestora, familiarizarea cu manualele alternative, prezentarea programelor (evidențierea părților acestora), discutarea și apoi întocmirea împreună cu tutorele a documentelor de proiectare în perspectivă anuală, semestrială și curentă. Este necesar ca studenții practicanți să fie implicați și în alte activități din viața școlii la care tutorii participă: serviciu pe școală, comisii metodice, ședințe cu părinții, competiții, activități extracurriculare, activități de dezvoltare instituțională etc.

Bibliografie

- 1] Ministerul Educației Naționale, Consiliul Național pentru Curriculum, Curriculum Național. Programe școlare pentru clasa a IX, volumul II, aria curriculară Matematică și Științe ale naturii, București, 1999
- 2] Ghid de evaluare la Limba și literatura română. Serviciul Național de Evaluare și Examinare. București: Editura Aramis , 2011
- 3] Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum. (2001) Programe școlare. Aria curriculară „Limbă și comunicare”, seria Liceu. București

NEGOCIEREA ÎN AFACERI

Ioana RĂDUCĂ, secretar

Scoala Gimnaziala *Achim Popescu*, Păușești
Măglași

Negocierea reprezintă un proces de comunicare între parteneri care se caută, se contactează, discută, corespundează, se confruntă, se influențează, se manipulează și conving reciproc, în scopul realizării unui acord de voință. În organizarea derulării procesului de negociere trebuie să se țină cont de faptul că fiecare etapă are o importanță aparte, neputând fi omise sau tratate superficial, o pregătire minuțios realizată având scopul de a obține rezultate reale, performante.

Astfel, întregul proces poate fi delimitat în etape distincte:

1. Pre negocierea, care cuprinde discuțiile, dezbaterile, schimbul de vederi dintre potențialii parteneri (pregătirea negocierilor),
2. Negocierea propriu-zisă, în care există o angajare formală a părților cu un scop bine determinat, adică derularea efectivă a tratativelor
3. Finalizarea negocierii, respectiv încheierea unui acord sau a unui contract (de vânzare-cumpărare, licențiere, distribuție sub franciză etc.).

1. Pregătirea negocierii

Succesul unei negocieri depinde mult de maniera în care acesta a fost pregătită. Procesul de negociere este un proces previzibil, fapt ce oferă posibilitatea de a gândi din timp modul de abordare a partenerilor, un negociator mai puțin pregătit demonstrând că nu știe despre ce vorbește.

În general, planul de negociere trebuie să conțină o serie de elemente: definirea scopului negocierii, obiectivele maxime și minime ale negocierii, variante de ofertă de negociere, formulări, argumente, contra-argumente, posibilități de compromis, responsabilități individuale și de grup

Pregătirea înseamnă

I). Analiza individuală

În cadrul procesului de pregătire a negocierilor o primă activitate se referă la

analiza individuală, respectiv:

1. Precizarea obiectivului și a scopului negocierii

2. Evaluarea poziției proprii.

3. Examinarea propriei poziții față de parteneri, prin prisma raportului între a vorbi și a asculta.

4. Analiza mai multor variante posibile.

Stabilirea obiectivelor privește atât precizarea propriilor obiective în negocieri, cât și raportarea lor la prezumtivele obiective ale partenerului.

1a). Stabilirea obiectivelor proprii trebuie să treacă de nivelul generalităților, pentru a se referi concret și precis la aspecte precum:

- ✚ Volumul vânzărilor;
- ✚ Nivelul de calitate;
- ✚ Nivelul minim și maxim de preț;
- ✚ Condițiile de livrare, condițiile de finanțare și plată;
- ✚ Riscurile acceptabile.

1b). Anticiparea obiectivelor partenerului și evaluarea poziției sale de negociere trebuie făcute în paralel și în concordanță cu obiectivele proprii. Una dintre metodele eficiente de anticipare a poziției partenerului este *simularea negocierilor*.

Întregul program de negociere poate fi testat și revizuit în urma negocierilor simulate. Simularea poate conduce la pregătirea din timp a unor variante distincte de negociere. Existența acestora ajută la păstrarea inițiativei și prezintă avantajul de a pune la dispoziție formulări studiate din timp. Se pot utiliza și liste sau *fișe cu argumente* și, respectiv, *obiecții și contraargumente* posibil a fi aduse în discuție de partener.

1. Evaluarea poziției proprii.

Expunerea obiectivului țintă (care se face într-o formă cantitativă și sintetică) este însoțită de evaluarea posibilităților acestuia de realizare de către negociatori.

Evaluarea începe cu o inventariere a tuturor aspectelor importante care pot concura la realizarea obiectivului țintă în condițiile cele mai benefice pentru firmă.

Modul în care se face evaluarea este legat de factorii care vor afecta realizarea obiectivului și de

rezultatul unor discuții preliminare de explorare între negociatorii firmei și parteneri.

2. Pregătirea negocierilor implică și o profundă examinare a propriei poziții față de parteneri, din prisma raportului între a vorbi și a asculta. De aceea, într-o negociere este foarte important să ne concentrăm în a asculta ceea ce spune partenerul.

3. Analiza și selectarea acțiunilor.

Tot în faza de pregătire, în care discutăm cu noi înșine este important să analizăm mai multe variante posibile. Atunci când sunt luate în considerare alternativele disponibile este util pentru negociatori să privească posibilitățile existente din două perspective diferite.

Mai întâi, trebuie făcută o inventariere a cursurilor de acțiune disponibile pentru situația în care nu se poate ajunge la un acord, în termeni acceptabili, cu partenerul.

A doua perspectivă este aceea de a selecta alternative diferite față de cea cu care se deschide negocierea (de exemplu, cel mai bun rezultat pe care îl poate obține firma etc.). Cu cât sunt luate în considerare mai multe alternative, cu atât mai consistent se pot în pregăti pozițiile de negociere.

Însă, pe lângă explorarea propriilor opțiuni, este util pentru negociatori să încerce să evalueze și alternativele celeilalte părți, pentru cazul în care negocierile nu au succes. În timpul planificării alternativelor este necesar să se decidă ce anume este de făcut dacă negocierile nu au succes. În acest sens, pregătirea unui răspuns bazat pe o strategie flexibilă asigură negociatorului oportunitatea de a ști ce are de făcut atunci când începe negocierea.

Pentru a pregăti o strategie flexibilă de răspuns, negociatorul trebuie să-și clarifice foarte clar obiectivul pentru care negociază, să determine concesiile pe care le poate face, să evalueze tacticile care urmează a fi folosite, să aprecieze slăbiciunile și punctele tari specifice partenerului, și, nu în ultimul rând, să-și fixeze limitele propriei poziții de negociere.

II). Cercetarea asupra partenerilor și intențiilor lor

După analiza și pregătirea de sine,

urmează pregătirea negocierilor prin cercetare și studiu. Această cercetare se referă la obținerea de orice fel de informații despre partenerii de negociere referitoare la:

- ✚ Activitatea de ansamblu a partenerului, la succesele sau insuccesele acestuia în negocierile anterioare,
- ✚ Cercetarea are în vedere consultarea mai multor surse de informare, surse care să asigure veridicitatea informațiilor pe care ne bazăm,
- ✚ Ulterior, în timpul tratativelor, informațiile despre partener pot fi obținute și prin observații directe asupra comportamentului, ținutei vestimentare, limbajului acestuia.

III) Studiarea condițiilor și regulilor impuse în cazul negocierilor

Cunoașterea perfectă a acestor reguli va permite să se acționeze pe parcursul negocierilor în sensul dorit, fără riscul de a anula rezultatul negocierilor.

IV) Pregătirea documentelor pentru desfășurarea tratativelor

- ✚ Pregătirea dosarelor de negociere: tehnic, comercial, logistic, aspecte diverse,
- ✚ Stabilirea echipei de negociere,
- ✚ Stabilirea programului de negociere (datele de desfășurare a negocierilor, locul, orarul).

2. Negocierea propriu-zisă

Negocierea propriu-zisă demarează o dată cu declararea oficială a interesului părților în realizarea unei tranzacții sau chiar a unei relații comerciale stabile.

Derularea procesului de negociere efectivă constă într-o succesiune de contacte și runde de discuții, schimburi de informații, concesi, obiecții etc. care conduc treptat la realizarea unui acord de voință între părți.

De-a lungul acestui proces, pot fi delimitate *patru faze cu conținut relativ distincte*:

- a) Protocolul de deschidere și prezentare discuțiilor
 - b) Schimbul de informații și declararea pozițiilor,
 - c) Argumentația, exprimarea contraargumentelor, persuasiunea,
 - d) Reevaluarea poziției și concesiile, compromisul și obiecțiile și acordul final.
- a) *Protocolul de prezentare și priza de*

contact reprezintă partea de debut a negocierilor care, în aparență, este consacrată oricăror altor preocupări decât cele privind negocierea propriu-zisă. Se fac prezentări, se schimbă fraze de politețe, se propun mici daruri simbolice, se poartă discuții despre familie, cunoștințe comune, vreme, sport, politică etc. Este o introducere necesară și utilă, explicabilă în aceea că negocierea este un proces de comunicare interumană în care trebuie găsit limbajul și atitudinea adecvată. Are o durată scurtă, de regulă, sub 10 minute.

Protocolul bine evaluat și micile favoruri pot influența marile decizii. O masă bună, o ambianță plăcută și micile cadouri nu înseamnă bacșișuri sau mită. În lumea afacerilor, se pot satisface mici plăceri, chiar și cu intenția nemărturisită de a face partenerul mai receptiv și mai disponibil. Bugetele de protocol zgârcite fac negocierile dificile și perdante. Obiectivul principal al acestui prim stadiu este crearea unor bune relații cu negociatorii din echipa parteneră și a unui climat general favorabil drumului spre acord.

b) **Schimbul de mesaje și clarificarea/comunicarea pozițiilor:** este etapa în care părțile își furnizează reciproc informații cu privire la obiectul negocierilor și la problemele aflate în discuție. Se clarifică pozițiile declarate de negociere și se clădește baza argumentației ulterioare.

În procesul de comunicare între parteneri, schimbul de informații are ca finalitate convenirea unei soluții la o problemă. În susținerea punctului său de vedere, fiecare partener își organizează expunerea unui sistem complex, deschis de argumente. Indiferent de situația creată, frazele sunt construite cu grijă și în limitele celei mai desăvârșite politeți.

Această fază a negocierilor are trei componente:

- b1) Obținerea informațiilor;
- b2) Testarea argumentelor și pozițiilor;
- b3) Folosirea intervalelor de timp și a amânărilor.

Finalizarea negocierilor

Etapa de încheiere a negocierii cuprinde următorii pași: formularea unui acord, redactare și semnarea;

Decizia - etapă finală a negocierii

- ✚ Întreaga muncă desfășurată în negocieri trebuie să conducă la un rezultat favorabil, la o decizie.
- ✚ Momentul deciderii încheierii acordului este momentul pentru care s-a depus o muncă foarte dificilă și anevoioasă.
- ✚ Dacă argumentarea, demonstrarea au fost bine conduse, dacă există intenția reciprocă de a se ajunge fără dificultăți la o concluzie favorabilă, atunci finalizarea negocierii vine de la sine.
- ✚ Negociatorul are nevoie de prezență de spirit, de clarviziune, de simț al oportunității pentru a sesiza momentul concluziei și pentru a nu prelungi inutil tratativele, evitându-se astfel pierderea de timp, ivirea unor noi dificultăți sau reluarea unor considerente soluționate.
- ✚ Atenția din ce în ce mai susținută față de argumente, întrebările privitoare la preț, condiția de plată și de livrare sunt semne ale deciziei partenerului.
- ✚ De asemenea, există și alte semne exterioare, vizibile, care reflectă un interes crescând, remarki care arată hotărârea clientului etc.

Concluzii

Întreaga muncă, adeseori foarte dificilă și anevoioasă, desfășurată în cadrul negocierilor, se finalizează în decizii care reprezintă, de facto, încheierea acestor negocieri. Negociatorul are nevoie de prezență de spirit, clarviziune, de simț al oportunității, pentru a sesiza momentul concluziei și a evita prelungirea inutilă a discuțiilor și, în orice caz, pentru a menține controlul asupra întregii acțiuni.

Bibliografie:

- 1] Adîr, G., *Comunicare și negociere în afaceri*, Editura Printech, București, 2012
- 2] <https://sites.google.com/site/mstransilvania12e/home/negocierea-in-afaceri>
- 3] <https://www.editurauniversitaria.ro/storage/publications/rasfoire/vjbtRxogCuSWaop4jREoqmSaV.pdf>

ROLUL ȘI IMPORTANȚA PROIECTĂRII DIDACTICE ÎN ONLINE

Profesor Elena-Bianca ROMAN
Școala Gimnazială Gura Văii, Bujoreni

Sistemul de învățământ actual reorientează educația către diferite practici inovatoare de predare-învățare-evaluare, prin noi metode de cooperare și comunicare. Utilizarea noilor tehnologii, în această perioadă, a luat o amploare de neimaginat, punând societatea actuală în fața unei imense provocări, la care nimeni nu se putea aștepta până mai acum câțiva ani.

Demersurile de realizare a activităților educative ce utilizează instrumente și resurse digitale, nu constituie un element de maximă noutate, pentru cei mai mulți profesori, însă presiunea este dată de utilizarea unor mijloace eficiente de comunicare, utilizate la distanță, pentru a putea face față unei educații de calitate.

În aceste condiții, au apărut foarte multe obstacole de natură logistică, pedagogică, metodică, tehnică și de conținut, în ceea ce privește predarea multor discipline, aceste impedimente fiind văzute ca adevărate provocări, atât de către profesori, elevi, părinți, cât și de către reprezentanții Ministerului Educației. Cadrele didactice, în mare parte, au fost nepregătite, atât din punct de vedere al absenței unei infrastructuri tehnologice decente, cât și în ceea ce privește o stăpânire consistentă a competențelor digitale, cu acces la resurse didactice sau multimedia.

Pentru a susține activități de învățare la distanță, profesorii și elevii au folosit mai multe mijloace specifice, dintre care, cele mai frecvent utilizate sunt: aplicațiile simple și cunoscute deja pentru comunicare asincronă de grup precum: Whatsapp, Facebook messenger; apeluri telefonice/SMS/canal de comunicare cu fiecare elev; utilizarea resurselor educaționale deschise și conținutului digital cum ar fi: sait-uri cu informații și ilustrații, biblioteci online, simulări, soft-uri educaționale, laboratoare virtuale, muzee virtuale, Digitaliada, LearningApps; platformele specializate de elearning – Moodle, Google classroom, Edmodo,

Easyclass; aplicațiile pentru comunicare sincronă în grup prin apeluri video/ videoconferințe precum: Webex, Zoom, Meet, Teams, Skype, iar la acestea, se adaugă instrumente și aplicații online pentru activități de învățare (ex.: Kahoot, Padlet, Bubbl.us, Dotstorming, Wordwall etc.), precum și platforma eTwinning pentru proiecte colaborative complexe.

Școala online a condus la dobândirea unor elemente inovatoare pentru educația viitoare, iar utilizarea în continuare, în activitatea didactică a unor instrumente și resurse digitale, cu siguranță vor reprezenta achiziții utile, ce vor duce la dezvoltarea competențelor digitale pentru activitate didactică de predare- învățare- evaluare viitoare, utilizate în sistemul de învățământ.

Cele mai semnificative experiențe și inițiative de sprijin pentru profesori țin de propria activitate, de interesul și motivația pentru performanță în domeniul profesional, de propriile încercări anterioare de introducere a TIC în activitatea didactică, de interesul de a accesa diverse tutoriale găsite online sau de interesul de a solicita ajutor colegilor înscriși în diverse grupuri de suport.

Însă, indiferent de riscurile pe care le presupune sistemul de predare-învățare-evaluare în sistemul online, trebuie respectate următoarele reguli:

- ✚ Să se urmărească în permanență atingerea obiectivelor propuse;
- ✚ Să se structureze conținutul educațional astfel încât acesta să devină accesibil pentru diverse niveluri de cunoaștere;
- ✚ Să conțină elemente care să orienteze elevul spre o instruire eficientă;
- ✚ Să stimuleze gândirea independentă;
- ✚ Să ofere situații didactice de autoevaluare.

Procesul didactic, în condițiile derulării activităților online sau pe perioada suspendării întâlnirilor față-în-față, poate duce la identificarea preponderentă a unor dezavantaje, firești în contextul schimbării radicale a modului de lucru. Suspendarea activităților didactice față-în-față poate să afecteze în mod negativ procesul de învățare, în general, chiar dacă profesorii acordă mai mult timp decât în maniera tradițională, însă nu trebuie uitat faptul că, aceștia reușesc mult mai greu să motiveze

și să mențină treaz interesul elevilor.

În acest mod, cadrele didactice descoperă limitele instrumentelor de lucru și ale platformelor online prin experiență directă, concluziile la care ajung fiind, de fapt, cunoscute din literatura de specialitate din ultimii ani.

În concluzie, este însă de remarcat faptul că, în perioada de suspendare a întâlnirilor față-în- față, se oferă posibilitatea profesorilor și elevilor să se concentreze în mai mare măsură pe ceea ce este esențial, pe elementele cu impact calitativ, pe capacități și competențe, și în mai mică măsură pe conținuturi și pe elemente periferice.

ELABORAREA SCRISORILOR OFICIALE

Secretar Oana Raluca ROIBU
Colegiul Național Mircea cel Bătrân Râmnicu
Vâlcea

Scrisoarea este o comunicare scrisă care circulă de la expeditor la destinatar prin mijloace de comunicare curentă (prin serviciul poștă, curier sau e-mail). Scrisoarea comercială este un mesaj scris, relativ la operații comerciale curente, redactat de emițător în două exemplare, din care unul îl păstrează, celălalt îl transmite unui destinatar.

Forma scrisorii

O școală este apreciată de partenerii săi și în funcție de calitatea corespondenței dată de estetica și corectitudinea formulării textului. Formatul paginii cel mai utilizat este cel normalizat de 210 × 297mm. Pentru scrisorile scurte se utilizează formatul memo, (care are dimensiunile 210 × 135 mm, mai reduse decât la cel normal).

Calitatea hârtiei

Puteti alege calitatea, gramajul și culoarea hârtiei folosite pentru asigurarea unei corespondențe estetice.

Plicul

Dimensiunile sale uzuale sunt: 15 x 25 cm lungime, 9 × 11 cm lățime. Se recomandă folosirea plicurilor cu fereastră. Scrisoarea pentru a fi introdusă în plic se pliază în trei, cu antetul deasupra, pentru a fi vizibil prin fereastra plicului. Mențiunile înscrise pe plic sunt :

- ✚ Pe fața plicului, în partea dreaptă, se trece denumirea și adresa destinatarului, nr.de ieșire al scrisorii, mențiunile speciale: „confidențial“ , „în atenția“ etc.
- ✚ Denumirea și adresa expeditorului pot fi plasate în colțul din stânga sus sau pe verso.

Așezarea textului în pagină

Se utilizează două tipuri de redactare: scrierea „BLOCK” (toate paragrafele încep de la aceeași linie)

REȚINEȚI

Scrierea „INDENTED FORM” (primul rând al paragrafului este început cu 1 cm în interior, față de celelalte rânduri din paragraf)

Marginea din stânga este de minim 2-3 cm.
Între paragrafe se lasă unul sau două rânduri libere.

Paragrafelor li se pot atribui titlu sau un număr, pentru a asigura claritate scrisorii.
Punctuația Se folosește pentru a-l ajuta pe destinatar, să citească și să înțeleagă mesajul transmis prin intermediul scrisorii.

ACTIVITĂȚI DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Profesor Mirela Andreea SAMOILĂ
Școala Gimnazială *Anton Pann* Râmnicu Vâlcea

Activitățile de practică pedagogică au rolul de a-i face pe viitorii absolvenți mult mai bine pregătiți pentru dificilul moment al trecerii de la viața de student la cea de angajat al sistemului de învățământ, oferindu-le ocazia de a experimenta din plin tot ceea ce înseamnă aspectele formale și informale ale muncii de la catedră sau inevitabila componentă birocratică a meseriei de profesor.

Practica pedagogică oferă fiecărui student ocazia de își exercita abilitățile pedagogice nu simulat, în fața unor colegi, ci chiar în fața elevilor, având șansa de a experimenta și de a își corecta nu doar modul de predare, ci chiar modul de relaționare cu aceștia. În plus, nu sunt chiar rare ocaziile în care unii dintre absolvenții noștri ajung să obțină posturi de titular sau de suplinitor tocmai în unitățile în care și-au desfășurat activitățile de practică, iar faptul că revin într-un loc familiar și că au parte de sprijinul unor persoane care îi cunosc deja se dovedește de cele mai multe ori de neprețuit.

Cu scopul de a releva ideea fundamentală a *practicii pedagogice* în cadrul formării viitorului cadru didactic vom porni în realizarea acestui referat de la ceea ce spunea marele filozof Confucius „Ce ascult, uit. Ce văd, îmi amintesc. Ce practic, știu să fac“.

În țara noastră, sistemul de pregătire practică a viitoarelor cadre didactice este organizat simultan cu dobândirea componentei teoretice. Un rol important în realizarea eficientă a practicii pedagogice îl joacă, pe lângă noțiunile practice și teoretice din domeniu, și colaborarea dintre toți factorii implicați în organizarea și desfășurarea acesteia și anume: educatorii, învățătorii, metodicienii, mentorii, tutorii și coordonatorii de practică și nu în ultimul rând profesorii de pedagogie, psihologie și didactică.

Din punct de vedere al tipurilor de practică pedagogică parcurse la nivelul specializării Pedagogia învățământului preșcolar acestea pot fi:

practica pedagogică observativă sau de sensibilizare profesională și *practica pedagogică curentă*.

Practica pedagogică observativă (sau de sensibilizare profesională) Este specifică începuturilor de studii pentru profesia didactică de educatoare. Acest tip de practică are drept scop familiarizarea studenților cu elementele specifice a mediului școlar (grădinița) dar și cu modul specific de organizare a procesului de învățământ din grădiniță, strategiile și stilurile de instruire pe care mentorii de practică le utilizează în îndeplinirea atribuțiilor la grupă.

Practica pedagogică curentă (sau efectorie/ activă/ de predare) Este specifică anilor II și III de studii pentru profesia didactică de educatoare. Acest tip de practică are drept scop exersarea și asumarea efectivă de către student a rolurilor ce țin de activitatea de predare la grupă, a unor acțiuni și operații componente ale procesului instructiv-educativ și conduce la formarea și structurarea deprinderilor specifice profesiei didactice pentru nivelul de învățământ preșcolar.

Forme de organizare a activității instructiv-educative în învățământul preșcolar

Când alegem forma de organizare a unei activități, este necesar să luăm în considerare o serie de criterii: posibilitățile copiilor, interesele, preocupările de moment ale copiilor, gradul de angajare al acestora în activitate. Antrenarea acestora într-un număr cât mai divers de activități va asigura dezvoltarea lor multilaterală. Se va ține seama însă că nu se realizează o integrare în toate formele de activitate din partea copiilor încă de la început. De aceea, recomandăm abordarea gradată a acestora. Una dintre formele cele mai frecvent utilizate în grădiniță este **jocul** cu toate formele sale. De altfel, jocul reprezintă forma fundamentală de activitate la vârsta preșcolară. În funcție de natura activității antrenate în joc avem: jocul de creație și jocul cu reguli, care au la rândul lor variante specifice (Glava & Glava, 2003).

Jocul de creație

Această categorie de activități include jocurile în care tema, subiectul și regulile jocului sunt alese de copii. Ele redau aspecte ale realității

fizice și sociale, impresii acumulate de copii în urma unor experiențe directe sau imaginare ale acestora.

Jocurile de creație integrează jocuri ca: *jocuri de construcții* și *jocuri de creație prin rol*, care la rândul lor se pot clasifica în *jocuri cu subiecte alese din viața cotidiană* („Familia”, „La magazinul cu jucării”) și *jocuri cu subiecte din basme și povești* („Scufița Roșie”, „Albă ca zăpada și cei șapte pitici”).

a. Jocul de construcții. Atitudinea creatoare în jocul de construcții se manifestă în activitatea de utilizare a unei varietăți de materiale pentru configurarea unor reproduceri aproximative sau fidele, ale unor obiecte reale. În activitățile organizate sau libere, jocul de construcții poate lua forma elaborării unei construcții originale, a reconstituirii unui model prezentat anterior sau a construcției după model. În primii ani ai preșcolarității, copilul se concentrează asupra obiectului construit căruia îi acordă o semnificație pe parcursul construcției sau ulterior. Pe măsura înaintării în vârstă, însă, preșcolarul tinde să acorde importanță sporită semnificației construcției, care este stabilită la începutul acțiunii și este considerată dreptat mai importantă decât aceasta (Glava & Glava, 2003).

b. Jocul de creație prin rol. „Rolul oglindește o mare diversitate de conduite umane în care se vedește o atenție deosebită față de unele caracteristici mai pregnant privind meseriile și profesiile pe care copiii le redau în joc. Rolul constituie modelul pe care copilul și-l selecționează pentru a-l reproduce într-un anumit joc. Importanța rolului în constituirea subiectului este de necontestat. De multe ori, însăși tema jocului se suprapune peste unul din rolurile principale din joc” (Taiban, 1970, pg. 104).

Jocul cu reguli

Jocul cu reguli se constituie începând cu perioada preșcolarității și se desăvârșește în perioada școlară mică. Fie că sunt inventate, fie că sunt adaptate de participanții la joc, formulate de educator sau impuse prin tradiție sau normele morale, regulile jocului sunt convenții cu privire la modul în care vor proceda și vor interacționa social

pe parcursul activității. Prin interiorizare, unele „reguli” tind să devină principii de conduită și în viața reală (Glava & Glava, 2003).

Jocul de mișcare

Jocurile de mișcare sunt strâns legate de dinamismului specific copilăriei și sunt practicate cu aceeași plăcere la toate vârstele. În general aceste jocuri se bazează pe respectarea unui set de reguli prestabilite și performarea unor mișcări specifice (Ex. „Lupul și oile”, „Rațele și vânătorii”, „Șoarecele și pisica”, „Broaștele și Barza” etc.). De asemenea, jocurile de mișcare exercită un rol important formativ în planul dezvoltării psihofizice a pre-școlariilor. Impunând respectarea unor reguli de mișcare, ele ajută la coordonarea mișcărilor generale și fine și contribuie, în plus la conturarea unui comportament de joc bazat pe corectitudine și perseverență. Copilul învață să își subordoneze tendințele, interesele și trăirile proprii intereselor de grup, fixate prin regulile jocului, ceea ce implică exersarea stăpânirii de sine, a altruismului și spiritului de echipă (Glava & Glava, 2003).

Jocurile hazlii

Au multă tangență cu jocurile de mișcare, deși în unele cazuri tocmai mișcarea este cea care lipsește. Totuși există destule manuale și metodici care le consideră o variantă a jocurilor de mișcare. În același timp, jocurile hazlii se aseamănă, din punct de vedere al conținutului, cu jocurile didactice, prin problema pe care o pun copiilor spre rezolvare. Jocurile hazlii sunt jocuri cu reguli și au o funcție recreativă dominantă. Ele antrenează spiritul de observație, atenția și au ca rezultat imediat destinderea copiilor. Elementele de bază prin care se realizează atmosfera de joc sunt fie ghicirea, fie surpriza, fie întrecerea (Taiban, 1970).

Jocul didactic

Jocul didactic este o formă de activitate care îmbină în mod armonios sarcinile instructive, cu latura distractivă. Ele realizează în practică, dezideratul învățării prin joc, prin organizarea unor activități special create de adulți în acest scop.

Valoarea practică a jocului didactic constă

în faptul că în desfășurarea lui, copilul are ocazia să-și aplice cunoștințele dobândite în diferite activități, să își exerseze priceperile și deprinderile în cadrul unei activități plăcute (Glava & Glava, 2003). Fiind o activitate care asigură trecerea de la joc la învățare, este obligatoriu ca în proiectul didactic să fie precizate următoarele elemente: sarcina didactică, regulile jocului și elementele de joc.

Tipuri de activități desfășurate cu preșcolarii

Conform Curriculumului pentru învățământul preșcolar (2008), în grădiniță sunt organizate următoarele categorii de activități de învățare:

Jocurile și activitățile didactice alese sunt cele pe care copiii și le aleg și care au rol în socializare și dobândirea unor informații din domeniul mediului înconjurător, matematicii, limbajului etc. Ele se desfășoară pe grupuri mici, în perechi sau chiar individual. În grădinițele cu program prelungit, există trei categorii de astfel de activități: etapa I (înainte de începerea activităților pe domenii experiențiale), etapa a III - a (după activitățile pe domenii experiențiale) și etapa a IV-a (activitățile dintre perioada de relaxare/somn și plecarea copiilor acasă).

Activitățile pe domenii experiențiale sunt activitățile integrate sau activitățile pe discipline desfășurate cu preșcolarii în funcție de temele mari propuse de curriculum și de nivelul de vârstă al acestora. Cadrul didactic poate planifica activități de sine stătătoare sau activități integrate (se îmbină în mod armonios cunoștințele din cadrul mai multor discipline pe durata unei zile).

Activități de dezvoltare personală includ rutinele (activități reper după care se desfășoară întreaga activitate a zilei; ele cuprind: sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, micul dejun, igiena, masa de prânz, somnul, gustarea și plecarea), tranzițiile (realizează trecerea de la momentele de rutină la alte tipuri de activități de învățare, de la o activitate la alta), activitățile opționale și activitățile desfășurate în perioada după-amiezii (activități recuperatorii, activități recreative). Pentru o vizualizare a nu-

acestora, recomandăm studiului planului de învățământ.

Stagiul de practică pedagogică pregătește studentul pentru viitoarea carieră didactică, acesta dobândind atât repere teoretice cât și practice. Studenții dobândesc încredere în sine în urma stagiului de practică pedagogică și devin pregătiți să facă față acestei meserii nobile, cea a cadrului didactic.

Bibliografie

- 1] Popa, C., Sas, C., *Practica pedagogică. Suporturi teoretice și metodologice pentru studenți și mentori*, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea.
- 2] Popa, C., 2015, *Ghidul studentului IFR pentru practica pedagogică în învățământul preșcolar*, Editura Didactică, București.

POLITICI EUROPENE APLICATE ÎN PRACTICA PEDAGOGICĂ

Profesor Ana-Maria STĂNILĂ

Liceul *Preda Buzescu* Berbești

Practica pedagogică reprezintă îmbinarea dintre teorie și practică în exercițiul predării și învățării. Aceste practici implică a fi la curent cu întregul proces educativ și cu mijloacele didactice. La nivel european, există trei axe prioritare în această privință:

- ✚ Ameliorarea formării inițiale a profesorilor pentru asigurarea unei pregătiri de înaltă calitate pentru noile cadre didactice care intră în sistemul de învățământ;
- ✚ Recrutarea de profesori calificați cu scopul de a menține și de a crește calitatea acestei profesii;
- ✚ Oferirea cadrului propice pentru ca dezvoltarea profesională a cadrelor didactice să fie un drept integrat al profesiei.

În Uniunea Europeană, în lumina noilor măsuri de dezvoltare în privința politicii de formare a cadrelor didactice și a reformelor întreprinse prin programele de dezvoltare continuă, s-a ajuns la concluzia că „*Europa are nevoie de profesori motivați, cu o înaltă calificare. Și nu se poate atinge acest obiectiv decât dacă se investește în formarea cadrelor didactice.*” (Extras din discursul Comisarului european pentru educație, domnul Jan Figel, pronunțat cu ocazia audiției raportului CSEE, 2005).

Esențialul acestor demersuri pune în evidență legătura intrinsecă dintre formarea inițială de înaltă calitate pentru cadrele didactice, calitatea învățământului furnizat copiilor și tinerilor pe toate nivelurile sectorului educativ și atracția pe care o reprezintă profesia de dascăl și statutul acestuia.

Cercetările în domeniu demonstrează faptul că învățământul de calitate este factorul cheie al școlii și influențează puternic performanța elevilor. Astfel, reglementările actuale conțin recomandări detaliate despre modul în care trebuie asigurat un învățământ de marcă în care profesorii să fie pregătiți să depășească eventualele obstacole pe care le întâlnesc.

Pentru ca profesorii să răspundă la cerințele de astăzi este necesară o cunoaștere profundă a conținutului disciplinei, să aibă o bază pedagogică solidă, o practică reflexivă și aptitudinea de a adapta predarea la nevoile fiecăruia și la cele ale grupului. În plus, predarea trebuie adaptată la nivelul întregii clase.

Prin promovarea activităților de practică pedagogică și alinierea la standardele europene se au în vedere următoarele obiective:

- ✚ Dobândirea de calificări aprofundate pentru disciplina predată dar mai ales în practica pedagogică prin însușirea competențelor transversale;
- ✚ Ancorarea în realitate și corelarea cu situația reală din instituțiile de învățământ;
- ✚ Formarea inițială a cadrelor didactice să se realizeze într-un mediu propice care să producă profesori reflexivi;
- ✚ Dobândirea unor competențe necesare care să ducă la un înalt grad de autonomie profesională;
- ✚ Să permită combinarea dintre teorie și practica pedagogică în cadrul unor parteneriate între școli și diferite alte instituții care furnizează și susțin formarea continuă;
- ✚ Încurajarea mobilității cadrelor didactice între diferite niveluri și sectoare ale sistemului educativ pentru redobândirea unei calificări.

În acest sens, deosebit de important este și rolul formatorilor care trebuie să aibă o solidă experiență practică în sala de clasă, să garanteze un bun mediu de lucru, care să ofere mijloace de predare și exemple de bună practică.

Practica pedagogică asigură dobândirea unor competențe care îi îmbogățesc pe profesori și îi dotează cu atuurile necesare pentru a se dezvolta cu succes și în alte domenii profesionale.

A fi profesor este o sarcină complexă. Acesta trebuie să răspundă unor exigențe ridicate pentru a fi bine calificat, trebuie să posede un larg evantai de cunoștințe, aptitudini și competențe și să se ocupe de multitudinea sarcinilor care îi revin. În societatea actuală, cadrele didactice își asumă din ce în ce mai multe responsabilități atât în clasă cât și în mediul școlar.

Școlile și alte instituții de educație funcționează din ce în ce mai mult ca un mediu de

învățare deschis, cadrele didactice colaborează cu reprezentanți ai instituțiilor publice și private, cu membrii ai comunității locale. Ei mențin legătura cu părinții pentru soluționarea unor probleme sociale și personale complexe cu care se confruntă elevii atât în mediul școlar cât și în cel familial.

Practica pedagogică este astfel propice în inițierea cadrelor didactice debutante care au nevoie de repere și ghidaj la început de carieră.

Bibliografie

- 1] Sara Ecaterina Frăsineanu, *Ghid de practică pedagogică*, Editura Sitech, 2014;
- 2] Laura Șerbănescu, *Formarea profesională a cadrelor didactice - repere pentru managementul carierei*, Editura Printech, București, 2011.
- 3] https://www.csee-etuice.org/images/attachments/ETUCE_PolicyPaper_fr.pdf

MODALITĂȚI DE EVALUARE A VALORILOR MORAL - SPIRITUALE ȘI SOCIAL-PSIHICE LA VÂRSTA ȘCOLARĂ

Profesor Laura STROESCU

Școala Gimnazială nr. 10, Râmnicu Vâlcea

„Educația morală nu este în fond nimic altceva decât educația însăși” (Oliver, Reboul)

Ștefan Bârsănescu desprinde mai multe înțelesuri ale educației morale, ca activitate prin care educatorul formează și îndrumă purtarea copilului spre a se desfășura după regulile prescrise de învățatură morală ca educație în vederea **binelui** ca educație a **sufletului** ca educație a voinței și a **sentimentelor morale**, în vederea realizării caracterului moral.

Depășirea acestor tendințe extreme implică analiza conceptului filosofic de morală. Din această perspectivă **morală** reprezintă pe de o parte *teoria relațiilor cu celălalt și cu sine* respectiv un model de reorganizare a raporturilor omului cu lumea și cu propria persoană.

Întreaga gândire filosofico-pedagogică arată că marii pedagogii ai umanității au căutat să înțeleagă mai întâi enigma copilăriei să nu-i afecteze farmecul, au căutat să înțeleagă ce este copilul, ce semnificație are el între elementele lumii.

Copilul nu este un adult în miniatură. El este o ființă sui-generis deosebit de adult. Având felul său propriu de a gândi și de a simți, el are în fața problemelor vieții o înțelegere, o atitudine și un comportament propriu care diferă de acele ale adultului.

Copilul este apoi *punctul cel mai fraged al vieții, în care se poate încă hotărî, în care totul se poate înnoi*, căci acolo, scrie Marie Montessori „... **totul palpită, arzând de viață, acolo sunt ascunse tainele sufletului, acolo se plămădește creația omului.**” Copilul este un embrion spiritual. În raport cu natura condițiilor și cea a calității educației din copil poate crește un sfânt sau un demon, o stea sau un biet fir de nisip.

Sufletul lui caută să nască, să iasă la lumină. Este o *sforțare ascunsă* din care mai târziu va răsări personalitatea omului.

Copilul este omenirea întregă, el poartă cu sine luminile și umbrele sufletului omenesc, din el vor izvorî dorințe și griji viitoare, el va da sensurile lumii ce va să vină.

Copilul este darul sfânt oferit oamenilor pentru a-și lumina sufletele, pentru a-și cere iertare și a se primeni.

Piaget scria „...**copilul nu se naște nici bun nici rău, atât din punct de vedere intelectual cât și din punct de vedere moral, dar se naște stăpân pe destinul lui**”.

Deducem de aici că ceea ce trebuie să știm și să reținem, în primul rând, este că nimeni nu are dreptul să-i impună copilului alt destin decât cel pe care și-l concepe el însuși, căci a încălca dreptul copilului la destin propriu ar fi o gravă eroare morală a adultului.

În al doilea rând, că ceea ce este mai important (așa cum cred cei mai mulți adulți) nu sunt originea și calitatea lui intelectuală sau morală, cât posibilitatea și sprijinul pe care-l poate da adultul copilului de a fi el însuși. În al treilea rând deducem că dezvoltarea intelectuală și morală a copilului depinde, până la urmă, de modul cum știe adultul să-l susțină în a-și edifica propriul destin.

Educația religioasă constituie o importantă componentă a procesului de spiritualizare a omului o modalitate eficientă de cunoaștere și autocunoaștere.

Copilul are nevoie de credință, pe de o parte pentru a se încrede în sine și pe de altă parte, pentru a fi sigur că ceea ce vrea este realizabil și că în această privință poate oricând apela la ajutorul educatorului.

Credința reprezintă în acest caz și un fel de ghid al conduitei zilnice. Școala speră să transforme prin educație religioasă viața comunităților și să le sigure nu numai un echilibru ci și o *viață spirituală* generatoare de iubire de întraajutorare și de iertare.

Începută în familie, continuată în grădiniță și școală și desăvârșită ulterior printr-o autoinstruire și prin practicarea unui cult religios, educația religioasă îl ferește pe individ de stridențele și adversitățile unei vieți corupte și imorale.

Rugăciunile de dimineață, o rugăciune la masă, închinarea la icoane, participarea la biserică

evocă iubirea și adevărul și influențează atitudinea cotidiană a tuturor membrilor.

Acum, în secolul *vitezei*, când tradițiile în familie au devenit tot mai fragile și timpul disponibil al părinților pentru educația copiilor, tot mai puțin și mai sărac, contribuția familiei în educația morală și religioasă se impune să devină precumpănitoare și prioritară.

Sensibilitatea copilului și disponibilitatea lui pentru a participa la descoperirea misterelor presărate în textele sacre sunt premise admirabile pentru educația religioasă.

Copii prin natura lor sunt buni iar când greșesc ei încearcă să repare ce-au făcut cerându-și iertare și dorind această iertare din tot sufletul. Ei vor împăcarea cu cei din jurul lor. Copilul nu este rău, dar poate fi înrăit de cei din jur care nu știu să se comporte cu el.

Din perspectiva moralei creștine *Isus Hristos* a fost cel mai mare pedagog pe care l-a cunoscut omenirea. El a îmbinat cuvântul cu fapta, a făcut lumii cunoscut adevărul, binele, dreptatea. Bun, blând și iertător *Mântuitorul* a iubit și s-a jertfit pentru oameni iar în copii a văzut un exemplu de virtute, de sinceritate, de omenie și bunătate, oferindu-le model celor ce vor mântuirea.

În cartea **Cum își educă Gertrude copii Pestalozzi** ne arată cum folosea acea mama rugăciunea ca mijloc de educare a copiilor săi. În fiecare seară îngenunchea alături de copii și se ruga să-i fie iertate păcatele.

Lui *Dumnezeu* îi place să-i vorbim și să-i mulțumim că ne poartă de grijă. Copiii trebuie să știe că *Dumnezeu* răspunde întotdeauna rugăciunilor noastre, ne dă puterea să rezistăm greutăților dacă ne vom încrede în puterea sa. *Dumnezeu* ne vorbește prin preoții de la biserică, iar biserica este casa *Domnului*. Dacă îl iubim pe *Dumnezeu* mergem în casa lui ca și la un prieten. Cuvintele preotului sunt cuvintele lui *Dumnezeu*. Copii trebuie să știe că *Dumnezeu* îi iubește.

Sensibilitatea educatoarelor spre cunoașterea religioasă este foarte importantă pentru educarea și formarea personalității copiilor.

EVALUAREA RANDAMENTULUI ȘCOLAR LA ELEVII VIOLONIȘTI LICEUL DE ARTE „VICTOR GIULEANU” RÂMNICU VÂLCEA

Profesor Laura STANCA

Liceul de Arte *Victor Giuleanu* Râmnicu Vâlcea

Odată cu dezvoltarea științei examinării și aprecierii randamentului școlar a intrat în vocabularul pedagogic o serie de termeni și noțiuni specifice. Astfel, conceptul de docimologie a fost creat și pus în circulație de Henri Pieron în anul 1929, plecând de la cuvintele grecești relative, la examene și examinator: dokime și dokimanzia-probă, dokimantikos - apt pentru a examina. Deoarece probele orale, scrise sau practice, reprezintă mijlocul principal prin care se verifică randamentul școlar sau nivelul de pregătire al unei persoane supuse examinării, înseamnă că docimologia este știința examenelor, în general.

Pe lângă termenii menționați, în acest domeniu se folosesc și alte noțiuni referitoare la:

- ✚ Obiectul supus examinării și evaluării (progresul școlar și performanțele școlare);
- ✚ Modalitățile de cunoaștere și analiza progresului școlar sau a rezultatelor (examinare, verificare, control, ascultare);
- ✚ Activitatea de emitere a unei judecăți de valoare asupra progresului școlar (apreciere, evaluare, măsurare, notare, estimare).

Astfel, aprecierea este strâns legată de măsurarea și notarea progresului școlar. A măsura randamentul școlar înseamnă a transpune în cifre sau calificative judecățile de valoare la care ajunge profesorul în urma analizei efectuate, potrivit unor criterii de evaluare adecvate. Aprecierea se bazează pe datele măsurării, însă nu se reduce la acestea. Se reformulează o serie mai largă de judecăți de valoare asupra progresului școlar și personalității elevului, care nu sunt exprimate numai cantitativ, ci și prin considerații calitative.

Conceptul de notare este expresia pedagogică pentru actul de evaluare, rezultatul acestuia concretizându-se în nota școlară.

Evaluarea școlară reprezintă un mijloc de comunicare a rezultatelor obținute de elev în munca

de învățare. Aprecierea profesorului, exprimată în cuvinte sau în indici numerici, constituie un mod specific de comunicare, un „mesaj” pe care elevul îl recepționează și în funcție de semnificația lui, își reglează activitatea. Elevul, la rândul său, exprimă un nou mesaj, format de cele mai multe ori din reacții emoționale, atitudini, gesturi. Acest mesaj, înțeles corect de profesor, îi poate fi de mare folos pentru explicarea multor aspecte din activitatea și conduita elevului. Evaluarea școlară este un feedback, atât pentru elev, cât și pentru profesor.

Una dintre dificultățile actului pedagogic, al aprecierii și notării, provine din faptul că aprecierea exprimată prin notă trebuie să combine mai multe criterii, care au în vedere răspunsul dat de elevi: conținutul răspunsului, modul de prezentare, stilul, planul, originalitatea, precizia informației, etc. Inițial, dificultatea este mare pentru profesor, care trebuie să codeze și mult mai dificilă este această operație pentru elev, care realizează decodarea.

Atâta vreme cât criteriile de apreciere și notare rămân exterioare copilului, nota în sine nu-i spune mare lucru; ea rămâne un semn fără acoperire. Copilul urmează să descifreze treptat semnificația notei. Reușita actului decodării depinde de măsura în care elevul cunoaște criteriile de evaluare și notare.

Evident, sistemul de apreciere a cunoștințelor este inițial exterior elevului, ceea ce în schemă ar părea ca două cercuri disjuncte. Este necesar ca ele să se suprapună.

Se apreciază faptul că elevul care știe să se autoaprecieze și autonoteze va avea în medie rezultate mai bune decât în caz contrar. Astfel, în învățare nu contează exercițiile, repetiția ca atare, ci exercițiul al cărui rezultat este cunoscut. Cunoașterea rezultatului unei acțiuni sau al unei încercări succesive prezintă o dublă funcție, una de informare și alta de motivare.

Reacțiile emoționale ale elevului față de aprecieri și notă au prin conținutul lor, un important rol informativ pentru profesor. Ele pot face cunoscute aspirațiile elevului, acceptarea sau respingerea aprecierii făcute, informații pedagogice și psihologice. De asemenea, aceste reacții pot fi un indicator al greșelilor educative, un factor ce

influențează atitudinea elevului față de învățatură, colectiv, profesori, școală și societate.

Educarea instrumentală a elevilor nu este o problemă ușor de rezolvat. Ea trebuie încredințată unor cadre didactice bine pregătite, într-o lungă perioadă de timp și sub aspecte multiple, de la însușirea tehnicii instrumentale, la modelarea sensibilității artistice.

Pe plan mondial există o vastă literatură de specialitate asupra problematicii educației instrumentale, iar profesorul va selecționa acele principii și metode adecvate vârstei și scopului urmărit. Pregătirea muzicală a educatorului trebuie să devină rezervor inepuizabil de dăruire în munca sa de călăuzire a elevilor.

Profesorul ajunge la o metodă de predare instrumentală proprie, în general după o anumită experiență pedagogică (excepțiile întăresc regula). De aceea, pentru evitarea încercărilor nereușite care sunt dăunătoare procesului de învățământ, profesorii cu mai puțină experiență pedagogică trebuie să se orienteze către numeroasele și incontestabilele valori ale pedagogiei instrumentale.

Acestea promovează și îmbină cu succes principiile pedagogiei instrumentale contemporane cu metodologia impusă de procesul de învățământ.

Din punctul meu de vedere, nu trebuie să respingem nicio metodă, alta decât cea știută de noi, fără a o studia în prealabil. Cred că fiecare dintre acestea au procedee interesante, îndelung cercetate, ce se pot prelua și aplica cu succes.

Cu cât profesorul știe mai multe lucruri despre cântatul la vioară, din experiența lui și a altora, cu atât mai ușor va reuși să-l atragă pe copil și să-i ofere soluțiile cele mai convenabile.

Profesorul de instrument trebuie să fie permanent într-o continuă căutare, nu pentru a descoperi neapărat aspecte senzaționale în procesul de învățământ, ci pentru a găsi neconținut noi și noi căi de optimizare a procesului instructiv-educativ.

După cum spunea Alfredo Casella: „Lecția trebuie să fie pentru elev o zi de profundă bucurie, evenimentul esențial care îi luminează săptămâna și așteptat cu nerăbdare. Ea trebuie să fie un act de credință celebrat într-o perfectă comuniune sufletească între profesor și elev, să fie pentru

amândoi o comună efortare spre lumina unei cunoașteri mai bune, să fie plină de acea seninătate pe care numai revelația frumosului o poate da”.

PROGRAMUL ERASMUS+. METODE DE PREDARE INOVATIVE FOLOSITE ÎN MEDIUL ONLINE

Profesor Cătălina STANCU-MELCEA
Asociația „Eloah” Craiova/ Școala Gimnazială Leu

Odată cu pandemia de coronavirus a apărut o nouă noutate în sistemul educațional din România: învățământul online. În legislația românească nu se face nici o referire la acest sistem de învățământ, deoarece în ultimele decenii societatea românească și omenirea în general nu s-a mai confruntat cu o pandemie de asemenea dimensiuni. Epidemii au mai fost, însă pe arii mult mai restrânse și în perioade în care nu existau tehnici de lucru computerizate și nici internet, sau accesul la aceste resurse era limitat. Prin urmare, atât profesorii, cât și elevii s-au adaptat din mers, fiecare cum au putut, atât din punct de vedere al cunoștințelor, cât și al accesului la tehnologia informatică. Astfel, o serie de programe au fost accesate, programe prin care s-a încercat să se răspundă la această nevoie. Unul din acestea este programul Uniunii Europene, ERASMUS+, accesat de Asociația ELOAH Craiova, asociație focusată pe formarea și educarea adulților defavorizați și pe învățarea pe tot parcursul vieții. În acest sens, ca formator al Asociației ELOAH Craiova, prin proiectul Erasmus+ “EUROTRAINER“ ID: 2019-1-RO01-KA104-0619 50, în perioada 17-23.07.2021, am participat la cursul EFFECTIVE USE OF ICT în EDUCATION furnizat de organizația turcă Cappadocchia Education, și acesta a fost alcătuit din 4 module:

- Modulul 1. Ce este „Educația la distanță”?
- Modulul 2. Introducere în Moodle
- Modulul 3. Crearea unui curs cu Moodle
- Modulul 4 - Prezentări ale participanților legate de învățământul la distanță

Programul zilnic a fost:

➤ **Prima zi:** Prezentarea oficială (cine este cine); Ce este „învățământul la distanță”?; Ce este „Moodle”?; Prezentări de țară;

➤ **A doua zi:** Introducere în Moodle; Instalarea și configurarea Moodle; Metode interactive;

➤ **A treia zi:** Crearea utilizatorilor și atribuirea de roluri; Configurarea cursurilor; Încărcarea informațiilor despre curs; Înscrierea cursanților pe platformă; Instruirea prin metode europene; Încărcarea widget-urilor și utilizarea mediilor; Crearea de evenimente de curs în Moodle;

➤ **A patra zi:** Adăugarea adresei URL, a paginii, a etichetei, a dosarului, a fișierului, a cărții, a chatului în Moodle;

➤ **A cincea zi:** Adăugarea de opțiuni, baze de date, instrument extern, forum, glosar, lecție, test, pachet scorm, sondaj, wiki, workshop în Moodle;

➤ **A șasea zi:** Grade, insigne, backup, restaurare, import, publicare și resetare în Moodle;

➤ **A șaptea zi:** Lucru în grup: participanții pregătesc un curs de probă folosind Moodle; Evaluarea cursului; Ceremonia de înmânare a certificatelor de curs.

Am trăit experiențe minunate și pot aminti:

➤ Familiarizarea cu utilizările și funcțiile platformei Moodle;

➤ Oferirea de idei și metode pentru realizarea de lecții moderne cu ajutorul tehnologiei;

➤ Oferirea căii prin care formatorii își pot crea propriile cursuri pe platforma MOODLE;

➤ Pregătirea în e-learning cu resursele necesare;

➤ Exemple de bună practică în educația pentru adulți;

➤ Împărtășirea de idei și diferențe culturale cu ceilalți participanți din Europa;

➤ Introducere în cultura Turciei și cunoașterea orașului Istanbul prin vizitele realizate la cele mai importante obiective istorice și culturale din Istanbul: Topkapi Palace, Biserica Blue Mosque, Basilica Cistern, Hagia Sofia, Suleyman Mosque, Adalar Island;

➤ Amabilitatea, talentul și profesionalismul remarcabil al trainerului Ersin Ozseven;

➤ Metodele de evaluare și evaluare a abilităților sau competențelor dobândite în educația formală și non-formală.

Așadar, prin acest curs m-am familiarizat cu utilizările și funcțiile platformei Moodle. Am aflat despre metode noi pentru realizarea de lecții moderne cu ajutorul tehnologiei. Am învățat cum îmi pot realiza propriile cursuri pentru cursanții mei pe platforma educațională MOODLE.

Am primit resurse cu ajutorul cărora pot realiza e-learning de calitate. Am cunoscut participanți din alte țări europene și am învățat despre cultura turcă și despre istoria Istanbulului. În acest fel ne-am putut dezvolta competențele digitale, lingvistice, pedagogice și interculturale. Prin acest proiect Erasmus+ și prin intermediul acestui curs, am putut crea platforma educațională <https://eurotrainer-moodle.fdes.ro/>, prin care ne vom putea încărca lecții moderne, prin metode inovatoare, care să poată fi accesate cu ușurință de formabilii noștri. Să nu uităm că educația adulților are un alt specific față de educația elevilor. Astfel, pentru facilitarea învățării adulților este bine să se țină cont de următoarele:

- ✚ Realizarea unui climat de cooperare în învățare;
- ✚ Crearea de mecanisme pentru planificarea colaborativă a învățării;
- ✚ Identificarea punctuală a nevoilor de învățare ale grupului și a intereselor participanților;
- ✚ Formularea obiectivelor de învățare în funcție de nevoile și interesele identificate;
- ✚ Construirea unei secvențe adecvate de activități în vederea atingerii obiectivelor de învățare;
- ✚ Punerea în practică a activităților prin selectare metodelor, materialelor și a resurselor potrivite în lucrul cu adulții;
- ✚ Evaluarea calității și a aplicabilității experiențelor de învățare pentru grupul de adulți cu care se lucrează.

Prin aceste metode noi și moderne, învățarea devine interactivă în online, creând un mediu educațional atractiv pentru cursanți, chiar dacă aceștia au depășit vârsta clasică a școlarului. Efectul utilizării acestor metode a fost unul remarcabil, prin prezența și interesul formabililor, încurajând astfel și alți formatori să participe la diverse cursuri prin programul European Erasmus+. Acest proiect a primit finanțare din partea Uniunii Europene. Articolul acesta reprezintă doar punctul de vedere al

autorului, iar Comisia Europeană nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Bibliografie

1] Ghidul Erasmus+ al Uniunii Europe-ne, 2019

STRATEGII DIDACTICE - METODE DIDACTICE - MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Profesor Alina Mihaela ȘIȚOIU

Școala Gimnazială Valea Mare, Băbeni

Argument

După 1990 a fost lansat un nou concept, al educației incluzive, care aduce în atenție necesitatea reexaminării și extinderii rolului învățământului obișnuit, pentru a se putea adapta cerințelor copiilor și nu invers, ca până atunci, pentru ca toți copiii să învețe împreună.

Copiii care nu pot face față cerințelor școlare, cei care prezintă diverse forme și niveluri de eșec școlar sunt încă prea puțin cunoscuți și acceptați din punct de vedere psihopedagogic. Atitudinea cea mai frecventă manifestată față de aceștia din partea școlii și a societății în general este de subvalorizare - bazată în mare măsură pe lipsa de reușită și de competență școlară.

Noul tip de școală, cea incluzivă, trebuie să recunoască diferite cerințe educaționale ale copiilor, să reacționeze adecvat la acestea, să asigure o educație de calitate pentru toți. Este vorba de o altă opțiune de politică a educației, pentru ca școlile să poată oferi răspunsuri adecvate cerințelor educației diferite ale copiilor.

Diferențele dintre copii sunt considerate firești, iar școala dispune de servicii adecvate care să acționeze continuu pentru a întâmpina cerințele educaționale diferite.

Se pun următoarele întrebări:

- ✚ De ce nu pot face progrese semnificative în învățare toți elevii dintr-o clasă?
- ✚ Cum pot fi sprijiniți să progreseze în învățare elevii care par să învețe mai greu?

✚ Cât este de justificată marginalizarea ori chiar excluderea unor elevi din școala obligatorie?

Construcția unei educații pentru toți ia în calcul schimbările necesare, obținute prin procesul organizat al învățării în așa fel încât să se construiască politici ale incluziunii, să se dezvolte practici incluzive pentru ca în final să apară și să se organizeze o cultură a incluziunii.

Cadrele didactice trebuie să cunoască și să aplice o multitudine de metode didactice și instrumente de lucru care să țină cont de nevoile de învățare și de ritmul fiecărui copil.

Linii de acțiune pentru atingerea educației incluzive:

✚ Promovarea și susținerea politicii școlii incluzive. Contribuția la combaterea discriminării și la crearea unei societăți școlare incluzive, care valorizează toate persoanele indiferent de gen, vârstă, etnie, condiție fizică sau intelectuală, statut social etc.

✚ Credința că orice școală poate deveni incluzivă dacă abordează o educație specifică incluziunii și o aplică în procesul de învățământ pe care îl gestionează. În acest sens, schimbarea începe cu crearea unei culturi incluzive și continuă cu dezvoltarea de practici educaționale și măsuri concrete de incluziune.

✚ Cunoașterea liniilor directoare ale unei strategii pentru educație incluzivă, linii directoare valorificate în managementul instituțional:

- 1) Implicarea părinților;
- 2) Teme curriculare adecvate și abordate gradual;
- 3) Acordarea timpului necesar studiului și o instruire bazată pe nevoile de învățare;
- 4) Predare directă pornind de la noțiuni cheie și continuând cu o serie de pași sistematici;
- 5) Raportarea instruirii la experiența anterioară a elevilor;
- 6) Strategie de învățare în 3 pași:
 - a) Modelarea prin demonstrarea comportamentelor dorite,
 - b) Învățarea prin cooperare,
 - c) Activități practice în care elevii acționează independent ;
- 7) Sprijin pentru învățare;
- 8) Asigurarea învățării temeinice;

9) Învățarea prin cooperare;

10) Educație adaptată nevoilor specifice și potențialului specific.

Este adevărat că nu de puține ori condițiile de organizare școlară - efective numeroase de elevi în clasă, programa școlară foarte încărcată, timpul scurt de activități și interacțiuni în clasă cu elevii pe parcursul unei lecții, insuficienta pregătire psihopedagogică, reprezintă obstacole serioase în asigurarea unui învățământ eficace pentru fiecare elev.

Cadrele didactice trebuie să aleagă acele strategii și metode de lucru pentru implementarea unui învățământ incluziv, astfel încât fiecare elev să fie sprijinit în învățare pornind de la noțiuni cheie, continuând cu o serie de pași sistematici, raportând instruirea la experiența anterioară a elevilor. Învățarea prin cooperare, activități practice în care elevii acționează independent, asigurarea învățării temeinice - sunt linii directoare ale unei strategii pentru educație incluzivă.

I. STRATEGIA

DIDACTICĂ reprezintă un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale care vizează atingerea unor obiective.

Ocupă un loc central în cadrul activității didactice, deoarece proiectarea și organizarea lecției se realizează în funcție de decizia strategică a profesorului.

✚ Este concepută ca un scenariu didactic complex, în care sunt implicați actorii predării-învățării, condițiile realizării, obiectivele și metodele vizate.

✚ Prefigurează traseul metodic cel mai potrivit, cel mai logic și mai eficient pentru abordarea unei situații concrete de predare și învățare (astfel se pot preveni erorile, riscurile și evenimentele nedorite din activitatea didactică).

Componente ale strategiei didactice:

✚ Sistemul formelor de organizare și desfășurare a activității educaționale,

✚ Sistemul metodologic, respectiv sistemul metodelor și procedeele didactice,

✚ Sistemul mijloacelor de învățământ, respectiv a resurselor utilizate,

✚ Sistemul obiectivelor operaționale.

Caracteristici ale strategiei didactice:

- ✚ Implică pe cel care învață în situații specifice de învățare;
- ✚ Raționalizează și aduce conținutul instruirii la nivelul/după particularitățile psiho-individuale
- ✚ Creează premise pentru manifestarea optimă a interacțiunilor dintre celelalte componente ale procesului de instruire
- ✚ Presupune combinarea contextuală, originală, unică uneori, a elementelor procesului instructiv-educativ.

Tipuri de strategii didactice:

1. *Strategii inductive*, al căror demers didactic este de la particular la general;
2. *Strategii deductive* (invers față de cele inductive): concretizarea lor în exemple;
3. *Strategii analogice* - predarea și învățarea se desfășoară cu ajutorul modelelor;
4. *Strategii transductive* cum sunt explicațiile prin metafore;
5. *Strategii mixte*: inductiv-deductive și deductiv-inductive;
6. *Strategii algoritmice*: explicativ-demonstrative, intuitive, expositive, imitative, programate și algoritmice propriu-zise;
7. *Strategii euristice* - de elaborare a cunoștințelor prin efort propriu de gândire, folosind problematizarea, descoperirea, modelarea, formularea de ipoteze, dialogul euristic, experimentul de investigare, asaltul de idei, având ca efect stimularea creativității.

Strategiile didactice sunt realizate cu ajutorul metodelor de predare și învățare(informative și activ-participative, de studiu individual, de verificare și evaluare).

Strategia nu se confundă cu metoda sau cu metodologia didactică.

Metoda vizează o activitate de predare-învățare-evaluare.

Strategia vizează procesul de instruire în ansamblu și nu o secvență de instruire.

II. METODE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: acele căi prin care elevii ajung, în procesul de învățământ, sub coordonarea educatorilor, la dobândirea de cunoștințe, deprinderi, la dezvoltarea capacităților

intelectuale și la valorificarea aptitudinilor specifice.

Metoda reprezintă:

- ✚ Un plan de acțiune, o succesiune de operații realizate în vederea atingerii unui scop
- ✚ Un instrument de lucru în activitatea de cunoaștere și de formare a abilităților
- ✚ Este o tehnică de care profesorul și elevii se folosesc pentru efectuarea acțiunii de predare-învățare; ea asigură realizarea în practica a unei activități proiectate mintal, conform unei strategii didactice.

Funcții ale metodelor de învățământ:

- ✚ Cognitivă - de dirijare a cunoașterii în scopul însușirii unor cunoștințe;
- ✚ Normativă - aspecte metodologice, respectiv, modul cum să predea profesorul și cum să învețe elevul;
- ✚ Motivațională - de stimulare a interesului cognitiv, de susținere a procesului de învățare;
- ✚ Formativ-educativ-compensatorie- de exersare, antrenare și dezvoltare a proceselor psihice.

Caracteristici ale metodelor didactice:

1. Sunt demersuri teoretico-acționale executive de predare- învățare care asigură derularea și finalizarea eficientă a procesului instructiv-educativ;
2. Sunt în același timp demersuri investigative (de cunoaștere științifică), de documentare și experimental-aplicative contribuind la dezvoltarea teoriei și practicii pedagogice;
3. Cuprind și dinamizează elemente pedagogice teoretice;
4. Se elaborează și implementează corelat cu:
 - ✚ Gradul și profilul învățământului
 - ✚ Cu specificul disciplinei de învățământ
 - ✚ Cu natura și specificul activităților didactice
 - ✚ Cu nivelul de pregătire al celor care învață;
5. Se elaborează și se aplică în strânsă legătură cu celelalte componente ale procesului de învățământ;
6. Se elaborează și se aplică în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale agenților actului pedagogic;
7. Contribuie la realizarea obiectivelor didactice;
8. Au caracter dinamic (elimina uzurile morale și adopta noul, sunt deschise perfecționărilor)

9. Contribuie la realizarea eficientă a predării-învățării (unele servesc în mai mare măsură muncii profesorului, în predare; altele servesc mai ales elevului, învățării);

10. sunt eficiente dacă profesorul le combină și folosește adecvat și creator.

Clasificarea metodelor de învățământ

1. Din punct de vedere istoric:

a) Metode clasice sau tradiționale: expunerea, conversația, exercițiul, demonstrația;

b) Metode de dată mai recentă sau moderne: problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, modelarea, algoritmizarea, instruirea programată

2. În funcție de modalitatea principală de prezentare a cunoștințelor:

a) Metode verbale: bazate pe cuvântul scris sau rostit;

b) Metode intuitive: bazate pe observarea directă, concret-senzorială a obiectelor și fenomenelor realității sau a substitutelor acestora; respectiv:

a') metode de comunicare orală:

✚ Metode expositive: povestirea, expunerea, prelegerea, explicația, descrierea;

✚ Metode interogative: conversația euristică;

✚ Metode care presupun discuții și dezbateri: problematizarea, brainstorming-ul;

b') Metode bazate pe contactul cu realitatea: demonstrația, modelarea, experimentul.

3. După gradul de angajare a elevilor la lecție:

a) Metode expositive sau pasive: pun accent pe memoria reproductivă și ascultarea pasivă;

b) Metode activ-participative: favorizează activitatea de explorare personală și interacțiunea cu ceilalți colegi

4. După forma de organizare a muncii:

a) Metode individuale - adresate fiecărui elev în parte;

b) Metode de predare-învățare în grupuri de elevi (omogene sau eterogene);

c) Metode frontale - aplicate în activitățile cu întregul efectiv al clasei;

d) Metode combinate - alternări/îmbinări între variantele de mai sus

5. După funcția didactică principală:

a) Metode de predare și comunicare;

b) Metode de fixare și consolidare;

c) Metode de verificare și apreciere a rezultatelor activității școlare

6. În funcție de axa învățare:

✚ Prin receptare (învățare mecanică)

✚ Prin învățare prin descoperire (învățare conștientă)

a) Metode bazate pe învățarea prin receptare - expunerea, demonstrația cu caracter expositiv

b) Metode care aparțin descoperirii dirijate: conversația euristica, observația dirijată, instruirea programată, studiul de caz etc...

c) Metode de descoperire propriu-zisă: observarea independentă, exercițiul euristic, rezolvarea de probleme, brainstorming-ul etc.

Principalele metode de învățământ:

1. Expunerea didactică

2. Conversația didactică

2.1. Conversația euristică

2.2. Conversația examinatorie (catehetică)

2.3. Conversația în actualitate

3. Metoda demonstrației

3.1. Demonstrația cu obiecte

3.2. Demonstrația cu acțiuni

3.3. Demonstrația cu substitute

3.4. Demonstrația combinată

3.5. Demonstrația cu mijloace tehnice

4. Metoda observării

5. Lucrul cu manualul

6. Metoda exercițiului

7. Algoritmizarea

8. Modelarea didactică

9. Problematizarea

10. Instruirea programată

11. Studiul de caz

12. Metodele de simulare

13. Învățarea prin descoperire

DETALIERE

1. Expunerea didactică

Constă din prezentarea verbală monologată a unui volum de informație, de către educator către elevi, în concordanță cu prevederile programei și cu cerințele didactice ale comunicării

Metoda de predare tradițională, verbală, expositivă. Poate îmbrăca mai multe variante (în funcție de vârstă a elevilor și de experiența lor de viață):

- ✚ Povestirea: prezentarea informației sub formă descriptivă sau narativă, respectând ordonarea în timp sau în spațiu a obiectelor, fenomenelor, evenimentelor.
- ✚ Explicația: forma de expunere în care predomina argumentarea rațională, făcându-și loc deja problemele de lămurit, teoremele, regulile, legile științifice.
- ✚ Prelegerea școlară - forma de expunere în cadrul căreia informația este prezentată ca o succesiune de idei, teorii, interpretări de fapte separate, în scopul unificării lor într-un tot.

Are un rol important deoarece pe de o parte, scurtează timpul însușirii de către elevi a culturii multimilenare a omenirii, ceea ce prin metode bazate pe descoperire ar fi mult mai dificil; pe de alta parte, ea constituie o ocazie permanentă pentru educator de a oferi educatului un model de ordonare, încheiere, argumentare, sistematizare a informației din diverse domenii.

Expunerea didactică trebuie să respecte un minimum de cerințe:

- ✚ Conținuturile prezentate să fie autentice și convingătoare, ceea ce implică pregătirea anticipată temeinică a expunerii.
- ✚ Să fie respectate limitele și obiectivele programei: nici prezentarea simplistă a conținuturilor, nici încărcarea excesivă cu elemente care nu au legătură cu lecția, nu sunt procedee normale.
- ✚ Volumul de informație să fie rezonabil, în raport cu vârsta și cu experiența de învățare a copiilor.
- ✚ Stringența logică și succesiune logică: expunerea să aibă o idee centrală, din care decurg câteva idei principale; la rândul lor, acestea trebuie să fie explicate și susținute prin idei de amănunt și exemple, respectiv ideile să decurgă unele din altele.
- ✚ Exemplele ilustrative să fie doar în cantitate suficientă
- ✚ În cazul povestirii, o cerință aparte - caracterul plastic, emoțional, sugestiv al expunerii, aceasta fiind sprijinită chiar pe elemente dramatice, mimica, gestică.
- ✚ Expriarea: limbaj și stilul adecvat nivelului

auditoriului; claritate logică și corectitudine gramaticală.

- ✚ Menținerea unui ritm optim (aproximativ 60-70 cuvinte pe minut)

2. Conversația didactică constă în valorificarea didactică a întrebărilor și răspunsurilor (metoda verbală, ca și expunerea, dar mai activă decât aceasta)

2.A. Conversația euristică

- ✚ Este concepută astfel încât să conducă la descoperirea a ceva nou pentru elev.
- ✚ Constă în serii legate de întrebări și răspunsuri, la finele cărora să rezulte, ca o concluzie, adevărul sau noutatea pentru elevul antrenat în procesul învățării.
- ✚ Întrebările și răspunsurile se încheagă în serii compacte, fiecare nouă întrebare avându-și germele sau punctul de plecare în răspunsul anterior.
- ✚ Condiționată de experiența de cunoaștere de până atunci a elevului, care să-i permită să dea răspuns la întrebările ce i se pun.

2.B. Conversația examinatoare (catehetică)

- ✚ Are ca funcție principală constatarea nivelului la care se află cunoștințele elevului la un moment dat.
- ✚ Se deosebește de cea euristică - nu mai este obligatorie constituirea în sisteme sau serii ale întrebărilor și răspunsurilor (fiecare întrebare împreună cu răspunsul său alcătuiesc un întreg în raport cu celelalte întrebări și răspunsuri).
- ✚ Trebuie să țină cont de câteva cerințe privind calitățile întrebărilor, pe de o parte, și ale răspunsurilor, pe de alta.

Calitățile ale întrebărilor:

- a) Să fie formulate corect, atât sub aspect gramatical, cât și logic;
- b) Să fie precise;
- c) Întrebarea să aibă concizie convenabilă și să se refere la un conținut limitat;
- d) Întrebările să fie de o varietate suficientă:
 - ✚ Întrebări care pretind date, nume, definiții;
 - ✚ Întrebări care pretind explicații;
 - ✚ Întrebări care exprimă situații problematice.
- e) *Întrebarea să fie asociată de fiecare dată cu timpul de gândire pe care îl necesită, în funcție de*

dificultatea ei.

f) *Pe timpul formulării răspunsului, nu se intervine decât în cazul când elevul comite din start confuzii grosolane.*

g) *Nu sunt agreate și nici indicate întrebările care cer răspunsuri mono-silabice și nici cele care cuprind sugerarea răspunsului*

h) *Mai întâi se formulează întrebarea și se adresează întregii clase, iar numai după expirarea timpului aproximativ de gândire este numit cel care trebuie să răspundă.*

i) *Nu sunt indicate întrebările voit eronate*

Calitățile răspunsului:

a) Să aibă întotdeauna corectitudinea gramaticală și logica necesară, indiferent de materia școlară în cadrul căreia se formulează.

b) Răspunsul să acopere întreaga sferă a întrebării.

c) Răspunsul să vizeze cu precizie conținutul esențial al întrebării, având în același timp concizia cea mai convenabilă.

d) Pentru clasele mici - răspunsul să fie prezentat într-o propoziție sau frază încheiată.

e) Elevul să fie îndrumat să evite formulările fragmentare, sacadate, eventual însoțite de elemente care parazitează și vulgarizează vorbirea

C. Conversația în actualitate

Cerințe pentru elevi: pot fi antrenați în dezbateri numai când dispun:

a) De informația implicată în problemă;

b) De metoda necesară investigării în sfera dezbaterii;

c) De capacitatea de a înțelege punctele de vedere ale celorlalți.

Cerințe pentru profesori:

a) Să fi creat climatul socio-afectiv necesar, bazat cu prioritate pe coeziunea grupului;

b) Să organizeze grupul de dezbateri în număr rezonabil (15-20 elevi), pentru a da fiecăruia posibilitatea să-și exprime părerea;

c) Să se îngrijească de cea mai buna dispunere în spațiu a grupului;

d) Să evite pe cât posibil să-și impună propria părere, asumându-și doar rolul de moderator;

e) Să se îngrijească de o repartizare aproximativă a timpului, pentru tratarea fiecărei probleme cuprinse în dezbateri.

3. Metoda demonstrației : metoda de predare-învățare, în cadrul căreia mesajul de transmis către elev se cuprinde într-un obiect concret, o acțiune concrete sau substitutele lor.

Forme de demonstrație (în funcție de mijlocul pe care se bazează fiecare):

a) Demonstrația cu obiecte în stare naturală;

b) Demonstrația cu acțiuni;

c) Demonstrația cu substitutele obiectelor, fenomenelor, acțiunilor;

d) Demonstrația de tip combinat;

e) Demonstrația cu mijloace tehnice.

a. Demonstrația cu obiecte

Sursa principală a informației elevului constă dintr-un obiect natural (roci, semințe, plante, substanțe chimice) pe cât este posibil încadrate în contextul lor de existență (de pildă, plantele sau unele animale de laborator).

Avantaj - imprimă învățării o notă deosebit de convingătoare

b. Demonstrația cu acțiuni

Sursa cunoașterii pentru elev este o acțiune pe care educatorul i-o arată, iar ținta de realizat este transformarea acțiunii respective într-o deprindere

Cerințele didactice de respectat:

✚ Așezarea, gruparea, instruirea prealabilă a elevilor;

✚ exersarea prealabilă suficientă a acțiunii de către instructor;

✚ Demonstrația să fie înfăptuită efectiv, consta din acțiune reală, iar nu din mimare sau simpla verbalizare.

✚ Să fie urmată în cât mai scurt timp de exercițiu, adică acțiunea să fie preluată de către elev

✚ Sa se sprijine pe explicațiile profesorului.

c. Demonstrația cu substitute

Substitutele sau materialele confecționate sau preparate mai ușor sunt la îndemâna educatorului

1. Planșe

2. Hărți din diferite domenii

3. Fotografii și tablouri

4. Materiale tridimensionale

Avantajele utilizării acestei metode:

1. Distanța în timp și spațiu nu permite, în multe cazuri, apelul direct la obiectele sau fenomenele concrete;

2. Alcătuirea prea complicată a obiectelor și fenomenelor din realitate; prin intermediul substitutelor, se poate simplifica, fie prin vizualizare, fie prin schematizare;

3. Imposibilitatea recurgerii la existențe naturale;

4. Substitutedele pot sta la dispoziția învățământului timp nelimitat;

5. Efort financiar mai mic, în raport cu originalele.

d. Demonstrația combinată:

✚ *Demonstrația prin experiențe;*

✚ *Demonstrația prin desen didactic.*

Demonstrația prin experiențe - combinația dintre demonstrația cu obiecte și cea cu acțiuni.

Demonstrația prin desen didactic - efectuarea desenului de către educator în fața elevilor, aceștia din urmă desenând în paralel cu el (demonstrație ce combină acțiunea cu substitutul)

Demonstrația cu mijloace tehnice

Se sprijină pe mijloacele tehnice: mijloace audio; mijloace video; mijloace audio-vizuale.

Avantajele utilizării acestei metode:

1. Mijloacele tehnice redau cu mare fidelitate, atât în plan sonor, cât și vizual;

2. Mijloacele tehnice pot surprinde aspecte care pe altă cale ar fi imposibil sau cel puțin foarte greu de redat;

3. Grație diferitelor tehnici de trucaj, pot separa, descompune și reda fenomene insesizabile pe altă cale;

4. Permit reluarea rapidă, ori de câte ori este nevoie, așadar evita consumul stânenitor de timp;

5. Datorită ineditului pe care îl conțin și chiar aspectul estetic pe care îl implică, mijloacele tehnice sunt mai atractive pentru elevi și mai productive.

Cerințe ce trebuie îndeplinite pentru utilizarea mijloacelor tehnice:

✚ Organizarea specială a spațiului în care se fac demonstrațiile de acest fel (perdele opace, pupitre etc.);

✚ Alegerea judicioasă a momentului utilizării demonstrațiilor de acest fel, pentru a nu, bruiască activitatea elevului;

✚ Pregătirea specială a educatorului pentru utilizarea și pentru întreținerea în stare funcțională a dispozitivelor, materialelor, aparaturii cuprinse în acest demers.

4. Metoda observării: constă în urmărirea sistematică de către elev a obiectelor și fenomenelor ce constituie conținutul învățării, în scopul surprinderii însușirilor semnificative ale acestora.

Este o metodă de învățare prin cercetare și descoperire;

Îndeplinește o funcție formativă;

Presupune parcurgerea câtorva etape:

1. Organizarea observării;

2. Observarea propriu-zisă;

3. Prelucrarea datelor culese;

4. Valorificarea observării.

5. Lucrul cu manualul

Metodă de învățământ bazată pe citirea din manual și explicarea, în clasă, sub îndrumarea strictă a educatorului.

Are o desfășurare specifică, pornind de la lectura integrală, continuând cu analiza pe părți sau aspecte și încheind cu încercarea de redare a întregului și aplicațiile aferente.

6. Metoda exercițiului

Constă în executarea repetată și conștientă a unei acțiuni în vederea însușirii practice a unui model dat de acțiune sau a îmbunătățirii unei performanțe

Nu se limitează doar la formarea deprinderilor, vizează în același timp consolidarea unor cunoștințe

Este compatibilă cu orice conținut de învățământ

Exercițiile pot fi grupate în funcție de cel puțin două criterii:

a. După formă:

✚ Exerciții orale;

✚ Exerciții scrise;

✚ Exerciții practice.

b. După scopul și complexitatea lor:

✚ Exerciții de introducere într-un model dat sau exerciții introductive: elevilor li se explică pentru prima dată o activitate pe care ei o aplică în paralel cu explicațiile profesorului;

✚ Exerciții de însușire sau consolidare a modelului dat, denumite și exerciții de bază: elevul reia în întregime și în mod repetat, acțiunea ce i s-a explicat;

✚ Exerciții de legare a cunoștințelor și

deprinderilor mai vechi cu cele noi, numite și exerciții paralele, având scopul de a integra deprinderile în sisteme din ce în ce mai largi'

✚ Exerciții de creație sau euristice.

Cerințe pentru utilizarea metodei exercițiului:

- Elevul să fie conștient de scopul exercițiului și să înțeleagă bine modelul acțiunii de învățat.
- Exercițiile să aibă varietate suficientă, altfel riscând să formăm numai parțial deprinderea propusă ca scop.
- Exercițiile să respecte o anumită gradăție de dificultate în aplicarea lor. *Deprinderile mai complicate se formează prin integrarea succesivă a unor deprinderi mai simple.*
- Exercițiile să aibă continuitate în timp, altfel putând să apară lacune, care împiedică elevul să-și formeze în mod normal deprinderile vizate.
- Exercițiile să aibă ritm optim și durată optimă.
- Exersarea să fie permanent însoțită de corectură și de auto-corectură.

7. Algoritmizarea

Metoda de predare-învățare constând din utilizarea și valorificarea algoritmilor.

Algoritmizarea înseamnă găsirea de către profesor a înălțurii necesare a operațiilor fiecărei activități de învățat

oElevul își însușește, pe calea algoritmizării, cunoștințele sau tehnicile de lucru, prin simpla parcurgere a unei căi deja stabilite, pe când în cadrul învățării de tip euristic însușirea are loc pe baza propriilor căutări.

8. Modelarea didactică

Metoda de predare-învățare în cadrul căreia mesajul ce urmează transmis este cuprins într-un model (modelul reprezintă o reproducere simplificată a unui original, în așa fel încât să fie pus în evidență elementul care interesează).

Modelarea didactică poate fi realizată prin mai multe procedee:

- ✚ Mărire sau reducere la scară a unor reproduceri similare (machete, mulaje)
- ✚ Concretizare (redarea figurativă a unor cifre sau grupuri de cifre)
- ✚ Abstractizare (redarea prin anumite formule numerice sau literale a unor serii întregi de

obiecte, procese, acțiuni)

✚ Analogie (imaginarea unui obiect nou sau aparat, a căror funcționare să fie concepută prin comparație cu structură sau utilizarea altui obiect sau aparat existent, asemănător).

✚ *Utilizarea modelului implică activizarea elevului*

9. Problematizarea

Este denumită și predare prin rezolvare de probleme

Metodă didactică ce constă din punerea în fața elevului a unor dificultăți create în mod deliberat în depășirea cărora, prin efort propriu elevul învață ceva nou.

Tipuri de situații problemă:

- Când exista un dezacord între vechile cunoștințe ale elevului și cerințele impuse de rezolvarea unei noi situații;
- Când elevul trebuie să aleagă dintr-un lanț sau sistem de cunoștințe, chiar incomplete, numai pe cele necesare în rezolvarea unei situații date, urmând să completeze datele necunoscute;
- Când elevul este pus în fața unei contradicții între modul de rezolvare posibil din punct de vedere teoretic și dificultatea de aplicare a lui în practică;
- Când elevul este solicitat să sesizeze dinamica mișcării chiar într-o schemă aparent statică
- Când elevului i se cere să aplice, în condiții noi, cunoștințele anterior asimilate.
- Favorizează aspectul formativ al învățământului (elevul participă efectiv și susținut și își dezvoltă interesele de cunoaștere)

Cerințe pentru utilizarea metodei problematizării

- ✚ Existența unui fond apercceptiv suficient al elevului;
- ✚ Dozarea dificultăților într-o anumită gradăție;
- ✚ Alegerea celui mai potrivit moment de plasare a problemei în lecție;
- ✚ Existența unui interes real pentru rezolvarea problemei;
- ✚ Asigurarea unei relative omogenități a clasei, la nivelul superior;
- ✚ Un efectiv nu prea mare în fiecare clasă de elevi;
- ✚ Evitarea supraîncărcării programelor școlare.

10. Instruirea programată

Este o metoda multifuncțională, cuprinzând o înlănțuire de algoritmi, dar și de probleme de rezolvat, prezentate preponderent în forma verbală, dar și cu includerea unor aspecte intuitive.

Principiile instruirii programate:

1. Principiul pașilor mici: materia se împarte în fragmente, până la nivelul de înțelegere al copiilor (mărimea acestor pași poate să difere în funcție de nivelul la care s-ar afla cei care învață).

2. Principiul răspunsului efectiv: potrivit lui, pentru a se putea merge mai departe, nu sunt îngăduite golurile de răspuns sau salturile (de regula fiecare răspuns se sprijină pe rezolvarea altora anterioare lui).

3. Principiul confirmării imediate: după fiecare răspuns formulat, elevul să-l confrunte cu lista sau cheia răspunsurilor exacte. Aceasta confirmare informează elevul dacă poate sau nu să continue cu secvența următoare.

4. Principiul ritmului individual: fiecărui elev i se poate pune la dispoziție programul de învățat, pe care îl parcurge în funcție de posibilitățile sale.

Tipuri de instruire programată:

Programarea ramificată
programarea combinată.

Mijloacele utilizate în instruirea programată:

Fișele programate

Manualele programate

TIC (pe lângă afișarea programelor pe ecran, realizează și conducerea învățării)

Avantajele utilizării acestei metode:

- ✚ Posibilitatea sporită de înțelegere, prin divizarea materiei
- ✚ Înlăturarea inconvenientelor de ritm al învățării, data fiind individualizarea
- ✚ *Captarea treptată a independenței de către elev, deci atenuarea măcar parțială a efectului lipsei de cadre didactice, sau lipsei asistentei didactice în familia elevului*
- ✚ Economia de timp.

11. Studiul de caz

Metoda ce consta în confruntarea elevului cu o situație reală de viață, prin a cărei observare, înțelegere, interpretare, urmează să realizeze un progres în cunoaștere.

Etape ale studiului de caz:

- a) Alegerea cazului și conturarea principalelor elemente semnificative;
- b) Lansarea cazului, care poate avea loc în mai multe forme, între care lansarea ca o situație problematică;
- c) Procurarea informației în legătură cu cazul;
- d) Sistematizarea materialului, prin recurgerea la diverse metode, între care cele statistice;
- e) dezbateri asupra informației culese, care poate avea loc prin diverse metode
- f) stabilirea concluziilor și valorificarea proprie: un referat, o comunicare, o suita de ipoteze de verificat în viitor, o hotărâre de luat.

Avantajele utilizării acestei metode:

- a) Situată elevului chiar în mijlocul realității concrete - înțelegerea esenței adevărilor și reținerea lor durabilă, precum și aplicarea în contexte reale;
- b) Caracterul prin excelență activ al metodei - toți elevii se pot angaja în rezolvarea cazului;
- c) Cultivă spiritul de responsabilitate în grup și capacitatea de inițiativă;
- d) Favorizează socializarea elevului și capacitatea de colaborare.

12. Metodele de simulare (jocul de rol)

Metoda jocurilor este prezentată pe două categorii:

1. Categoria jocurilor didactice sau educative ;
2. Categoria jocurilor simulative.

Jocurile educative au, într-o măsură și într-o perioadă, caracter imitativ empiric (sunt proprii vârstei și educației preșcolare).

Jocurile simulative au alt registru și altă semnificație, ele fiind veritabile ocazii de antrenament, pentru îndeplinirea unor roluri reale în viață (la vârste școlare mai mari și se prezintă mai ales sub forma jocurilor de rol).

Învățarea pe simulatoare îmbină mai multe dintre metodele anterior citate și prezentate

Jocul de rol

Este o metodă activă de predare-învățare, bazată pe simularea unor funcții, relații, activități, fenomene, sisteme etc

Urmărește formarea comportamentului uman pornind de la simularea

unei situații reale

Avantajele utilizării acestei metode:

Activizează elevii din punct de vedere cognitiv, afectiv, acțional, punându-i în situația de a interacționa;

- ✚ Prin dramatizare, asigură problematizarea, sporind gradul de înțelegere și participare activă a cursanților;
- ✚ Interacțiunea participanților asigură un autocontrol eficient al conduitelor și achizițiilor;
- ✚ Pune în evidență modul corect sau incorect de comportare în anumite situații;
- ✚ Este una din metodele eficiente de formare rapidă și corectă a convingerilor, atitudinilor și comportamentelor.

Dezavantaje sau dificultăți legate de utilizarea metodei:

- ✚ Este o metodă greu de aplicat (presupune nu numai aptitudini pedagogice, ci și aptitudini regizorale și actoricești la conducătorul jocului)
- ✚ Deși activitatea bazată pe jocul de rol durează relativ puțin -aproximativ o oră - proiectarea și pregătirea sa cer timp și efort din partea cadrului didactic
- ✚ Există riscul devalorizării jocului de rol, ca rezultat al considerării lui ca ceva pueril, facil de către elevi;
- ✚ Este posibilă apariția blocajelor emoționale în preluarea și interpretarea rolurilor de către unii elevi.

Etapele pregătirii și folosirii jocului de rol

- a. Identificarea situației interumane care se pretează la simulare prin jocul de rol - este foarte important ca situația ce urmează a fi simulată să fie relevantă obiectivului, comportamentelor de înșușit de către elevi în urma interpretării rolurilor.
- b. Modelarea situației și proiectarea scenariului - situația de simulat este supusă analizei sub aspectul statuturilor și categoriilor de interacțiuni implicate. Din situația reală sunt reținute pentru scenariu numai aspectele esențiale: statuturile și rolurile cele mai importante care servesc la constituirea unui model interacțional. Urmează apoi să se elaboreze scenariul propriu-zis, respectiv noua structură de statut-uri și roluri,

care, firește este mult simplificată față de situația reală.

- c. Alegerea partenerilor și instruirea lor relativ la specificul și exigențele jocului de rol - este vorba de distribuția rolurilor și familiarizarea participanților cu sarcinile de realizat. Statuturile și rolurile sunt descrise amănunțit pentru fiecare participant în parte pe o fișă; distribuția poate fi la alegere sau prestabilită de către conducătorul activității.
- d. Învățarea individuală a rolului de către fiecare participant prin studierea fișei - este necesar ca participanții să fie lăsați 15-20 de minute să-și interiorizeze rolul și să-și conceapă modul propriu de interpretare.
- e. Interpretarea rolurilor
- f. Dezbateră cu toți participanții a modului de interpretare și reluarea secvențelor în care nu s-au obținut comportamentele așteptate. La dezbateră participă și observatorii. Este necesar ca interpreților să li se dea prioritate pentru a comunica ceea ce au simțit.

Tipuri de jocuri de rol:

a. Jocuri de rol cu un caracter mai general:

- ✚ Jocul de reprezentare a structurilor -de exemplu: organizarea unei întreprinderi sau instituții poate fi reprodusă într-o sală de sport prin distribuție spațială corespunzătoare a mobilierului, a statuturilor și rolurilor de îndeplinit;
- ✚ Jocul de decizie - elevilor li se distribuie statuturi și roluri menite să simuleze structura unui organism de decizie, confruntarea cu o situație decizională importantă-elevii înșiși sunt puși în situația de a lua decizii
- ✚ Jocul de arbitraj ușurează înțelegerea și dezvoltarea capacităților de soluționare a problemelor conflictuale ce apar între două persoane, două grupuri, două unități economice etc.
- ✚ Jocul de competiție. Prin acest tip de joc se urmărește simularea obținerii unor performanțe de învingere a unui adversar, real sau imaginar.

b. Jocuri de rol cu caracter mai specific:

- ✚ Jocul de-a ghidul și vizitatorii'
- ✚ Jocul de negociere.

13. Învățarea prin descoperire

Se referă la o situație în care materialul de

învățat nu este prezentat într-o formă finală celui ce învață (așa cum se petrece în învățarea prin receptare), ci reclamă o anumită activitate mentală anterioară rezultatului final în structura cognitivă.

III. MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Mijloace de învățământ - ansamblul de obiecte, instrumente, produse, aparate, echipamente și sisteme tehnice care susțin și facilitează transmiterea unor cunoștințe, formarea unor deprinderi, evaluarea unor achiziții și realizarea unor aplicații în cadrul procesului instructiv-educativ.

Mijloacele tehnice de instruire - ansamblul al mijloacelor de învățământ cu suport tehnic și care pretind respectarea unor norme tehnice de utilizare speciale, respectiv echipamentele tehnice-aparatele dispozitivele, mașinile, utilajele, instalațiile utilizate în procesul didactic.

Clasificarea mijloacelor tehnice de instruire

- ✚ Mijloacele tehnice vizuale: retroproiectorul, hărți, fise de lucru;
- ✚ Mijloacele tehnice auditive: radioul, casetofonul, etc;
- ✚ Mijloacele tehnice audio-vizuale: video-player, tv, calculatorul.

Scopuri didactice pentru folosirea acestor mijloace

- ✚ Sensibilizarea elevilor în vederea desfășurării activității didactice
- ✚ Sprijinirea percepției noului de către elevi
- ✚ Comunicarea, transmiterea, demonstrarea/ilustrarea noului
- ✚ Înțelegerea noului de către elevi
- ✚ Aplicarea și exersarea noilor cunoștințe teoretice și practice
- ✚ Fixarea și consolidarea noilor cunoștințe și competente
- ✚ Verificarea și evaluarea cunoștințelor și abilităților elevilor.

Caracteristici ale mijloacelor tehnice de instruire

- a. Flexibilitatea sau adaptabilitatea se referă la posibilitățile de adaptare a acestora la necesitățile de moment
- b. Generalitatea se referă la posibilitatea de a codifica în diferite forme, informațiile mesajelor

transmise spre receptorul uman

c. Paralelismul se referă la posibilitatea utilizării simultane a aceluiași mijloc în mai multe scopuri sau de către mai mulți utilizatori, în aceeași unitate de timp.

d. Accesibilitatea - o proprietate a mijloacelor tehnice determinată de complexitatea lor și de ușurința cu care ele pot fi utilizate (cu cât un mijloc tehnic este mai complex, cu atât accesul utilizatorilor depinde în mai mare măsură de programe speciale de instruire pentru cunoașterea și mânăuirea aparatelor).

e. Siguranța și funcționarea - este o caracteristică aflată în corelație cu fiabilitatea și întreținerea și se referă la respectarea anumitor reguli și operații la punerea în funcțiune, la utilizarea și la oprirea aparatelor.

Funcțiile pedagogice ale mijloacelor de învățământ

- a. *Funcția de instruire*
- b. *Funcția de motivare a învățării și de orientare a intereselor profesionale ale elevilor*
- c. *Funcția demonstrativă*
- d. *Funcția formativă și estetică*
- e. *Funcția de școlarizare substitutivă sau de realizare a învățământului la/de la distanță*
- f. *Funcția de evaluare a randamentului elevilor*

Mijloacele de învățământ pot fi grupate în două mari categorii:

a) *Mijloace de învățământ care cuprind mesajul didactic:*

- ✚ Obiecte naturale, originale - animale vii sau conservate, ierbare, insectare, diorame, acvarii, materiale
- ✚ Suporturi figurative și grafice - hărți, planșe, albume, panouri;
- ✚ Mijloace simbolic-raționale - tabele cu formule sau simboluri, planșe cu litere, cuvinte, scheme structurale sau funcționale;
- ✚ Mijloace tehnice audiovizuale - diapozitive, filme, suporturi audio și/sau video;

b) *mijloace de învățământ care facilitează transmiterea mesajelor didactice :*

- ✚ Instrumente, aparate și instalații de laborator;
- ✚ Echipamente tehnice pentru ateliere;
- ✚ Instrumente muzicale și aparate sportive;

- ✚ Mașini de instruit, calculatoare și echipamente computerizate;
- ✚ Jocuri didactice obiectuale, electrotehnice sau electronice;
- ✚ Simulatoare didactice, echipamente pentru laboratoare fonice.

IV. Forme de organizare a procesului de învățământ

Moduri de organizare a activității didactice:

- a. Activități frontale;
 - b. Activități de grup;
 - c. Activități individuale.
- a. Activitățile frontale cuprind: lecția, seminarul, laboratorul, activitățile în cabinetele pe specialități, vizita, excursia, spectacolul etc.

Predarea frontală

- ✚ Se bazează pe principiul tratării nediferențiate, a muncii egale cu toți elevii din aceeași clasă.
- ✚ Profesorul are rolul principal, organizează, conduce și dirijează activitatea elevilor, este denumit magistral.
- ✚ Predominanta este activitatea profesorului - bazată exclusiv pe expunere, pe transmitere de cunoștințe unei clase întregi de elevi => reduce învățarea la achiziționarea pasivă de cunoștințe și limitează foarte mult activitatea colectivă propriu-zisă.
- ✚ Elevii execută în același timp și în același sistem, aceleași sarcini, dar fiecare lucrează strict individual, fără a se stabili legături de interdependență între ei. => comunicarea între colegi și posibila învățare prin cooperare sunt reduse la maximum, ele având loc numai în afara predării, în pauze și în timpul liber
- ✚ Este totuși de preferat atunci când se intenționează expunerea unor noțiuni fundamentale, sintetizarea unei informații mai cuprinzătoare, efectuarea unor demonstrații, sensibilizarea și câștigarea adeziunii pentru o idee, ori atunci când se caută modelarea unor opinii și atitudini prin abordarea unor teme profund caracter emoțional-educativ.

b. Activitățile de grup dirijate cuprind: consultații, meditații, exerciții independente, vizita în grupuri mici, cercul de elevi, întâlniri cu

specialiști (oameni de știință, scriitori), concursuri și dezbateri școlare, sesiuni de comunicări și referate, reviste școlare.

De tip tradițional rămâne și predarea în grup, pe clase convenționale, cu un efectiv de aproximativ 30 de elevi.

De asemenea, poate fi folosită și organizarea pe grupe a activității elevilor; aici, profesorul îndrumă și conduce activitatea unor subdiviziuni/microcolectivități (denumite grupe) alcătuite din elevii unei clase și care urmăresc anumite obiective educaționale, identice sau diferite de la o grupă la alta. Aceste grupe (3-8 elevi) pot fi omogene - microcolectivități formale, respectiv alcătuite după criterii bine stabilite în prealabil și cu o structură precisă (de exemplu, elevi cu același nivel de pregătire la disciplina respectivă, cu aceleași nevoi educaționale, cu aceleași interese sau motivații) sau neomogene/ eterogene - microcolectivități informale, respectiv constituite prin inițiative spontane, individuale, după preferințele elevilor și care au un coordonator

Organizarea în binom (perechi) alcătuite fie de profesor, fie de elevi în mod aleatoriu, după anumite preferințe sau după criterii bine precizate.

Organizarea combinată a activității elevilor se referă la îmbinarea celor prezentate mai sus, în funcție de obiectivele operaționale urmărite și caracteristicile concrete ale contextelor educaționale

1. Activitățile individuale cuprind: studiul individual, efectuarea temelor pentru acasă, studiul în biblioteci, lectura suplimentară și de completare, întocmirea de proiecte, referate, desene, scheme, alte lucrări scrise, comunicări științifice, alte proiecte practice.

- ✚ Pun accentul pe munca independentă, fără supraveghere directă și consultantă din partea profesorului
- ✚ Există mai multe variante de organizare individuală a activității a elevilor:
- ✚ Cu sarcini de instruire comune pentru toți elevii,
- ✚ Cu teme diferențiate pe grupe de nivel,
- ✚ Cu teme diferite pentru fiecare elev.

În acest ultim caz, activitatea se numește individualizată sau personalizată, pentru că ține

cont de particularitățile fizice și psihice ale fiecărui elev, de nivelul pregătirii sale, aptitudinile lui, de nevoile lui educaționale.

✚ Profesorul va organiza activitățile didactice astfel încât să sporească șansele de reușită a atingerii obiectivelor propuse, adoptând o varietate de activități la specificul și potențialul elevilor săi.

1. TRIADA OBIECTIVE- CONȚINUTURI-STRATEGII ÎN INSTRUIREA ȘCOLARĂ

Strategia este legată de obiectivele operaționale și conținuturile școlare și are implicații directe privind performanța școlară, deoarece rezultatele școlare sunt dependente de modul de aplicare și dirijare de către profesor a interacțiunilor dintre strategiile didactice și obiectivele didactice.

O strategie didactică prescrie modul în care elevul este pus în contact cu conținutul de învățare, adică traiectoria pe care urmează să-i fie condus efortul de învățare. Ea conferă soluții de ordin structural procedural cu privire la proiectarea și combinarea diferitelor metode, mijloace, forme și resurse de predare-învățare, pentru ca elevii să ajungă la achizițiile dorite, iar obiectivele educaționale să fie atinse.

Triada obiective-conținuturi-strategii în instruirea școlară exprimă acțiunea de urmat în elaborarea proiectării didactice:

- ✚ Se stabilesc la început obiectivele-cadru (generale), apoi cele de referință și operaționale, precizându-se activitățile de învățare;
- ✚ Urmează analiza resurselor umane (clasa de elevi), ținând seama de nivelul de inteligență al elevilor, de motivația învățării și de aptitudinile lor. Se vor avea în vedere golurile din cunoștințe, nivelul de cunoștințe al elevilor, deprinderile și modul de învățare;
- ✚ Conținuturile procesului de predare - învățare se stabilesc în funcție de obiective, de resursele umane și materiale existente;
- ✚ Strategiile didactice și metodele de predare - învățare - evaluare se stabilesc în raport de obiectivele educaționale și de conținuturi;
- ✚ În funcție de obiective, conținuturi și strategii se precizează formele de organizare a activităților

didactice, adică tipurile de lecții și alte activități educaționale;

Toate acestea se realizează de către profesor prin comportamentul său didactic, prin talentul, vocația și dăruirea sa!

Referințe bibliografice

- 1] *** *Cerințele speciale în clasă*, Pachet de resurse pentru instruirea profesorilor, UNESCO, 1993, versiunea în limba română (1995) cu sprijinul UNICEF.
- 2] Cerghit I. *Metode de învățământ*, Polirom, Iași, 2005.
- 3] Neagu, G., *Șanse de acces la educație în societatea românească*, Editura Lumen, Iași 2012;
- 4] Surdu E., *Prelegeri de pedagogie generală*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

LIMITELE ȘI AVANTAJELE INSTRUIRII ȘI PRACTICII PEDAGOGICE PENTRU VIITOAREA CARIERĂ DE PROFESOR

Profesor Elena ȘTEFĂNICĂ

Colegiul Tehnic Costin D. Nenițescu Pitești

„Meseria” de profesor este foarte veche, indispensabilă în orice societate, după opinia mea, indiferent de opțiunile contrare existente, și, de aceea, una foarte complexă. Profesorul trebuie să fie, în primul rând un specialist în domeniul de pregătire pe care însuși și l-a ales, mereu la curent cu noutățile științifice, să discearnă între valoarea noii teorii, paradigme descoperite și tendința de senzational poate a „descoperirii”. În al doilea rând, trebuie să transmită informațiile deținute elevilor, învățăceilor, care au nivele de așteptare diferită, preocupări diferite și se află pe anumite paliere de vârstă, de la gimnaziu, până la amfiteatru.

Ca și profesor, poți fi un excelent specialist, savant, dar care să nu reușești să comunici ceea ce știi, să nu găsești limbajul comun cu elevii tăi, fie că sunt prea mici ca și nivel de vârstă, fie prea puțin interesați de materia predată de tine.

La toate acestea, se adaugă și închistarea temelor deja stabilite prin programele specifice, prin curriculumul național, care, de cele mai multe ori,

nu ține pasul cu înnoirile din domeniu și, care, pentru a complica și mai mult lucrurile, este foarte sensibil la schimbările politice.

Și dacă aceste provocări nu sunt suficiente pentru profesor, se mai adaugă și presiunea mediului școlar, a așteptărilor conducerii școlii, a colegilor, a familiei elevului, care își dorește, uneori, pentru acesta, performanțe într-un domeniu pentru care copilul nu are abilitățile necesare, fiind preocupat de cu totul alt sector pe care, poate, părinții îl resping din cauza slabei valorizării sociale, materiale, de imagine etc.

Tot mai des, în mass-media se discută despre inutilitatea școlii și, deci, a profesorului. Consumatorii de știri sunt bombardati cu exemple de reușită socială a unor indivizi care au foarte puțină sau chiar deloc pregătire școlară, dar au, în schimb, „școala vieții”. Toate acestea se „completează” cu salarizarea mediocră din învățământ, care nu-i va permite unui tânăr proaspăt ieșit de pe băncile facultății, doidora de cunoștințe, fremătând de dorința de a-și împărtăși entuziasmul față de frumusețea domeniului respectiv elevilor săi, să fie la modă, să-și facă apariția dintr-un bolid sau măcar dintr-o... mașină personală și să nu fie strivit într-un mijloc de transport în comun.

Și cu toate acestea, dacă învingi toate barierele și vrei totuși să fii profesor, practica pedagogică este absolut necesară, pentru că te pregătește pentru realitatea concretă a meseriei de profesor. Astfel, iei contact direct cu viața catedrei, în unități de învățământ gimnazial sau liceal, încă de când ești student.

Se presupune că, după o pregătire prealabilă în domeniile psihologiei, psihopedagogiei și metodicii predării disciplinei alese, poți pași la practica pedagogică „în cunoștință de cauză, cu un bagaj de experiență teoretică dobândită”⁹.

Practica pedagogică sintetizează astfel, într-un formă aplicativă, pregătirea psihopedagogică și metodică a studenților în calitatea lor de viitori profesori, fiind corolarul modelării lor profesionale”¹⁰, conform specialiștilor.

PRACTICA PEDAGOGICĂ

Profesor Ana TÎRLEA

Școala Gimnazială Nr. 1 Motru, Gorj

Evaluarea practicii pedagogice se realizează prin:

a. **Evaluare continuă**, pe parcursul desfășurării practicii, realizată de profesorul mentor, având în vedere următoarele criterii:

✚ Participarea activă la activitățile de practică pedagogică;

✚ Conținutul și valoarea științifică, psihopedagogică și metodică, a materialelor realizate privind activitățile instructiv-educative sus-ținute.

b. **Evaluare sumativă**, în cadrul colocviului de practică, realizată de cadrul di-dactic universitar ce coordonează activitatea de practică pedagogică, prin raportare la:

✚ Calitatea analizelor și a observațiilor consemnate în fișele de observație a lecțiilor asistate;

✚ Modul de abordare în cadrul colocviului a problematicii practicii pedagogice, capacitatea de a opera cu cunoștințele teoretice în analiza și interpretarea fenomenului educațional;

✚ Calitatea materialelor care alcătuiesc portofoliul prezentat la încheierea practicii pedagogice.

Nota minimă pentru promovare este 7 (șapte).

Criterii de evaluare a portofoliului de practică pedagogică

Criteriile utilizate în evaluarea bazată pe portofoliu vor fi stabilite în funcție de următorii parametri ai situației de evaluare:

✚ Motivația profesorului coordonator de practică pentru utilizarea evaluării prin portofoliu

✚ Durata perioadei de formare evaluate prin portofoliu

✚ Numărul și tipologia pieselor de portofoliu solicitate

✚ Frecvența evaluării portofoliului

✚ Gradul de implicare al studentului practicant în

⁹ Ioniță, Gh. I, *Metodica predării istoriei*, Editura Universității București, 1997, p. 170.

¹⁰ Felezeu, Călin, *Didactica Istoriei*, Ediția a II-a, Presa Universitară Clujeană, 2004, p. 338.

autoevaluarea portofoliului

- Intențiile formative, complementare evaluării, pentru care este solicitat portofoliul (portofoliul poate fi păstrat de student și utilizat ca set de produse model de proiectare didactică sau ca set de resurse didactice de folosit în primii ani de carieră).

Practica pedagogică a studenților contribuie la formarea competenței de educator, capabil să realizeze cu elevii activități instructiv-educative eficiente. În acest sens, în cadrul practicii pedagogice se urmărește:

- Formarea capacității studenților de a opera cu informațiile de la disciplinele de specialitate și din domeniul științelor educației;
- Formarea deprinderilor de a proiecta și de a realiza efectiv cu elevii activități de predare-învățare;
- Formarea capacităților și deprinderilor de a aplica metodologiile active și tehnologice noi de predare și de învățare, de a înțelege trăsăturile definitorii ale variatelor forme sub care se prezintă actul învățării;
- Formarea capacității de a aprecia și evalua activități instructiv-educative practice proprii dar și ale colegilor de practică;
- Dezvoltarea deprinderilor de mânăuire a mijloacelor de învățământ, a diferitelor materiale din domeniul specialității;
- Inițierea în tehnica activităților instructiv-educative desfășurate în cadrul laboratoarelor, atelierelor și cabinetelor;
- Formarea capacității de a studia și cunoaște personalitatea elevilor;
- Inițierea studenților în organizarea activităților educative cu elevii, menite să determine asimilarea valorilor etice, experiența socială și comportamentele pozitive definitorii ale societății

Bibliografie

- Albu, G., *Comunicarea interpersonală*, Editura Universitaria Științele educației, București, 2008
- Bradea, A., (2013), *Principii ale coachingului în activitatea didactică*, în „Studia Universitatis Moldaviae”, Seria Științe ale Educației, Nr.9 (69), Chișinău, p.29-33

3] ***, *Buletinul Centrului Național de Formare a Personalului Didactic din Învățământul Preuniversitar*, București 2002

4] <http://www.edu-mentoring.eu>, accesat la 12.05 și 19.05.2017

ROLUL PRACTICII PEDAGOGICE ÎN PREGĂTIREA PENTRU PROFESIA DIDACTICĂ

Profesor Anamaria-Narcisa TĂTUȚ

Școala Gimnazială Nr. 10, Râmnicu Vâlcea

Educația reprezintă unul dintre domeniile de cunoaștere cu mari implicații în vastul proces al dezvoltării umane și sociale. Se conturează ca un *fapt pluridimensional*, aflat sub incidența abordărilor din domenii conexe filosofie, sociologie, psihologie, biologie, antropologie, economie, politologie, igienă etc.

Statutul pedagogiei de știință a educației reflectă complexitatea obiectului de cercetare (activitatea de formare și dezvoltare permanentă a personalității umane) analizat din diferite perspective istorice și metodologice. Majoritatea specialiștilor afirmă că, deși pedagogia se înfățișează ca o tehnică și chiar ca o artă (în cazul celor mai talentați dintre educatori) atunci când ne referim la dimensiunea sa practic-aplicativă, ea a atins maturitatea epistemică a unei științe de sine stătătoare, îndeplinind toate rigorile are ca *obiect de studiu* fenomenul educativ și toate datele empirice și teoretice despre acest proces dispune de *metode specifice sau adaptate* de investigare și explicare a proceselor educative aspira la sistematizarea și raționalizarea domeniului educațional prin determinarea *de norme și legi* (principiile pedagogice) și prin constituirea unui corpus unitar de concepte și teorii.

„Pedagogia e știința decepțiilor și satisfacțiilor. Nu e nici o nenorocire în insuccesul din domeniul oricărei alte științe, dar un insucces în educație creează un delincvent, un infractor, un criminal, un om nu numai inutil, dar chiar și un inamic al regulilor sociale.” Gheorghe Ionescu în *Didacticiada* (2005)

Pedagogia este o artă, în care poți să îmbini știința cu frumosul, și să schimbi păreri, idei să modelezi caractere. Misiunea pedagogului este de a înțelege natura fiecărui copil, pentru a putea modela sufletul în modul în care doar el o poate face.

Educația este cea mai importantă în evoluția unei ființe umane, a unei societăți, iar societățile de aur sunt născute din munca pedagogilor, care ne structurează cu finețe și excelența logica, harul, capacitățile și inteligența.

Un pedagog este o ființa care în viața lui trăiește în două lumi identice dar în care trebuie să se comporte total diferit, pentru ca atunci când intră în curtea scolii dimineața coboară la nivelul unei lumi naive, pline de greșeli și neînțeles, de copilărie și curiozitate. Astfel pedagogul se apleacă către copil și îi construiește drumul ușor către lumea cunoașterii, pregătindu-l astfel pentru viață.

Nu poți înțelege aceste lucruri din postura unui copil, ci numai doar dacă încerci pentru o zi să te rupi de tot, de griji, de cotidian și să iei haina unui pedagog, să întri în clasă să privești elevii în suflet și să îi înveți istorie, matematica, științe, fără a le transmite propriile trăiri despre acestea, fără să le arăți îngrijorarea ta despre faptul ca astăzi au calcat toți în picioare istoria neamului românesc, sau dezamăgirea că încă știința nu poate trata leucemia sau cancerul, sau că economia nu-ți mai permite un trai decent astăzi.

Un pedagog adevărat nu-și poate permite niciodată să dezamăgească elevii, vă ascunde obișnuitul întotdeauna în suflet și va reda lucrurile mai frumoase decât orice alt lucru, fără să sperie copiii, fără ai face să urască deficiențele din știința, sau erorile din matematica care susțin economia, ci îi va face să fie vrăjiți de oră, de știința, de istorie ca mai apoi aceștia să poată crește și să devină prin pasiune medici, analiști, economiști...care vor forma continuitatea acestor lucruri și progresul lor.

ETAPELE PREGATIRII ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ

Profesor Adriana VĂCĂLIE

Grădinița cu Program Normal Berislăvești

Managementului calității activităților de practica pedagogica se stabilește în urma planificării activităților de practică pedagogică, ca un prim scop în realizarea obiectivelor strategice fundamentale, și a celor de performanță, individuale) spre a fi realizate ulterior pe baza unui plan de acțiune propriu fiecărui profesor mentor, ținând cont de pregătirea superioară a acestuia din urmă și de calitățile sale de mentor, de dirijarea procesului educativ – instructiv al practicantului în învățământul artistic românesc, spre a fi competitiv și pe plan european totodată.

Concepția proprie a acestui plan de acțiune are în vedere parcurgerea a 10 pași a activității de practică pedagogică:

Stabilirea a ceea ce trebuie realizat.

De fapt în orice activitate de practică pedagogică pe care mentorul o are în vedere în coordonarea activităților sale, pașii acestuia sunt îndreptați asupra tânărului debutat în învățământ în cazul meu, ce are de parcurs anumite trasee definitorii în funcție de obiectivele propuse.

Etapa de pregătire teoretică - de început a practicii, în care se realizează primul contact cu realitățile unităților școlare și se asigură cunoașterea de către profesorii debutanți - a tuturor elementelor teoretice necesare pentru trecerea la efectuarea propriu-zisă a activităților sale practice ulterioare.

Etapa de observare care urmărește formarea capacităților de identificare a principalelor componente ale procesului de învățământ, precizarea etapelor activităților didactice în succesiunea lor și a capacității de observare a fiecărui eveniment al diferitelor forme de activități didactice observative ale activităților.

Etapa de proiectare și realizare unor materiale necesare organizării și desfășurării activităților de practică pedagogică .

Etapa de desfășurare: desfășurarea participativă propriu-zisă la lecțiilor de probă și a

lecțiilor finale, care presupune construirea de demersuri didactice bazate pe adoptarea de strategii didactice adecvate conținuturilor și finalităților educaționale urmărite; proiectarea lecțiilor de probă și a lecțiilor finale; elaborarea materialelor pentru autoevaluare și evaluarea lecțiilor de probă

Etapa de analiză a activității de practică pedagogică, care monitorizează fiecare demers didactic (proiectare-predare-evaluare) a tuturor activităților studentului/practicantului pe tot parcursul anului școlar.

Stabilirea împreună cu mentorul a unui standard minim de competență profesională în concordanță cu obiectivele practicii pedagogice:

- ✚ Procentul minim acceptat al prezenței la practică a fiecărui student;
- ✚ Nota / media minimă obținută la lecțiile ținute, efectuate de fiecare student;
- ✚ Calitatea, apreciată prin note / calificative / punctaje a proiectelor, materialelor și a fișei psihopedagogice de caracterizare a elevului;
- ✚ Limbajul metodico-științific folosit la analiza lecțiilor și consemnarea aprecierilor, comentariilor și opiniilor în Caietul de practică,
- ✚ Numărul și calitatea implicării studentului în activități desfășurate în afara clasei etc.

Stabilirea criteriilor și instrumentele de evaluare vor fi elaborate și distribuite încă de la începutul practicii pedagogice și va fi o evaluare continuă a activităților de practică pedagogică pe tot parcursul desfășurării ei având următoarele criterii:

- ✚ Calitatea lecțiilor predare și susținute;
- ✚ Participarea activă la activitățile de practică pedagogică;
- ✚ Conținutul și valoarea științifică a materialelor realizate privind instructiv-educative realizate.

Organizarea și monitorizarea activităților de practică pedagogic se realizează prin stabilirea programului activităților de practică și asigurarea, stimularea și controlul și eficienței acestora:

- ✚ identificarea acțiunilor organizatorice, monitorizarea derulării practicii pedagogice;
- ✚ identificarea și soluționarea dificultăților apărute în derularea practicii pedagogice;
- ✚ analizarea și evaluarea rezultatelor obținute profesorilor debutanți;

- ✚ elaborarea/ selectarea instrumentelor de evaluare; analizarea și evaluarea activității studenților:

Documentele actuale de politica educațională trasează competențele profesorului european în acord cu tendințele de profesionalizare manifestate pe plan european:

- ✚ Responsabilitate și capacitate de adaptare.
- ✚ Exersarea responsabilității personale și a flexibilității în contexte legate de propria persoană, loc de muncă și comunitate.
- ✚ Stabilirea și atingerea unor standarde și țeluri ridicate pentru sine și pentru ceilalți.
- ✚ Tolerarea ambiguității.
- ✚ Capacități de colaborare și interpersonale.
- ✚ Demonstrarea capacităților de lucru în echipă și de conducere.
- ✚ Adaptarea la diverse roluri și responsabilități.
- ✚ Colaborarea productivă cu ceilalți.
- ✚ Conduită empatică; respectarea altor puncte de vedere.
- ✚ Identificarea, formularea și soluționarea problemelor, capacitatea de a depista, formula, analiza și rezolva probleme.
- ✚ Auto-formare. Monitorizarea propriilor nevoi de înțelegere și învățare.
- ✚ Localizarea resurselor corespunzătoare; transferul cunoștințelor dintr-un domeniu în altul.
- ✚ Responsabilitate socială.
- ✚ Acționarea în mod responsabil, ținând cont de interesele comunității.
- ✚ Demonstrarea unui comportament etic în contexte legate de propria persoană, loc de muncă și comunitate.

Bibliografia

- 1] Cucuș Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, 2001;
- 2] Ezechil Liliana, *Ghidul mentorului* Editura paralele 45, Pitești 2009;
- 3] Ionescu, M; Radu, I., *Didactica moderna*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001;
- 4] Macavei Elena, *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997.

COMPETENȚE DIGITALE dobândite PRIN PROGRAMUL ERASMUS+ „EURO-TRAINER”

Profesor Liliana Monica VINTILESCU
Școala Gimnazială *Mihai Viteazul* Craiova,
Asociația *Eloah* Craiova

O platformă e-learning este un campus virtual sau spațiu virtual de învățare orientată pentru a facilita experiența de formare la distanță, atât pentru companii, cât și pentru instituțiile de învățământ.

În zilele noastre, când timpul este din ce în ce mai limitat, iar volumul de informație foarte mare, platformele e-learning își fac destul de repede loc în sistemul de învățământ deoarece permit utilizarea mai eficientă a resurselor materiale cât și umane.

E-learning-ul nu dorește să înlocuiască sistemele educaționale tradiționale ci să întărească procesul de învățare. A fost adoptat de unitățile de învățământ ca o alternativă la educația tradițională, ea poate completa activitatea didactică din școală, dar nu o poate înlocui.

Acest tip de platforme este destinat învățării active din partea educabililor, având în vedere că generațiile actuale sunt obișnuite cu lucrul pe calculator încă de mici. Ca profesori, putem să utilizăm această abilitate a educabililor pentru a-i determina să-și folosească constructiv timpul liber, cu activități specifice fiecărei discipline sau arii curriculare în parte.

În prezent, toate universitățile și cursurile la distanță își bazează învățarea pe o platformă, deoarece permite crearea de săli de clasă virtuale; unde interacțiunea dintre tutori și educabili și între studenți înșiși, realizarea evaluărilor, schimbul de fișiere, participarea la forumuri, plus o gamă largă de instrumente suplimentare.

Chiar dacă există dezavantaje sau limitări, experiența platformelor e-learning deja funcționale a demonstrat faptul că participanții la educație prin intermediul noilor tehnologii e-learning se familiarizează în scurt timp cu mediul virtual și intră relativ repede în ritmul natural al transmiterii și

respectiv, însușirii de cunoștințe prin acest modern și eficient tip de educație.

Dat fiind faptul că trăim într-o lume în continuă mișcare, mai ales din punct de vedere tehnologic, o lume în care digitalizarea ne ține captivi la fiecare pas, în care totul pare a putea fi ușor de rezolvat prin apăsare de butoane sau prin instalare de aplicații pe telefon, tabletă sau calculator, necesitatea unor cursuri de formare pentru cadrele didactice în această direcție vine ca o prioritate.

Unul dintre programele Uniunii Europene, ERASMUS+, accesat de Asociația ELOAH Craiova, asociație focusată pe formarea și educarea adulților defavorizați și pe învățarea pe tot parcursul vieții, mi-a oferit posibilitatea unei experiențe educaționale deosebite.

Astfel, ca formator al Asociației ELOAH Craiova, prin proiectul Erasmus+ „EUROTRAINER“ ID: 2019-1-RO01-KA104-061950, în perioada 17-23.07.2021, am participat la cursul „EFFECTIVE USE OF ICT în EDUCATION” furnizat de organizația turcă „Cappadocchia Education”.

Acesta a fost alcătuit din 4 module:

1. Ce este „Educația la distanță”;
2. Introducere în Moodle;
3. Crearea unui curs cu Moodle;
4. Prezentări ale participanților legate de învățământul la distanță.

În prima zi a avut loc prezentarea oficială:
Ce este "învățământul la distanță"?;
Ce este platforma „Moodle”?

Prezentări de țară

A doua zi am avut în program:
Introducere în Moodle;
Instalarea și configurarea platformei Moodle;
Metode interactive de predare

În ziua a treia ni s-a prezentat: Crearea utilizatorilor și atribuirea de roluri; Configurarea cursurilor; Încărcarea informațiilor despre curs; Înscrierea cursanților pe platformă; Instruirea prin metode europene; Încărcarea widget-urilor și utilizarea mediilor; Crearea de evenimente de curs în platformei Moodle;

În a patra zi am învățat: Adăugarea adresei

URL, a paginii, a etichetei, a dosarului, a fișierului, a cărții, a chatului în platforma Moodle;

În ziua a cincea s-a prezentat: Adăugarea de opțiuni, baze de date, instrument extern, forum, glosar, lecție, test, pachet scorm, sondaj, wiki, workshop în Moodle

În ziua a șasea au fost prezentate opțiunile: Grade, insigne, backup, restaurare, import, publicare și resetare în Moodle

La final, în ziua a șaptea s-a prezentat: Lucru în grup: participanții pregătesc un curs de probă folosind Moodle și a avut loc Evaluarea cursului; Ceremonia de înmânare a certificatelor de curs

A fost o experiență educațională inedită în urma căreia am avut ca beneficii:

- ✚ Familiarizarea cu utilizările și funcțiile platformei Moodle
- ✚ Oferirea de idei și metode pentru realizarea de lecții moderne cu ajutorul tehnologiei
- ✚ Oferirea căii prin care formatorii își pot crea propriile cursuri pe platforma MOODLE
- ✚ Pregătirea în e-learning cu resursele necesare
- ✚ Exemple de bună practică în educația pentru adulți
- ✚ Împărtășirea de idei și diferențe culturale cu ceilalți participanți din Europa
- ✚ Introducere în cultura Turciei și cunoașterea orașului Istanbul prin vizitele realizate la cele mai importante obiective istorice și culturale din Istanbul: Topkapi Palace, Biserica Blue Mosque, Basilica Cistern, Hagia Sofia, Suleyman Mosque, Adalar Island.
- ✚ Amabilitatea, talentul și profesionalismul remarcabil al trainerului Ersin Ozseven
- ✚ Metodele de evaluare și evaluare a abilităților sau competențelor dobândite în educația formală și non-formală.

Astfel, prin acest curs m-am familiarizat cu utilizările și funcțiile platformei Moodle. Am aflat despre metode noi pentru realizarea de lecții moderne cu ajutorul tehnologiei. Am învățat cum îmi pot realiza propriile cursuri pentru educabilii mei pe platforma educațională MOODLE.

Am primit resurse cu ajutorul cărora pot realiza e-learning de calitate. Am cunoscut participanți din alte țări europene și am învățat

despre cultura turcă și despre istoria Istanbulului. Am făcut schimb de bune practici în educația adulților, învățând din experiența celorlalți participanți din Cehia și Lituania. În acest fel ne-am putut dezvolta competențele digitale, lingvistice, pedagogice și interculturale. Prin acest proiect Erasmus+ și prin intermediul acestui curs, am putut crea platforma educațională <https://eurotrainer-moodle.fdes.ro/>, prin care ne vom putea încărca lecții moderne, prin metode inovatoare, care să poată fi accesate cu ușurință de formabilii noștri.

Bibliografie

- 1] <https://profs.info.uaic.ro/~mihaela/teach/courses/iac/curs06iac.pdf>
- 2] <http://www.competente-it.ro/content/despre-e-learning-general%E2%80%A6>
- 3] <http://www.portalhr.ro/avantajele-e-learning-ului>
- 4] Ghidul Programului Erasmus+2019

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII PRIN EDUCAȚIA MUZICALĂ

Profesor Adrian ZAMFIR

Liceul de Arte *Victor Giuleanu*, Râmnicu Vâlcea

„Mi-ar părea rău dacă aș face numai plăcere oamenilor. Scopul meu este să-i fac mai buni“

Georg Friedrich Handel

Există în societatea actuală un interes deosebit pentru dezvoltarea creativității, insistându-se asupra modului în care poate fi descoperită și cultivată această latură umană importantă. Noțiunea de creativitate este introdusă destul de recent în lucrările de specialitate, deoarece orientările tradiționale asociau funcția creatoare geniului. Odată cu apariția teoriilor unanimiste, creativitatea nu a mai fost privită atât de restrictiv, ci mai degrabă a fost considerată o funcție specific umană.

Termenul de creativitate provine din latinescul „creare“ și înseamnă „a zămisli“, „a făuri“. El a fost introdus prima dată în psihologie în 1938, iar din momentul în care acest concept a atras atenția specialiștilor, au apărut numeroase definiții ale creativității. În Dicționarul de pedagogie, termenul este definit ca și capacitatea intelectuală de a elabora idei, teorii, modele originale, plecând de la date preexistente.

S-a observat că, după cum există mai multe tipuri de inteligență (spațială, simbolică, semantică, socială), așa se întâmplă și cu funcția creativă, un individ neputând fi creativ în toate domeniile.

Conceptul de creativitate se aplică deja atât copilului care se joacă, cât și inventatorului sau omului de artă.

Ereditatea și mediul educogen în dezvoltarea individului

Oamenii se nasc cu înzestrări diferite, mai generoase ori mai sărace. Zestrea ereditară pre-scrie limita superioară până la care poate ajunge individul în cursul vieții sale, dar nu asigură și atingerea acestui vârf. Căci intervine mediul (poate s-a născut într-un trib primitiv), educația (în familie, școală, în statul respectiv), personalitatea fiecăruia (comoditate, pasiuni colaterale) și altele. Mediul

favorabil, care stimulează sau cel puțin pune piedici, poate ajuta individul să se ridice la nivelul prescris de codul său genetic. Dar îl pot și împiedica, mai ales pe cei care nu dispun de forța răbdătoare a geniului. Se consideră acum că prin educație se pot forța limitele impuse de ereditate.

Mediul familial și școala sunt doi factori ce trebuie menționați atunci când vorbim de cultivarea creativității. Mediul familial are un rol decisiv, creând premisele dezvoltării unui copil creativ. Climatul familial trebuie să aibă anumite caracteristici pentru a favoriza apariția creativității: non-convenționalism, libertate de exprimare, umor, permisivitate. Jean Piaget susține că dispoziția de a crea este o însușire întâlnită la toți oamenii și care se manifestă cel mai bine în copilărie. Mediul școlar este cel care descoperă și cultivă creativitatea prin mijloace specifice, iar în momentul de față se subliniază rolul strategiilor activ-participative.

Potențialul uman creativ

Cea mai mare parte a oamenilor consideră creativitatea ca fiind apanajul artiștilor, al savanților și inventatorilor și că ea nu este accesibilă oamenilor obișnuiți cu activități cotidiene. Rezultă, cum spune Ned Herrmann - „că oamenii obișnuiți sunt adesea intimidati de către persoanele creative, nevăzând nuanțele existente în noțiunea de geniu“. Realitatea este că mare parte a creativității individuale are aspecte modeste, nimic din Simfonia a IX a de Beethoven, nimic din invențiile lui Edison, nimic din tablourile lui Picasso. Omul obișnuit rezolvă probleme banale legate de aranjarea spațiului ambiental, încercări naive de literatură, felul cum se îmbracă, punerea pe muzică a unor versuri. El consideră aceste preocupări ca o simplă tehnică sau un mod de a petrece timpul liber, uitând că și aceste activități sunt creative.

„Creativitatea – spune Brunet – poate să se exprime în raporturile cu copiii, în exercitarea unei meserii, în raporturile afective, în formularea unei teorii fizice sau în pictarea unui tablou“. Un asemenea punct de vedere cu privire la creativitate pune în evidență următoarele:

- ✚ Toate ființele umane sunt capabile de creativitate - aceasta făcând parte din patrimoniul individual;
- ✚ Nu este necesar să fii geniu pentru a fi creativ;

✚ Creativitatea poate fi stimulată și dezvoltată prin experiențe de viață și prin programe specializate.

Atitudinea creativă a profesorului

O condiție principală ce trebuie realizată la lecție pentru îndeplinirea cerințelor creativității este instaurarea unui climat favorabil unei conlucrări fructuoase între profesor și elevi, climat realizat printr-o tonalitate afectivă, de exigență și înțelegere, de responsabilitate. Nu mai puțin important este stimularea efortului personal al elevului și stimularea tendinței acestuia de a aduce o contribuție proprie, de a fi original, inventiv, creator.

Predarea ca un proces creativ presupune ca profesorul să medieze între elev și lumea ce-l înconjoară. A media, precizează Alice Miel, înseamnă a fi un instrument al unei persoane când aceasta își experimentează mediul său și caută sensuri.

Misiunea de educator al profesorului nu încetează odată cu terminarea lecției, ci se manifestă și dincolo de cadrele acesteia. Profesorul trebuie să cunoască potențialul creativ al fiecărui elev, să observe manifestările creative ale elevilor nu numai în timpul orei, ci și în activitățile extracurriculare, să le formeze obișnuința aprecierii. Aspirațiile elevilor, valorile morale și intelectuale prețuite de ei, acționează asupra personalității, încă maleabile, a acestora, făcându-i să capete atributele spre care tind și pe care le valorizează. Neavând însă opinii ferme și un sistem de valori, preadolescentul le împrumută deseori de la adulți.

Ceea ce va prețui profesorul va prețui și el, conștient sau involuntar. Profesorii creativi determină avântul creativității elevilor fără eforturi speciale. Secretul constă în transferul setului de valori propice creativității de la profesor la elev, fenomen urmat de automodelarea copilului în funcție de atitudinile și convingerile devenite „ale lui”. În mod similar se petrec lucrurile în cazul profesorilor rigizi și convenționali.

Elemente metodice pentru dezvoltarea creativității

A doua competență generală a Programei școlare pentru Educație Muzicală este „Exprimarea prin și despre muzică, valorificând dimensiunile

afectivă, creativă și estetică ale propriei personalități”.

Educația muzicală nu dispune de aceleași condiții pe care le are, de exemplu, educația plastică, pentru încurajarea creativității.

Cultivarea creativității poate urma trasee accesibile elevilor:

- ✚ Potrivirea unor formule ritmice pentru anumite versuri cunoscute elevilor;
- ✚ Inventarea unei melodii simple pe texte recomandate;
- ✚ Improvizații ritmice, (instrumente de percuție) melodice și ritmico-melodice;
- ✚ Modificarea conștientă a unor teme muzicale;
- ✚ Inventarea unor jocuri care să se integreze în anumite cântece;
- ✚ Pregătirea unui spectacol artistic;

Creativitatea trebuie extinsă și spre activitatea interpretativă în prezentarea de către elevi a anumitor serbări și momente artistice în fața unui public. O altă modalitate de încurajare a creativității este jocul didactic. Este vorba, în primul rând, de jocul cu caracter creativ, asemănător celui din folclorul copiilor, unde copiii inventează anumite scenarii și creează numere muzicale adecvate. Enumerăm câteva jocuri muzicale și jocuri artistice:

- ✚ „Dirijorul“ - elevul dirijează „corul” clasei sau un ansamblu instrumental;
- ✚ -„Compozitorul“ - elevul alcătuiește un acompaniament ritmic la o melodie, alege instrumentele adecvate conținutului muzicii;
- ✚ -„Ghicește cine cântă“ dintre elevii clasei, sau ce voce, ce instrument se aude într-o lucrare;
- ✚ Alegerea muzicii potrivite la o poveste, prezentare Power-Point, dans, poezie;
- ✚ Pantomima muzicală - redarea prin gesturi a ceea ce îi transmite muzica, dialogul muzical, cântatul în grup.

Rolul muzicii în formarea umană

În urma unor cercetări întreprinse în ultimul secol, specialiștii Anne Buxarret, Herbert Read, Robert Glaton, Liviu Comes, George Breazu, Jean Lupu, au constatat că cei care au beneficiat de educație muzicală și practică muzică, au o evoluție intelectuală superioară prin: gândire logică,

memorie durabilă, voință, imaginație, creativitate disciplină, bun-simț, punctualitate, atenție distributivă, afectivitate. Muzica educă și dezvoltă o serie de procese psihice superioare (gândirea), ce devin productive și la alte activități și în alte domenii: analiza, sinteza, comparația, asocierea, disocierea, abstractizarea, generalizarea, concretizarea. De asemenea, beneficiarii unei educații muzicale au un limbaj mai fluent, expresiv, dicție clară, nuanță și frazare corectă, scriere corectă, auz fonematic dezvoltat, își însușesc mai repede și corect pronunția.

Randamentul intelectual al elevilor cunoaște o curbă ascendentă. S-a constatat că atunci când se lucrează pe fond muzical, productivitatea muncii crește în procent de 40%; muzica selectată după preferințe, temperament, cultură acționează pozitiv, stimulând creativitatea. Specialiștii recomandă ca terapie cântatul vocal (mai ales), ce are efect benefic (fizic, intelectual, emoțional), declanșând aptitudini latente și capacități nebănuite.

Cântarea vocală și instrumentală

Calea cea mai concretă și directă de a ajunge în universul muzicii o reprezintă activitatea muzicală reală, prin practica muzicală. Activitatea centrală a întregului proces de educație muzicală (din punct de vedere senzorial, cognitiv și afectiv) o constituie cântarea (vocală și instrumentală). Prin aceasta se realizează: educarea auzului muzical, cultivarea memoriei muzicale, a atenției auditive, formarea și dezvoltarea deprinderilor de interpretare, câștigarea respectului și atașamentului pentru muzică.

Practica vocală și instrumentală se regăsește în activitatea pe care o desfășurăm cu elevii, în cadrul unui cerc de inițiere instrumentală (pian, chitară, xilofon, instrumente de percuție) și cântare corală sau în diferite aranjamente. Activitatea desfășurată este eficientă și are o finalitate „palpabilă“.

Se recomandă a găsi un repertoriu îndrăgit de elevi, potrivit diferitelor evenimente, dar în același timp adecvat vârstei.

Prin modul de prezentare, trăirea estetică, colaborarea cu elevii, deschiderea la ideile pe care aceștia le prezintă, cadrul în care ne desfășurăm

activitatea, toți acești factori îi considerăm foarte importanți în a apropia copiii de muzică, de cultură, de frumos.

Bibliografie

- 1] MEC, *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare din aria curriculară Arte*, București, 2002
- 2] MEC, *Curriculum Național. Programe școlare pentru aria curriculară Arte*, București, 2001
- 3] Vasile, Vasile, *Metodica educației muzicale*, Editura Muzicală, București, 2004
- 4] Munteanu, Gabriela, *Cunoașterea elevului*, Editura Aramis, București, 2004
- 5] *Didactica educației muzicale*, Editura fundației România de mâine, București, 2007
- 6] Pașca, Eugenia Maria, *Managementul activităților muzicale extracurriculare* Editura Artes, Iași, 2009
- 7] Pașca, Eugenia Maria, *Educația formală și nonformală, Jocul muzical și creativitatea*, Editura Artes, Iași, 2010
- 8] Stoica, Ana *Creativitatea elevilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.

CURSUL „EFFECTIVE USE OF ICT ÎN EDUCATION” PRIN PROGRAMUL ERASMUS + ÎN CADRUL ASOCIAȚIEI ELOAH CRAIOVA

Profesor Adina-Theodora ZLOTEA
Asociația Eloah Craiova

În această vară, cu toate că ne confruntăm cu vremuri atipice, când pandemia cu COVID 19 și-a pus amprenta peste toate aspectele vieții noastre de zi de zi, am avut șansa și onoarea să particip, alături de o echipă deosebită, ca formator al Asociației ELOAH Craiova, prin proiectul Erasmus+ „EUROTRAINER“ ID: 2019-1-RO01 -KA104-061950, în perioada 17-23. 07. 2021, la cursul EFFECTIVE USE OF ICT în EDUCATION furnizat de organizația turcă Cappadocchia Education.

Cursul s-a desfășurat la Istanbul și a fost alcătuit din 4 module:

- ✚ Modulul 1 - Ce este „Educația la distanță”
- ✚ Modulul 2 - Introducere în Moodle
- ✚ Modulul 3 - Crearea unui curs cu Moodle
- ✚ Modulul 4 - Prezentări ale participanților legate de învățământul la distanță

Am trăit experiențe de neuitat, am dobândit noi competențe, am învățat lucruri noi ca:

- ✚ Familiarizarea cu utilizările și funcțiile platformei Moodle
- ✚ Oferirea de idei și metode pentru realizarea de lecții moderne cu ajutorul tehnologiei
- ✚ Învățarea modalității prin care formatorii își pot crea propriile cursuri pe platforma MOODLE
- ✚ Pregătirea în e-learning cu resursele necesare
- ✚ Exemple de bună practică în educația pentru adulți
- ✚ Metodele de evaluare și evaluare a abilităților sau competențelor dobândite în educația formală și non-formală.
- ✚ Introducere în cultura Turciei și cunoașterea orașului Istanbul prin vizitele realizate la cele mai importante obiective istorice și culturale din Istanbul: Topkapi Palace, Biserica Blue Mosque, Hagia Sofia, Suleyman Mosque, Adalar Island.

- ✚ Amabilitatea, talentul și profesionalismul remarcabil al trainerului Ersin Ozseven care a oferit adevărate secvențe activ participative în vederea conturării unor demersuri instructiv-educative tematice de calitate

Astfel, prin acest curs m-am familiarizat cu utilizările și funcțiile platformei Moodle, am aflat despre metode noi pentru realizarea de lecții moderne cu ajutorul tehnologiei, am învățat cum îmi pot realiza propriile cursuri, pentru cursanții mei, pe platforma educațională MOODLE, am primit resurse cu ajutorul cărora pot realiza e-learning de calitate, am învățat despre cultura turcă și despre istoria Istanbulului.

Prin acest proiect Erasmus+ și prin intermediul acestui curs, a fost creată platforma educațională <https://eurotrainer-moodle.fdes.ro/>, în care toți formatorii Asociației ELOAH Craiova vor putea încărca lecții moderne, prin metode inovatoare, care să poată fi accesate cu ușurință de formabili.

Deoarece educația adulților are un alt specific față de educația elevilor, pentru facilitarea învățării adulților este bine să se țină cont de următoarele:

- ✚ Realizarea unui climat de cooperare în învățare;
- ✚ Crearea de mecanisme pentru planificarea colaborativă a învățării;
- ✚ Identificarea punctuală a nevoilor de învățare ale grupului și a intereselor participanților;
- ✚ Formularea obiectivelor de învățare în funcție de nevoile și interesele identificate;
- ✚ Construirea unei secvențe adecvate de activități în vederea atingerii obiectivelor de învățare;
- ✚ Punerea în practică a activităților prin selectare metodelor, materialelor și a resurselor potrivite în lucrul cu adulții;
- ✚ Evaluarea calității și a aplicabilității experiențelor de învățare pentru grupul de adulți cu care se lucrează.

Prin aceste metode noi și moderne, învățarea devine interactivă în online, creând un mediu educațional atractiv pentru cursanți, chiar dacă aceștia au depășit vârsta clasică a școlarului. Efectul utilizării acestor metode a fost unul remarcabil, prin prezența și interesul formabililor, încurajând astfel

și alți formatori să participe la diverse cursuri prin programul European Erasmus+.

Acest proiect a primit finanțare din partea Uniunii Europene. Acest articol reprezintă doar punctul de vedere al autorului, iar Comisia Europeană nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Bibliografie

1] Ghidul Erasmus+ al Uniunii Europene- 2019

IMPACTUL ALFABETIZĂRII MEDIIEI

Mihaela ZULEANU

Asociația ELOAH Craiova

Lucian ZULEANU

Asociația ELOAH Craiova

Mass-media îndeplinește un rol crucial în stabilirea și protejarea valorilor democratice, precum asigurarea cu succes a informării corecte și nepărtinitoare a votantului cu privire la actorii politici și atragerea atenției publicului asupra abuzurilor, neregulilor sau ilegalităților comise de zonele de putere din societate.

Libertatea presei este o garanție a oricărei democrații funcționale și nu poate fi înțeleasă independent de o serie de factori sociali, politici și economici, alinierea echilibrată a acestora împreună cu a altor mecanisme democratice și facilitarea relațiilor etice dintre ele asigurând dezvoltarea armonioasă a sectorului mass-media, o presă liberă și independentă și imparțialitatea comunicării mediatice.

De asemenea, atunci când vorbim despre libertatea presei trebuie să luăm în considerare existența mai multor realități sociale și filosofice care contribuie și afectează gradul de libertate al comunicării mediatice; este vorba, printre altele, atât despre existența unui public educat, care să exercite un control critic asupra conținutului editorial și să sancționeze eșecurile, precum și o deontologie a meseriei bine definită, aplicată consistent la toate nivelurile de cercetare, producție și prezentare de conținut jurnalistic și care să urmărească îndeaproape principiile esențiale ale presei, ca de pildă să permită indivizilor să enunțe idei care să poată fi difuzate public, să fie supuse dezbaterii și controlului comunității.

Libertatea presei poate fi influențată și de lipsa transparenței privind raporturile de putere din interiorul organizațiilor media, a transparenței privind relațiile dintre organele de presă și investitori, acționari sau parteneri comerciali – care pot influența negativ imparțialitatea jurnalismului, forța politizarea demersului jurnalistic sau crea conflicte de interese, de asumarea

responsabilităților pe care instituțiile de presă le au față de societate din punctul de vedere al informării corecte a publicului, dar se poate vorbi și despre o remunerare financiară adecvată care să atragă jurnaliști talentați și să stimuleze practici considerate sănătoase în diferitele tipuri de jurnalism.

Statul democratic ar trebui să aibă un interes fundamental în a garanta libertatea presei, pentru a permite evoluția societății oferindu-i posibilitatea de a discuta liber pe baza informațiilor puse la dispoziție, iar instituțiile statului ar trebui să fie interesate să împiedice orice tentativă de cenzură deoarece o societate democratică este funcțională doar în condițiile în care există libertatea presei.

Servirea interesului public și informarea corectă a cetățeanului, împreună cu politicile editoriale conectate cu agenda reală a publicului și respectarea fără rabat a regulilor auto-reglementării reprezintă repere fundamentale în exercitarea profesiei de jurnalist, iar un stat democratic ar trebui să faciliteze aceste demersuri.

În lipsa unei garanții solide a dreptului la libertatea de exprimare, protejat de instanțele judecătorești independente și imparțiale, nu există o țară liberă și, respectiv, un regim democratic. Calitatea unei democrații poate avea de suferit atunci când calitatea informației mediatice scade și pericolul dezorientării cetățeanului crește, în condițiile în care nici legile concurenței pe piața liberă nu îl mai apără pe consumatorul de presă.

Numărul instituțiilor media este mai puțin relevant pentru asigurarea condițiilor de funcționare optimă a proceselor democratice, contează mai mult ca aceste instituții să nu transmită doar mesajul puterii politice, ci și pe cel al opoziției. Educația pentru alfabetizarea mass-media folosește adesea un model pedagogic bazat pe anchete, care încurajează oamenii să pună întrebări despre ceea ce urmăresc, aud și citesc.

Educația pentru alfabetizare media oferă instrumente pentru a ajuta oamenii să analizeze în mod critic mesajele, oferă cursanților oportunități pentru a-și lărgi experiența de presă și îi ajută să dezvolte abilități creative în realizarea propriilor lor

mesaje media.

Analizele critice pot include identificarea autorului, scopul și punctul de vedere, examinarea tehnicilor și a genurilor de construcție, examinarea modelelor de reprezentare a mass-media și detectarea propagandei, cenzurii și părtinirilor în programarea știri și afacerilor publice (și motivele acestora).

Educația pentru alfabetizare media poate explora modul în care caracteristicile structurale – cum ar fi proprietatea mass-media sau modelul său de finanțare – afectează informațiile prezentate.

Așa cum este definit de Principiile de bază ale educației pentru alfabetizare media, „scopul educației pentru alfabetizare media este de a ajuta indivizii de toate vârstele să dezvolte obiceiurile de investigație și abilitățile de exprimare de care trebuie să fie gânditori critici, comunicatori eficienți și cetățeni activi în lumea de azi”.

În America de Nord și în Europa, educația mediatică include atât împrumutarea, cât și perspective protecționiste. Persoanele literare ale mass-media ar trebui să fie capabile să creeze și să producă abilități mesaje media, atât pentru a arăta înțelegerea calităților specifice fiecărui mediu, precum și pentru a crea media și a participa ca cetățeni activi.

Alfabetizarea media poate fi privită ca contribuind la o conceptualizare extinsă a alfabetizării, tratând mass-media, cultura populară și media digitală ca noi tipuri de „texte” care necesită analiză și evaluare.

Prin transformarea procesului de consum de media într-un proces activ și critic, oamenii obțin o mai bună conștientizare a potențialului de a reprezenta greșit și manipulare și înțeleg rolul mass-media și al mijloacelor de participare în construirea opiniilor despre realitate.

Educația pentru alfabetizare media este uneori conceptualizată ca o modalitate de a aborda dimensiunile negative ale mass-media, incluzând manipularea media, dezinformarea, stereotipurile de gen și rasiale, sexualizarea copiilor și preocupările legate de pierderea vieții private, cyber-bullying și prădători de internet. Prin construirea de cunoștințe și competențe în utilizarea mijloacelor de

comunicare și a tehnologiei, educația pentru educația mediatică poate oferi un tip de protecție copiilor și tinerilor, ajutându-i să facă alegeri bune în obiceiurile lor de consum media și în modelele de utilizare.

Susținătorii educației în domeniul educației media susțin că includerea alfabetizării mediatice în programele școlare promovează implicarea civică, crește gradul de conștientizare a structurilor de putere inerente mediilor populare și îi ajută pe elevi să dobândească abilitățile critice și de anchetă necesare.

Bibliografie

- 1] Soroca Stuart N. *Media, Public Opinion, and Foreign Policy, Press/Politics* (Harvard), 2003,
- 2] Marinescu Valentina, *Mass-media din România, o lectură sociologică*, Editura Tritonic, București, 2002.
- 3] Popa Dorin, *Mass-media astăzi*, Institutul European, Iași, 2002.

Standard RAID levels

**Informatician Dăscălete-Burtea Alexandru
Constantin
Casa Corpului Didactic Vâlcea**

În stocarea computerelor, nivelurile RAID standard cuprind un set de bază de configurații RAID („matrice redundante de discuri independente” sau „matrice redundanță de discuri ieftine”) care utilizează tehnici de striping, mirroring sau paritate pentru a crea date mari fiabile din magazine. Mai multe unități de hard disk (HDD) pentru computere de uz general. Cele mai comune tipuri sunt RAID 0 (striping), RAID 1 (mirroring) și variantele sale, RAID 5 (distributed parity) și RAID 6 (dual parity). Mai multe niveluri RAID pot fi, de asemenea, combinate sau imbricate, de exemplu RAID 10 (striping of mirrors) sau RAID 01 (mirroring stripe sets). Nivelurile RAID și formatele de date asociate

acestora sunt standardizate de Storage Networking Industry Association (SNIA) în standardul Common RAID Disk Drive Format (DDF). Valorile numerice servesc doar ca identificatori și nu înseamnă performanță, fiabilitate, generare sau orice altă măsură.

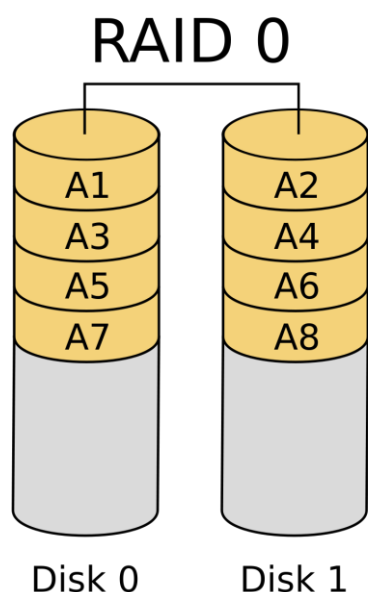
În timp ce majoritatea nivelurilor RAID pot oferi o protecție bună și o recuperare împotriva defectelor hardware sau a sectoarelor defecte/erori de citire (erori dure), ele nu oferă nicio protecție împotriva pierderii de date din cauza defecțiunilor catastrofale (incendiu, apă) sau a erorilor soft, cum ar fi eroarea utilizatorului, defecțiune a software-ului sau infecție cu malware. Pentru date valoroase, RAID este doar un element de bază al unei scheme mai mari de prevenire și recuperare a pierderii de date - nu poate înlocui un plan de rezervă.

RAID 0 (cunoscut și sub numele de stripe set sau striped volume) împarte datele ("stripes") în mod egal pe două sau mai multe discuri, fără informații de paritate, redundanță sau toleranță la erori. Deoarece RAID 0 nu oferă toleranță la erori sau redundanță, defecțiunea unei unități va duce la defecțiunea întregii matrice; ca urmare a faptului că datele sunt împărțite pe toate discurile, eșecul va duce la pierderea totală a datelor. Această configurație este implementată în mod obișnuit având ca obiectiv viteza viteza. RAID 0 este utilizat în mod normal pentru a crește performanța, deși poate fi folosit și ca o modalitate de a crea un volum logic mare din două sau mai multe discuri fizice.

O configurare RAID 0 poate fi creată cu discuri de dimensiuni diferite, dar spațiul de stocare adăugat la matrice de fiecare disc este limitat la dimensiunea celui mai mic disc. De exemplu, dacă un disc de 120 GB este în dungă împreună cu un disc de 320 GB, dimensiunea matricei va fi de $120 \text{ GB} \times 2 = 240 \text{ GB}$. Cu toate acestea, unele implementări RAID permit folosirea celor 200 GB rămași în alte scopuri.

Diagrama din această secțiune arată modul în care datele sunt distribuite în dungă pe două discuri, cu A1:A2 ca primă bandă, A3:A4 ca a doua, etc. Odată ce dimensiunea benzii este definită în timpul creării unei matrice RAID 0, trebuie întreținută în orice

moment. Deoarece dungile sunt accesate în paralel, o matrice RAID 0 n-drive apare ca un singur disc mare, cu o rată de date de n ori mai mare decât rata pentru un singur disc.

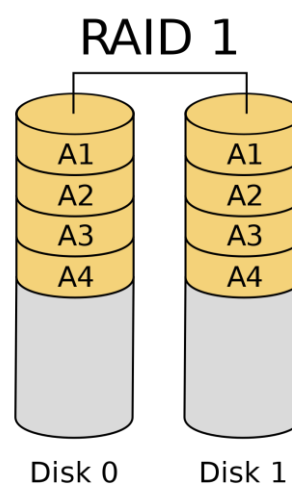

Performanță

O matrice RAID 0 de n unități oferă rate de transfer de citire și scriere a datelor de până la de n ori mai mari decât ratele de unități individuale, dar fără redundanță de date. Ca rezultat, RAID 0 este utilizat în principal în aplicații care necesită performanțe ridicate și sunt capabile să tolereze o fiabilitate mai scăzută, cum ar fi în calculul științific sau jocurile pe computer.

Unele benchmark-uri ale aplicațiilor desktop arată că performanța RAID 0 este puțin mai bună decât o singură unitate. Un alt articol a examinat aceste afirmații și a concluzionat că „stripingul nu crește întotdeauna performanța (în anumite situații va fi de fapt mai lentă decât o configurare non-RAID), dar în majoritatea situațiilor va produce o îmbunătățire semnificativă a performanței”. Benchmark-urile sintetice arată diferite niveluri de îmbunătățire a performanței atunci când sunt utilizate mai multe HDD-uri sau SSD-uri într-o configurare RAID 0, în comparație cu performanța cu o singură unitate. Cu toate acestea, unele benchmark-uri sintetice arată, de asemenea, o scădere a performanței pentru aceeași comparație.

RAID 1 constă dintr-o copie exactă (sau oglindă) a unui set de date pe două sau mai multe discuri; o pereche clasică în oglindă RAID 1 conține două discuri. Această configurație nu oferă paritate, striping sau extindere a spațiului pe mai multe discuri, deoarece datele sunt reflectate pe toate discurile aparținând matricei, iar matricea poate fi la fel de mare ca cel mai mic disc membru. Acest aspect este util atunci când performanța de citire sau fiabilitatea este mai importantă decât performanța de scriere sau capacitatea de stocare a datelor rezultată.

Matricea va continua să funcționeze atâta timp cât cel puțin o unitate membru este operațională.

Performanță

Orice solicitare de citire poate fi deservită și gestionată de orice unitate din matrice; astfel, în funcție de natura încărcării I/O, performanța de citire aleatorie a unei matrice RAID 1 poate fi egală cu suma performanței fiecărui membru, în timp ce performanța de scriere rămâne la nivelul unui singur disc. Cu toate acestea, dacă într-o matrice RAID 1 sunt utilizate discuri cu viteze diferite, performanța generală de scriere este egală cu viteza celui mai lent disc.

Benchmark-urile sintetice arată diferite niveluri de îmbunătățire a performanței atunci când sunt utilizate mai multe HDD-uri sau SSD-uri într-o configurare RAID 1, în comparație cu performanța

cu o singură unitate. Cu toate acestea, unele benchmark-uri sintetice arată, de asemenea, o scădere a performanței pentru aceeași comparație.

RAID 2, care este rar folosit în practică, stripează datele la nivel de biți (mai degrabă decât bloc) și folosește un cod Hamming pentru corectarea erorilor. Discurile sunt sincronizate de controler să se rotească la aceeași orientare unghiulară (ating index în același timp), astfel încât, în general, nu poate deservi mai multe cereri simultan. Cu toate acestea, în funcție de un cod Hamming cu viteză mare, multe axe ar funcționa în paralel pentru a transfera date simultan, astfel încât să fie posibil „rate foarte mari de transfer de date”, ca de exemplu în DataVault, unde 32 de biți de date au fost transmise simultan.

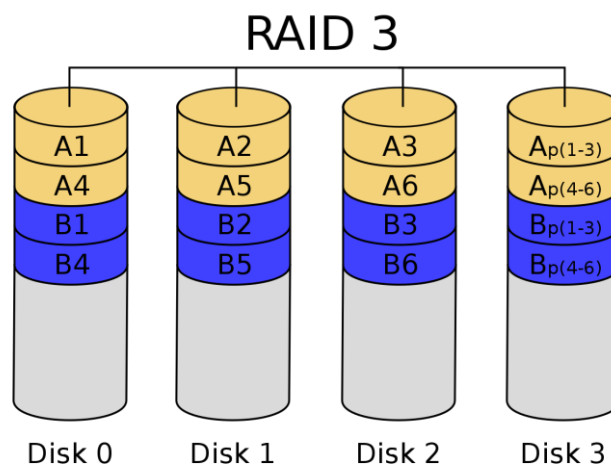
Cu toate unitățile de hard disk implementând corectarea erorilor interne, complexitatea unui cod Hamming extern a oferit puțin avantaj față de paritate, astfel încât RAID 2 a fost implementat rar; este singurul nivel original de RAID care nu este utilizat în prezent.

RAID 3, care este rar folosit în practică, constă în striping la nivel de octeți cu un disc de paritate dedicat. Una dintre caracteristicile RAID 3 este că, în general, nu poate deservi mai multe solicitări simultan, ceea ce se întâmplă deoarece orice singur bloc de date va fi, prin definiție, răspândit în toți membrii setului și va locui în aceeași locație fizică pe fiecare disc. Prin urmare, orice operațiune de I/O necesită activitate pe fiecare disc și de obicei necesită axuri sincronizate.

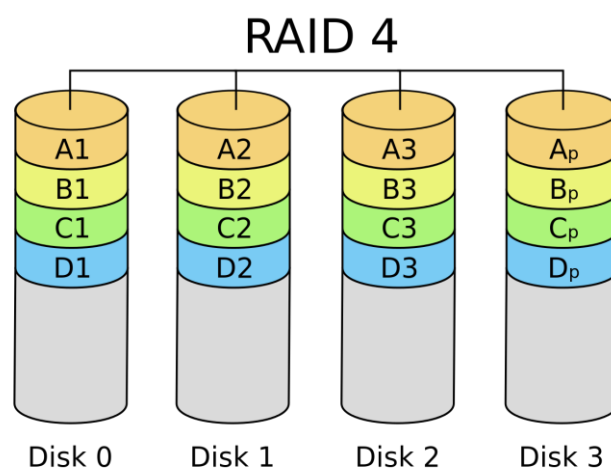
Acest lucru îl face potrivit pentru aplicațiile care necesită cele mai mari rate de transfer în citiri și scrieri secvențiale lungi, de exemplu editarea video necomprimată. Aplicațiile care fac citiri și scrieri mici din locații aleatorii ale discurilor vor obține cele mai slabe performanțe de la acest nivel.

Cerința ca toate discurile să se rotească sincron (într-un pas de blocare) a adăugat considerente de proiectare care nu au oferit avantaje semnificative față de alte niveluri RAID. Atât RAID 3, cât și RAID 4 au fost rapid înlocuite cu RAID 5. RAID 3

a fost de obicei implementat în hardware, iar problemele de performanță au fost rezolvate folosind cache-uri de disc mari.

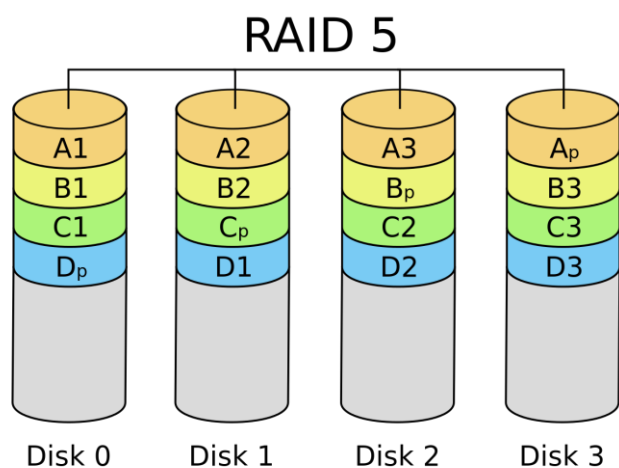
RAID 4 constă în striping la nivel de bloc cu un disc de paritate dedicat. Ca rezultat al aspectului său, RAID 4 oferă performanțe bune de citiri aleatorii, în timp ce performanța scrierilor aleatoare este scăzută din cauza necesității de a scrie toate datele de paritate pe un singur disc,[21] cu excepția cazului în care sistemul de fișiere este RAID-4- conștient și compensează asta.

Un avantaj al RAID 4 este că poate fi extins rapid online, fără recalcularea parității, atâta timp cât discurile nou adăugate sunt complet umplute cu 0 octeți.

În diagrama 1, o solicitare de citire pentru blocul A1 ar fi deservită de discul 0. O cerere de citire simultană pentru blocul B1 ar trebui să aștepte, dar o solicitare de citire pentru B2 ar putea fi deservită concomitent de discul 1.

RAID 5 constă în striping la nivel de bloc cu paritate distribuită. Spre deosebire de RAID 4, informațiile de paritate sunt distribuite între unități. Este necesar ca toate unitățile, cu excepția uneia, să fie prezente pentru a funcționa. La defectarea unei singure unități, citirile ulterioare pot fi calculate din paritatea distribuită, astfel încât să nu se piardă date. RAID 5 necesită cel puțin trei discuri.

Există multe modele de date și paritate într-o matrice de unități de disc RAID 5, în funcție de secvența de scriere pe discuri, și anume:

- secvența de blocuri de date scrise, de la stânga la dreapta sau de la dreapta la stânga pe matricea de discuri, a discurilor de la 0 la N și
- locația blocului de paritate la începutul sau la sfârșitul benzii și
- locația primului bloc al unei dungi în raport cu paritatea benzii anterioare.

Figura din dreapta arată 1) blocuri de date scrise de la stânga la dreapta, 2) blocul de paritate de la sfârșitul benzii și 3) primul bloc al benzii următoare care nu este pe același disc cu blocul de paritate al benzii anterioare. Poate fi desemnat ca un aspect RAID asincron stânga 5 și acesta este singurul aspect identificat în ultima ediție a Cartei Raid publicată de defunctul Raid Advisory Board.

Într-un aspect sincron, primul bloc de date din banda următoare este scris pe aceeași unitate ca și blocul de paritate al benzii anterioare.

În comparație cu RAID 4, paritatea distribuită a

RAID 5 uniformizează stresul unui disc de paritate dedicat între toți membrii RAID. În plus, performanța de scriere este crescută, deoarece toți membrii RAID participă la deservirea cererilor de scriere. Deși nu va fi la fel de eficient ca o configurație de striping (RAID 0), deoarece paritatea trebuie totuși scrisă, aceasta nu mai este un blocaj.

Deoarece calculul parității se realizează pe banda completă, mici modificări ale experienței matricei de amplificare a scrierii [necesită citare]: în cel mai rău caz când trebuie scris un singur sector logic, sectorul original și sectorul de paritate corespunzător trebuie citite, datele originale sunt eliminate din paritate, noile date calculate în paritate și sunt scrise atât noul sector de date, cât și noul sector de paritate.

RAID 6 extinde RAID 5 prin adăugarea unui alt bloc de paritate; astfel, folosește striping la nivel de bloc cu două blocuri de paritate distribuite pe toate discurile membre.

Ca și în RAID 5, există multe aspecte ale matricelor de discuri RAID 6, în funcție de direcția în care sunt scrise blocurile de date, locația blocurilor de paritate în raport cu blocurile de date și dacă primul bloc de date al unei benzi ulterioare este sau nu scris pe aceeași unitate ca ultimul bloc de paritate al benzii anterioare. Figura din dreapta este doar una dintre multele astfel de aspecte.

Potrivit Storage Networking Industry Association (SNIA), definiția RAID 6 este: „Orice formă de RAID care poate continua să execute cereri de citire și scriere pe toate discurile virtuale ale unei matrice RAID în prezența oricăror două defecțiuni simultane de disc. Mai multe metode, inclusiv calculele datelor de verificare dublă (paritate și Reed–Solomon), date de verificare a parității duale ortogonale și paritate diagonală, au fost folosite pentru a implementa RAID Nivelul 6.”

Performanță

RAID 6 nu are o penalizare de performanță pentru operațiunile de citire, dar are o penalizare de performanță la operațiunile de scriere din cauza

supraîncărcării asociate cu calculele de paritate. Performanța variază foarte mult în funcție de modul în care RAID 6 este implementat în arhitectura de stocare a producătorului - în software, firmware sau prin utilizarea firmware-ului și a ASIC-urilor specializate pentru calcule intensive de paritate. RAID 6 poate citi până la aceeași viteză ca RAID 5 cu același număr de unități fizice.

Când se utilizează fie paritate duală diagonală, fie ortogonală, este necesar un al doilea calcul de paritate pentru operațiile de scriere. Acest lucru dublează supraîncărcarea CPU pentru scrierile RAID-6, față de nivelurile RAID cu o singură paritate. Când se folosește un cod Reed Solomon, al doilea calcul de paritate nu este necesar. Reed Solomon are avantajul de a permite ca toate informațiile de redundanță să fie conținute într-o anumită bandă.

Bibliografie

1. ["Common raid Disk Data Format \(DDF\)".](#) SNIA.org. Storage Networking Industry Association. Retrieved 2013-04-23.
2. ["RAID 0 Data Recovery".](#) DataRecovery.net. Retrieved 2015-04-30.
3. ["Understanding RAID".](#) CRU-Inc.com. Retrieved 2015-04-30.
4. ["How to Combine Multiple Hard Drives Into One Volume for Cheap, High-Capacity Storage".](#) LifeHacker.com. 2013-02-26. Retrieved 2015-04-30.
5. [Jump up to:](#)^a ^b Chen, Peter; Lee, Edward; Gibson, Garth; Katz, Randy; Patterson, David (1994). "RAID: High-Performance, Reliable Secondary Storage". *ACM Computing Surveys*. **26** (2): 145–

185. [CiteSeerX 10.1.1.41.3889](#). doi:10.1145/176979.176981. [S2CID 207178693](#).
6. de Kooter, Sebastiaan (2015-04-13). ["Gaming storage shootout 2015: SSD, HDD or RAID 0, which is best?"](#). *GamePlayInside.com*. Retrieved 2015-09-22.
7. ["Western Digital's Raptors in RAID-0: Are two drives better than one?"](#). *AnandTech.com*. *AnandTech*. July 1, 2004. Retrieved 2007-11-24.
8. https://en.wikipedia.org/wiki/Standard_RAID_levels#RAID_0

ISSN 2285-1992

